

Kristi återkomst, del II

Kapitel 6-34

Sammanställningen är komponerad av

Nils Ibstedt

© Text & illustrationer

www.nils-ibstedt.com

Den sista basunen

Kristina: – Innan vi fortsätter skulle jag vilja påminna om en viktig princip vid all bibeltolkning nämligen att skrift ska förklara skrift. Med detta menar man att ett bibelords betydelse ska klarläggas med ett eller flera andra bibelord. Vi som för denna debatt är säkert införstådda med denna princip, men jag ville säga detta så att Stefan som är vår frågeställare ska förstå hur vi arbetar.

Nu väntar vi med intresse att få höra argumenten för era olika teorier om Kristi återkomst. Ska vi börja med Hannas teori om att ”uppryckandet” eller himmelfärden som jag hellre vill kalla det, sker mitt i vedermödan vid den sjunde basunen. Ni andra får gärna göra inbrytningar. Då får vi en livlig debatt!

Vid den sista basunens ljud

Hanna (Mid): – Jag bygger min ståndpunkt på orden: ”*Se, jag säger er **en hemlighet**: Vi skall inte alla insomna, men vi skall alla förvandlas, i ett nu, på ett ögonblick, vid den sista basunens ljud. Ty basunen skall ljuda och de döda skall uppstå odödliga, och vi skall förvandlas*” (1 Kor 15:51-52 SFB).

Den sista basunen måste vara den sjunde basunen, som är den sista i en hel serie av basunljud som ljuder mitt i de sju åren av vedermöda. När den sista basunen ljuder kommer först de döda att stå upp, och strax därefter ska den då levande församlingen förvandlas och ryckas upp i skyn till mötet med Jesus. Församlingen – Kristi brud – kommer därefter att presenteras inför Fadern (Kol 1:22) och få sin belöning (1 Kor 3:14) och intaga de himmelska boningarna (Joh 14:1-3).

Andreas (Pre): – Du citerar Paulus. Det är han och endast han som talar om ”den sista basunen”. När han skrev om det hade inte Johannes fått uppenbarelsen om de sju domsbasunerna. Den fick han ca 27 år efter Paulus död. Därför menar jag att det är långsökt att Paulus med uttrycket ”den sista basunen” skulle syfta på den sjunde domsbasunen som han inte visste något om, i varje fall så nämner han inte det i sin undervisning.

Hanna (Mid): – Kanske Paulus fick en uppenbarelse om de sju domsbasunerna även om han inte skrivit om det, vem vet? Jag fortsätter: När den sjunde basunen ljuder, förkunnar starka röster i himlen att Herren nu trätt fram som konung och att stunden har kommit när Herren ska belöna sina tjänare. Jag citerar: ”*Den sjunde ängeln blåste i sin basun. Då hördes i himlen starka röster som sade: Herraväldet över världen tillhör nu vår Herre och hans Smorde, och han skall vara konung i evigheters evig-*”

heter... och **din vredes dag har kommit**, tiden när de döda skall dömas och när du skall **löna dina tjänare** profeterna och de heliga och dem som fruktar ditt namn, små och stora, och du skall fördärva dem som fördärvar jorden” (Upp 11:15, 18b, SFB). Detta visar att de kristnas himmelfärd sker då den sjunde basunen ljuder och Herren visar sin kungamakt. De trogna ska då komma inför Kristi domstol för att få sin belöning för trogen tjänst (2 Kor 5:10).

Mattias (Post): – När den sjunde basunen ljuder mitt i vedermodan är det 3½ år kvar till Herrens dag då messiasriket ska börja och Herren träder fram som konung på jorden. Därför är de starka rösternas proklamation endast en förannonsering om vad som snart ska hända. Man kan säga att då den sjunde basunen ljuder börjar nedräkningen av denna tidsålder. Många saker kommer att ske i själva avslutningen av det som kallas vedermodans tid. Satan blir nedkastad på jorden och Antikrist får makt att föra krig mot de heliga.

Hanna (Mid): – Jag har aldrig sagt att vedermodan avslutas med den sjunde domsbasunen. Men eftersom det står att Herren då ”*skall löna de heliga*”, tror jag att det är då församlingen rycks upp och församlingens tidsålder avslutas.

Andreas (Pre): – Låt oss se vad det är som faktiskt händer mitt i vedermodan vid den sjunde basunen och de följande 3½ åren? Det blir då en strid i himlen och Satan och hans änglar blir nedkastade till jorden i stor vrede, ”*ty han vet att hans tid är kort*”. Det är alltså inte Jesus som kommer vid den sjunde basunen utan Satan. Det första han gör är att genom Antikrist, som ”*han ger sin makt och sin tron*”, dödar Guds två vittnen. Sedan förföljer han de övriga ”*som håller Guds bud och har Jesu vittnesbörd*” (Upp 12:17b). Istället för förvandling och uppryckande blir det alltså förföljelse av dem som har Jesu vittnesbörd då den sjunde basunen ljuder. Vid ett annat tillfälle ska jag förklara varför det finns dem som har Jesu vittnesbörd under vedermodan fastän uppryckandet då redan har skett.

Basunen på Herrens dag

Kristina: – Nu får vi höra Mattias utläggning om att himmelfärden sker efter vedermodan.

Mattias (Post): – Jag tror inte att den sjunde basunen är den sista basunen. Den är den sista av en hel serie av domsbasuner och de har inget samband med Kristi återkomst. Nej, den sista basunen är den som ljuder på Herrens dag 3½ år senare. Låt mig citera hela avsnittet från Jesu tal om vad som ska ske på Herrens dag: ”***Strax efter de dagarnas nöd*** [vedermöda] *skall solen förmörkas och månen inte ge sitt sken. Stjärnorna skall falla från himlen, och himlens krafter skall skakas. Då skall Människosonen tecken synas på himlen, och jordens alla folk skall jämra sig, när de ser Människosonen komma på himlens moln med stor makt och härlighet.*

Med starkt basunljud skall han sända ut sina änglar, och de skall samla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himlens ena ända till den andra” (Matt 24:29-31 SFB).

Detta är ett starkt argument för att vi som kristna ska vara med om hela vedermödan – hela sjuårsperioden. Ty det står ju tydligt i vers tjugonio att det var **strax efter den tidens vedermöda** eller nöd som Människosonen ska komma och **församla sina utvalda**. Tydligare kan det inte sägas. Den sista basunen är naturligtvis den som ljuder – 3½ år efter den sjunde domsbasunen – när Herren kommer åter till jorden och ingen annan. Det är den absolut sista basunen före tusenårsrikets början.

Hanna (Mid): – Paulus skriver att Jesus skall frälsa oss undan den kommande vredesdomen. Hur går det ihop med att vi ska vara med ända till slutet och genomlida både vedermödans och vredens tid?

Mattias (Post): – Herren kan bevara sitt folk från vreden liksom Israels barn blev bevarade då plågorna gick över Egypten.

Jesus varnar de utvalda för falska Messias

Andreas (Pre): – Jag har många invändningar men jag tar bara upp en av dem nu. De utvalda som församlas vid detta tillfälle från ”de fyra väderstrecken” är de judar som blivit förskingrade genom Antikrists förföljelser under de sista 3½ åren. ”De utvalda” är här, som Hanna också nämnde i inledningen, ett täckord för judarna.

Mattias (Post): – Att de utvalda som Herren ska församla är de kristna bekännarna förstår man av Jesu framställning. Han talar först om den svåra vedermödan och tillägger: ”Om inte den tiden förkortades skulle ingen människa bli räddad. Men för **de utvaldas skull** kommer den att förkortas.” Sedan fortsätter han: ”Om ni då får höra: **Här är Messias**, eller: Där är han, så tro de inte! Falska frälsare och falska profeter kommer att uppträda med stora tecken och under för att om möjligt bedra också de utvalda. Nu har jag sagt er det i förväg. Och om ni alltså får höra: Han är ute i öknen, så gå inte dit, eller: Han är inne i kammaren, så tro det inte. Ty liksom **blixten** kommer från öster och lyser ända till väster, så blir det vid Människosonens återkomst. Där kadavret ligger, där samlas gamarna”(Matt 24:23-27). Tillkommelsen blir som blixten – väl synlig för alla – för både judar och kristna.

Andreas (Pre): – Hela sammanhanget i Matteus 24, versarna 15-31, handlar om judarna i ändens tid strax för Kristi återkomst. Jesus säger till dem att ”fly till bergen när de ser skändligheten på helig plats” och han ”varnar dem för falska Messias”. Under denna svåra tid som också kallas för ”Jakobs nöd” kommer judarna som aldrig förr vänta på att den utlovade Messias ska komma och rädda dem. Jesus varnar judarna för falska rykten om att Messias skulle finnas ”här eller där” och tillägger att hans ankomst ska bli lika synlig som som blixten.

Mattias (Post): – Då den sista basunen ljuder på Herrens dag ska Herren uppenbara sig som ”blixten” som syns från himlens ena ända till den andra. Det är då han hämtar sin uvalda – alla bekännande kristna. Han säger aldrig att han ska komma som ”blixten” två gånger.

Flera basunstötar

Kristina: – Då är det Andreas tur att utveckla sin teori om att himmelfärden sker före vedermodan.

Andreas (Pre): – Först vill jag säga att Kristi uppenbarelse i skyn för att hämta församlingen kommer också att synas – liksom blixten – från jordens ena ända till den andra. Han ska hämta de bekännande kristna från hela världen samtidigt – i ett ögonblick. Men det blir endast de troende som ser honom för han ska *”låta sig ses av dem som bida efter honom till frälsning”* (Hebr 9:28b 1917).

– Jag ser helt annorlunda på detta med den sista basunen. När basunen ljuder i Israel fordom, var det samling till fest och högtid. Det var ingen domsbasun utan en jubelbasun. Då Jesus kommer i skyn för att där församla de troende som är redo, då ljuder det minst två basunstötar. Vid den första basunen, tror vi, kommer alla de i Kristus döda att uppstå. Vid **den andra och sista** ska de levande och bekännande kristna förvandlas och lyftas upp i skyn – det som vi kallar för de troendes himmelfärd. Jag citerar: *”Ty när en befallning ljuder, en ärkeängels röst och en Guds basun, då skall Herren själv stiga ner från himlen. Och först skall de som dött i Kristus [Jesus] uppstå. Därefter skall vi som lever och är kvar ryckas upp bland moln tillsammans med dem för att möta Herren i rymden”* (1 Thess 4:16-17 SFB). Det finns de som menar att det troligen blir minst tre basunstötar. Vid den första kommer GT:s heliga att uppstå och vid den andra den kristna församlingen av avsomnade. Sedan blir vi som då lever, förvandlade och uppräckta vid det tredje och sista basunljudet.

Mattias (Post): – Var står det att GT:s heliga ska uppstå då, före vedermodan? Paulus skriver endast om att de *”i Kristus döda ska uppstå”*. Enligt Daniel uppstår inte de troende avsomnade judarna förrän efter vedermodan (Dan 12:1-2). Nej, därför sker inte heller de kristnas uppståndelse förrän efter vedermodan på Herrens dag.

Andreas (Pre): – Alla GT:s troende judar dog i tron på den kommande Messias, som ju är ett hebreiskt ord för – den Smorde [gr. Christo]. Så även de dog i Kristus och är med i skaran som uppstår och får uppleva himmelfärden. Dessa judar har även del i Lammets bröllop, ty Jesus talar om att vi ska sitta till bords med Abraham, Isak och Jakob. Det är därför som det är fel att lägga till namnet Jesus som har skett i SFB ty det finns inte i grundtexten. Att Messias skulle få namnet Jesus kände de inte till under GT:s tid.

Alla Messias-Kristus troende – även de troende judarna – är förenade i bruden (Upp 22:9-14). Bruden är symboliskt framställd som det nya Jerusalem med tolv grundstenar, som är Lammets tolv apostlar, och tolv portar som har namnen på Israels tolv stammar. Det är därför som jag tror att alla frälsta i både gamla och nya förbundet har del i uppståndelsen samtidigt.

– När det gäller Dan 12:2, så står det inget direkt om att uppståndelsen ska ske före eller efter vedermödan – endast att det sker ”*på den tiden*”.

Mattias (Post): – Basun står i singularis i grekiskan översatt med ”**en** Guds basun” i 1 Thess 4:16. Därför kan det inte handla om flera basuner.

Andreas (Pre): – Det kan vara ett instrument, men med flera basunstötar annars skulle man inte kunna tala om ”*den sista basunens ljud*”. Scenariet är uppdelat i minst två stora delar: ”**först ska de i Kristus döda uppstå**” och ”**därefter ska vi som lever och är kvar ryckas upp**”. De döda är först, vi blir sist – därför blir vi förvandlade och uppräckta vid den **sista basunens ljud**. Omnämmandet av den sista basunen är som ett svar på frågan om när Herren kommer för att hämta oss, nämligen att vi ”**inte ska komma före de avsomnade**” (1 Thess 4:15) utan vår tur kommer vid den sista basunens ljud.

– När sabbaten förr i tiden skulle firas i Israel förbereddes den av tre basunstötar från synagogan. Vid den första stöten före mörkrets inbrott skulle fiskarna fastgöra sina båtar och hänga upp sina nät, barnen skulle plocka ihop sina leksaker, bönderna och hantverkarna sina verktyg. Vid den andra stöten skulle alla vara på väg hem, för att vid den tredje och sista stöten just då solen gick ned, alla skulle vara inom hemmets väggar för att gemensamt fira sabbaten.

Mattias (Post): – Man kan väl inte jämföra hur det gick till vid sabbatsfirandet i GT med församlingens uppräckande till mötet med Herren i skyn. Jag tycker att Andreas framställning är dåligt underbyggd. Det handlar mer om tradition än om ett försvar med bibeltexter.

Andreas (Pre): – I GT har vi skuggbilderna till vad som sker med församlingen i NT. Jag sammanfattar! Jag tror att det blir så här: När Guds eviga sabbat börjar, inleds den med flera stötter från en jubelbasun. Allt sker i sin ordning (1 Kor 15:23) och först ska de i Kristus döda både i det gamla och nya förbundet uppstå. Kanske blir det tre basunljud. Vid den första jubelbasunen uppstår det gamla förbundets heliga, och därefter vid den andra jubelbasunen det nya förbundets heliga, och vid ljudet av den tredje och **sista jubelbasunen** ska vi som då lever kvar på jorden förvandlas och lyftas upp till mötet med Herren. Vilken glädje! Vilket segerjubel! Då börjar festen i himlarnas rike!

Kristina: – Då får vi tacka varandra för i kväll. Det ska bli spännande att få höra fortsättningen när vi samlas nästa gång.

Efter den tidens vedermöda

– *skall man få se Människosonen komma på himlens
skyar med makt och stor härlighet*

Kristina: – Välkomna till vår femte samling för samtal om Kristi återkomst – ett odödligt ämne och av högsta aktualitet under dessa dagar i tidens aftonskymning.

Skriften allena

Innan vi går vidare skulle jag vilja klargöra en sak för dem som lyssnar på våra kassettband. Då Martin Luther reformerade den kristna kyrkan hade han tre grundläggande teologiska principer som han byggde sina teser på. De var ”**nåden allena, skriften allena och tron allena**” (sola gratia, sola scriptura, sola fides). Vi som för denna debatt har samma principer och vi tror att Skriften är Guds ord och att de olika författarna till Bibeln var inspirerade av Guds Ande för att skriva vad de skrev. Buden gavs som ett rättesnöre, löftena för att ge oss hopp, och historia skrevs till vår lärdom. Vi hyllar inga bibelkritiska synpunkter, så kallad liberalteologi, som sätter sig över ”Skriften allena”. Vi tror på Skriften på samma sätt som Jesus trodde på den då han citerade Mose (Matt 19:4), profeten Jesaja (Joh 12:41) och Danielsboken (Matt 24:15, 21). ”Skriften allena” är vår huvudprincip och vår ledstjärna i samtalen.

– Så får vi be Mattias att utveckla mer av sin syn på att de kristna ska vara med om hela vedermödan.

Efter-vedermödan-teorin

Mattias (Post): – Först, det talas aldrig i Bibeln om två tillkommelser. När Jesus kommer tillbaka ska han åter sätta sina fötter på Olivberget (Apg 1:11-12). På samma dag – Herrens dag – ljuder en Guds basun som församlar **alla de utvalda** från hela jorden. Märk väl att grundtexten talar om **en basun** i singularis både i Matt 24:31 och i 1 Thess 4:16! De församlade förvandlas då och ryckes upp i skyn Herren till mötes för att sedan tillsammans med Jesus återvända till jorden för att döma jorden och börja det tusenåriga fridsriket – Millenniumet.

Andreas (Pre): – Du poängterar att grundtexten talar om en basun i singularis. Men Paulus måste ha talat om flera basunljud vid uppräckandet, annars kunde han ju inte tala om ”den sista basunens ljud”.

Mattias (Post): – Nåväl, det kanske blir som det sagts tidigare att det är fråga om en basun men med flera stötar. Här kommer nu fler av mina argument för att uppräckandet sker efter vedermödan.

Som jag förut nämnt sker församlandet av de utvalda ”*efter den tidens lidanden*”, alltså efter vedermödan (Matt 24:29). Basunen som då ljuder är den absolut sista innan Jesus återkommer till Olivberget. Att församlingen med ”mångtusen heliga” sedan följer Jesus till jorden framkommer av flera profetior. Jag citerar ett par avsnitt från profeten Sakarja: ”*1Se, Herrens dag kommer. 4På den dagen skall han stå med sina fötter på Oljeberget, mitt emot Jerusalem, österut. 5Då skall Herren, min Gud, komma och alla heliga med dig*” (Sak 14:1a, 4b, 5b SFB). Detta bibelställe korresponderar med en vers i Judas brev: ”*Se, Herren kommer med sina mångtusen heliga för att hålla dom och straffa alla för de gudlösa gärningar som de har begått och för alla hårda ord som dessa gudlösa syndare har talat mot honom*” (Judas 14b-15).

De utvalda är den kristna församlingen

Sedan vill jag åter invända mot Andreas påstående att ”de utvalda” som änglarna församlas vid Kristi återkomst till Olivberget skulle vara enbart judar. Det står inte så i texten. ”De utvalda” är den kristna församlingen som församlas till ”uppryckandet” för att möta Herren i skyn när han återvänder till jorden.

Jämsides med att evangelium blir förkunnat för alla folk, kommer alla de tidstecken som Jesus nämner att öka i styrka och kulminera i det som vi kallar för den stora vedermödans tid. Genom att det också blir ett stort avfall bland de kristna som ska vara jordens ljus och salt, kommer laglöshet och våld att öka katastrofalt. Genom ett allmänt moraliskt förfall förbereds vägen för den Laglöse – Antikrist – som får makt att terrorisera världen (2 Thess 2: 3-8).

Jag har ingen falsk ”lyckoförkunnelse” om att vi ska slippa undan det stora lidandet. Den vedermöda som då går över världen kommer inte ens de genuina kristna att bli förskonade ifrån – vi kommer tvärtom att vara med om hela vedermödan. Men den tiden kommer att bli förkortad för de utvaldas skull, annars skulle ingen människa bli frälst (Matt 24:21-22). Uppryckandet av den kristna församlingen blir därför inte tidsmässigt en särskild händelse, utan det sker samma dag som Jesus kommer ned till jorden.

Vilka är de utvalda i Matteus 24?

Andreas (Pre): – ”Falsk lyckoförkunnelse!” Vad menar du med det? Med ett sådant argument kan väl hela evangeliet om frälsning och evigt liv stämplas som en ”lyckoförkunnelse”? Paulus avslutar sin undervisning om de kristnas förvandling och uppryckande med orden: ”*Ge nu varandra tröst med dessa ord*” (1 Thess 4:18). Paulus har alltså ett glädjebudskap om räddning och befrielse.

– Innan jag ger fler motargument om vilka som är de utvalda i Matteus 24, vill jag åter citera versen som är ditt huvudargument: ”*Med starkt basunljud skall han sända ut sina änglar, och de skall samla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himlens ena ända till den andra*” (Matt 24:31).

Att församlandet av **de utvalda** inte gäller församlingen utan de förskingrade judarna – israelerna – blir klart när man läser hela sammanhanget. Som nämnts tidigare handlar Matteus kapitel 24 från vers 15 till vers 34, om situationen i Israel vid tiden för det andra advent och är en del av svaret på lärjungarnas fråga om vad som blir tecknet på Jesu återkomst till jorden och den här tidsålderns slut.

Hanna har redan i ett av sina föredrag visat på att de utvalda här är ett täckord för judarna. Jag repeterar kortfattat beskrivningen av de judiska företeelser som den delen av kapitlet innehåller: ”Förödelsens styggelse på helig plats” (v15 = Antikrists avgud i Jerusalems tempel), ”Judéen” (v16), ”Sabbaten” (v20), ”Den stora nöden” (v21, Jakobs nöd, Jer 30:7), ”Fikonträdet” (v32 – en bild på Israel i ändens tid) och ”*Detta släkte [judarna] skall inte förgå förrän allt detta händer*” (v34).

Att denna text (Matt 24:31) inte handlar om ”uppryckandet” av de kristna framgår av innehållet. **Församlingen** är inte nämnd, inte heller **uppståndelsen, förvandlingen** och **uppryckande i skyn**, utan där talas endast om ett församlande av de utvalda (judarna), för vars skull vedermödan blir förkortad. Dessa utvalda blir alltså inte förvandlade utan församlandet av dessa israeler i diasporan sker genom änglars försorg.

Vilka är de heliga?

Hanna (Mid): – Mattias är angelägen att framhålla, att församlingen av troende efter uppryckandet omedelbart vänder och följer med Herren ned till jorden för att regera med honom. Ty annars måste även du medge att det finns ett tidsmellanrum mellan att Jesus hämtar de troende och när han kommer ned till jorden. Och då blir det två tillkommelser. Om uppryckande sker på Herrens dag, som Mattias tror, så blir det ingen tid att besöka himlen, få vår lön inför Kristi domstol och fira Lammets bröllop.

Är inte hela den tankegången dåligt underbyggd? Vilka är de ”mångtusen heliga” som åtföljer Herren när han återkommer till Olivberget? Är det församlingen eller...? Uttrycket ”heliga” gäller inte endast för troende utan **även för änglar**.

Vill citera ett avsnitt som belyser detta: Paulus skriver: ”...så att ni blir styrkta till era hjärtan och kan stå oförvitliga och heliga inför vår Gud och Fader, när vår Herre Jesus kommer **med alla sin heliga**” (1 Thess 3:13). De heliga som här avses **måste vara änglar** eftersom de som väntar på Jesus ”när han kommer med sina heliga” fortfarande är kvar på jorden.

Citatet visar också att **vi ska presenteras inför Fadern** efter uppryckandet eller himmelfärden och inte omedelbart återvända till jorden. Detta är ytterligare ett bevis på att uppryckandet är en särskild händelse, skild från det andra advent.

Vidare säger Jesus ingenting om att hela församlingen är med när han sätter sig till doms på sin härlighets tron: ”När Människosonen kommer i sin härlighet och **alla änglar med honom**, då skall han sätta sig på sin härlighets tron” (Matt 25:31). Däremot är apostlarna med som församlingens representanter enligt orden: ”Sannerligen, vid världens återfödelse, när Människosonen sätter sig på sin härlighets tron, skall också ni som har följt mig sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar” (Matt 19:28).

Mattias (Post): – På Herrens dag uppenbarar sig Jesus först i skyn. Då kommer han i sällskap både med änglar och **med de heligas själar** från Paradiset. Dessa själar förenas då med sina uppståndna kroppar. Därför är det ingen motsägelse i detta att de heliga på jorden får se Jesus komma med ”sina heliga”, nämligen med de heligas själar till större delen av församlingen, som efter uppståndelsen får följa Herren ned till jorden.

Andreas (Pre): – Är det inte orimligt att de som just fått uppståndelsekroppar som gör det möjligt för dem att gå in i själva himlen – tronhimen – inte får göra det utan efter uppståndelsen genast ska komma ned till jorden?

Mattias (Post): – Det finns flera bibelställen som säger att vi ska regera med Kristus på jorden. ”Du har gjort dem till ett kungadöme åt vår Gud, till präster åt honom. Och de skall **vara kungar på jorden** (Upp 5:10 – SFB: ”de skall regera på jorden”). När ska bruden komma ned till jorden om hon inte åtföljer Jesus vid hans återkomst? Och för att kunna regera med Kristus på jorden måste själarna i Paradiset först få sina förhärligade kroppar.

Hanna (Mid): – Jo, det är riktigt, men vad jag vänder mig mot är att det inte får finnas två faser i Kristi ankomst utan allt måste ske samma dag. Om de förhärligade människorna med uppståndelsekroppar genast efter uppståndelsen ska börja regera med Kristus på jorden, då blir det en brud utan kronor och en brud utan något himmelskt bröllop. Säger inte detta oss att den första uppståndelsen och uppryckande av församlingen måste ske en viss tidsrymd före uppgifterna på jorden.

Andreas (Pre): – Jag kan inte finna något bibelställe om att hela församlingen ska regera med Kristus på jorden under Millenniumet. Tvärtom står det om den ”stora vita skaran” – som måste vara en del av församlingen – att de ska ”tjåna Herren natt och dag i hans tempel” i himlen (Upp 7:15). Det är först på den nya jorden som församlingen – bruden – förmodligen i sin helhet – symboliskt framställd i det nya Jerusalem – kommer ned till jorden för att regera i ”evigheters evigheter”¹ (Upp 22:3-5).

Paradiset och dödsriket

Stefan: – Det var något helt nytt för mej att när Jesus uppenbaras i skyn, kommer han i sällskap med de själar som nu är i Paradiset. Det har ingen sagt förut. Kan ni förklara det bättre.

Andreas: – Människan är skapad till Guds avbild och är en treenig varelse.

¹grek. *aionas ton aionon*, stud.bibeln, del IV s956-958. Åkesson: i tidsåldrarnas tidsålder

Jag menar inte att vi är treeniga på samma sätt som gudomen, men vår personlighet består av tre delar: ande, själ och kropp (1 Thess 5:23). När en människa dör är det endast kroppen som dör. Anden och själen hos de frälsta går till Paradiset medan de ogudaktiga går till dödsriket i väntan på domen. (Luk 16:22-23; 23:43)

Stefan: – Har alla människor fullt medvetande efter döden? Jesus sa om Lasarus när han hade dött att ”han sover”. Är inte döden ett omedvetet tillstånd? (Joh 1:11)

Andreas (Pre): – Nej, det är endast kroppen som ”sover i mullen” (Dan 12:2). I liknelsen om Lasarus och den rike mannen framställer Jesus dem som fullt medvetna efter döden (Luk 16:19-31). Vid ett annat tillfälle säger han i samband med uppståndelsen från de döda. *”De som befins värddiga att komma till den andra världen och uppstå från de döda, de gifter sig inte och blir inte bortgifta. De kan inte mera dö, de är som Guds änglar, och de är Guds söner, eftersom de har fått uppstå. Att de döda uppstår har också Mose visat i stället om törnbusken, där han kallar Herren för Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud. Gud är inte en Gud för döda, utan för levande, ty för honom är alla levande* (Luk 20:35-38).

Stefan: – Det måste vara en fantastisk upplevelse för alla dem som nu är i Paradiset att få följa med Jesus till mötet i skyn för att förenas med sina uppståndna härlighetskroppar.

Vedermödans martyrer skall regera med Kristus

Mattias (Post): – Jag vill återkomma till detta om att församlingen ska regera med Kristus. *”Salig och helig är den som har del i den första uppståndelsen. Över dem har den andra döden inte någon makt, utan de skall vara Guds och Kristi präster och regera med honom i tusen år”* (Upp 20:6). Visar inte den versen att alla som har del i den första uppståndelsen – och det är hela församlingen – ska regera med Kristus under Millenniet?

Andreas (Pre): – Denna vers är ryckt ur sitt sammanhang. De som ska regera under Millenniet sägs här endast gälla martyrerna från vedermödans tid. Annars skulle det bli en motsägelse till vad som sägs om den ”vita skaran” i himlen. Versen innan visar detta: *”Och jag såg deras själar som hade halshuggits därför att de hade vittnat om Jesus och förkunnat Guds ord och inte tillbett vildjuret och dess bild och inte tagit emot dess märke på pannan eller handen. De levde och regerade med Kristus i tusen år”* (Upp 20:4b).

De som uppstår – enligt detta bibelställe – är alla martyrer för odjurets terror. Några andra nämns ju inte. Men alla andra kristna som har del av den första uppståndelsen är inte alla martyrer. Även apostlarna och troligen även andra utvalda kommer att regera med Kristus på jorden. Men jag tror att huvuddelen av församlingen kommer att ha sitt hem och sina uppgifter i den himmelska världen.

Kristina: – Nu är det tid för en paus.

En eller två Kristusuppenbarelser?

– *den första i skyn, den andra på Olivberget*

Kristina: – Så har turen kommit till Andreas att utveckla sin före vedermodan teori. Men innan dess vänder jag mig till Stefan för att höra om han har någon fråga.

Stefan: – Var placerar ni uppfyllelsen av Jesus löfte: ”...Så skall jag **komma tillbaka och hämta er till mig, för att också ni skall vara där jag är**” (Joh 14:3). Gäller det dem som dör i tron eller handlar det om återkomsten?

Två tillkommelser

Andreas (Pre): – Jag ska försöka att besvara Stefans fråga. Men först vill jag säga: Kristi återkomst är ett vitt begrepp som täcker två skilda Kristusuppenbarelser. Kristi uppenbarelse i skyn blir Kristi tillkommelse för församlingen av de troende och bekännande kristna som är redo, medan Kristi ankomst till jorden blir Kristi tillkommelse för Israel och de övriga människorna. Man kan därför säga att det blir två uppenbarelser av Kristus – med flera års mellanrum – men endast den sista kan kallas för det ”andra advent” eller Kristi ankomst till jorden, vilket sker på Herrens dag.

Två förbund – två faser

När man studerar Jesu tal om sin tillkommelse, kan man se att den innehåller två faser. Jesus talar om två ”slut”, slutet på församlingens tid när den fullgjort uppdraget att evangelisera världen (Matt 24:14) och slutet på hedningarnas tider då han kommer för att döma världen (Matt 24:29-31). Den djupa orsaken till detta är att Gud har ingått två förbund med oss människor: det gamla förbundet med Israel (GT) och det nya förbundet (NT) med församlingen. Båda ska sluta i triumf enligt Guds löften, den första fasen i tillkommelsen gäller det nya förbundet med församlingen och den andra fasen gäller det gamla förbundet med Israel och upprättandet av Davidsriket enligt ordet: ”*Han skall bli stor och kallas den Högstes son. Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron och han skall härska över Jakobs hus för evigt, och hans välde skall aldrig ta slut*” (Luk 1:32-33).

Jesus ska hämta oss till himlen

Det viktigaste argumentet för att textens ord om Kristi uppenbarelse i skyn avser en separat händelse, som sker flera år före hans återkomst till jorden, är just Jesu löfte att **hämta oss till himlen**. Detta kan ju inte ske på samma gång som Herren kommer ned till jorden. Jag citerar åter de välkända orden: ”*I min*

faders hus finns många rum (1917: boningar)... Om jag nu går bort och bereder plats för er, så skall jag komma tillbaka och hämta er till mig, för att också ni skall vara där jag är” (Joh 14:2a-3). Meningen med att bereda rum för de troende i Faderns hus i himlen får ingen betydelse om församlingen redan samma dag ska fara ned till jorden för att regera med Kristus. Därför tror jag att Herren först kommer för att hämta sin församling hem till de himmelska boningarna. Det betyder att det måste vara en viss tid mellan de två uppenbarelserna.

Mattias (Post): – Var står det att Jesus vid sin ankomst ska hämta hem sin församling till himlen? Han ska möta henne i skyn – i rymden – där själva vigselakten äger rum. Sedan ska församlingen regera med Kristus i tusen år för att när allt i Guds frälsningsplan är fullbordat få inta den plats i härligheten som är avsedd för varje trogen själ.

– Jag vill tillägga: Själarna till de i Kristus döda lever i Paradiset. Det är endast kropparna som ”sover”. Är inte ”boningarna” som Jesus i förväg gick för att bereda, avsedda för de frälsta själarna som dött i tron. Jesus har ju hämtat hem sina lärjungar till himlen allt efterhand som de har slutat sina dagar på jorden (Luk 23:43), och de får då intaga boningarna i Faderns hus i Paradiset i väntan på kroppens uppståndelse.

Himlen är vårt hem

Andreas (Pre): – Faderns hus har många boningar. Det finns plats i Paradiset för dem som dött i tron. Men det är inte det Jesus refererar till här. Han syftar på ankomsten i skyn när han säger: ”*Jag skall komma tillbaka och hämta er till mig*”. Det kan därför inte vara en riktig tolkning att vi redan i nästa ögonblick efter förvandlingen ska draga ned till jorden för att regera med Kristus. Flera bibelställen säger att Jesus efter förvandling och uppväckelse av vår förnedringskropp ska föra oss till vårt eviga, himmelska hem.

Följande citat visar att vi ska församlas till honom i en separat händelse för att gå in i himlens härlighet: ”**Vårt hemland är himlen** och därifrån väntar vi också den som ska rädda oss, Herren Jesus Kristus. Han skall **förvandla** den kropp vi nu har i ringhet så att den blir lik den kropp han har i sin härlighet, ty han har kraft att lägga allt under sig” (Fil 3:20-21). Detta ord säger oss att himlen är vårt hem, och att det blir dit vi ska samlas när våra kroppar har förvandlats vid Kristi uppenbarelse i skyn.

Stefan: – Får jag komma in med en fråga? Om de frälstas själar lever i Paradiset där Jesus är, varför behöver då vår kropp uppstå?

Hanna (Mid): – Bibeln skiljer på Paradiset och själva himlen – tronhimlen (Hebr 9:11, 24). Paradiset är en förgård till himlen och om jag har fattat saken rätt, så är det först när vi får förhärligade kroppar genom uppståndelsen eller förvandlingen som vi kan komma in i själva himlen. Bibeln lär om många himlar. ”Jesus har stigit upp genom himlarna och vunnit en evig förlossning”. Jag tror att platsen Jesus bereder för oss är en högre himmel än Paradiset. ”Vad inget öga sett, och inget öra hört och vad ingen människa har anat, det som Gud har berett åt dem som älskar honom” (1 Kor 2:9).

Inte en uppenbarelse för världen

Andreas (Pre): – Eftersom Jesus endast hämtar dem som är redo – enligt liknelsen om de tio jungfrurna – blir ankomsten i skyn en händelse som blir osynlig för världen och de slumrande kristna. Många menar att detta inte har stöd i Skriften, men det kan bli en parallell till vad som hände efter Jesu uppståndelse. Han visade sig inte för världen utan endast för dem som han *”förut hade kallat till att bli hans vittnen”* (Apg 10:40-41). Så kommer Jesus att bli synlig endast för dem som är vakande och bedjande.

– Ett av mina andra huvudargument för att de kristnas himmelsfärd är en separat händelse som sker före vedermödan, handlar om själva huvudsyftet som Jesus har för församlingen – nämligen att frälsa den. Kristi kärlek ger uttryck för att hans högsta önskan är att hjälpa och frälsa dem han har köpt med sitt blod. Paulus utbrister: *”Ty Gud har inte bestämt oss till att drabbas av vredesdomen utan till att vinna frälsning genom vår Herre Jesus Kristus”* (1 Thess 5:9). Skulle inte det även gälla frälsning från vedermödans tid på jorden?

Mattias (Post): – Detta att Jesus ska komma två gånger – först en gång helt osynligt för världen i ett hemligt upptagande (eng. a secret rapture) har inget stöd i Skriften. Det finns inget bibelord som säger klart och tydligt att det finns två tillkommelser.

De första kristna hade inga förhoppningar om att slippa undan vedermödan – de levde mitt i den. Däremot var de första kristna inställda på att Jesus kunde komma när som helst och frälsa dem ut ur de hemska förföljelser de var utsatta för och krossa det hedniska Rom. I kyrkofädernas skrifter¹ finns inget som antyder att Jesus först kommer osynligt för världen. Hela idén med en osynlig tillkommelse före vedermödan och en synlig efter vedermödan är ett verk av en engelsman vid namn John Nelson Darby. Hans lära kallas för darbyism.

Andreas (Pre): – När det gäller det ”hemliga upptagandet” vill jag tillägga att det är själva Kristusuppenbarelse i skyn och förvandlingen av de kristna som är osynlig för världen. När Paulus beskriver förvandlingen och uppryckandet börjar han med: *”Se, jag säger er en hemlighet”* (1 Kor 15:51), så nog har det ”hemliga uppryckandet” stöd i Skriften. Däremot kan inte miljoner människor försvinna obemärkt eller osynligt för världen.

Hanna (Mid): – Jag har i stort sett samma uppfattning som Andreas. Men jag är inte säker på att vi ska bli frälsta från hela vedermödan, men däremot är det helt klart att vi inte ska vara med om vreden. Jag vill återkomma till det senare. Det finns bibelord som tyder på att det först blir ”a secret rapture”². Jag citerar: *”Så skall Kristus, sedan han en gång har blivit offerad för att bära mångas synder, för andra gången, utan synd, låta sig ses, av dem som bida efter honom, till frälsning”* (Hebr 9:28, 1917). Detta ord kan man fatta så att det är endast de som väntar på honom som får se honom. Det talas ju om frälsning när Jesus kommer, men de som väntar efter honom till frälsning har ju redan upplevt hans frälsning från syndens skuld och dom på *”frälsningens*

¹En av kyrkofäderna, Justinus Martyr, lärde att det fanns två faser i återkomsten. Se sid 58

²Eng ”a secret rapture” = ett hemligt uppryckande

dag” (2 Kor 6:20). Det är frälsning undan vedermodan och vredesdomen som de väntar på.

Mattias (Post): – Varken i B2000 eller SFB har man med uttrycket ”*låta sig ses*” i översättningen av Hebr 9:28.

Hanna (Mid) – I grundtexten finns det grekiska ordet ”aphthesetai” vilket översatt blir: ”skall ses”. I engelska KJV är det översatt med ”shall he appear”.

– Här är ett annat ord som visar att vi efter Kristi uppenbarelse i skyn inte med en gång ska ner till jorden, utan ska få komma inför Kristi domstol: ”*Därför saknar ni inte någon nådegåva, medan ni väntar på vår Herre Jesu Kristi uppenbarelse. Han skall också styrka er ända till slutet, så att ni inte kan anklagas på vår Herre Jesu Kristi dag*” (1 Kor 1:7-8). Uttrycket ”*Jesu Kristi dag*”, måste vara identiskt med den dagen då Jesus hämtar församlingen, till skillnad från ”*Herrens dag*” då han kommer som Domaren. Det sägs att det verk som Herren har börjat i oss ska vara fullbordat på ”*Jesu Kristi dag*” (1 Kor 1:6-8; Fil 1:6) eller på ”*Den dagen*” (1 Kor 3:13; 2 Tim 4:8; Hebr 10:25).

Vaka och be

Andreas (Pre): – Jag vill avsluta med ytterligare ett par argument och återigen påminna om vad Jesus sade i sitt avskedstal då han talade om vedermodans tid och hur den avslutas med Kristi återkomst till jorden: ”*När allt detta börjar, så räta på er och lyft era huvuden, ty er befrielse närmar sig*” (Luk 21:28,36). Kontentan blir att när vedermodan börjar, då kommer snart befrielsen genom Kristi uppenbarelse i skyn då han hämtar hem dem som är vakna.

Längre ned i samma kapitel säger Jesus vidare: ”*Håll er vakna hela tiden och be att ni får kraft att undfly det som väntar och kan stå upprätta inför Människosonen*” (Luk 21:36). Om vi ska kunna undfly ”det som väntar”, nämligen vedermodan, då måste vi förvänta oss att Kristi tillkommelse i skyn ska ske före vedermodan. Om det ska bli någon mening i dessa uppmaningar av Mästaren själv om att ”*vaka och be*”, så måste det gälla ”det hemliga” uppräckandet av församlingen.

Ty om vi ska vara med i hela vedermodan, så kan vi faktiskt räkna ut dagen och stunden när han kommer tillbaka till Olivberget. Det blir 1260 dagar efter att Antikrist har satt sin bild i templet (Upp 13:5, 14). Även tiden för den sjunde basunen kan man räkna ut, ty det blir 1260 dagar efter att de två vittnena har börjat profetera (Upp 11:3,15). Men Jesus sade: ”*Vaka och be ty ni vet inte tiden eller stunden*” och ”*När ni minst väntar det, kommer Människosonen*”. Uttrycket ”*Jesu kommer snart*” kan även betyda att Jesus kommer hastigt eller snabbt. I ett ögonblick sker förvandlingen (1 Kor 15:51).

Stefan: – Vad menas med darbyism?

Kristina: – Kanske vore det på sin plats att litet mera förklara vad darbyismen står för. Nästa gång ska vi be en teolog vid namn Petra som har studerat darbyismen och dess historia att komma hit och ge oss en beskrivning.

Darbyismen

Kristina: – Först ett välkommen till Petra som ska ge oss ett föredrag om Darbyismen. Det finns många -ismer i kristendomen. I urkristen tid uppstod villoläror som gnosticisimen och arianismen. Men alla -ismer är inte villoläror, tvärtom. Efter reformationen uppstod det starka och bibeltrogna väckelserörelser som pietismen, metodismen och baptismen. I vårt land har vi schartauismen och laestadianismen. Darbyismen som vi nu ska studera uppstod på 1800-talet i England. Kortfattat kan man säga att den handlar om att Kristi tillkommelse har två faser eller att det blir två Kristusuppenbarelser. I den första kommer Jesus för att hämta "bruden" och i den andra för att döma jorden.

Stefan: – Varför uttalar en del sig så negativt om darbyismen? Är det en villolära?

Kristina: – Nej, den får absolut inte uppfattas som en villolära. Kännetecknande för villoläror är att de förnekar Kristi gudom. Darbyisterna är tvärtom mycket hängivna i sin tro på Jesus, och väntar att han "när som helst" kan komma tillbaka. Vi ger nu ordet till Petra.

Petra (Analytiker): – Läran om församlingens uppryckande¹ som en separat händelse före vedermödan, vid Kristi uppenbarelse i skyn fick under tidigt 1800-tal en stor förkunnare i en engelsk bibellärare vid namn John Nelson Darby (1800-1882). Denna lära har därför i vissa kretsar blivit kallad för darbyism.

Den vanliga uppfattningen om Kristi återkomst fram till Darby, var lik den, som man tror att den urkristna församlingen hade, nämligen att församlingen skulle gå igenom en svår vedermöda under Antikrists regim, men att Herren skulle komma och befria församlingen i slutet av denna vedermöda. Men Darby var inte den förste som ändrade på denna uppfattning och kom till slutsatsen att Kristus först skulle komma och hämta hem sin församling, och det skulle ske före vedermödan. Jag vill först ge en historisk återblick:

Kyrkofädernas skrifter

Under det första århundradet hade de kristna en stark förväntan på Kristi återkomst. Jesu undervisning om att han ska komma tillbaka har stor plats i evangelierna. Han uppmanade lärjungarna att vaka och bedja för att vara redo, "ty ingen vet tiden, ej heller stunden". De som tror på två faser i tillkommelsen, vill oftast inte kalla sig för darbyister ty de menar att det inte är en speciell lära av Darby, utan en apostolisk förkunnelse. De bibelställen de refererar till är vanligtvis Joh 14:3, 1 Kor 15:51, 1 Thess 1:10, 4:16-17 och 1 Petr 2:6-9.

¹Uppryckande: eng. rapture

Om ett uppryckande av församlingen före vedermödan var en biblisk lära, som förkunnades i urkristen tid, borde man finna den i kyrkofädernas skrifter. Men man finner inga utläggningar och kommentarer om ett uppryckande som en särskild händelse före vedermödans och vredens tid i skrifter från den tiden. Man menar att anledningen troligen är den, att de kristna under andra och tredje århundradet upplevde den ena förföljelsen efter den andra och därför trodde att **de redan var inne i den sista stora vedermödan**. Därför var det inaktuellt för dem att tala om ett uppryckande före vedermödan. De var hela tiden inställda på att bli frälsta ut ur den vedermöda som de då fick genomgå. De tillämpade till stor del Uppenbarelsebokens budskap på sin egen tid. I den finns inte något uppryckande av församlingen direkt angivet, utan där framställs enbart Kristi kommande till jorden för att döma de ogudaktiga och upprätta det 1000-åriga fridsriket. De väntade på Kristus som befriaren och domaren.

Andreas (Pre): – Ursäkta att jag gör en liten inbrytning. Det finns nämligen uppgifter om att Justinus Martyr lärde att det finns två tillkommelser. Han blev omvänd år 132 och dog på 160-talet. Justinus säger: *”Två Kristi tillkommelser är förutsagda i skriften, men några människor finns som inte förstår det.”* Han säger vidare: *”Men jag och alla kristna som är ortodoxa i alla ting, vet att det ska ske en köttets uppståndelse, att det ska finnas en tusenårig regering, och att Jerusalem ska återuppbyggas, prydas och förhärligas enligt profeternas förutsägelser.”*

Petra (Analytiker): – Tack för den upplysningen. Det var inget som jag kände till. Nu fortsätter jag med mitt föredrag.

Kejsar Konstantins tolerans-edikt

När kristendomen blev erkänd i och med kejsar Konstantins tolerans-edikt (313) och blev statsreligion under kejsar Theodosius, (378-398) glömdes mer eller mindre sanningen om Kristi återkomst bort. Man menade att 1000-årsriket redan hade börjat i och med att kristendomens företrädare hade intagit de högsta ämbetena i romarriket. Man flyttade därför fram Kristi återkomst till att ske efter 1000-årsriket (post-millennianism). Augustinus (354-430) skrev ett stort bokverk som han kallade ”Gudsstaten” i vilken han framställer sin vision om ett universellt kristet imperium. Denna bok fick ett enormt inflytande och lade grunden till katolicismen och tanken att 1000-årsriket skulle förverkligas genom kristendomens utbredande före Kristi personliga återkomst.

Augustinus och frikyrkan

Vad jag nu nämnt var inte Augustinus enda villfarelse men den gav den statsdominerade kyrkan alla dess argument för förföljelsen av friförsamlingen. Augustinus blev statskyrkans grundläggande teolog. Motpolen blev Donatus den store (ca 300-350) verksam i Norra Afrika – kallad frikyrkans fader. Han argumenterade mot kejsarrom med orden: ”Vad har staten med kyrkan att skaffa.”

Hans efterföljare kallades för donatister och var en fortsättning av en annan rörelse kallad montanismen som med sin stränga bot- och helgelselära övade hård kritik mot den förvärldsligade kyrkan. Senare fick de beteckningen katharer som betyder ”de rena”. Ordet kättare är en germansk språkbildning av det grekiska ordet ”katharoi”.

De frikyrkliga väckelserörelserna fortsatte och nådde sin höjd under 1000 - 1200 talet. Det finns uppgifter om att man då räknade med att ca två tredjedelar av Europa var evangeliskt troende.² Uppgiften kan vara överdriven, men det visar ändå styrkan i frikyrkorörelsen och att den katolska kyrkan kände sig hotad. Därefter upprättades den så kallade inkquisitionen med mål att utrota all från katolska kyrkan avvikande kristen tro.

Den katolska eran

I den katolska kristenheten glömdes många av de evangeliska sanningarna bort. Dop, nattvard och bikt med avlösning blev sakrament och därmed nådemedel till frälsning. De byggde upp ett system där ingen kunde bli frälst utom genom prästernas och påvens välsignelse. Biskop Cyprianus i Kartago införde lärosatsen: *Utanför kyrkan ingen frälsning* (latin, extra ecclesiam non salus est).

Men med början på fjortonhundratalet skedde ett uppvaknande genom protestantismen, då den ena evangeliska sanningen efter den andra återupptäcktes: rättfärdiggörelse genom tron, pånyttfödelsen, helgelsen, dopet, andedopet och den lokala församlingen. De som trodde på det ”hemliga” upptagandet av församlingen före vedermödan som en separat händelse, menade att den också var en bortglömd sanning som förkunnades av apostlarna, och som nu blev återupptäckt.

Emmanuel Lacunza (1731-1801)

Av kända skriftställare är Emmanuel Lacunza den förste som skrev en bok som förklarade att Kristi kommande i skyn för att hämta sina utvalda var en särskild händelse, skild från Kristi ankomst till jorden. Han var en omvänd jude och verkade som jesuitpräst i Chile. Under täcknamnet Rabbi Juan Josafat Ben-Esra skrev han en bok med titeln ”Kristi kommande i härlighet och majestät”, på över 900 sidor. Manuskriptet var färdigt år 1790 och utgavs på spanska år 1812. Den blev översatt till engelska av Edward Irving och utgiven i London 1827.³

Endast en helgad skara

Lacunza trodde att det endast var en särskilt helgad skara som var värdiga att få del av uppryckandet före vreden. De kristna som ej var med om uppryckandet skulle få gå igenom vredens fruktansvärda tid, men de flesta skulle förbli levande för att befolka 1000-årsriket medan alla andra skulle gå

²Den kristna frikyrkans historia av Gunnar Westin 1957, s34

³Uppgifterna är hämtade från boken ”Pre-Tribulation Rapture teaching” av John L. Bray.

under i domen, enligt Lacunza. De kristna som ej var redo, men likväl välsignade och dött en naturlig död, skulle uppstå först efter 1000-årsriket vid den sista uppståndelsen.

Beträffande Uppenbarelsesboken hade Lacunza samma uppfattning som Francisco Ribera, en spansk, katolsk jesuit, som redan 1580 publicerade en bok i vilken han framhöll att Johannes Uppenbarelse gällde ändens tid (futurism). Medan den allmänna katolska uppfattningen var att både Antikrist och den falske profeten var verkliga personer, trodde Lacunza att Antikrist var en ”moralisk kropp” av många personer i det ondas tjänst och att den falske profeten var det katolska prästerskapet.

Edward Irwing

Edward Irwing som översatte Lacunzas bok, 1827, kom till den uppfattningen att uppryckandet måste ske före Antikrists diktaturregim, alltså 1260 dagar (3½ år) före det andra advent (Dan 9:27, Upp 13:5, 11:2). Irwing predikade Kristi återkomst med stor kraft. Hans budskap var att Kristus först ska komma för att hämta sina heliga och sedan, efter en period av vedermöda, komma med sina heliga för att förgöra Antikrist och hans onda regim. Han påstod att han predikade i lydnad för vad han trodde var en röst från himlen om att de kristna skulle ryckas upp före uppenbarelsen av Kristus på jorden.

Margaret McDonalds uppenbarelse

En händelse som starkt bidrog till förkunnelsen om Jesu andra tillkomme under 1800-talet och därefter, var visioner och profetior av en femton-årig skotsk kvinna i Glasgow, vid namn Margaret McDonald, år 1830. Hennes profetiska visioner om uppryckandet av de kristna som var redo, såsom en särskild händelse, före Kristi uppenbarelse på jorden, spreds snart i de evangelisk-protestantiska församlingarna. Hon frambar dessa visioner med stor övertygelse och framhöll att det var ett Guds väktarrop till alla slumrande kristna att göra sig redo. Hon betonade gång på gång att det endast var de andefyllda kristna som var redo att följa Kristus då han kom för att hämta sin brud.

Hennes uppenbarelsor har blivit både hånade och älskade, men faktum kvarstår att de utgör en förberedelse till de väckelserörelser som gick fram under 1800-talet. Intressant är att lägga märke till att hon profeterade om en världsvid andeutgjutelse, ”ett dop i eld”, vars like världen hitintills inte hade skådat. Den kom med pingstväckelsen i början på 1900-talet. Här följer en översättning av hennes sammanfattade beskrivning av vad hon upplevde:

”Jag kände, detta måste bli känt och att det rådde ett stort mörker och fel om detta [Kristi återkomst]. Plötsligt stod det klart för mig i ett härligt ljus. Jag såg att det var Herren själv som steg ned från himlen med ett rop – den förhärligade Människan – nämligen Jesus. Alla måste vara som Stefanus, fyllda

med den helige Ande, så att de må kunna se upp och se det strålande ljuset av Faderns härlighet. Jag såg den förhärskande villfarelsen – att människor tror att det kommer att bli någonting som kan ses med det naturliga ögat, men det är en andlig urskiljning som är nödvändig – Guds öga i sitt folk.

Många bibelställen blev uppenbara i ett ljus i vilket jag inte tidigare hade sett dem. Jag upprepade: Nu är himmelriket likt tio jungfrur som gick ut för att möta brudgummen, fem visa och fem ovisa. Var inte oförståndiga, utan förstå vad som är Guds vilja; och bli inte druckna av vin, utan bli fyllda med Anden. Detta var oljan de visa tog i sina kärl; detta är ljuset som måste hållas brinnande – Guds ljus – att vi må urskilja det som kommer som ej kan observeras med det naturliga ögat. Endast de som har Guds ljus inom sig kan se tecknen till hans uppenbarelse. Det finns inget behov att följa dem som säger, se här eller där, för hans dag skall bli som blixten för dem i vilka Kristi Ande finns. Jag såg att vi måste vara i Anden för att kunna se andliga ting. Johannes var i Anden när han såg tronen i himlen. Jag såg att härligheten av Andens verksamhet inte var känd.

Jag upprepade ofta: Det andliga templet måste bli uppbyggt och Kristi fullhet kommer att bli ingjuten i hans kropp; och då ska vi **bli ryckta upp för att möta honom**. Ingen ska bli aktad värdig denna kallelse utom hans kropp, församlingen – **en ljusstake alltigenom av guld**. Oh, denna underbara Guds inbrytning som nu är förhanden kommer att plötsligen bryta fram över denna jord. Det härliga tempel som nu göres redo är bruden – smyckad för sin man. Oh, vilken helig, helig brud hon måste vara, för att vara beredd för en så härlig Brudgum!

Nu skall Guds underbara hemlighet i vår natur bli känd, nu skall det bli känt vad det betyder för människan att bli förhärligad. Jag kände mig som Elia, omgiven av vagnar av eld. Jag såg likasom det andliga templet förklarat och att huvudstenen framfördes med rop om nåd, nåd över den. Det var ett härligt ljus, starkare än solens ljus, som lyste på mig. Jag kände att **dessa som var fyllda med Anden kunde se andliga ting** och jag kände det som om jag gick mitt ibland dem, medan dessa som inte hade Anden inte kunde se någonting. Så skall två vara i en säng, en skall tagas med och den andre lämnas kvar.

Jag såg Guds folk i en förskräckligt farlig situation. Nu kommer den onde att uppenbaras med all makt och med tecken och falska under, så att om möjligt även de verkligen utvalda blir bedragna. Det kommer att bli en flammande prövning. Varje själ kommer att skakas i sitt allra innersta, men den verkliga trons prövning kommer att leda till heder och pris och härlighet. Ingenting utom det som är av Gud blir bestående. De sten-grundade lyssnarna kommer att uppenbaras. Mångas kärlek kommer att svalna.

Jag sade: Nu ska den hemska synen av en falsk kristus synas på jorden, och

Människosonen

*Och när jag vände mig om, såg jag sju ljusstakar av guld
och mitt bland ljusstakarna en som liknade Människosonen... Upp 1:12-13*

ingenting utom Kristus i oss, kan upptäcka fiendens gruvliga försök att bedraga, ty det är med orättfärdighetens falskhet han kommer att verka. Han kommer att ha ett motstycke till varje Guds sanning och kommer att imitera varje verk av Anden. I samma proportion som Guds Ande verkar kommer han att verka. När Herren smörjer människor med kraft kommer han också att göra det. Detta är provet genom vilket dessa som klarar det, kommer att bli värdiga att stå fram för Människosonen.

Det kommer också att bli yttre prövningar men framförallt blir det frestelser. De kommer i samband med att Anden blir utgjuten och kommer att öka i proportion till att Anden blir utgjuten. Jag sade ofta: ”**Oh, bli fylld med Anden!** Ha Guds ljus inom er, så att ni kan upptäcka Satan! Bli fulla av ögon inifrån! Bli lera i händerna på krukmakaren! Överlåt er för att bli fyllda med Gud! ”*Det är inte genom makt eller styrka utan genom min Ande, säger Herren.*”

Detta vill göra oss passande att ingå till Lammets bröllopsmåltid. Jag såg att det var Guds vilja att alla skulle bli fyllda, men det som hindrade Guds liv från att mottagas av hans folk var dess vridning bort från Jesus – dess sätt att gå förbi korset, genom vilket varje ”droppe” av Guds Ande flyter till oss. Oh, det är vad som är nödvändigt, ett återvändande till korset. Jag såg den natten, och ofta därefter, att det kommer att **bli ett utgjutande av Anden såsom aldrig tidigare, ett dop i eld**, så att allt skräp kommer undan. Guds tjänare beseglade på sina pannor! Hans heliga märke på sitt folk! Bruden gjord täck genom att hon får del av hans täckhet. – Jesus vill ha sin brud. Hans längtan är riktad emot oss. Han som ska komma, kommer, och ska inte dröja.”⁴

Kristina: – Tack Petra för den historiska bakgrunden till darbyismen och för denna intressanta och ingående beskrivning av Margaret McDonalds uppenbarelser.

Nu tar vi en liten paus innan vi hör fortsättningen av Petras föredragning och diskuterar darbyismen.

⁴Översatt från: ”*The origin of the pre-tribulation rapture teaching*” av John L. Bray.

John Nelson Darby

Kristina: – Vi låter nu Petra fortsätta med sitt intressanta föredrag om darbyismens uppkomst och betydelse.

Petra: – Den som särskilt tog vara på McDonalds uppenbarelser och nedtecknade dem i en bok titulerad: ”Återställandet av apostlar och profeter”, var en pastor vid namn Robert Norton. Men den predikant som utövade det största inflytandet med sin förkunnelse om ett särskilt uppryckande av församlingen före vedermödan, var ledaren för Plymouth-bröderna, John Nelson Darby (1800-1882). Han gjorde under åren 1862-77 många resor till USA och Canada, där man höll särskilda konferenser om Kristi återkomst. Han var bekant med Irwing och hans översättning av Lacunzas bok, och han var en av dem som besökte McDonald under tiden hon fick sina visioner.

De 70 årsveckorna

Darby var troligen den som först förde in tolkningen av Daniels 70:e årsvecka i samband med församlingen uppryckande. Han påvisade att endast 69 av de veckor, som var bestämda för Israel, var fullföljda fram till Kristi korsfästelse och att en vecka återstod att uppfyllas i ändens tid. Därmed blev församlingens epok den stora parentes efter den 69:e årsveckan fram till församlingens uppryckande då den 70:e årsveckan för Israel tar vid – en sjuårsperiod av vedermöda – fram till Kristi andra tillkommelse på jorden.

Darbyismen

Det är framförallt denna Darbys tolkning av de 70 årsveckorna och delvis också hans framställning av tidsskeden – dispensationalismen – som man kan kalla för darbyism. Läran om att det finns två moment i Kristi tillkommelse, åtskilda av en tid av vedermöda och Guds vrede, härstammar alltså inte från Darby utan från Emmanuel Lacunza.

Darby trodde däremot inte på uppryckandet av enbart särskilt utvalda, värdiga och andefyllda kristna, utan att hela Guds församling kommer att vara med, ty han menade att det inte går att dela på Kristi kropp. Men denna uppfattning delas inte av särskilt många som tror på tillkommelsen i två faser. Kristi kropp kan visserligen inte delas rent andligt, men en del av kroppen fick redan efter Jesu uppståndelse följa med honom som en förstlingskörd av de avsonnade (Matt 27:53). Den förhärskande bibeltexten i detta sammanhang i pingstväckelsens pionjärtid var liknelsen om de tio jungfrurna som delade de kristna i förståndiga och oförståndiga (Matt 25:1-13).

Församlingen – den stora parentesen

Många andra kända förkunnare och bibelforskare har fört läran om att det finns två faser i Kristi tillkommelse vidare, men med olika variationer och utvecklingar. Dr Harry A. Ironsides, pastor vid Moody Memorial Church i Chicago, skrev en bok med titeln ”*Den stora parentesen*”, som blev mycket känd och publicerad. Dr C. I. Scofield förde in dessa tolkningar i sin referensbibel 1909, vilket mycket bidrog till att göra dessa uppfattningar allmänt kända. Dr Ruben A Torrey, Gustaf F Johnson, radioförkunnaren Charles E Fuller är andra kända förkunnare av före-vedermödan-uppryckande (pretribulationismen) av församlingen.

Låsning vid den katolska trosbekännelsen

Men det fanns även mycket kända predikanter och bibeltolkare som antingen tog avstånd från eller förhöll sig oberörda av dessa tolkningar, såsom Georg Mueller, Charles H. Spurgeon, Philip Mauro, Campbell Morgan, Oswald Smith och dr Harold Ochenga m fl. I stort sett var deras uppfattningar ”låsta” vid den katolska och senare även den protestantiska trosbekännelsen, som hävdar att Kristi tillkommelse, uppståndelsen från de döda, de kristnas förvandling och domen över de ogudaktiga, skall ske vid en och samma tidpunkt, på den yttersta dagen – Herrens dag.

Het debatt

Debatten går fortfarande het mellan dessa olika tolkningar. En av de starkaste företrädarna i vår tid för ”*före-vedermödan-uppryckande*” är John F Walvoord, president för Dallas Theological Seminary. En annan är Dr Hal Lindsay, även han har examinerats från nämnda seminarium, som skrivit bestsellern ”*The late Great Planet Earth*”, tillika med många andra såsom Salem Kirban och professor Paul Feinberg.

Pingstpionjärearnas förkunnelse

De flesta pingstpionjärearna i Sverige, såväl som i andra länder, hade en förkunnelse om två moment i Kristi tillkommelse. I sin bok ”*Jesus kommer*” framställer pastor Lewi Pethrus i enlighet med Jesu ord ”*såsom på Lots tid*” att liksom Lot räddades undan Guds vrede över Sodom och Gomorra, så kommer Guds församling att ryckas upp, före vredesdomen, vid Kristi tillkommelse i skyn.

Sammandrag av Lacunzas läropunkter (1790)

1. Uppryckandet blir: ”Mycket före Kristi ankomst till jorden”.
2. Efter uppryckandet kommer Guds dom över jorden.
3. Tiden för vedermödan och domen ska bli **minst** 45 dagar (1335-1290=45, Dan 12:11). Uppryckandet sker någon gång efter det tredje kapitlet i Uppenbarelseboken.

4. Under dessa 45 dagar ska Antikrist och hans efterföljare förintas. Antikrist är en ”omoralisk kropp” och den falske Profeten ”det katolska prästerskapet”.
5. Endast de som är redo får del av uppryckandet – ett partiellt uppryckande (eng. a partial rapture).
6. De kristna som inte var redo får gå igenom (minst) de 45 dagarna av vedermöda.
7. Dessa kristna, som inte var redo men likväl välsignade, har ingen del i den första uppståndelsen, men får gå in i tusenårsriket och där dö en naturlig död och uppstå vid den allmänna uppståndelsen efter tusenårsriket. Alla övriga människor kommer att gå under i domen vid Kristi ankomst.

Edward Irving som översatte Lacunzas bok år 1827, framhöll att Antikrists regim skulle vara minst 1260 dagar (Upp13:5) eller 3½ år. Robert Baxter, en av Irvings medarbetare, var den förste som menade att Jesus skulle komma 3½ år före slutet för att **hämta de heliga** och efter Antikrists regering skulle Jesus återvända **med de heliga**.

Några av John N Darbys läropunkter (1800-1882)

Petra: – Här följer en sammanställning av darbyismens viktigaste läropunkter.

1. Guds frälsningsplan för mänskligheten är uppdelad i sju tidsåldrar (dispensations): oskuldens, samvetets, människans, löftets, lagens, nådens (församlingens) och messiasrikets tidsåldrar.¹

2. Daniels 70:de årsvecka svarar mot vedermödan i Uppenbarelseboken – en 7-årsperiod.

3. Kristus blev korsfäst i Daniels 69:de årsvecka. Då stannade Israels ”profetiska klocka”, och Israel upphörde att vara Guds frälsningsredskap i världen. Israel blev förstocket under församlingens tid (nådens tid, den långa parentesens). Den kristna församlingen (av judar och hedningar) fick uppdraget att evangelisera världen.

4. Församlingen lyftes upp från jorden vid Kristi tillkommelse i skyn före vedermödan. **Alla de heliga kommer att vara med vid uppryckandet. Man kan inte dela Kristi kropp.** (De som inte är redo då och blir frälsta efter uppryckande får bli bröllopgäster. De har segerpalmer, men inga kronor och troner. Upp 7:9-15).

5. Kristi tillkommelse är uppdelad i två faser skilda från varandra av sju år – vedermödans tid. Den första uppenbarelsen av Kristus kallas för ”uppryckandet” (the rapture) och är osynlig för världen, den andra kallas för ”uppenbarelsen” (the revelation) eller andra advent och blir synlig för alla.

¹”The Scofield reference Bible” uppger dessa sju tidsåldrar: Innocency (1 Tim 2:14), Conscience (Gen 3:23), Human Government (Gen 8:20), Promise (Gen 12:1), Law (Ex 19:8), Grace (John 1:17), Kingdom (Eph 1:10). Den åttonde tidsåldern blir Sonens tidsålder på den nya jorden då allt blir nytt (Upp 21:5). Talvärdet för Jesus på hebreiska (IHEOYE) = 888 .

6. Kristi kommande i skyn för att hämta sin församling kan ske när som helst. Inga tecken behöver uppfyllas först.

7. Medan vedermödans och vredens tid drabbar jorden firar församlingen bröllop i himlen.

8. Vid församlingens borttagande i början av Daniels 70:de och sista årsvecka, blir Israel återinsatt i det profetiska skeendet genom de två eldsvittnena. Klockan tickar igen.

9. Den 70:de årsveckan är indelad i två 3½- årsperioder: 3½ år för eldsvittnena att predika Guds budskap, och därefter 3½ år då Antikrist får makt att föra krig mot de heliga – **mot dem som blivit frälsta efter uppryckandet och mot israeliter**² (Upp 12:13, 17).

10. De som **inte var redo vid brudgummens ankomst**, har möjlighet att söka nåd och rening under vedermödans tid. En oräknelig skara blir frälsta ut ur vedermödan. De flesta blir martyrer.

11. Kristus kommer vid slutet av den 70:e årsveckan med sin församling i stor makt och härlighet för att döma jorden och straffa dem som varit ohörsamma mot evangeliet.

12. Församlingen ska regera med Kristus under Tusenårsriket.

13. Församlingen är en självständig storhet, klart avgränsad från Israel och andra tidsåldrars troende.

Är det många som tror på Darbys läropunkter idag?

Kristina: – Hur ställer sig Hanna, och Andreas till dessa tretton punkter.

Hanna (Mid): – Den avgörande skillnaden är den att jag tror det blir som Baxter trodde, nämligen att Jesus kommer – inte före hela vedermödan – utan mitt i vedermödan, för att hämta församlingen.

Andreas (Pre): – På den viktigaste punkten är jag helt överens med Darby. Jesus hämtar hem sin församling innan vedermödans tid börjar. Vidare menar jag att Darbys tolkning av de 70 årsveckorna – om den nu härstammar från Darby – är helt genialisk och riktig. Den gör att Daniels profetior och Apokalypsens stämmer helt överens även när det gäller tiden för vedermödan.

Däremot tror jag inte att ”alla döpta” eller hela församlingen – dem som han kallar för ”alla heliga” – får del i ”uppryckandet”, utan det blir så som Jesus framställde det i liknelsen om de tio jungfrurna. Endast häften var redo att gå in i brölloppsalen.

Vidare tror jag inte heller att Kristus kommer med församlingen för att döma jorden. Församlingen har sitt hem i himlen (Fil 3: 20). De heliga som följer Jesus vid hans ankomst till jorden är först och främst änglar och de tolv apostlarna (Matt 25:31; 19:28). Därutöver tror jag att det endast blir vissa utvalda grupper av bruden (församlingen) som ska regera med Kristus under Millenniumet (Rom 8:19; Upp 20:4). Men på den nya jorden, då himmel och jord ska förenas, får bruden uppgifter på jorden i det Nya Jerusalem.

²Israeliter = Abrahams barn, israelier = medborgare i Israel

Partiellt uppryckande

Petra: – Jag var inte riktigt färdig så jag fortsätter. Läran om ett partiellt uppryckande var framträdande bland 1800-talets väckelseförkunnare. Visserligen fick Darbys förkunnelse många efterföljare, men inte alla delade hans uppfattning att alla ”döpta” skulle få vara med i uppryckandet. Här följer ett utdrag av en predikan av Robert Norton (1852), en av Darbys samtida förkunnare, men som trodde på ett ”partiellt uppryckande”. Norton såg de 144 000 som en bild på den del av församlingen som är redo.

”Midnattsropet: ‘Se Brudgummen kommer!’, vilket den helige Ande nu har börjat att proklamera och som sprider sig genom kristenheten, ska åstadkomma ett samlande och fullkomnande av de 144 000 beseglade.³ De är ‘förstlingsfrukten’, som ska undkomma de ting som ska komma på jorden genom att bli ryckta upp för att möta Herren i luften, på den högtidliga natt när det ska finnas två i en säng, och en ska bli upptagen och den andre bli kvarlämnad. Den stora majoriteten av döpta – denna ‘oräkneliga skara’ – blir lämnad kvar fram till skördetiden, för att mogna i den stora vedermödan under Antikrist, som ska regera suveränt och vara föremål för nästan universell tillbedjan under några förskräckliga år.

Men det som nu omedelbart och praktiskt berör oss är skillnaden mellan dem som genom mottagande av den helige Andes insegel (genom handpåläggning av apostlarna) blir förflyttade bortom Antikrists grepp, och dessa som genom att försumma [att ta emot] detta insegel – denna uppfyllelse av olja i sina lampor – blir kvarlämnade och genom lidande ända in i döden må komma ut ur den stora vedermödan. O, att vi må vara räknade värdiga att undfly tingen, som ska komma över jorden, *och stå inför Människosonen!*”⁴

Av frukten ska man känna trädet

Kristina: – Tack, Petra, för denna intressanta redogörelse av darbyismen. Vilka är era kommentarer?

Mattias (Post): – En lära som till stor del bygger på en tonårsflickas ”profetiska uppenbarelser” kan man inte uppfatta seriöst. Denna lära har orsakat stor splittring och delar fortfarande Kristi kropp i skilda läger. Låt oss slå fast att det finns ingen nytestamentlig undervisning av det här slaget.

Petra: – Jesus sa: ”*Av frukten ska man känna trädet.*” Denna förkunnelse blev en av orsakerna till det stora andliga uppvaknandet under 1800-talet. Talet om att Jesus kunde komma ”när som helst” och hämta dem som var redo, medförde väckelse överallt. Stora väckelseförkunnare som Dwight L Moody, pastor i baptistförsamlingen i Chicago, den store bibelläraren R A Torrey, och Alliansmissionens grundare Fredrik Fransson hörde till dem som förkunnade att Jesus först kommer för att hämta sin församling av frälsta och vakande. Andra svenska förkunnare var EFS-predikanten Johan Hagner, den svensk-amerikanske baptistpredikanten C.A. Chader och D.O. Belfrage.

³Detta var Robert Nortons uppfattning.

⁴Översatt från: ”Pre-Tribulation Rapture teaching” av John L. Bray.

Margret McDonalds uppenbarelse parad med den starka och konsekventa undervisning som kom med John Darby tillika med flera stora förkunnare, medförde frikyrkans stora framgångar under 1800-talet. Detta mynnade sedan ut i den världsvida pingstväckelsen – ett utgjutande av Anden som aldrig tillförne – ett dop i eld. Margrets profetia har gått i uppfyllelse. Fortfarande är pingströrelsen den rörelse som växer snabbast i hela världen, och det finns statistiska uppgifter på att det i flera länder nu blir fler människor frälsta varje dag än det föds nya individer.

Hanna (Mid): – Jag vill stryka under det som Petra nämnde om att sanningen om Kristi tillkommelse länge har varit en bortglömd sanning. Liksom rättfärdiggörelsen genom tron och det bibliska dopet, så behövde den återupptäckas. Varje gång en bortglömd sanning återupptäckts har den orsakat splittring bland dem som levat i en viss tradition. Jesus själv orsakade den största splittringen då han grundlade den kristna församlingen och instiftade ett nytt förbund.

De första apostlarnas förkunnelse

Andreas (Pre): – Jag vill återigen hävda att sanningen om att ”de kristnas förvandling” (1 Kor 15:51) och ”uppryckande i skyn” dit Herren stigit ner för att möta dem (1Thess 4:16-17) är en särskild händelse, och var de första apostlarnas förkunnelse. Jag menar att detta är mycket klart framställt av aposteln Paulus. Han försäkrar även flera gånger att de kristna ska bli frälsta undan vredesdomen. Även aposteln Petrus har en framställning om att de kristna skall bli frälsta ut ur vedermodan liksom fordom Lot blev först räddad innan domen gick över Sodom och Gomorra: *”Herren vet alltså att rädda de gudfruktiga ur prövningen men också att hålla de orättfärdiga i förvar under tuktan fram till domen”* (2 Pet 2: 9).

Som jag antydde vid Petras inledning, så fanns det förkunnare även i urkristen tid som trodde på två tillkommelser. Enligt Justinus Martyr var det endast några som inte ”förstod” detta. Det är därför mycket sannolikt att det fanns fler förkunnare även under det kristna martyrskapets tid, som undervisade om att uppryckandet skulle ske före Guds vredes utgjutande över de ogudaktiga som det så tydligt står i Paulus brev: *”...vi vänta på hans Son från himlen. Jesus, som frälsar oss undan den kommande vredesdomen”* (1Thess 1:10). Sedan Paulus och troligen även aposteln Petrus led martyrdöden i Rom i Neros förföljelse år 66, var det endast aposteln Johannes kvar av dem som lämnade skrifter efter sig. Som vi redan har samtalat om, så skriver han i sitt evangelium att Kristus ska komma tillbaka och *”hämta sina heliga”* till sig efter att ha berett rum för dem i himlen. Sedan ska de för alltid vara där han är (Joh 14:3). Detta måste ha varit ett starkt tröstens ord för de första kristna.

Mattias (Post): – Margaret McDonald berättar: *”Jag såg Guds folk i en förskräckligt farlig situation. Nu kommer den onde att uppenbaras med all makt och med tecken och falska under, så att om möjligt även de verkligen utvalda blir bedragna. Det kommer att bli en flammande prövning.”* Hur stämmer det med er uppfattning att församlingen inte ska vara med i vedermödan.

Hanna (Mid): – Allt vad McDonald profeterar om kan ske under den första halvan av vedermödan innan den sjunde basunen ljuder (2 Thess 2:9-12).

Andreas (Pre): – Jesus talar om *”början av födslovåndorna”*. Jag menar att Antikrist kommer att finnas före den stora vedermödans tid och försöka förvilla många även innan Jesus kommer i skyn. Men då ska vi upplyfta våra huvuden, ty då nalkas vår förlossning (Luk 21:28).

Troligen är det ingen kronologisk ordning i den beskrivning vi har av Margaret McDonalds uppenbarelser. Men om så skulle vara fallet, så nämner hon först *”och då ska vi bli ryckta upp för att möta honom,”* och sedan längre fram talar hon om hur den onde ska uppenbaras i en falsk Kristus som kommer *”med tecken, och falska under, för att om möjligt även de verkligen utvalda ska bli bedragna”*. Även de som inte var redo vid Kristi kommande i skyn hör till de ”utvalda”, men de får gå igenom vedermödans lidanden och utsätts för Antikrists försök att bedraga dem. För dem blir det ”en flammande prövning”.

Kristina: – Där avslutar vi för i kväll. Nästa gång heter ämnet vredesdomen och Herrens dag.

Vredesdomen och Herrens dag

Kristina: – Välkomna till våra bibelsamtal. Denna ”weekend” har vi indelat samtalen i fyra pass med pauser däremellan och avslutning i morgon, söndag, på ordinarie gudstjänsttid. Eftersom samtalen är så värdefulla har vi inbjudit hela församlingen att vara med och lyssna och ställa frågor. Innan vi får höra fler utläggningar om de olika teorierna om Kristi återkomst, har Stefan ett par frågor.

Stefan: – Jo, jag undrar vad är det för skillnad på vedermodan och vredesdomen?

Kristina: – Man brukar säga att vedermodan är något som orsakas av Antikrist – hans krig, despotiska regim och förföljelser av de heliga. Vreden och vredesdomen är Guds straff över de ogudaktiga (Upp 16:1-10; 19:17-21). Jesu ord ”födslovärkarna” (Matt 24:8) täcker både vedermodan och vreden. Det handlar om de födslovärkar som kommer då hela världen ska födas på nytt enligt Jesu ord: ”*Sannerligen, vid världens återfödelse, när Människosonen sätter sig på sin härlighets tron, skall också ni som har följt mig sitta på tolv troner och döma Israel tolv stammar.*” Vredesdomarna över världen och domen över Israel kommer att rena jorden (Matt 19:28; 25:31f).

Herrens dag

Stefan: – Vad betyder då Herrens dag?

Kristina: – Låt oss läsa några bibelställen om Herrens dag:

”*Och jag skall låta tecken synas på himlen och på jorden: blod, eld och rökpelare. Solen skall vändas i mörker och månen i blod, innan **Herrens dag** kommer, den stora och fruktansvärda. Och det skall ske att var och en som åkallar Herrens namn skall bli frälst. Ty på **Sions berg** och i Jerusalem skall finnas **en räddad skara** så som Herren har sagt, bland kvarlevan som Herren kallar*” (Joel 2:30-32 SFB).

”*Låt hednafolken resa sig och dra ut till Josafats dal, presskaren flödar över, ty deras ondska är stor. Det är skaror på skaror i Domens dal, **ty Herrens dag är nära i Domens dal**. Solen och månen förmörkas, och stjärnorna mister sitt sken*” (Joel 3:12-15 SFB).

”*Hör, det är **Herrens dag!** Då ropar hjältarna i ångest. **En vredens dag** är den dagen, en dag av ångest och nöd, en dag av ödeläggelse och förstörelse, en dag av mörker och dimma, en dag av moln och dis* (Sef 1:14b-15 SFB).

*”Se, **Herrens dag** kommer! Då skall man dela bytet bland er. Ty jag skall församla alla hednafolk till strid mot Jerusalem. Staden kommer att intas, husen plundras och kvinnorna våldtas. Halva staden skall föras bort i fångenskap. Men återstoden skall inte bli utrotad. Sedan ska Herren gå i strid mot dessa hednafolk, så som han stred förr på drabbningens dag. På den dagen skall **han stå med sina fötter på Oljeberget**, mitt emot Jerusalem, österut. Då skall Herren, min Gud, komma **och alla heliga med dig** (Sak 14:1-4a, 5b SFB).*

*”Se, **dagen** kommer, den brinner som en ugn. Då skall alla högmodiga och alla som handlar ogudaktigt vara som halm. Dagen som kommer skall bränna upp dem, säger Herren Sebaot, den skall lämna kvar varken rot eller kvist. Men för er som fruktar mitt namn skall **rättfärdighetens sol gå upp med läkedom under sina vingar**. Då skall ni komma ut och hoppa likt kalvar som släpps ur sitt bås” (Mal 4:1-2).*

Kristina: – Vi låter nu Hanna börja med att utveckla sin teori om att ”himmelfärden” sker vid den sjunde basunen mitt i vedermödan.

Hanna (Mid): – Jag vill då börja med att anknyta till verserna vi har läst och sammanfatta vad Herrens dag handlar om: Det blir en dag som är kulmen av krig – blod, eld och rökpelare, då fientliga härar samlas till strid mot Jerusalem – en stor och fruktansvärd dag av mörker och tjocka, då solen och månen förmörkas. På den dagen ska herren Jesus komma åter och sätta sina fötter på Olivberget och alla heliga med honom. På Sions berg i Jerusalem ska då finnas en räddad skara – av utvalda judar – den kvarleva som Herren har kallat. De kommer att bli befriade när Herren förintar de fientliga härarna med ett domsord: – *”Då skall den Laglöse uppenbaras, han som herren Jesus skall dräpa med andedräkten ur sin mun och förinta med glansen vid sin ankomst”* (2 Thess 2:8).

Men vi kan också utläsa vad som inte sker. Det står ingenting om någon ”uppståndelse från de döda”, ingenting om att gravarna öppnas och ger igen de avsunnade, inte heller om några väntande ”jungfrur” som blir förvandlade och ryckta upp i skyn Herren till mötes. Att en så stor händelse som uppståndelsen från de döda inte alls är nämnd på Herrens dag betyder bara en sak: uppståndelsen har redan skett – mitt i vedermödan.

Mattias (Post): – Jesus säger fyra gånger i Johannes evangelium som ett löfte till dem som *”äter hans kött och dricker hans blod”*, med andra ord som tror på korsets försoning, att de ska uppstå på den **sista dagen** (Joh 6:39,40,44,54). Herrens dag är den sista dagen och därför sker uppståndelsen för ”de i Kristus döda” då, även om det inte är nämnt i profetiorna om Herrens dag.

Andreas (Pre): – Flera översättningar (1917, SFB) har i stället för ”den sista dagen”, översatt den med ”den yttersta dagen”, vilket är en eskatologisk term (från gr. *éschatos* = sist, ytterst) för ändens tid och behöver inte alls betyda

att det är den absolut sista dagen, Herrens dag. På pingstdagen refererade Petrus (Apg 2:17) till Joels profetia om ”de yttersta dagarna” som är en term för den sista tiden i den nuvarande tidsåldern. I de GT-profetior¹ där uppståndelsen är nämnd (Jes 26:19-21; Hes 37:1-14; Dan 12:2) finns ingen referens till Herrens dag.

Frälsta undan vredesdomen

Hanna (Mid): – För mig är det klart att de kristnas himmelsfärd är en händelse helt skild från det andra advent på Herrens dag. Som jag redan nämnt, så tror jag, att uppräckandet blir mitt i vedermödan, eller mitt i Daniels 70:e årsvecka, 3½ år före Kristi ankomst till jorden. Jag vill anföra fler argument för detta. Paulus säger: ”...och vänta på hans Son från himlen, honom som Gud har uppväckt från de döda, Jesus, som har frälst oss från [1917: som frälsar oss undan] den kommande vredesdomen” (1 Thess 1:10, SFB).

Vredesdomen kallas för ”vredens tid” i Danielsboken (Dan 8:19, 11:36). I Apokalypsen beskrivs vredens tid – då vredesskålarna utgutes över de ogudaktiga – som något som ska ske efter att den sjunde basunen har ljudit. Även om Guds vrede kulminerar på Herrens dag då Antikrist ”förintar av glansen av hans ankomst”, så är ”vreden” en **tidsepok** och inte något som sker endast på en dag som en del vill framställa det. Därför tror jag att den sjunde domsbasunen är den sista basunen, som det refereras till (1 Kor 15:52), då Kristus kommer att uppenbara sig i skyn för att hämta hem sin församling. Därefter kommer ”vredens tid” som vi – församlingen – blir frälsta ifrån. När den sjunde basunen ljuder är det alltså 3½ år kvar till Herrens dag.

Vad Jesus säger om Noa och Lot då han talade om sin tillkommelse, stöder verkligen uppfattningen att Jesus ska komma och frälsa sitt folk undan vredesdomen. Floden började inte förrän Noa gått in i arken och Gud hade stängt om honom. Ej heller regnade det eld och svavel över Sodom förrän Lot var i säkerhet. Likadant blir det den dag då Människosonen uppenbaras (Luk 17:26-30).

Mattias (Post): – Att bli räddad eller frälst från vredesdomen, behöver inte betyda att vi måste lämna jorden. Jag upprepar: När plågorna gick över Egypten, bevarade Gud sitt folk så att det inte drabbade dem. På samma sätt kan Gud beskydda sina trogna så att vredesskålarnas innehåll, som är ämnade för de ogudaktiga, inte drabbar dem. Det står att de som hade Guds sigill på sina pannor – de 144 000 – inte skulle skadas av plågorna (Upp 7:3, 9:4).

Paulus skriver i samma brev som Hanna citerade: ”Gud har inte bestämt oss till att drabbas av **vredesdomen** utan till att vinna frälsning genom vår Herre Jesus Kristus. Han har dött för oss, för att vi skall leva tillsammans med honom, vare sig vi är vakna eller insomnade”. (1 Thess 5:9-10 SFB).

¹GT = förkortning av Gamla Testamentet

Texten syftar **inte på vedermödan utan på vreden** som drabbar de ohörsamma på Herrens dag – den vrede som vi ska bli frälsta ifrån. Även följande text har samma budskap. *”När vi nu står som rättfärdiga genom hans blod, hur mycket säkrare skall vi då inte genom honom bli **frälsta från vreden**”* (Rom 5:9 SFB). Detta sker på Herrens dag – den sista dagen av denna tidsålder just före Millenniumet. Det gäller att inte sammanblanda vedermödan med vreden. Vedermödan blir vi inte frälsta ifrån.

Andreas (Pre): – Varken Hanna eller jag har påstått att vreden som uppenbaras på Herrens dag, är synonym med den vedermöda som föregår Herrens dag. Vedermödan (gr, thlipsis) orsakas av de ogudaktiga – krig, svält och förföljelse – medan vreden (gr. thymos och orge) är Guds straff över de ogudaktiga. Men vedermödan och vreden **löper parallellt** när vredesskålarna börjar att tömmas över jorden (Upp 16:1-16). När Paulus skriver om att vi ska bli frälsta undan vredesdomen innefattar det naturligtvis även vredesskålarnas dom. Men jag tror att Herren ska befria dem som är redo även från hela vedermödans tid ty han säger: *”Men när detta **börjar ske**, så räta på er och lyft upp era huvuden, ty då närmar sig er förlossning”* (Luk 21:28). Alltså finns där ett tidsmellanrum mellan vedermödans början och vredens dag.

Gå in i dina kamrar

Kristina: – Vi låter nu Hanna fortsätta sin utläggning.

Hanna (Mid): – Att församlingen borttryckes från jorden **före vredens tid** framgår av Jesajas profetia: *”Dina döda skall bli levande, mina dödas kroppar skall uppstå. Vakna upp och jubla, ni som bor i stoftet, ty din dagg är ljusets dagg, och jorden skall ge igen de avsomnade. Kom mitt folk och **gå in i dina kamrar**, stäng igen dörrarna efter dig. Göm dig ett litet ögonblick, **till dess vreden har gått förbi**. Ty se, Herren kommer ut ur sin boning för att straffa jordens invånare för deras missgärning. Jorden skall blottlägga sina blodskulder och inte längre dölja sina dräpta”* (Jes 26:19-21 SFB).

Här framställs först de heligas uppståndelse – den första uppståndelsen – med orden: *”Mina dödas kroppar skall uppstå.”* Och därefter sker de heligas himmelfärd – de som är redo – i direkt anslutning till de heligas uppståndelse och sedan får **de tillsammans gå in i de himmelska kamrarna** (Jes 26:20, Joh 14:3) och vara beskyddade där medan Herren låter vreden drabba jorden. Det är en mycket tydlig profetia om att de kristnas himmelfärd sker innan vreden ska drabba jorden.

Mattias (Post): – Vad är det för ”vrede” som Herrens folk ska gömmas för *”ett litet ögonblick”*, om inte den vrede som kommer över jorden när *”HERREN kommer ut ur sin boning för att straffa jordens invånare för deras missgärning”* på Herrens dag? Denna text visar klart att det handlar om **”Herrens dags vrede”** och inte om någon vredens tid. Liksom Israels barn blev beskyd-

dade bakom blodbestänkta dörrposter när mordängeln drog fram, ska vi bli beskyddade och uppleva hur vreden inte kan nå oss eftersom vi blir uppryckta till Herrens möte i skyn på den dagen – Herrens dag.

Hanna (Mid): – Uttrycket i Jesaja att ”**gå in i kamrarna**” innebär inte endast ett möte i skyn, utan betyder att vi efter uppryckadet ska få tåga in i himlen tillsammans med Jesus. Det är helt i samklang med vad Jesus lovade: ”*Och om jag nu går bort och bereder plats för er, så skall jag **komma tillbaka och hämta er till mig**, för att också ni skall vara där jag är*” (Joh 14:3). Det är alltså inte alls en fråga om att vi ska vara kvar fram till *vredens dag* – Herrens dag – då Guds vrede kulminerar, utan Jesus kommer och hämtar oss innan vredesskålarna töms över jorden.

Kristi brud – Lammets bröllop

Hanna (Mid):– Låt mig fortsätta ännu ett tag. Jag har ytterligare ett viktigt argument för att himmelfärden och det andra advent är två skilda händelser. Guds ord säger att församlingen är Kristi brud och att vår förening med Kristus liknas vid ett bröllop i den himmelska världen (Upp 19:7-9). Paulus säger också till de troende korinterna att han har trolovat dem med Kristus. Därför måste det finnas en tidrymd mellan Kristi ankomst i skyn och hans ankomst till jorden, då han stiger ned på Olivberget på Herrens dag.

När vreden går över jorden får församlingen flytta in i de himmelska bo-ningarna – vårt rätta hem – av nåd bli belönade vid Kristi domstol, bli presenterade för Fadern och fira Lammets bröllop. Jag tror att den tidsrymden 3½ år – är tiden mellan den sjunde basunen och det andra advent.

Kristina: – Innan kaffepausen ska vi ha en frågestund då vi ger tillfälle att ställa frågor till vår panel. Efter pausen blir det åter Mattias tur att utveckla sina teorier.

Vad hindrar Antikrist?

Kristina: – Så lämnar vi åter ordet till Mattias med sin teori om att det endast blir en tillkommelse och att den sker efter vedermodan.

För de utvaldas skull ska tiden förkortas

Mattias (Post): – Jag citerar: ”Men för de utvaldas skull kommer den tiden att förkortas” (Matt 24:22b). Här talas om att ”för de utvaldas skull” ska ”thlipsis-vedermödan” förkortas. Det är ett starkt argument för att församlingen är kvar på jorden under vedermodan och att uppryckandet sker först på Herrens dag. Det är också församlingens liv ”i helighet och fromhet” som ”påskyndar Guds dag” (2 Petr 3:11-12) och på så sätt förkortas dess födslovåndor.

Laglöhshetens människa – Antikrist – ska först träda fram

Ett annat av mina viktigaste argument för att Jesus kommer endast en gång, och att det sker på Herrens dag, är vad Paulus skriver i andra brevet till thessalonikerna. Han börjar med att skriva om ”*vår Herre Jesu Kristi ankomst och hur vi skall samlas hos honom*” och visar sedan på att det finns flera tecken, som först måste uppfyllas innan Herrens dag är här. Jag upprepar vad jag citerat tidigare: ”*Låt ingen bedra er på något sätt. Ty först måste avfallet (gr. he apostasia) komma och laglöhshetens människa, fördärvets son, öppet träda fram, motståndaren som förhäver sig över allt som kallas gud eller heligt, så att han sätter sig i Guds tempel och säger sig vara Gud*” (2 Thess 2:3-4 SFB).

Men innan **Antikrist** kan träda fram händer detta: ”*Det som återstår är att han som ännu hindrar röjs ur vägen. Då skall den Laglöse uppenbaras, han som herren Jesus skall dräpa med andedräkten ur sin mun och förinta med glansen vid sin ankomst*” (2 Thess 2:7-8).

Detta kapitel visar klart att flera tecken, bland annat det om Antikrists framträdande, först måste uppfyllas innan Herrens dag och tiden för Kristi återkomst är inne. Eftersom Antikrists verksamhetstid sammanfaller med den stora vedermodan, blir det alltså först efter vedermodan, som vi kan vänta Kristi ankomst. Paulus uppmanar de kristna i Thessalonike att inte tappa fattningen och bli skrämde av något ord eller brev som går ut på att **Herrens dag** redan har kommit. Han varnar dem och säger att de inte ska låta sig luras på något vis. Avfallet och Antikrist måste komma först! Min fråga är: Vad skulle dessa uppmaningar ha för betydelse om ”uppryckandet” skulle ske långt före Herrens dag?

Församlandet till honom – kontra – Herrens dag

Andreas (Pre): – Vid tolkningen av NT:s lära om Kristi återkomst, hör detta kapitel till dem som missuppfattas allra mest. Det kan inte vara riktigt att vi ska vänta på Antikrist och på de tecken som hör till hans framträdande, innan vi kan vänta på Kristi ankomst i skyn för att hämta de troende, för då blir ju all Jesu undervisning om att vi ska vaka och bedja – ”*ty ni vet inte tiden ej heller stunden*” – ganska meningslös. Vi kan ju då ta det lugnt – Jesus kommer ju inte förrän efter att Antikrist har gjort sin entré och gjort sig till gud. Vi skulle då bli fixerade vid att vissa tecken först ska inträffa och inte vänta på Herrens snara uppenbarelse i skyn. Det är två uttryck i kapitlet 2 Thess 2 som vi måste särskilja:

- Vers 1: ”När det gäller vår **Herre Jesu Kristi ankomst**, och hur vi skall **samlas hos honom...**” (2 Thess 2:1a SFB), så handlar den versen om Jesu kommande i skyn. För den händelsen nämns inga särskilda tecken och det kan ske ”när som helst”. Därför bör vi vaka och bedja för att vara redo.

- Vers 2: ”...Och man hänvisar till Anden eller till något som vi skulle sagt eller skrivit och säger att **Herrens dag är här**.” (2 Thess 2:2b), så handlar den versen om det andra advent då Herren kommer för att döma jorden.

Paulus skriver sedan att innan Herrens dag är inne, ”*måste först avfallet komma och laglöshetens människa, fördärvets son, öppet träda fram...*” och tillägger genast att ”**han** som nu håller tillbaka måste endast först (röjas) ur vägen. Sedan skall den Laglöse öppet träda fram” (2 Thess 2: 3b;7b). Detta ”röjas” finns inte i grekiskan utan hindret är just Guds församling som inte ska ”röjas undan” utan först ska ryckas upp och församlas till Jesus. Detta sker vid hans ankomst i skyn, som Paulus nämner allra först i detta kapitel .

Paulus skiljer alltså tydligt på ”*församlandet till honom*” (uppryckandet) och ”*Herrens kommande på Herrens dag*” (det andra advent). Sammantaget visar detta kapitel att innan Antikrist kan framträda måste församlingen, som är jordens ljus och salt och en motvikt till laglösheten först tagas bort från jorden.

Avfallet

Jag vill göra ett tillägg till detta om att ”*avfallet först måste ske*” innan Antikrist framträder och Herrens dag kommer. En del teologer menar att det grekiska ordet ”apostasia” som är översatt med ordet ”avfall”, hellre skulle översättas med ”borttagande” eller ”försvinnande” – det vill säga syfta på församlingens uppryckande vid Kristi uppenbarelse i skyn.

Mattias (Post): – Jag har många bibelöversättningar, och alla har ordet ”avfall” eller ”rebellion” för ”apostasia”. Det är en vedertagen översättning som alla exegeter kommit fram till ända sedan Eusebius Hieronymus (264-340) översatte Bibeln till latin. Den översättningen reviderades senare av Jerome (340-420) – Versio vulgata – som blev västvärldens Bibel för tusen år. Att komma med en sådan nymodighet i översättningen kallar jag inte för exegetik – bibelutläggning – utan för eisegetik.

Stefan: – Vad menas med ”eisegetik”?

Mattias (Post): – Det betyder att man tolkar eller översätter så att det passar in på ens egna förutfattade meningar.

Andreas (Pre): – Fullt så främmande för en annan översättning av det grekiska ordet ”apostasia” är inte ”eisegetikerna”. I den engelska Bibeln ”the Amplified Bibel” finns en fotnot: ”A possible rendering of apostasia is: ”*departure [of the church]*”, som i översättning blir: ”En möjlig tolkning av *apostasia* är: [församlingens] *avfärd* (bortgång, avlägsnande). Jag ska citera från boken: Tusenårsriket – dröm eller verklighet:¹ Ha tålamod med att texten är lite tung att läsa eftersom det handlar om en doktorsavhandling i ämnet.

Vad betyder ”apostasia” i 2 Thess 2:3?

”Vanligen återges den grekiska termen *apostasia* med översättningen ”ett moraliskt, andligt eller läromässigt övergivande av tron”. Men E Schuler English² har föreslagit, vad Walwoord kallar, en ”något ny” tolkning av 2 Thessalonikerbrevet 2:3, och Lewis har antagit och försvarat den:³ **Apostasia i 2:3 bör översättas ”bortgång” snarare än avfall, och det syftar på församlingens borttryckande från världen före vedermodan.**

Visserligen är den vanligaste och ursprungliga betydelsen av *apostasia* avfall, revolt, uppror mot Gud. Men det finns också härledda bibelbetydelser: ”försvinnande”, ”bortgång”. För att få reda på vad ett ord betyder, måste man först undersöka, vilket som är dess vanliga bruk i Nya testamentet. Endast på ett annat ställe (Apg 21:21), där det talas om att ”övergiva Moses”, avfalla från Moses, anspelar *apostasia* med säkerhet på uppror mot Gud. Ordet förekommer också sex gånger i Septuaginta. Även om det alltid betecknar en bortgång från Gud, kräver vart särskilt fall antingen ett beskrivande uttryck eller själva sammanhanget, att detta är innebörden.

Medan substantivet (*apostasia*) är sällsynt i Nya testamentet, förekommer verbet, från vilket det härleds (*afistämi*) femton gånger. Endast i tre fall syftar det på religiöst avfall, och i alla dessa fall anges denna betydelse antingen genom en beskrivande fras (”från tron”, 1 Tim 4:1; jmf. Heb 3:12) eller av sammanhanget (Luk 8:13). I de övriga fallen betyder *afistämi* ”att avlägsna sig från”, vare sig det gäller från en person (Luk 4:13, Apg 12:10), från orättfärdighet (2 Tim 2:19), från templet (Luk 2:37) eller från kroppen (2 Kor 12:8). English och Lewis drog slutsatsen, att ”bortgång” är en legitim översättning av *apostasia* i Nya Testamentet och att det är den rätta översättningen av ordet i 2 Thessalonikerbrevet 2:3. **Paulus har sålunda hävdad och bekräftat teorin om ett upprykande före vedermodan.**” (Slut citat)⁴.

¹Contemporary Options in Eschatology av Millard J Erickson. Översättning: Carlo Johansson. Svensk titel: Tusenårsriket – dröm eller verklighet, 1992. ²English, Re-Thinking the Rapture, s68-70; Walwoord: The Rapture Question, s71.72; Lewis, ”Biblical Evidence for Pretribulationism”, s217-219. ³H G Liddell and Robert Scott, Greek-English lexicon, 9th ed (New York: Oxford, 1940). ⁴Re-Thinking the Rapture, sid. 68-69; ”Biblical Evidence for Pretribulationism,” sid. 217-218.

– Denna utredning av översättningen av ”apostasia” ger svar på flera av de frågor som bibelforskarna länge undrat över. Slutledningen ger hela texten en konsekvent lösning – det som hindrar Antikrist är församlingen som först måste tagas bort.

Hanna (Mid): – Mitt svar på Mattias tidigare fråga om varför Paulus undervisar de troende i Thessalonike om den Laglöses framträdande, är enkelt: Jag tror, att Paulus ville att de skulle veta vad som sker under vedermodans tid, och vilka händelser som föregår Herrens dag även om de själva skulle vara borta från jorden då. De hade ju fått en vilseledande undervisning av någon om att Herrens dag redan hade kommit.

Andreas (Pre): – Tiden för Jesu uppenbarelse i skyn, då han hämtar hem sin församling, finns det inga tecken som vi kan räkna ut tiden för. Jesus säger: ”*Vaka därför; ty ni vet inte vilken dag eller timme han kommer*” (Matt 25:13). Men när det gäller tiden för Herrens dag, då Jesus kommer ned till jorden, kan de som då är kvar av ”de heliga”, judarna och efterskörden av de kristna bekännare – vedermodans kristna – räkna ut och denna undervisning om den Laglöse och Herrens dag, kan bli dem till hjälp att härda ut. Detta är mitt svar på Mattias undran varför Paulus talar om de tecken som förebådar Herrens dag.

Vad är det som hindrar?

Kristina: – Vad säger då ni andra om vad det är som hindrar den Laglöse att träda fram?

Mattias (Post): – Paulus skriver: ”*Ni vet vad **det** (gr *tó*) är som nu håller honom tillbaka...*” Det neutrala pronomenet ”det” syftar troligen på den allmänna ordningen med regeringar, lagar och domstolar. Paulus säger att ”*redan är laglöshetens hemlighet verksam*” (2 Thess 2:7). Jesu beskrivning av den yttersta tiden har vi i orden: ”*Genom att laglösheten tilltar, kommer kärleken att kallna hos de flesta*” (Matt 24:12). När morallagen och rättssamhället går mot sin upplösning och avfallet har kommit till en viss punkt – då är det borta som hindrar den Laglöse att utöva sin makt och terror.

Andreas (Pre): – Det som hindrar beskrivs även med pronomenet **han** (gr *ho*) i 2 Thess 2:7, vilket inte gärna kan användas om allmänna lagar och politiska system. Vidare kan man konstatera att även om de är gudlösa kommer regeringar, lag och ordning inte att upphöra under Antikrists regim. Han kommer tvärtom att styra med järnhand över nästan alla länder och folk.

Mattias (Post): – Det som hindrar Antikrist kan mycket väl var en eller flera änglar som fått detta uppdrag. Kanske syftar det på de fyra änglar som höll tillbaka jordens fyra vindar så att ingen ”ondskans vind” kunde blåsa förrän deras tid var inne (Upp 7:1).

Hanna (Mid): – Jag tror att det som hindrar den Laglöse är den helige Ande som bor i församlingen. Anden har både den neutrala genusformen ”det” (gr. *pnéuma* = vind ande, livsande, den helige Ande) och maskulinformen ”han” (gr. *pará-kletos* = hjälpare, en tillkallad, en som för talan, advokat). När för-

samlingen ryckes upp i mitten av vedermödan, då lämnar också den helige Ande jorden och då är hindret borta för Antikrist.

Vid den sjunde basunen – mitt i vedermödan – blir det en stor omvälvning i andevärlden. När den helige Ande lämnar jorden tillsammans med församlingen, kommer Satan ned till jorden i stor vrede, ty han vet att hans tid är kort (Upp 12:9, 12b). Satan besätter då vilddjuret Antikrist och startar då den terror som kallas för *Jakobs nöd* och *den stora vedermödan* under de sista 3½ åren. Det blir kallt och mörkt på jorden när Anden är borta. Människorna kommer att gripas av stor ångest som Jesus förutsade (Luk 21:25-26).

Andreas (Pre): – Det är i första hand ”hedningarna” som lever utan Gud och utan hopp i världen som grips av ångest.

Även församlingen beskrivs med flera genusformer. Paulus beskriver sålunda församlingen med ett maskulint genus (han) i: ”...*för att i sin person (Kristi kropp) skapa en enda människa* (gr. anthropon= acc.sing, **masc**) *av de två (judar och hedningar), en ny människa, och så stifta fred* (Ef 2:15). Församlingen som **ett tempel där Gud bor** (Ef 2:21) har även ett maskulint genus (gr. naós = tempel). Kristi kropp är även uttryckt som ett neutrum: ”*Ni utgör Kristi kropp* (gr. soma, **neutr.**) *och är var för sig delar av den*” (1 Kor 12:27).

Men jag medger att jag har ett problem. När församlingen framställs som ”de utkallade” (gr. ekklesia) har den ett feminint genus (hon). Jag tror att det är så här: Det är församlingen på jorden, Kristi kropp (det och han), det som hindrar den Laglöse. Ekklesia-församlingen syftar på församlingen som Kristi brud. Men bruden har inte blivit ”konstituerad” än och det kommer inte att förverkligas förrän i det Nya Jerusalem, då Israel och församlingen förenas med 12 representanter från varje förbund. Med andra ord församlingen är för närvarande inte bruden utan Kristi kropp och beskrivs därför med ett maskulint eller neutralt genus.

Jag tror inte att den helige Ande ska lämna jorden. Han kallas för Hjälparen och de som inte var redo vid Kristi uppenbarelse i skyn (de fem oförståndiga jungfrurna), behöver nu den helige Andes hjälp för att vakna upp och söka frälsning. Då uppfylls orden: ”*Dessa är de som kommer ur det stora lidandet. De har tvättat sina kläder rena och gjort dem vita i Lammets blod*” (Upp 7:9-17). I Joels profetia om de yttersta dagarna talas det om ”*blod och eld och rökstoder*” [svampmoln], en beskrivning av krig med atombomber. Men det står även: ”*Och det skall ske att var och en som åkallar Herrens namn skall bli frälst*” (Joel 2:28-32). Alltså kan människor bli frälsta ända in i slutet av vedermödans tid. Men hur ska det kunna ske om Anden är borta? Vidare står det i Sakarja att Herren ska utgjuta ”*nådens och bönens Ande*” (Sak 12:10) över kvarlevan av judarna och de ska då se vem Jesus verkligen är.

Kristina: – Innan vi tar en fruktpaus ger vi åter tillfälle till att ställa frågor till panelen. Efter pausen ska vi samtala om den av Jesu liknelser som är mest kontroversiell nämligen ”de tio jungfrurna”.

De tio jungfrurna

Kristina: – Elia har kommit tillbaka för att medverka i avslutningen av detta seminarium och vi säger ett särskilt välkommen till honom. Nu är det tänkt att vi ska samtala över liknelsen om de tio jungfrurna som troligen är den mest kontroversiella av alla Jesu liknelser. Vem vill börja?

De tio jungfrurna

Hanna (Mid): – Liknelsen om de tio jungfrurna¹ är en av de sista Jesus gav sina lärjungar. Den handlar om betydelsen av att vara redo och väntande när brudgummen kommer och avslutas med orden: ”*Vaka därför, ty ni vet inte vilken dag eller timme han kommer*” (Matt 25:13).

– Liknelsen belyser situationen vid Kristi ankomst i skyn för att hämta dem som är redo. Följ med mig på en meditation över denna liknelses betydelse i andligt avseende:

Herren kallade dem alla för jungfrur – en bild på renhet. Alltså var alla tio frälsta. Alla hade olja och lampor som lyste. – De ägde sålunda alla Andens inneboende och var alla bekännande kristna. De förståndiga hade med sig extra käril med olja. – De ägnade mera tid åt bön och att söka Andens uppfyllelse (Ef 5:18), medan de oförståndiga slarvade med sitt andliga liv.

De gick alla ut för att möta brudgummen – ett tecken på att alla var troende och väntade på Kristi återkomst. Även de oförståndigas lampor brann några timmar, vilket visar att de hade nådens olja. Eftersom brudgummen dröjde somnade alla. När brudgummen kom, fick de fem förståndiga, vars lampor fortfarande brann, gå in i brölloppsalen. – De hade en vaken och bekännande tro. De andra måste gå bort för att skaffa mer olja eftersom deras lampor höll på att slockna. – De hade sovit så länge och hade så lite andlig kraft att de inte hade mod att bekänna Jesu namn i världen (Mark 8:38). Men när de oförståndiga hade skaffat sig mer olja – sökt Guds kraft och helgelse – och senare bankade på, var dörren stängd.

Även de oförståndiga hade varit redo att gå in i brölloppsalen om brudgummen hade kommit tidigare, det vill säga innan de somnade. Men även om de kom för sent, så kallar Herren dem fortfarande för jungfrur och de hade de väsentliga kvalifikationerna för brölloppsfesten. Deras brist var av mera tillfällig natur. De hade inte tillräckligt med olja i det ögonblick som brudgummen uppenbarades. Detta ska jämföras med dem som inte är troende och inte uppfyller någon av förutsättningarna.

¹Gr *parthénos*, jungfru, någons ogifta dotter, ung flicka. Ordet *parthénos* får betraktas som en teknisk term för jungfru – en ung flicka som inte rörts av någon man. Studiebibeln del V, s736.

Vikten av att vara redo

Den här liknelsen visar att det är endast de som är redo – dessa som har lysande facklor – dvs en bekännande och verksam tro i liv och gärning som får ta del av nåden att förvandlas och uppleva himmelsfärd vid Kristi uppenbarelse i skyn. Det är alltså inte alla som har det kristna namnet som är med om uppräckandet och himmelsfärden. Men vad jag vill säga är att de oförståndiga, som inte var redo, inte får klassas som ofrälsta namnkristna, utan är människor som har upplevat Andens och nådens olja i sina liv, men som halkade efter och lät sig dragas ned av livets njutningar och sökande efter detta livets framgångar och bedrägliga lockelser – just det som Jesus varnar för. Jag citerar:

”Var på er vakt så att inte era sinnen fördunklas av omåttlighet och dryckenskap och livets bekymmer; annars överraskas ni av den dagen som av en snara, för den skall komma över alla som bor på jorden. Håll er vakna hela tiden och be att ni får kraft att undfly det som väntar och kan stå upprätta inför Människosonen” (Luk 21:34-36 B82).

Väckelse under vedermödan

Andreas (Pre): – Om man följer liknelsens framställning skulle således halva den kristna församlingen inte vara redo vid Jesu uppenbarelse i skyn och därför bli kvar i vedermödan. När de fem oförståndiga vaknar upp över vad de gått miste om, kommer de allra flesta säkerligen att göra allt för att bli renade, helgade och brinnande kristna. De kommer då att under vedermödans tid bli frälsta, men såsom genom eld (1 Kor 3:12-10). Eftersom det står i Uppenbarelseboken om en skara frälsta så stor att ingen kan räkna dem, som har kommit *”ur det stora lidandet (vedermödan). De har tvättat sina kläder rena och gjort dem vita i Lammets blod”* (Upp 7:14b), har vi anledning att tro att den tiden kommer att innebära den största väckelse som jorden har varit med om – och detta bland dessa som inte var redo. Deras livsverk brinner upp – de har inga kronor och troner – men de har segerpalmer i sina händer där de står inför tronen och lovar Gud och Lammet för frälsningen.

– För mig är detta att det gives en möjlighet att söka nåden efter att brudgummen har hämtat dem som var redo, ett starkt argument för att uppräckandet sker före vedermödan. Ty jag tror att de som inte var redo vid Kristi uppenbarelse i skyn och får gå igenom vedermödans prövningar, likväl blir frälsta och får komma med som en efterskörd, som vi har tecknad i den stora vita skaran. Om inte, hur förklarar du, Mattias, hur denna oräkneliga skara kan stå inför tronen och prisa Gud och Lammet för att de blivit frälsta *”ur det stora lidandet?”*. Liknelsen visar också hur orimligt det är att tillämpa denna på att församlingens uppräckande skulle ske efter vedermödan på Herrens dag. Då skulle ju halva församlingen – de fem oförståndiga – inte få ett tillfälle att söka ny nåd och skulle gå förlorade. Stämmer det med Jesu anda om att rädda vad räddas

kan av de förlorade? Nej, jag kan inte tro på att de kristnas himmelfärd ska ske efter vedermödan.

Förkunnas evangelium under vedermödan?

Stefan: – Finns det bibelstöd för att människor kan bli frälsta efter upptryckandet? Dörren är ju stängd?

Andreas (Pre): – Det finns flera. Först vill jag upprepa vad jag sagt om Joels profetia för denna tidsålders avslutning. Han profeterar om: "*Blod, eld och rökstoder. Solen ska vändas i mörker och månen i blod.*" Vid ett atomkrig blir det stoder av rök och svampmoln, just så som Joel beskriver det. Stratosfären blir fylld av damm och atomsopor, som gör att solen förmörkas och månen blir blodröd. Då solen förlorar sin lyskraft blir följden därav en atomvinter. Men trots denna vedermöda som drabbar jorden då en tredjedel av jorden blir skövad av eld (Upp 8:7), så säger Joel om de yttersta dagarna: "*Men det skall ske att var och en som åkallar Herrens namn ska bli frälst*" (Joel 2:28.32; Apg 2:17-20). Alltså kommer alla de bli frälsta som under denna nödtid ropar på Herren.

– Sedan har vi de två eldsvittnena som predikar utanför Jerusalem under vedermödans första hälft. De symboliseras av två olivträd och två ljusstakar som står inför jordens Herre (Upp 11:4). Det betyder att de är smorda av Guds ande och vittnar om sanningen. Jag citerar: "*...Gud vår frälsare vill att alla människor skall räddas och komma till insikt om sanningen*" (1 Tim 2:4). Vad de predikar är inte direkt utsagt, men eftersom de är smorda med Guds Ande kommer de förvisso att predika evangelium samtidigt som de har makt att slå jorden med plågor. Avsikten med plågorna är att få människor att omvända sig (Upp 11:13b). Samtidigt kommer de förmodligen att förutsäga de hemskheter som människor fyllda av hat kommer att utföra på jorden. Utan tvekan kommer de två profeterna att varna så många som möjligt och uppfordra människor att ta emot frälsning. Deras budskap kommer att höras över hela jorden (Upp 11:9-10).

– Ett annat viktigt bibelställe är det som säger att änglar skall flyga över himlens mitt (lufthimlen) i slutskedet av vedermödan och predika *ett evigt evangelium* samtidigt som de varnar för att taga Antikrists märke (Upp 14:6-7).

– Ett tredje bevis är att det under vedermödans tid finns människor som har Jesu vittnesbörd. Det är ett uttryck för att det finns evangeliförkunnare i ändens tid. Men många av dem som har Jesu vittnesbörd blir martyrer (Upp 20:4-4). "*De övervann honom (Satan) genom Lammets blod och genom sitt vittnesbörds ord. De älskade inte så sitt liv att de drog sig undan döden*" (Upp 12:11, 17). Alltså kommer evangelium att förkunnas efter upptryckandet under vedermödans tid då Antikrist är verksam.

C. I. Scofield's tolkning

Mattias (Post): – Hannas och Andreas tolkning kan inte vara den rätta. Tänk på avslutningsorden i liknelsen: ”*Sannerligen, jag känner er inte.*” Nej, om de oförståndiga inte var ofrälsta så var de i varje fall sådana skrymtare, att Herren inte ville kännas vid dem. Nådens dörr var stängd. Att de senare ska kunna få ett nytt tillfälle är helt motsägande. Uppryckandet sker efter vedermodan på Herrens dag och efter det finns ingen frälsning. Då är det för sent.

Jag vill hänvisa till den kände bibelläraren C. I. Scofield's tolkning. Han har följande kommentar till *de tio jungfrurna*: ”Liknelsen handlar om himmelriket och de kristnas bekännelse: Alla har lampor, men två saker bestämmer det verkliga tillståndet för de oförståndiga jungfrurna: *De tog ingen olja*, och Herren sade: *Jag känner er inte*. Olja är en symbol av den helige Ande och *Den som inte har Kristi Ande, tillhör inte honom* (Rom 8:9). Inte heller skulle Herren säga till någon troende, även om han vore oandlig: *Jag känner dig inte.*”

Hanna: (Mid) – Scofield i all ära, men han drar felaktiga slutsatser av den symboliska framställningen. Han säger att de oförståndiga inte hade någon olja alls och drar den slutsatsen att de aldrig varit födda på nytt. Men så är inte fallet. Alla hade olja, men de oförståndiga hade inte tillräckligt för att lysa ända till midnatt. Vidare, om man tolkar uttrycket ”jag känner er inte” som att betyda att de aldrig blivit födda på nytt och därmed aldrig mottagit Andens inneböende, så blir det ju en motsägelse i den symboliska framställningen. I sin iver att framställa hur slutligt nådens dörr är stängd, gör en del tillägget: *Jag har aldrig känt er*, vilket skulle betyda att de aldrig varit frälsta. Men det står inte så. Uttrycket som det står kan man tolka som att Herren inte kändes vid dem vid det tillfället. De behövde gå igenom en renings- och helgelseprocess, innan Herren skulle kännas vid dem, ty *utan helgelse får ingen se Herren* (Hebr 12:14).

Nådens dörr är inte stängd

Hanna: (Mid) – Jag har ytterligare ett argument för att nådens dörr ej kan vara stängd efter uppräckandet. Det handlar om Kristi kärlek till de förlorade. En liknelse är en bildlig framställning. Det väsentliga i denna liknelse är att vara vaken och vänta på brudgummen. Det klarade de oförståndiga till långt ut på natten, men de nådde inte ända fram. Skulle då dessa troende, som på grund av livets bitterhet och prövningar har somnat eller slocknat i sin aktiva tro och bekännelse inte få ett nytt nådens tillfälle? Som jag känner Jesus så lämnar han de nittionio rättfärdiga och söker det förlorade fåret tills han finner det. De fem oförståndiga är inte döda – men de lever mitt i den värsta vedermoda som har funnits på jorden (Dan 12:1; Matt 24:21). Så länge en människa är i livet kan hon åkalla Herrens namn och bli frälst.

Mattias (Post): – Stopp här! Du säger så därför att du tror att det ska bli en tid mellan uppräckandet och Herrens dag. Men tänk om min teori är rätt, att det inte blir någon tid mellan uppräckandet och Herrens ankomst till jorden. Då blir det ingen tid att söka Herren.

Liknelsen ska inte tolkas symboliskt

Kristina: – Elia har begärt ordet. Jag har kallat hit honom eftersom jag vet att han har en annorlunda syn på tolkningen av denna liknelse. I vår förra cirkel företrädde han den så kallade epifanesteorin. Han kallar sin tolkningsmetod för ”realistisk” (Real). Varsågod!

Elia (Real): – Som sagt, jag har en liten annan syn på liknelsen om de tio jungfrurna. Man får stora problem om man ska tolka den symboliskt. Som redan framkommit blir det stora motsägelser med en symbolisk tolkning. Å ena sidan menar man att de oförståndiga var födda på nytt eftersom de var jungfrur, hade olja och brinnande lampor, men å andra sidan var de inte födda på nytt därför att Herren inte kände dem. Poängen i liknelsen har vi i Jesu slutord: *”Vaka därför; ty ni vet inte vilken dag eller timme han kommer”* (Matt 25:13) Liknelsen är helt enkelt en framställning om hur det gick till vid ett bröllop² i Israel för 2000 år sedan för att illustrera betydelsen av vaksamhet inför Kristi andra tillkommelse.

En bröllopfest i Orienten hölls i brudens hem – i hennes fars hus. Var bruden en jungfru pågick den i sju dagar, om hon var en änka, i tre dagar. Festen började ofta sent på kvällen med att brudgummen tågade med sina svenner till brudens hem. En del av svennerna tågade före honom och utropade: *”Brudgummen kommer!”* Ofta gick man stora omvägar för att så många som möjligt skulle få se brudgummen på väg till sin brud. Folket längs färdvägen stämde då in i jublet och hyllningarna. På långt håll kunde man därför höra ropen om brudgummens ankomst. Det var också sed att bruden valde ut några av sina flickvänner för att vänta på brudgummens ankomst och gå och möta honom. Det var deras plikt att med sin lampor ledsaga honom in till bruden. Eftersom i detta fallet brudgummen dröjde ända till midnatt, hade alla flickorna somnat. Men vid svennernas rop vaknade de och gjorde sig redo att gå ut och möta brudgummen. Deras lampor hade troligen brunnit hela tiden, men vid uppvaknandet sade de fem oförståndiga som ej hade tagit med sig extra olja: *”Våra lampor slocknar.”* Men när de var på väg att köpa mer olja kom brudgummen och de fem förståndiga fick ledsaga honom in till bruden och bröllopfesten.

När de oförståndiga kom tillbaka, nu med brinnande lampor, var porten stängd. Det var alltid sed att stänga porten väl för att inte objudna gäster skulle

²Enligt liknelsen hölls bröllopfesten i brudens hem (Matt 25:10) och de tio jungfruarna som utgick därifrån hade som sitt uppdrag att ledsaga brudgummen till bruden. Enligt en annan beskrivning så var jungfrurna utsända från brudgummens hem för att ledsaga brudparet till deras nya hem. *Studiebibeln Del I, s509.*

ta sig in. De oförståndiga ropade: ”Herre, herre öppna för oss!” men fick svaret: ”Sannerligen, jag känner er inte.” Den som sade så var troligen vaktmästaren vid porten eller värden för festen. Brudgummen skulle troligen inte lämna bruden för att gå och se vem som stod och klappade på porten. Men även om så skulle vara fallet så betyder svaret endast att han inte kände brudens alla flickvänner. Titeln herre, som de oförståndiga använde symboliserar inte Herren Jesus utan är en vanligt titel för en överordnad.

Detta är alltså en vanlig beskrivning på hur det gick till vid ett bröllop i Orienten, och syftet är att illustrera vaksamhet inför Kristi ankomst, ty vi *vet inte när dagen och timmen är inne*. De symboliska tolkningarna är onödiga och överflödiga.

Många feltolkningar och falska läror

Ingen liknelse har givit upphov till så många falska läror eller felaktiga tolkningar som denna. Många menar att oljan är en bild på Anden – Men oljan kan inte i detta fallet vara en bild på Anden ty den kan man inte köpa för pengar.

I pingstväckelsens början förkunnade en del att ”de förståndiga jungfrurna” är de som tagit emot Andens dop. – Men Andens dop är en särskild upplevelse av kraft för att förkunna evangeliet och inte en förutsättning för att vara en Kristi brud och få del av uppryckandet. Vidare har man sagt att endast de som är döpta i den helige Ande och har Andens fullhet, får vara med om Lammets bröllop. – Men alla de som har upplevat syndernas förlåtelse och är födda på nytt tillhör Lammets brud och får vara med om Lammets bröllop. Vidare har man förkunnat att uppryckande ska ske mitt i vedermödan eftersom brudgummen kom vid midnatt. Men tiden för brudens uppryckande är en hemlighet. Ingen vet tiden eller stunden (Matt 25:13; 1 Kor 15:51).

Andreas (Pre): – Jag har samma uppfattning som Elia att det har förekommit flera felaktiga och överdrivna slutsatser av denna liknelse. Men därför tror jag inte att man ska kasta all symboliken som Jesus här framställer överbord. De flesta av Jesu liknelser har en mycket talande symbolik – vinrankan, skatten i åkern, den dyrbara pärlan, fikonsträdet, senapskornet, det förlorade fåret, med flera. Den här innehåller en stark förkunnelse om både renhetens (syndaförlåtelsen) och bekännelsens betydelse. Förmodligen är det även en profetisk liknelse, som visar på hur tillståndet kommer att vara i kristenheten vid tiden för Herrens ankomst.

Kristina: – Nu bjuder församlingen oss nu på pizzasupé med goda sallader före kvällens avslutningspass. Välkomna!

Upptagen eller kvarlämnad

Kristina: – Vi ska nu se på vad Jesus lär om hur uppryckandet kommer att gestalta sig på jorden. Detta har beskrivits i en bok i USA med titeln ”Left behind” (kvarlämnad) som där har gått ut i miljonupplagor. Så vill jag påminna om hur viktigt det är att vi låter skrift förklara skrift och att vi underbygger varje påstående med relevanta bibelord.

Upptagen till himlen

Hanna (Mid): – Jesus har framställt en mycket dramatisk bild av hur det ska bli vid hans ankomst. Jag citerar: *”Då skall två män vara ute på åkern. Den ene skall tas med [1917: bliva upptagen] den andre lämnas kvar. Två kvinnor skall mala på en handkvarn. Den ena skall tas med [1917: bliva upptagen], den andra lämnas kvar. Var därför vaksamma. Ty ni vet inte vilken dag er Herre kommer”* (Matt 24:40-42 SFB)

”Den natten skall två ligga i samma säng. Den ene skall tas med [1917: bliva upptagen] och den andre skall lämnas kvar. Två kvinnor skall mala tillsammans. Den ena skall tas med och den andra lämnas kvar. De frågade honom: ”Var då, Herre?” Han svarade dem: ”Där den döda kroppen ligger, där kommer gamarna att samlas” (Luk 17:34-37 SFB).

Här tecknas en tydlig bild av hur det kommer att bli när Jesus kommer i skyn för att hämta sin brud. Bilden av kvinnorna som maler med sin kvarn vid soluppgången, männen som arbetar på åkern hela dagen, och några som ligger i sin sängar och sover, visar att uppryckandet händer samtidigt över hela jorden. Det blir en stor skilsmässa mellan dem som är redo och dem som inte är det. När man ser denna bild av ”uppryckandet” är det inte förenligt med tanken att redan samma dag – på Herrens dag – bruden ska komma tillbaka till jorden som efter-vedermödan-teorin hävdar. Varför blev de över huvudtaget uppryckta om de inte ska följa med Herren till himlen och se Faderns hus? (Joh 14: 3). Den här jorden blir ju en enda stor ruinhög efter vedermödans och vredens tid.

Låt mig åter citera de härliga orden: *”Om jag nu går bort och bereder plats [1917: rum] för er, så skall jag komma tillbaka och hämta er till mig, för att också ni skall vara där jag är”* (Joh 14:2-3). Dessa boningar är i Faderns hus i himlen. Det är där vi ska få vara tillsammans med Jesus och inte på Olivberget dit Jesus ska komma på Herrens dag men då som domare. Detta visar tydligt att uppryckandet till himlen för att se Faderns hus, måste ske en viss tidrymd före Herrens dag och avslutningen av vedermödan.

Gamarna

Mattias (Post): – Att uppryckandet sker efter vedermödan på Herrens dag framgår av Jesu svar på lärjungarnas fråga: ”*Var då, Herre*”? På Herrens dag ska de ogudaktiga förintas, liksom på Noas och Lots tid. Därför svarade Jesus: ”*Där den döda koppen ligger samlas gamarna.*” Jämför det med vad som beskrivs i Apokalypsen om vad som händer på Herrens dag, då Jesus kommer på den vita hästen och de himmelska härskarorna följer honom: ”*Och jag såg en ängel stå i solen, och han ropade med hög röst till alla fåglar, som flyger högst uppe på himlen (rovfåglarna): Kom och samlas till Guds stora måltid, så skall ni få äta kött av kungar och härförare och mäktiga män, kött av hästar och deras ryttare och kött av alla människor, fria och slavar, små och stora*” (Upp 19:17-18).

Andreas (Pre): – Det Jesus sa om gamarna behöver inte syfta enbart på Harmagedon. Det kommer att finnas döda kroppar för gamarna under hela den hemska vedermödan då mer än halva världens befolkning går under i krig, hungersnöd och pest redan under den första halvan av de sju åren. Fåglar (gamar) är också en bild av onda andar (Matt 13: 4,19). När Jesus hämtat bruden, är den övervägande delen av mänskligheten **andligen död i synder och överträdelser** (Ef 2:1-2). De onda andarna får fritt spelrum, och det är då som Antikrist blir besatt av Satan och orsakar världens hemska vedermöda – ett ”jihad” mot dem som finns kvar av de kristustroende och av judarna. Märk att Jesus sa ”den döda kroppen” och inte kropparna, vilket visar att ”kroppen” är en metafor för den mänsklighet som vänt Gud ryggen.

Inte ”uppryckande” utan borttagande

Elia (Real): – Ni får ursäkta. Men jag har en helt annan syn på Jesu framställning om att *en ska tas med* och *en ska lämnas kvar*. Det gäller inte uppryckandet av församlingen utan om borttagandet av de onda ”getterna”, från jorden. Här följer en översättning av vad Dake säger i sin kommentarbibel (Luk 17:34-37 Dake, NT sidan 81-1):

”Texten handlar om det andra advent och inte om uppryckandet. Hela bilden handlar om destruktion (destruction) av många vid Harmagedon när Kristus kommer då döda kroppar blir till mat för himlens fåglar.

Vanligtvis brukar man tillämpa denna text på uppryckandet, men sammanhanget visar att det handlar om det andra advent i både Matt 24:27-42 och i Luk 17:25-37. Det är sant att vid uppryckandet ska en här och en där bli uppryckt för att möta Herren i skyn, men de ska inte bli förgjorda (destroyed) som här. Denna text bör inte användas som ett bevis på uppryckandet. Det finns tillräckligt med skriftställen för att bevisa uppryckandet utan dessa passager. – *Just som en flod som tog dem alla bort* eller förgjorde människor, så ska också Kristus vid det andra advent förgöra många och döda kroppar blir till mat åt himlens fåglar.

Sammanhanget visar upp en mobilisation av nationerna vid Harmagedon där de kommer att förgöras av Kristus och himlens arméer vid Kristi andra advent. Just som Noa och Lot och deras familjer lämnades kvar efter de två förödelserna (destructions) på deras tid, på samma sätt kommer dessa som inte blir dödade vid Harmagedon att lämnas kvar vid det andra advent. När Kristus kommer **med**, inte **för** sina heliga, får dessa kvarlämnade gå in i Millenniumet och återuppbygga (replenish) jorden vid den tiden.” (Slut översättning).

Andreas (Pre): – Den som har Dake’s Annotated Reference Bible, vet att Finis J Dake är en mycket kunnig bibelkommentator. Men när det gäller hans tolkning av texten om ”uppryckandet” som vi nu läst, så tror jag att han har tagit fel. Det grekiska grundtextordet för ”uppryckandet”, *paralambánetai*, betyder *motta, erhålla, ta till sig, överta*. Det betyder varken att borttaga eller att förgöra eller döda som Dake vill framställa det. Att denna bild av uppryckandet att ”*en tages med och en lämnas kvar*” i Jesu tal är sammankopplat med domen som kom i Noas och Lots dagar, betyder att efter uppryckandet av bruden börjar vedermödans tid på jorden med ”*blod, eld och rökmoln*” som pågår i sju år och avslutas med Harmagedon. Det var efter att Noa gått in i arken och Lot och hans familj hade flytt från Sodom (blivit räddade) som förödelserna började.

Martyrer under världens värsta vedermöda

Stefan: – Blir det några överlevande som kan ryckas upp efter denna fruktansvärda förföljelse av dem som har Jesu vittnesbörd, om uppryckandet skulle ske i slutet av vedermödan? Blir inte nästan alla martyrer?

Andreas (Pre): – För att svara på den frågan behöver man se litet på vad som händer under vedermödan och orsakerna till martyrskapet. Vi har samtalat om detta tidigare så det blir en del repetition. Först vill jag säga att vi i allmänhet inte sätter oss riktigt in i vilken fruktansvärd tid vedermödan blir. Enligt Apokalypsen sker det stora katastrofer redan under de första tre och halft åren. När de fyra första inseglen bryts (Upp 6:1-7) och fyra hästar träder fram, tas friden bort från människorna och de ska slakta varandra. Genom krig, hungersnöd och pest kommer en fjärdedel av jordens befolkning att då gå under. Då domsbasunerna börjar ljuda (Upp 8:7) kommer ytterligare en tredjedel av jorden att brinna i det som beskrivs som ett atomkrig: eld, blandat med blod, en tredjedel av allt levande i havet dör, en tredjedel av vattnet i vattendragen och vattenkällorna blir odrickbart – det blir bittert som malört. Likaså blir en tredjedel av solen, månen och stjärnorna förmörkade med en atomvinter som följd. Genom dessa två stora katastrofer har världens befolkning reducerats till hälften. Men det är inte slutet. Nästa stora vedermöda inträffar då den sjätte ängeln blåser i sin basun och de fyra ”satansänglarna” vid avgrundens brunn kommer lös med en arme av två hundra miljoner ”demonryttare från avgrunden”. De dödar ytterligare en tredjedel av människorna. Världsbefolkningen skulle därmed ha reducerats till en fjärdedel. Detta sker under den första halvan av vedermödans tid.

Vad jag här citerat är uppfyllelsen av den profetia som Jesus ger i sitt tal om ändens tid. Tillåt mig att jag även upprepar flera bibelord vi citerat förut: *”Ty då skall det bliva en stor vedermöda, vars like icke har förekommit allt från världens begynnelse intill nu, ej heller någonsin skall förekomma”* (Matt 24:21, 1917, Dan 12:1). Jesus säger vidare att *”tecken skall visa sig i solen, i månen och i stjärnorna, och på jorden skall folken gripas av ångest och stå rådlösa vid havets och bränningarnas dån. Människor ska ge upp andan av skräck, i väntan på det som skall komma över världen. Ty himlens krafter skall skakas. Men när detta börjar att ske, så räta på er och lyft upp era huvuden, ty då närmar sig er förlossning”* (Luk 21:25-26, 28).

Vad jag citerade om förödelserna under inseglen och basunerna gäller den första halvan av vedermödan. Under de sista tre och halvt åren, då Antikrist har oinskränkt makt, kommer den stora förföljelsen av de heliga (Upp 13:7). Två tredjedelar av israeliterna går under i *”Jakobs nöd”* (Jer 30:7-9, Sak 13:8-9) och *”I sitt raseri mot kvinnan (Israel) gick draken (Satan) bort för att strida mot de övriga av hennes barn, mot dem som lyder Guds bud och håller fast vid Jesu vittnesbörd”* (Upp 12.17).

Även om det kommer en stor väckelse på jorden efter uppryckandet, så kommer många av dessa nyfrälsta och förnyade kristna att dö och bli upptagna till himlen i de katastrofer då jordens befolkning kanske reduceras till endast tjugo procent av vad den var före vedermödans början. Dessutom blir alla dessa, som **vittnar om Jesus** och inte tillber odjuret, martyrer genom halshuggning (Upp 13:15, 20:4). Av detta kan man förstå att det troligen inte kan bli många överlevande som kan få del av förvandlingen och uppryckandet om det skulle ske i slutet eller strax efter den stora vedermödan.

Vilka är redo?

Stefan: – När jag hört detta kan jag bättre förstå Jesu ord om betydelsen av att vaka och be om kraft att *”kunna undfly allt det som skall komma och kunna bestå inför Människosonen”* (Luk 21:36 FSB). Men har ni ett svar på vilka som kan vara redo?

Petra: – Denna fråga är den svåraste av alla. Gud kan se på oss på ett helt annat sätt än vad vi själva gör i vår begränsning. Men Jesus har ett ord som kan vara ett svar: *”Var och en som känns vid mig inför människorna, honom skall jag kännas vid inför min Fader i himlen”* (Matt 10:32). *”Den som skäms för mig och mina ord i detta trolösa och syndiga släkte, för honom skall också Människosonen skämmas, när han kommer i sin Faders härlighet med de heliga änglarna”* (Mark 8:38 FSB). Som svar på frågan när uppryckandet ska ske, måste vi svara: Det vet vi inte. Jesus har sagt: *”Ingen vet dagen eller timmen”*. Det är en hemlighet (Matt 24:36; 1 Kor 15:51).

Kristina: – Avslutningen av denna ”weekend” blir i morgon på ordinarie gudstjänsttid. Vi kommer då att samtala om läran ”en gång frälst alltid frälst” och om Kristi domstol.

Frälst eller förlorad

Kristina: – Välkomna till vår förmiddagsgudstjänst. Vi har indelat avslutningen av vår bibelstudieserie om Kristi tillkommelse i skyn i två pass med servering däremellan. Hanna har begärt ordet, men innan hon talar vill jag inleda med en alldeles speciell upplevelse som jag aldrig kan glömma.

– När jag var ung fick en känd väckelsepredikant i Pingströrelsen se en syn av Kristi återkomst mitt i en predikan i ett stort tältmöte. Jag glömmmer aldrig hans beskrivning av den synen: ”Jag ser en lysande stjärna långt borta. Ljuset blir allt starkare. Stjärnan kommer närmre och blir allt mäktigare i lyskraft. Nu ser jag tydligt – stjärnan är ett ”moln” av ljusets änglar och längst fram ser jag Jesus med utsträckta händer. Jag kan nu se sårmärkena i hans händer och fötter. Hela tiden hör jag ljudet av en väldig kör sjunga jubelsånger. Nu hör jag även genomträngande basunljud. Över jorden är det mörker och dystra dimmor. Då lyser det till. Från gravplatser runt om hela jorden ser jag ljusgestalterna komma upp och en efter en blir de uppräckta i skyn. Nu ser jag tydligt Jesu strålande ansikte. Från såren i hans händer, fötter och sida går det ut strålar över hela jorden och varje människa som träffas av en ljusstråle blir i ett ögonblick förvandlad till en ljusgestalt som lyfts upp i molnen framför Jesus. Vilken jubelsång! Vilken segersång! Vilken fest! En väldig skara har nu samlats framför Jesus och under utesäglig glädje och lovsång drar nu skaran bort i skyn.”

En gång frälst alltid frälst?

Hanna (Mid): – Vilken underbar syn! Det största är att det kommer att bli verklighet en dag. Lyckliga dem som är redo när Jesus kommer! Men vi har också samtalat om hur det går för dem som blir kvarlämnade vid Kristi tillkommelse i skyn. Min fråga är: ”Kan nådens dörr vara stängd för alltid för dem som en gång blivit frälsta?” Jag tror inte det! Jesus säger i sitt stora tal om sig själv som livets bröd: ”*Och detta är hans vilja som har sänt mig: att jag inte skall låta någon gå förlorad av dem som han har gett mig, utan låta dem uppstå på den sista dagen*” (Joh 6:39). Detta gäller dem som har upplevat syndernas förlåtelse och pånyttfödelse genom Anden. Även om de inte var redo vid Kristi ankomst, kommer Herren att göra dem redo under vedermodans tid.

Mattias (Post): – Detta är ”eternal security”- läran, som i översättning blir ”evig säkerhet” men brukar formuleras ”en gång frälst, alltid frälst”. Många anser att det är felaktig lära som invaggar människor i en falsk säkerhet.

Hanna (Mid): – Jesus har givit oss detta löfte. Menar du att Jesus skulle invagga oss i en falsk säkerhet?

Mattias (Post): – Att det är Faderns vilja att inte någon ska gå förlorad, betyder väl inte att det går i uppfyllelse. Det beror ju också på människans vilja. På ett annat ställe står det att ”[Gud] vill att alla människor skall bli frälsta och komma till insikt om sanningen” (1 Tim 2:4). Vi vet att det är Guds vilja att alla ska bli frälsta, men inte blir alla frälsta för det. Många får aldrig höra evangeliet och många hörsammar inte kallelsen. Gud kör inte över någon människas fria vilja.

Hanna (Mid): – I Jesu tal handlar det inte bara om människor i allmänhet, utan här är det fråga om dem som Fadern har givit åt Jesus. De kan aldrig gå förlorade enligt Jesu löfte.

Stefan: – Finns det bibelord som säger att de som en gång blivit frälsta kan gå förlorade?

Elia (Real): – Det finns flera bibelord om att även frälsta kan gå förlorade. Ett av de mer kända är: ”Ty de som en gång tagit emot ljuset och smakat den himmelska gåvan, fått del av den helige Ande och smakat det goda Gudsordet och den kommande världens krafter men sedan avfallit, dem är det **omöjligt att föra till ny omvändelse**, eftersom de själva på nytt korsfäster Guds Son och öppet hånar honom (Hebr 6: 4-6 FSB). Här står det tydligt att det handlar om frälsta människor som fått del av den helige Ande, men ändå avfallit och går förlorade, ty det är omöjligt att på nytt föra dem till omvändelse.

Mattias (Post): – Om människan efter att ha upplevat nåden och frälsning bestämmer sig för att ta ställning emot Jesus och hans försoning på korset och hånar Jesus inför människorna, då har han själv bestämt sig för att motarbeta och göra om intet Guds plan och vilja för sin eviga frälsning. Han går förlorad trots upplevelsen av Anden i sitt liv.

Gud verkar i både vilja och gärning

Hanna (Mid): – Har Gud en gång bestämt oss till frälsning och evig liv, tror jag inte att vi kan omintetgöra det. ”Ty Gud är den som verkar i eder både vilja och gärning, för att hans goda vilja ska ske” (Fil 2:13, Ef 2:10). Gud kommer att påverka vår vilja och bevara oss hela vägen. ”Ty detta är min Faders vilja: att **alla som ser Sonen och tror på honom** skall ha evigt liv. Och jag skall låta dem uppstå på den sista dagen” (Joh 6:40). Jesus säger alla! Alla får det eviga livets gåva. Kan han då sedan ta tillbaka det eviga livet? Då är ju inte det livet evigt!

Andreas (Pre): – Det är svårt att förklara dessa motsägande bibelord. Men det ser ut som att även en gång frälsta kan falla så djupt att de går förlorade. Men de måste höra till undantagen och vara en särskild kategori. Ty vi har många exempel på ”avfallingar” som kommit tillbaka och upplevat ny nåd. Men dessa här nämnda kunde inte föras fram till en ny omvändelse. Anledningen måste vara att de begått en oförlåtlig synd, nämligen mot den helige Ande och förkastat Jesus som frälsaren.

Elia (Real): – Här har vi ett annat bevis på att den som upplevat frälsningen kan gå förlorad, också det från Hebreerbrevet: *”Ty syndar vi med vett och vilja efter att ha lärt känna sanningen, återstår inte längre något offer för synderna; då väntar en fruktansvärd dom och en glupande eld som skall förtära dem som trotsar Gud. Den som överger Moses lag måste utan förskoning dö, om två eller tre vittnar mot honom. Hur mycket hårdare straff förtjänar då inte den som trampar Guds son under sina fötter, vanhelgar förbundsblodet (SFB: håller förbundsblodet för orent), genom vilket han har blivit helgad, och **kränker** (SFB: smädar) **nådens Ande**. Vi känner honom som har sagt: Min är hämnaden, jag skall utkräva den, och vidare: Herren skall döma sitt folk. Det är fruktansvärt att falla i den levande Gudens händer”* (Hebr 10:26-31).

Den trånga porten och den smala vägen

Elia (Real): – Om man syndar med ”vet och vilja” sedan man upplevat frälsningen går man förlorad, ty då återstår inte mer något offer för synden. Jesus säger faktiskt: *”Den port är vid, och den väg är bred som leder till fördärvet... Och den port är trång, och den väg är smal som leder till livet, och **det är få som finner den**”* (Matt 7:13b-14 SFB). Om alla de som syndar och avviker från den smala vägen sedan de blivit frälsta, inte kan föras till en ny omvändelse, då blir det kanske endast få som får uppleva slutfrälsningen? Som svar på frågan: *”Herre, är det bara få som blir frälsta?”* svarade Jesus: *”Kämpa för att komma in genom den trånga porten. Ty många, säger jag er, skall försöka komma in men inte kunna det”* (Luk 13:23-24).

Andreas (Pre): – Guds rike går fram som en präriebrand i världen. Våldigt många blir frälsta varje dag. När Jesus säger att många ska försöka men inte kunna, så är det underförstått att de **försöker på en annan väg** än att gå genom *”den trånga porten”* – syndaånger och ödmjuk bön om syndaförlåtelse. I Jesu verksamhet **var det få** som fann vägen till livet. En gång frågade Jesus lärjungarna: *”Ska ni också gå bort?”* Petrus svarade då: *”Till vem skulle vi gå. Du har det eviga livets ord.”* Men när Hjälparen, den helige Ande, kom och övertygade om synd, rättfärdighet och dom, då blev det skaror frälsta.

Dödssynd

Mattias (Post): – Citatet från Hebreerbrevet är ett tydligt exempel på människor som har upplevat den helige Ande men ändå avfaller och direkt motverkar Guds vilja med sitt liv. Enligt vittnesbörd från urkyrkan fanns det människor som hånade Jesus och hans lära fastän de en gång bekänt sig som kristna. De blev utmanade av både judar och romare att trampa på korset och spotta på de nytestamentliga skrifterna. Deras egen vilja gjorde om intet Guds vilja med sina liv. Hebreerbrevet skrevs före templets förstörelse år 70 och var en kraftig varning till de judekristna att inte avfalla från tron på Jesus som deras Messias.

Det finns olika slags avfall och det finns synd till döds (1 Joh 5:16-17). Det här beskrivna avfallet innebär ett ställningstagande mot Jesus och att göra ho-

nom till ett åtlöje för människorna. Man smädade nådens ande och sade att upplevelsen av den helige Ande var ett verk av demoner. Det är samma oförlåtna synd som Jesus anklagade en del av fariseerna för. Om någon smädar nådens Ande skär denne – bildligt talat – själv av den livlina som skulle rädda honom från att sjunka. Jag måste genast tillägga, att de som syndar mot Anden, är väldigt likgiltiga för sin själs frälsning av den anledningen att Anden ej påverkar dem längre (Joh 18:8). De människor som fruktar att de syndat mot Anden hör inte till dem som har begått en sådan synd och jag tror att det är ganska få som har syndat mot Anden.

Stefan: – Vad är en dödssynd?

Hanna (Mid): – Dödssynd är synd mot den helige Ande (Matt 12:31). *”Om någon ser sin broder begå en synd som inte är en dödssynd, skall han be, och han skall ge liv åt honom, åt dem som inte begår någon dödssynd. Det finns synd som leder till döden. Det är inte sådan synd jag menar när jag säger att man skall be. Varje orätt är synd, men det finns synd som inte är dödssynd”* (1 Joh 5:16-17). När man läser detta kan man få den uppfattningen att även frälsta människor kan begå en dödssynd och därmed gå förlorade. Men svaret på att dödssynden endast gäller opånyttfödda människor har vi i början av nästa kapitel, där Johannes skriver: *”Vi vet att de som är födda av Gud inte syndar. Han som föddes av Gud bevarar dem och den Onde kan inte röra dem”* (1 Joh 5:18). Ordet ”syndar” har här betydelsen ”dödssynd”.

Andreas (Pre): – Versarna från Hebreerbrevet som Elia citerade är en fortsättning av samma varning som vi hört tidigare men med andra ord. I båda fallen handlar det om människor som begår en dödssynd, nämligen att smäda nådens Ande. Det är alltså inte fråga om ett avfall genom att begå vanliga köttliga synder, utan en viljeyttring då man tar helt avstånd från Andens verk i sitt liv. Min erfarenhet är att det är väldigt få som begår en sådan dödssynd mot Anden. Så här lyder Studiebibelns kommentar: *”Ordet ´synd´ är här inte använt i fråga om överträdelser i största allmänhet, utan en speciell synd, ett avfall från tron och sanningen, som man en gång kände och bekände. Det är inte så mycket en **avfallshandling som en avfallsställning**, en fullständig förkastelse av den kristna tron. Det finns inte något annat offer för synd än det offer Kristus frambar, och förkastar man detta, finns ingen möjlighet till frälsning.”*

Så vill jag bemöta Elias syn på avfall från den smala vägen. Att gå in genom den trånga porten är att söka nåden till syndernas förlåtelse och ta emot Jesus i sitt hjärta. Då sker pånyttfödelsens under och sökaren får uppleva det eviga livet. Men de som försöker en annan väg kommer inte att bli frälsta hur mycket de än försöker. I vårt kristendomsfientliga och sekulariserade land är det kanske relativt sett få som finner den trånga porten, men när man ser missionsrapporterna från hela världen är det skaror som söker och upplever Andens liv genom tron på Jesus. Det är ett stort tacksägelseämne att så många finner nådens port världen över.

Vidare tror jag inte att avfallet från den smala vägen är så stort som Elia vill göra gällande. Tillfälliga avfall har väl de flesta kristna gjort, men jag tror att alla som inte begår en dödssynd finner vägen tillbaka. Orden i Johannes första brev vägleder oss: *"Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är ljuset, så har vi gemenskap med varandra, och Jesu, hans sons blod renar oss från all synd. Om vi säger att vi inte har synd, bedrar vi oss själva... Om vi bekänner våra synder, är han trofast och rättfärdig, så han förlåter oss våra synder och renar oss från all orättfärdighet"* (1 Joh 1:7-9). Detta är att vandra på den smala vägen – sanningens och nådens väg. Det är min övertygelse att de som lever i detta hör till dem om vilka Jesus säger: *"Jag skall inte förlora någon enda"*.

Jag har aldrig känt er

Elia (Elia): – Tillåt mig komma med en tredje text och välkänt bibelord i sammanhanget: *"Ett träd som inte bär god frukt blir nedhugget och kastat i elden. Alltså skall ni känna igen dem på deras frukt. Inte skall var och en som säger 'Herre, herre' till mig komma in i himmelriket, utan den som gör min himmelske Faders vilja. Många skall säga till mig på den dagen: Herre, Herre, har vi inte profeterat med hjälp av ditt namn och med hjälp av ditt namn drivit ut onda andar och med hjälp av ditt namn gjort många kraftgärningar? Men då skall jag säga dem sanningen: **Jag har aldrig känt er.** Gå bort ifrån mig, ni laglösa!"* (B2000: ni onskans hantlangare!) (Matt 7:19-23 SFB).

Här beskrivs människor som både profeterat, drivit ut onda andar och gjort kraftgärningar i Jesu namn. De hade varit framgångsrika förkunnare men senare avfallit. Jesus säger att de var hycklare som ropade "Herre, herre", men inte gjorde Guds vilja. Åter ett exempel på att även människor som står i det främsta ledet i den kristna kyrkan kan avfalla och gå förlorade.

Hanna (Mid): – Här står det tydligt att Jesus aldrig hade känt dem, vilket betyder att de aldrig varit födda på nytt. De använde Jesu namn för själviska syften. Vi har ett exempel i trollkarlen Simon som av Petrus ville köpa gåvan att förmedla den helige Ande genom handpåläggning (Apg 8: 18-24). Det har funnits många falska profeter genom tiderna som velat tjäna pengar på att vara "helbrägdagörare". Sedan har vi alla de laglösa ogärningsmän som brukat våld i Jesu namn. Hur många illgärningar har inte gjorts i det kristna namnet under inkquisitionen. Även i våra dagar har vi dem som använder det kristna namnet i politiken, men är långt borta från ett liv efter Guds vilja. Jag behöver bara nämna dessa som brukar våld och terror under namnet av att vara kristna som t ex i Nordirland eller Libanon. Dessa så kallade kristna är inte födda på nytt och Jesus har aldrig känt dem.

Ingen kan rycka dem ur min hand

Hanna (Mid): – Jesu löfte står kvar att han kan bevara dem som han har fått av Fadern. Eller hur kan annars *"deras namn från världens begynnelse vara skrivna i livets bok, det slaktade Lammets bok"* (Upp 13:8, 17:8)? Det är Fa-

derns förutbestämde vilja. Vem kan omintetgöra den? Jesus säger: *"Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv, och de skall aldrig någonsin gå förlorade, och ingen skall rycka dem ur min hand. Vad min Fader har gett mig är större än allt, och ingen kan rycka dem ur min Faders hand. Jag och Fadern är ett"* (Joh 10: 27-30 SFB).

Elia (Real): – Här återigen finns ett villkor för att bli bevarade intill slutet, nämligen att lyssna till Herdens röst och följa den. Det är endast *"den som håller ut till slutet [som] skall bli räddad"* (Matt 24:13). Vidare, man kan faktiskt få sitt namn struket ur livets bok: *"Den som segrar skall alltså kläs i vita kläder, och jag skall inte stryka hans namn ur livets bok..."* (Upp 3:5).

Hanna (Mid): – Alla frälsta – pånyttfödda – är övervinnare, inte gå grund av sina egna gärningar eller förmåga, utan därför att de tror på Jesus och hans löften. Vi har alla del i den första uppståndelsen till liv, ty vi tillhör Jesus och han har själv köpt oss med sitt blod. Jesus känner *"sina får"* och han vakar över oss. Och *"vem kan skilja oss från Kristi kärlek?"* (Rom 8:35-39).

Mattias (Post): – Det finns många fler ord med varningar för avfall från tron och den första tillförsikten. Så varnar Petrus för falska profeter och avslutar med orden: *"De kommer till och med att förneka den Herre som friköpt dem och störtar sig därmed i fördärvet"* (2 Petr 2:1). I Hebreerbrevet har vi flera varningar: *"Se till bröder, att ingen av er är ond och trolös i sitt hjärta och avfaller från den levande Guden. Uppmuntra varandra varje dag, så länge man kan säga idag, så att ingen låter sig förledas av synden och förhärdar sig. Ty vi har del i Kristus, om vi ända till slutet orubbligt håller oss till samma grundval som i början"* (Hebr 3:12-14).

Jesus ber för oss

Hanna (Mid): – Att det finns avfall från tron och den första tillförsikten, det belyser de fem oförståndiga jungfrurna. Men frågan är om hur slutet blir. Eftersom Jesus har sagt att ingen av dem som Fadern givit honom ska gå förlorade, så tror jag att Herren ger dem en ny överväldigande nådatid och andeuppenbarelse innan slutet kommer, så att de blir frälsta såsom genom eld. Livsverket brinner upp, men själen blir frälst.

Det är intressant att aposteln Petrus varnar för falska profeter som *"till och med förnekar den Herre som friköpt dem"*. Han hade själv upplevat ett djupt avfall och förnekat sin kännedom om Jesus. Visst, det var i en brydd situation när soldaten tyckte sig känna igen honom *"som den som högg av översteprästens tjänares öra"*. Då förbannade och svor han på att han inte kände Jesus. Före detta hade han även förnekat Jesus inför en enkel tjänsteflicka. Men trots detta djupa avfall gick inte Petrus förlorad. Jesus hade innan detta hände sagt: *"Simon, Simon, se, Satan har begärt att få sålla er som vete. Men jag har bett för dig att din tro inte skall bli om intet..."* (Luk 22:31-32). Det var Jesu förbön och bevarande makt som räddade Petrus. Inte heller Petrus som förnekade sin Herre

Jesus – den himmelske översteprästen
framför det brutna förhänget
Matt 27:51; Upp 8:2-7; Rom 8:34; Hebr 2:17;3:1

slutade i fördärvet. Han blev upprättad redan här i tiden och det av Jesus själv! Tre gånger hade Petrus förnekat, tre gånger frågade Jesus honom om han älskade honom och gav honom det största uppdrag som en människa kan få. Tre gånger kallade Jesus honom till att bli en herde för fåren och lammen – Guds församling. Det samma gäller oss! Jesus ber för oss! Vi har en stor överstepräst i Jesus, som har medlidande med våra svagheter och som ber för oss (Hebr 4:14-16, Rom 8:31-39). Den som en gång blivit frälst kan sedan inte gå förlo-rad. Det har Jesus själv sagt.

Mattias (Post): – Paulus skriver: ”*Vad jag ofta har sagt till er, det säger jag nu under tårar; många lever som fiender till Kristi kors. De får sitt slut i fördärvet. De har buken till gud och sätter sin ära i det som är deras skam, dessa som bara tänker på det jordiska*” (Fil 3:18-19 SFB). Det ordet talar för sig själv. Den som lever så slutar i fördärvet även om han kallas en kristen.

Hanna (Mid): – Ingen som Jesus har givit det eviga livet i pånyttfödelsen kan sluta i fördärvet. Då skulle Jesu löfte om att helga och bevara oss inte betyda någonting (Joh 17:9-19). Paulus skriver: ”*Ty med ett enda offer har han för all framtid fullkomnat dem som blir helgade*” (Hebr 10:14). ”*Jag är övertygad om att han som har börjat ett gott verk i er också skall fullborda det till Kristi Jesu dag*” (Fil 1:6). Exemplet som Mattias framförde gäller de ogudaktiga som alla vandrar som fiender till Kristi kors. Visst är det sant att även de som upplevat frälsningen kan komma långt bort från Guds vilja med sina liv. Vi har ju exemplet med kung David. Men Gud tog inte sin helige Ande bort från David (Ps 51:13), och han gör det inte med några andra avfallingar heller så-vida de inte begår synd mot Anden. Den som en gång blivit ett Guds barn kommer att förbli det trots brister i helgelse och efterföljelse.

Elia (Real): – Till slut vill jag citera några kraftiga varningar till dem som lever ett syndigt liv. Paulus skriver om köttets gärningar och säger uttryckligen att ingen som lever så ska ärva Guds rike. Jag citerar: ”*Köttets gärningar är uppenbara: de är otukt, orenhet, lösaktighet, avgudadyrkan, svartkonst, fiendskap, kiv, avund, vredesutbrott, villolärer, illvilja, fylleri, utsävningar och annat sådant. Jag säger er i förväg vad jag redan har sagt: de som lever så skall inte ärva Guds rike* (Gal 5:19-21).

Andreas (Pre): – Detta handlar inte om avfälliga kristna utan är en allmän beskrivning av världens barn som är andligen ”*döda genom sina synder och överträdelser*” och följer sina syndiga begär och gör vad köttet och sinnet vill långt borta från Gud och hans frälsning (Ef 2:1-3). Om en kristen faller för köttsliga synder bli hon påmind av den helige Ande om att söka förlåtelse och rening.

Kristina: – Vilken häftig debatt med starka motsättningar! Vad bra! Detta tvingar oss alla att läsa Bibeln! Och sista ordet är ännu inte sagt i detta ämne. Nästa timma blir huvudrubriken ”Vid Kristi domstol”. Eftersom det blir en lång förmiddagsgudstjänst idag har vi ordnat med servering mellan våra ses-sioner. Välkomna till festsalen!

Kristi domstol

Kristina: – Nu har vi kommit till finalen på vår långa bibelstudieserie om Kristi återkomst och därmed relaterade ämnen. Under samtalets gång har vi kommit ut på många sidospår, men vi kan nog säga att det har varit mycket intressanta och givande utflykter i trons omväxlande landskap. I avslutningen av vår ”weekend” ska vi tala om ett mycket viktigt ämne för oss alla nämligen om Kristi domstol. Det är viktigt ty Ordet säger att alla frälsta *”sådana vi är”* ska ställas inför denna domstol.

– Stefan har begärt ordet.

Helgelse

Stefan: – Ni har förut citerat ett bibelord om att *”utan helgelse får ingen se Herren”* (Hebr 12:14). Hur kan det stämma med ”en gång frälst, alltid frälst”?

Elia (Real): – Det är som jag sagt hela tiden. Det stämmer inte alls. Alla som lever i synd och i uppenbar trots mot Guds vilja, går förlorade.

Stefan: – Vad betyder ordet helgelse?

Andreas (Pre): – Det betyder avskildhet och heliggörelse. Studiebibeln: *”Ordet helgelse, egentligen heliggörelse (gr, hagiastos), betecknar en process genom vilken man avskiljs och invigs med hela sitt liv åt Gud. Den som redan är helgad [avskild] genom tron skall fara efter heliggörelse, ett liv som blir mer och mer helgat åt Herren.”* Helgelse innebär fortsatt frälsning.

Helgelsen är ett verk av Guds Ande. Det är han som gör oss heliga. Därför heter det ”heliggörelse”. Det sker i samverkan med vår vilja. Därför kan vi bli mer eller mindre helgade. Djupast sett är dock alla frälsta avskilda från världen och **”helgade av Anden”** (1 Petr 1:2) genom att vi har blivit delaktiga av **”gudomlig natur”** (2 Petr 1:4) då den helige Ande kom in i hjärtats tempel. Men helgelsen är också ett pågående verk. Därför ska vi *”...frambära oss själva som ett levande och heligt offer, som behagar Gud. Det skall vara vår andliga gudstjänst (1917: tempeltjänst). Anpassa er inte efter denna världen, utan låt er förvandlas genom förnyelsen av era tankar, så att ni kan avgöra vad som är Guds vilja: det som är gott, behagar honom och är fullkomligt”* (Rom 12:1-2).

Kristi domstol

Stefan: – Hur kan då frälsningen gälla även för dessa en gång frälsta som uppenbarligen lever ett världsligt och syndigt liv?

Hanna (Mid): – Hemligheten ligger i Kristi försoning som är så stor och så djup att den täcker alla mänskliga svagheter. *”Efter denna Guds vilja har vi*

helgats genom att Jesu kropp har offerats en gång för alla” (Hebr 10:10). Alla som har upplevat Andens inneboende i sitt liv kommer att bli slutfrälsta även om det kommer att ske genom nöd och genom en reningseld inför Kristi domstol. Men ingen som en gång tagit emot Jesus kommer att gå förlorad. Slutfrälsningen för alla pånyttfödda – som alla är Guds barn – sker vid Kristi domstol. Den som är född av Gud är med i ett förbund med Gud och barnskapet vilar på rättslig grund: *”Men åt dem som tog emot honom gav han rätten att bli Guds barn, åt alla dem som tror på hans namn”* (Joh 1:12).

Andreas (Pre): – För att förstå detta får vi se mera på vad som händer vid Kristi domstol, där alla frälsta ska träda fram och göra räkenskap för sitt jordelivs gärningar. Där finns ingen fördömsedom eftersom vi alla är friköpta från synden och dess straff på grund av Kristi offer för oss. Kristi domstol är en belöningsdomstol (Kol 3:23-25). Vårt livsverk kommer att prövas i eld. Om vi består provet undfår vi lön. Men för alla gånger då vi missat målet, blir det avdrag på lönen. *”Ty alla skall vi stå inför Kristi domstol, sådana vi är, och där skall var och en få igen för vad han har gjort under sitt jordiska liv, gott som ont”* (2 Kor 5:10). *”Hur kan du då döma din broder? Eller hur kan du förakta din broder? Alla skall vi en gång stå inför Guds domstol”* (Rom 14: 10-12).

Det finns inga människor som i sig själva är syndfria och fullkomliga. Men vi kan ha olika grader av avskildhet och liv i Kristi efterföljelse. De som försummat detta med helgelse och kommer till Kristi domstol med ouppgjorda synder och ett ohelgat liv, blir frälsta såsom genom eld. Paulus säger: *”Bedra inte er själva.... Den dagen skall avslöja det, ty den kommer med eld, och elden skall pröva vad var och ens arbete är värt. Den byggnad som består skall få lön. Den vars verk brinner ner skall bli utan. Själva skall han dock räddas, men som genom eld. Förstår ni inte att ni är Guds tempel och att Guds ande bor i er? Om någon förstör Guds tempel, skall Gud förgöra honom. Ty Guds tempel är heligt, och ni är det templet”* (1 Kor 3: 13-18).

Syndfrihetsläran

Elia (Real): – Jag tror inte att de som en gång har upplevat frälsningen, men som slutar sitt jordeliv med oförlätta synder kommer fram till Kristi domstol. Det är endast segervinnarna som har löfte om att inte få sina namn strukna ur livets bok (Upp 3:5). Och hur kan de som inte är helgade uppleva slutfrälsningen i himlen? (Upp 21:8). Jag upprepar: *”Utan helgelse får ingen se Herren.”*

Andreas (Pre): – Paulus skriver: *”Visserligen har jag inget på mitt samvete, men det betyder inte att jag är frikänd. Det är Herren som dömer mig”* (1Kor 4:4 SFB). Vi kan alla ha våra hemliga synder som en gång kommer fram i ljuset, men Jesu försoning täcker dem alla. Vi kommer aldrig att här i tiden bli så fullkomliga att vi kan säga att vi inte har någon synd. Just då kanske vi begår högmodets synd.

Syndfrihetsläran har av vissa människor och vissa sekter drivits in i absurdum. En del har vistats i öknen helt isolerade för att på det sättet uppnå helighet. En del har blivit pelarhelgon. Samma strävan efter helighet förekommer inom andra religioner som till exempel i hinduismen där helighet genom askes kan ta de mest groteska former. Forntida pilgrimsvandringar och askes i klostren hade samma fientliga inställning till livet och man trodde att man genom detta skulle få seger över de köttsliga begärelserna och därmed behaga Gud.

Jesus hade ingen negativ attityd till livet. Han klädde sig inte i sorgdräkt eller levde som en asket, han både åt och drack. Men vad som var viktigt för honom i helgelsen framgår i hans sista bön för lärjungarna och för alla dem som genom deras ord skulle komma till tro. *”Jag ber inte att du skall ta dem ut ur världen, utan att du skall bevara dem för det onda. De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen. Helga dem genom sanningen; ditt ord är sanning. Och för deras skull helgar jag mig till ett offer, för att också de skall helgas genom sanningen”* (Joh 17:15-19).

Hanna (Mid): – Vi får inte glömma att Jesus också är vår helighet. **”Kristus Jesus, som för oss har blivit till... helgelse”**... (1 Kor 1:30 1917). Fadern vill att alla som tror på Sonen och tar emot hans frälsning ska få evigt liv (1 Joh 5:11-13). Det eviga livet kan aldrig ta slut, det är oändligt och kan därför inte plötsligt upphöra. Vidare tror jag att Gud är mycket mer intresserad i oss som sina barn än en jordisk fader skulle kunna vara. Eller kan ni tänka er att Gud efter att ha visat sin kärlek till oss och givit oss sin Son att dö för oss på korset, sedan frälst oss och givit oss den helige Ande för att trösta oss, slutligen skulle släppa greppet om oss med sin fadershand och låta oss gå förlorade? Johannes skriver: *”Jag skriver till er, mina barn, ni har fått era synder förlättna för hans namns skull ”* (1 Joh 2:12).

Stefan: – När jag tänker på mina ständiga tillkortakommande i det kristna livet, känns det väldigt befriande att Jesus även är vår helgelse och att vi aldrig någonsin kan gå förlorade. Detta evangelium känns så härligt och så tryggt att jag upplever en omedelbar inre glädje. Istället för att det skulle invagga mig i falsk säkerhet, så upplever jag att det sporrar mig att verkligen leva upp till min höga bekännelse som kristen för att kunna *”stå upprätt inför Människosonen”*.

Men vad händer efter Kristi domstol? Mattias har förut sagt att församlingen ska vara med och döma världen och att vi även ska döma änglar. Men måste vi då inte själva först presenteras för Fadern och komma inför Kristi domstol? Om uppräckandet för att möta Kristus i skyn och nedstigandet med Kristus till Olivberget sker på samma dag – Herrens dag – när ska vi då komma inför Kristi domstol?

Mattias (Post): – De troendes livsverk ska prövas vid Kristi återkomst. Kanske det sker vid uppräckandet, eller när vi gått in i hans kamrar och gömt oss ett litet ögonblick¹ medan vreden drar förbi på jorden (Jes 26:20).

¹Ett litet ögonblick, Jes 26: 20, B82 (B2: en liten stund), är en metafor för en relativt kort tid. Hur lång den tiden är måste sammanhanget avgöra.

Stefan: – Kan verkligen granskningen av miljontals kristna ske på ett litet ögonblick?

Mattias (Post): – Det är lönlöst att spekulera i hur lång tid det tar. I evighetens värld mäts troligen tiden med andra mått.

Hanna (Mid): – Även i himlen finns det mätning av tiden. Det står att när det sjunde sigillet bröts blev det tyst vid pass en halvtimme.² Tiden det tar för församlingen att presenteras för Fadern, komma inför Kristi domstol, se de himmelska boningarna och fira Lammets bröllop, visar att uppräckande av församlingen inte kan ske på samma dag som Herren kommer till Olivberget.

Inför Fadern

Andreas (Pre): – Vi ska alltså presenteras inför Fadern. Jag vill citera ett par verser om detta: *”Ty så ville han själv ställa fram församlingen inför sig i härlighet, utan fläck och skrynkla och annat sådant, fastmer skulle hon var helig och ostrafflig (Ef 5:17 1917; 2 Kor 11:2). ”Han skall låta er träda fram inför sig, heliga och fläckfria och oförvitliga” (Kol 1:22). Förvisso kommer det att bli det eviga livets höjdpunkt.*

Elia (Real): – Varför läser du inte fortsättningen av den versen: *”...Om ni håller fast vid er tro, har en stadig grund och inte viker av från det hopp ni har fått höra om i evangeliet..” (Kol 1:23).* Där är ju villkoret för att få uppleva denna slutfrälsning. Även för Paulus var frälsningen ett hopp och inte något som redan var avgjort. Därför säger han: *”...I hoppet om att nå fram till uppståndelsen från de döda” (Fil 3:11).*

Andreas (Pre): – Paulus säger också att i hoppet är vi frälsta och att vårt hopp inte kan komma på skam, ty det är grundat på Guds kärlek och på Jesu försoning (Rom 5:5; 8:24-25; Hebr 6:19). Jag vill även citera aposteln Petrus. Han talar om ett levande hopp och att vi ska bli bevarade fram till slutfrälsningen: *”...I sin stora barmhärtighet har han fött oss på nytt till ett levande hopp genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda, till ett arv som inte kan förstöras, fläckas eller vissna och som väntar på er i himlen. Ty Guds makt beskyddar er genom tron fram till den frälsning som finns beredd att uppenbaras i den sista tiden” (1 Petr 1:3b-5).* Till slut vill jag säga: Ingen kan berömma sig utan vi blir frälsta genom ”nåden allena” och ”tron allena”. Paulus: *”Ty av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det” (Ef 2:8).*

Lagen om sådd och skörd

Petra: – När jag hört er konfrontation har jag tänkt på ett par bibelord om en dom som föregår domen vid Kristi domstol: *”...Domen skall begynna och det på Guds hus” (1 Petr 4:17).* *”Om vi gick till rätta med oss själva, skulle vi slippa bli dömda. Men när vi nu döms av Herren, tuktas vi för att inte bli fördömda tillsammans med världen” (1 Kor 11:31-32).* *”Låt inte bedra er; Gud*

²Vid pass en halvtimme, Upp 8:1

lurar man inte: vad man sår får man också skörda. Den som sår i sitt kött skall skörda förgängelse ur köttet, men den som sår i anden skall skörda evigt liv ur anden” (Gal 6:7-8). Det finns en lag om sådd och skörd som fungerar här och nu. Om vi sår i köttet, tuktar Herren oss redan här i tiden för att vi inte ska fördömas tillsammans med världen.

Ett talande exempel på lagen om sådd och skörd är Paulus liv. Han förföljde Guds församling och han blev själv förföljd, han kastade andra i fängelse och fick själv sitta i fängelse. Han var med om Stefanus stening och blev själv stenad utanför Efesus. Man tror att det var då som han faktiskt dog och blev uppryckt till tredje himlen. Allt det onda Paulus hade gjort fick han skörda senare i livet. Men han fick denna tuktan i form av kristuslidanden. Gud kunde genom korsens kraft förvandla alla hans synder och felsteg till något som bar frukt för evigheten och gav honom mening och tillfredsställelse med livet.

Därför skall vi vandra som visa människor och inte som ovisa. Om vi lurar andra på pengar, blir vi själva lurade. Om vi talar illa om andra, blir vi själva utsatta för förtal. Om vi sviker våra löften, kommer andra att svika oss. Om vi dömer andra blir vi själva dömda, osv. Om vi går till rätta med oss själva och gör allting klart med både Gud och medmänniskor, kan vi få en rik ingång i Guds rike. Heliggörelse är att bli bevarad från det onda, leva i kärleken och vara sann och ärlig.

Lammets bröllop

Stefan: – Om även de som inte är redo vid Kristi ankomst i skyn blir frälsta i efterhand i vedermödan och får bli en del av bruden, vad blir då skillnaden?

Andreas (Pre): – De går förmodligen miste om lönen, ty i synen av den stora vita skaran så sägs det ingenting om kronor och troner, men de har segerpalmer (Jmf Upp 4:4 och Upp 7:9).

Mattias (Post): – För mig bygger hela detta resonemang på en felaktig slutledning – ett önsketänkande, nämligen att bruden ska ryckas upp före eller under vedermödan. Jag tror att uppryckandet sker just i avslutningen efter vedermödan. Därför blir det ingen efterskörd för dem som inte var redo och de kommer inte med i brudeskaran. Vi har en indikation på detta i Upp 19:6-9 i samband med segerjublet i himlen. *”Tiden har kommit för **Lammets bröllop**, och hans brud har gjort sig redo. Hon har fått rätt att klä sig i skinande vitt linnetyg. Ty linnetyget är de heligas rättfärdiga gärningar. Och ängeln sade till mig (Johannes): Skriv: Saliga de som är bjudna till Lammets bröllopsmåltid.”* Strax därefter fick Johannes se ryttaren på den vita hästen och en beskrivning av Kristi ankomst i sällskap med de himmelska härarna klädda i skinande vitt linne. Därför menar jag att det finns ingen tid för några frälsningserbjudanden för de oförståndiga när uppryckandet sker i slutfasen av vedermödan. Däremot kommer hela vedermödan fram till Kristi återkomst att bli en tid av väckelse då evangelium förkunnas.

Andreas (Pre): – Återigen! Lammets bröllop behöver inte alls ske omedelbart efter uppryckandet. Jag upprepar: Jesu ord om att vara redo **för att kunna undfly allt detta som ska komma**, visar att uppryckandet sker före vedermödan. Om bröllopfesten sker strax innan Jesus kommer ned till jorden för att *upprätta Davids fallna hydda* (Apg 15:16-18), så kan det betyda att det blir en tid av förberedelse efter uppryckandet. Festen får vänta tills alla vedermödans kristna hunnit bli bärgade, så att också de får vara med (Upp 20:4). Sedan kan man tillägga att det är vanskligt att tala om tid i himlen. En del menar att eftersom ett judiskt bröllop varade i sju dagar då bruden var en ren jungfru, kommer bröllopet i himlen också att vara i sju dagar. Andra åter att festen ska vara i sju år, alltså under hela vedermödans tid. Det finns även dem som tror att festen skall vara under hela tusenårsriket. Men därom vet vi ingenting.

Hanna (Mid): – Att få vara med i brudeskaran, att få del av Kristi rättfärdighet – bli klädd i vita kläder – och få det eviga livet i Guds gemenskap och härlighet, det är något så stort och så väldigt att vi aldrig kommer att fatta höjden och bredden, längden och djupet av den Kristi kärlek och nåd som är grunden för detta.

Kristina: – Vi avslutar nu med en frågestund då vem som helst kan vända sig till panelen. Nästa gång studiecirkeln samlas får vi besök av en mycket intressant gäst som heter Tobias. Han har en helt annorlunda uppfattning om mycket av det som vi nu samtalat om.

Som på Noas och Lots tid

Kristina: – Vi fortsätter våra samtal om Kristi återkomst. I kväll har vi en gäst som representerar en helt annan skola av tolkning än den ni andra företrädare, och som det är värdefullt att konfronteras med. Välkommen Tobias! Eftersom Tobias endast kan medverka denna lördag har vi uppdelat samtalen i fyra pass. Vi ber dig att i korthet först framställa din uppfattning om Kristi ankomst.

Amillennianism

Tobias: – Min grundinställning till Kristi ankomst kallas på teologispråk för amillennianism.¹ Jag tror att Kristi återkomst inleder den nya tidsåldern som börjar med den allmänna uppståndelsen och domen över alla människor då alla ingår i sitt slutliga framtida tillstånd. Det innebär att jag inte uppfattar 1000-årsriket som ett verkligt jordiskt rike utan som något symboliskt för kristendomens segertåg i världen.² Satan blev bunden då Jesus segrade på korset. Jesus sa att ”*nu ska denna världens furste kastas ut*” (Joh 12:31b). Det betyder inte att Satan för närvarande inte är verksam i världen, men att han verkar endast indirekt genom fallna änglar och demoner. Men han har ingen makt över dem som är i Kristus. För dem som lever i Andens välsignelse har fridsriket kommit. Vidare så tror jag inte heller på vad darbyisterna lär om de s k 70 årsveckorna och att ”det stora lidandet” (vedermödan) är en 7-årsperiod.

– Nu har jag inte hört vad ni har samtalat om tidigare. Vad jag framför blir troligen en kontrast till de uppfattningar som utgår från de apokalyptiska texterna. Jag menar att det kan vara både bedrägligt och vilseledande att etablera läror utifrån Daniels profetior och Johannes Uppenbarelse. Dessa texter är både dunkla och svårtolkade och kan utan större svårighet bekräfta de mest skilda uppfattningar. De eskatologiska lärorerna bör istället utformas i ljuset av evangelierna och breven och i bästa fall bekräftas av de apokalyptiska skrifterna.

Kristina: – Synd att du inte varit med tidigare. Vi har lärt oss att både Daniels profetior och Apokalypsen stämmer med Jesu undervisning och Paulus läror.

Tobias: – För att bättre förstå mina argument vill jag tillägga att jag ser på Apokalypsen mera som en liknelse eller en allegori – ett slags symbolisk framställning av det andliga och historiska skeendet, än något som ska gå i verklig uppfyllelse. Man kommer väldigt fel om man bokstavstolkar det som står i Apokalypsen. Den sjuttionde årsveckan som det ordas så mycket om, tror jag fick sin uppfyllelse av Jesus. Det var han som avskaffade de gammaltestamentliga offren och smorde en höghelig helgedom då han sände Anden över församlingen. Jag tror inte heller att det blir något Millennium efter Kristi andra tillkommelse. Jesus nämner aldrig om det. Det blir istället en total omstörtning av jorden som vi ser den nu och alla ogudaktiga kommer att förgås som på

¹Amillennianism = läran om att det inte blir ett jordiskt tusenårsrike.

²Augustinus lära.

Noas tid. Därefter skapar Herren en ny jord och en ny himmel – ett Guds rike som Herren lovat församlingen i orden: *”Var inte rädd, du lilla hjord, ty er Fader har beslutat att ge er riket”* (Luk 12:32 SFB). I liknelsen om fåren och getterna säger han till fåren – församlingen: *”Kom, ni min Faders välsignade, och ta i besittning det rike som stått färdigt åt er från världens begynnelse”* (Matt 25:34b SFB). Detta rike blir på den nya och av eld renade jorden.

Kristina: – Vi ger dig nu tillfälle att mera utveckla din teori. Som vår gäst får du föra samtalet, medan vi andra ges tillfälle till repliker.

Som på Noas och Lots tid

Tobias (Dom³): – När Jesus skildrar hur det ska bli vid sin återkomst, hänvisar han till hur det var på Noas tid: *”Ty som det var i Noas dagar, så blir det vid Människosonens ankomst. Under tiden före floden åt man och drack, gifte sig och blev bortgift, ända till den dag då Noa gick in i arken, och ingen visste något förrän floden kom och förde bort alla. Så blir det också vid Människosonens ankomst”* (Matt 24:37-42).

Kristi ankomst blir lika överraskande och plötslig som Noafloden var för den tidens människor. Endast de som var i arken blev räddade. Alla de andra förgicks. Floden kom och tog bort dem alla. Märk väl vad Jesus sa: *”Så blir det också vid Människosonens ankomst”*. Herren kommer att dräpa de ogudaktiga *”med andedräkten ur sin mun och förinta [dem] med glansen vid sin ankomst”* (2 Thess 2:8). Dom och räddning är intimt sammankopplade. Vattnet som blev de ogudaktigas undergång, lyfte samtidigt arken och förde den till Ararat. Allt sker alltså på en och samma dag. Samtidigt som domen drabbar de ogudaktiga och hela världen går under – som på Noas tid – blir de troende upplyftade för att möta Herren i skyn.

Alla noggranna bibelläsare har säkert redan konstaterat att det inte finns något bibliskt stöd för ett osynligt och hemligt borttryckande av församlingen före vedermodan som darbyisterna påstår. Tron på Kristi ankomst i två faser bygger på tolkningar och kryptiska antaganden från de apokalyptiska texterna. Med dessa ”två-fas glasögon” läser man den eskatologiska framställningen som då upplevs som bekräftande och man tror sig få argument för sin tolkning.

Andreas (Pre): – Om man inte ska få en snäv och ensidig tolkning, måste man ta med alla relaterade bibelställen från hela Bibeln till ett ämne. Man kan inte utesluta det du kallar för ”apokalyptiska texter” i Danielsboken och Uppenbarelseboken. Det är detsamma som att underkänna de profetiornas gudomliga ursprung. Bibeln varnar för att hugga bort vissa delar av uppenbarelsen i Ordet (Upp 22:19). Svårigheten men också fascinationen är att komponera en bild med alla färgerna från Guds rika palett.

När jag sagt detta, vill jag tillägga att påståendet att de som tror på två tillkommelser – en ned till skyn och sedan en ned till jorden – inte alls hämtar den tron från apokalyptiska texter i Danielsboken och Apokalypsen, ty de finns

³Tobias är en representant för det som kan kallas för ”domedagsteorin”, förkortat: Dom.

inte direkt angivna där. Däremot talar Apokalypsen om ett tusenårigt fridsrike. Det gör även Jesaja, men med andra ord. Nej, uppfattningen om att de troende får uppleva en himmelsfärd före vedermödan har sin främsta grund i Jesu löfte att komma och hämta de troende till Faderns boningar (Joh 14:3) och från Paulus beskrivning av uppräckandet i sitt brev till thessalonikerna (1 Thess 4:16-18) och om hemligheten med förvandlingen (1 Kor 15:51-52).

Hänvisningen till Noa och Lot visar tydligt att Herren kommer och hämtar sina trogna innan domen går över de gudlösa människorna. Floden kom inte förrän Noa var inne i arken och Gud hade stängt om honom. Inte heller regnade det eld och svavel över Sodom förrän Lot var i säkerhet.

Mattias (Post): – De dödas uppståndelse och förvandlingen av de levande kristna sker på samma dag som Herren kommer med sina heliga till jorden som världens domare och kung. Liksom Herren beskyddade Noa och Lot kommer Herren att skydda sitt folk på vredens dag så att det inte drabbar dem. Jag tror inte att jorden ska förintas utan att det blir ett fridsrike på jorden med Jesus som kung. Domedagen, då jorden ska brinna blir inte förrän efter Millenniumet.

Blir det inget andra tillfälle för de ohörsamma?

Tobias (Dom): – En av de lärdomar som Jesus ville ge oss med sina liknelser var att det inte fanns någon räddning för människorna som levde på Noas och Lots tid. Så som det hände då, så ska det hända igen vid Människosonens tillkommelse: *”På samma sätt var det på Lots tid: de åt och drack, köpte och sålde, planterade och byggde, men den dag då Lot gick ut från Sodom lät Gud eld och svavel regna från himlen och gjorde slut på dem alla. På samma sätt skall det vara den dag då Människosonen uppenbarar sig”* (Luk 17:28-30 SFB).

Med dessa ord av Jesus ger Bibeln en mycket klar och odiskutabel undervisning om hur det blir för de ohörsamma. Det var endast Lot och hans familj som blev räddade ur Sodom. De övriga förgjordes av eld och svavel samma dag som Lot lämnade staden. Jesus sade: *”På samma sätt skall det vara den dag då Människosonen uppenbarar sig.”*

Hanna (Mid): – Dessa liknelser om hur det var på Noas och Lots tid, beskriver hur det ska bli på Herrens dag. Då blir det utan tvekan en plötslig dom över de ogudaktiga och ohörsamma. Men det är inget som motsäger att det dessförinnan blir ett hemligt och osynligt uppräckande för den församling av frälsta som är redo. För de ogudaktiga kommer Herren som en tjuv, men för de troende ska Herren inte komma som en tjuv (1 Thess 5:4). Även om alla kristna skulle somna, kommer de som har tillräckligt med olja att vara redo och gå in till bröllopet. Detta kommer att ske flera år före Herrens dag. Men även under vedermödans tid kommer de sovande och likgiltiga att få höra ett evigt evangelium (Upp 14:6) och de två eldsvittnenas förkunnelse (Upp 11:3).

Tobias (Dom): – Jag ska bemöta dessa invändningar mera ingående senare.

Kristina: – Vi tackar Tobias för hans inledning som ger oss många frågor som vi har all anledning att tänka igenom. Vi tar nu en paus före nästa session.

Jesus – profeten med bokrullen

Historiens Herre

Skaparen av himmel och jord

Upp 10:1-11

Som blixten

Kristina: – Vi lämnar genast ordet till Tobias vars teorier om ändens tid så radikalt skiljer sig från oss andra. Hans medverkan ger våra samtal en extra spänning och vi måste var och en av oss vara beredd att bemöta hans påstående, inte med något personligt tyckande utan med relevanta bibelord.

En synlig återkomst

Tobias (Dom): – Finns det tydliga ord i Bibeln om en för världen osynlig återkomst, och att livet därefter går vidare som om ingenting har hänt? Jag tror inte det. Vi ska nu granska några texter om hur Jesus själv beskriver sin tillkommelse.

*”Ty liksom blixten går ut från öster och syns ända bort i väster, så skall Människosonens ankomst vara. Där den döda kroppen är samlas gamarna. Strax efter de dagarnas nöd skall solen förmörkas och månen inte ge sitt sken. Stjärnorna skall falla från himlen, och himlens krafter skall skakas. Då skall Människosonens tecken synas på himlen, och jordens alla folk skall jämra sig, när de ser Människosonen komma på himlens moln med stor makt och härlighet. Med starkt **basunljud** skall han sända ut sina änglar, och de skall samla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himlens ena ända till den andra.”*

–”Lär av jämförelsen med fikonsträdet. Redan när kvisten är mjuk och bladen spricker ut, vet ni att sommaren är nära. När ni ser allt detta vet ni på samma sätt att han är nära och står vid dörren. Amen säger jag er: Detta släkte skall inte dö, förrän allt detta händer” (Matt 24:27-34 SFB).

Vad som här skildras är en för hela världen **synlig återkomst**. Änglarna bärgar in skörden på jorden – ”de utvalda”. De eskatologiska delarna i de synoptiska evangelierna är samstämmiga. Samma händelse skildrar också Paulus, men med andra detaljer:

*”Ty när en befallning ljuder, en ärkeängels röst och **en Guds basun**, då skall Herren själv stiga ner från himlen. Och först skall de som dött i Kristus [Jesus] uppstå. Därefter skall vi som lever och är kvar ryckas upp bland moln tillsammans med dem för att möta Herren i rymden. Och så skall vi alltid vara hos Herren. Trösta därför varandra med dessa ord” (1 Thess 4:16-18 SFB).*

Här skildras hur vi ska ryckas upp Herren till mötes vid hans ankomst. Framställningen är **identisk** med den vi läste först i Matt 24:27-31. Även i denna ljuder Guds basun och änglarna samlar in **alla** hans utvalda – även de som dött ”i Kristus”, alltså **den fulltaliga församlingen**. Detta sker efter en

stor vedermöda (thlipsis) som då alla måste genomleva. Undervisningen i evangelierna och i första Thessalonikerbrevet om Jesu återkomst visar att de är synonyma händelser men skildrade med olika detaljer. Det finns ingenting i dessa texter som tillåter oss att uppfatta Kristi återkomst uppdelad i två faser.

Identiska skildringar?

Andreas (Pre): – Hur kan Tobias påstå att dessa skildringar av ankomsten är identiska? Låt oss analysera! Det enda som är gemensamt är basunljudet. Som jag nämnt tidigare församlades man alltid i Israel till högtid vid basunljud. Så att det förekommer basunljud vid båda tillfällena är inte särskilt märkligt. Men i övrigt finns det inte något identiskt mer än att Herren kommer ner från himlen förstås. Eftersom dessa bibelställen är de två viktigaste för läran om huruvida det finns två faser i tillkommelsen eller inte, så låt oss jämföra. Jag tar det i den kronologiska ordning som jag tror på, nämligen ankomsten för att hämta de trogna först, som jag kallar för A och den andra texten för B:

A: (1 Thess 4:16-18)

1. Befallning ljuder, en ärkeängels röst (Inte skrivet i texten B).
2. **En Guds basun** (Finns i båda texterna).
3. Herren stiger ner från himlen (Inte i B).
4. De i Kristus döda uppstå (Inte i B).
5. De som lever och är kvar ryckas upp (Inte i B).
6. Alltid vara hos Herren (Inte i B).
7. Trösta varandra med dessa ord (Inte i B).

B: (Matt 24:27-31)

1. Människosönens ankomst ska vara lika synlig som blixten (Inte i A).
2. "Där den döda kroppen är..." talar om domshandlingar (Inte i A).
3. Strax efter de dagarnas nöd (Inget omnämnande om nöd i A).
4. Solen förmörkas... (Inget omnämnande av kosmisk turbulens i A).
5. Människosönens tecken ska visa sig (Inte omnämnt i A).
6. Jordens alla folk skall jämra sig när de ser Människosönen komma (Står inget om detta i A).
7. Komma på himlens moln med stor makt och härlighet (Står inget om att Herren kommer på moln i A).
9. **Med starkt basunljud** (Det enda som finns i både A och B).
10. Sända ut änglar (Inte i A).
11. Samla hans utvalda (Inte i A).

– Kontentan av analysen blir att dessa bibelställen inte är identiska utan skildrar två helt skilda händelser. Den första är en Kristusuppenbarelse för de troende som upplever befrielse – i den andra visar Herren sig för de ogudaktiga på jorden som då förstår att Kristus är en verklighet och blir skräckslagna inför den kommande domen.

Tobias påstår att änglarna ska församla ”**alla** hans utvalda”. Detta ”alla” finns inte i grundtexten. De utvalda sägs inte heller vara ”den fulltaliga församlingen” som Tobias påstår. Som jag tidigare visat är de utvalda här judarna, som ska församlas till Israel för att få ärva det rike Gud lovade Abraham (Rom 4:13). Israel kommer att få en regerande ställning i världen och Jerusalem – den store konungens stad – blir världshuvudstad under Millenniumet (Jes 2:1-5).

Att hela sammanhanget handlar om judarna förstår man när man läser fortsättningen av tecknen på Kristi ankomst (Matt 24:32-34). Passageindelningen finns inte i Jesu tal, utan när han talar om de utvalda, anknyter han direkt till fikonsträdet – Israel. Han säger om judasläktet att det ”*inte skall dö, förrän allt detta händer*”. Att judafolket inte är förintat och utplånat efter alla försök som gjorts att utrota det, är ett märkligt tidstecken. Att det efter nära två tusen år i förskingring (*diaspora*), har återfått sitt land är en uppfyllelse av Jesu ord om fikonsträdet.

Hanna (Mid): – Låt oss sätta oss in i hur det skulle bli om allt – både uppräckandet och utplånandet av alla de ogudaktiga – skulle ske helt plötsligt på ”domedagen” som Tobias framställer det! Tillåt mig göra en kontemplation!

Några timmar – eller minuter – innan Jesus stiger ned till Olivberget, blir alltså de kristna uppräckta i skyn Herren till mötes. Första frågan är då hur många kristna det kan finnas kvar att rycka upp om alla levande bekännande kristna ska leva genom hela den värsta vedermöda som har förekommit på jorden. De allra flesta av alla brinnande kristna har då blivit martyrer, ty alla som inte tar Antikrist märke och tillber hans bild kan bli halshuggna (Upp 13:15, 20:4). Om det blir ett ”heligt krig” då alla ”otrogna” blir utrotade bör det inte finnas många kristna kvar, i varje fall inte många som öppet vittnar om Jesus.

En stund efter uppräckandet till skyn ska de alltså tillsammans med miljoner och åter miljoner uppståndna kristna med förhärligade kroppar återvända till jorden. Vad är det som möter dem på jorden? Jo, ödeläggelse och förstörelse och en jättearmé vid Harmagedon. Herren besegrar denna fiendehär med ett domsord och blodet flyter då i strömmar så att det bildligt talat ”*räcker upp till betslen på hästarna*” (Upp 14:20). Likhögarna blir som berg och stanken vidrig. Det är vad de nyligen hänryckta och uppståndna kristna kommer till – en ödelagd och stinkande jord. Var blir det av ordet som säger: ”*Vi förkunnar, som det står i skriften, vad inget öga har sett och inget öra har hört och vad ingen människa har anat, det som Gud har berett åt dem som älskar honom*” (1 Kor 2:9 B2000). Jag har alltid uppfattat det bibelordet som ett uttryck för himlens härlighet, vilken de som har del i den första uppståndelsen ska få uppleva när de tågar in i själva himlen.

Tobias (Dom): – Det blir inte alls som du tänker. Den nuvarande jorden med alla dess ogudaktiga människor kommer att upplösas med dånande hast – allt går mot sin undergång (2 Petr 3:10-13). Jag citerar från Sefanja: ”*Av hans nitälskans eld skall hela jorden förtäras. Ty en ände, ja, en ände med förskräck-*

else skall han göra på alla jordens inbyggare” (Sef 1:18b B82). Detta sker på domedagen. Men i samma ögonblick skapar Herren en ny himmel och en ny jord – utan förbannelse och död.

Andreas (Pre): – Men vad blir det då av fridsriket och judarnas regering från Jerusalem då de tolv lärjungarna ska döma över Israels tolv stammar. Jag citerar: ”*Sannerligen, vid världens återfödelse, när Människosonen sätter sig på sin härlighets tron, skall också ni som har följt mig sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar*” (Matt 19:28 B82). Och vad gör man med bibelordet om att ”övriga hednafolk” ska söka Herren efter Israels återupprättelse (Apg 15:16-18)?

Som en tjuv

Tobias (Dom): – Som ett svar på detta vill jag citera: ”*Om tider och stunder, bröder, behöver vi inte skriva till er. Ni vet själva mycket väl att **Herrens dag kommer som en tjuv om natten**. När folk säger: Fred och trygghet, **då drabbas de av undergång** [B82: katastrofen] lika plötsligt som smärtan kommer över en kvinna som skall föda, och **de slipper inte undan**. Men ni, bröder, lever inte i mörker, så att **den dagen** kan överraska er som en tjuv*” (1 Thess 5:1-4 SFB).

Eftersom de troende i Thessalonike visste sedan tidigare att Herrens återkomst ska ske på Herrens dag, ansåg Paulus att det var onödigt att återigen skriva om ”tid och stund”. Herrens dag var för dem ett välkänt begrepp från profeternas skrifter, som skildrar den som en dag av dom och ödeläggelse.

Som synes är uppryckandet av församlingen vid Kristi ankomst intimt sammankopplad med domen över de ohörsamma. Därför kan Paulus tala om uppryckandet för att i nästa stund säga: ”*Då drabbas de av undergång*” och ”*de slipper inte undan*”. Undergången drabbar dem som är ohörsamma mot evangeliet. De troende kommer att räddas men de ogudaktiga förgås. Det som förut varit en hemlighet blir nu uppenbart. De frälsta ska inte drabbas av vrede på ”Herrens dag” utan bli räddade undan den slutliga katastrof som kommer över de ogudaktiga. Därför kunde Paulus säga: ”*Trösta nu varandra med dessa ord*”.

Andreas (Pre): – Det var inget svar på min fråga. Eftersom Tobias inte tror att det blir något Millennium har han inget annat svar att ge än att jorden ska gå under. Men det var ett tappert försök av Tobias att ”harmonisera” vreden och uppryckandet i första Thessalonikerbrevet. Men vilken tröst kunde de få av Paulus om de fick veta att de måste genomleva hela vedermödan? De flesta måste ju då bli martyrer. Nej, **det var just uppryckande före vedermödan som kunde ge dem tröst**. Paulus talar – som vi sett – inte alls om någon katastrof eller vedermöda i samband med uppryckandet.

Hanna (Mid): – Paulus hade varit i Thessalonike strax innan han skrev

detta brev. Då undervisade han om ”tider och stunder” så därför behövde han inte upprepa detta nu. Då fick de veta om det ”hemliga uppryckandet” av församlingen, som han skriver om i kapitlet innan i samma brev (1 Thess 4:13-18). De visste att Herren skulle uppenbara sig först för de troende. Därför behövde de inte frukta för ”domedagen” ty för dem skulle Herren inte komma som en domare. Liksom Herren förr uppenbarade för sina tjänare profeterna vad han ämnade göra (Amos 3:7), så kommer midnattsropet ”brudgummen kommer” att höras av alla de hörsamma. Herren är ingen tjuv. Han hämtar dem som är redo och hör honom till. *”Men om någon inte har Kristi Ande så hör han inte honom till”* (Rom 8:9-11).

Som blixten

Tobias (Dom): – Allt sker på Herrens dag. Han kommer att uppenbaras lika plötsligt **som blixten** och hans tillkommelse kommer att synas från jordens ena ända till den andra (Matt 24:27). För de ogudaktiga kommer han som en tjuv och deras slut blir en plötslig undergång. För dem som väntar på Herren kommer han som en Frälsare.

Jesu egen beskrivning om att hans ankomst blir **som blixten**, väl synlig för alla – visar tydligt att det endast finns en tillkommelse nämligen den på Herrens dag. Därför finns det inte något hemligt uppryckande av församlingen. Liksom alla ser blixten kommer alla att se hans ankomst.

Andreas (Pre): – Jag har nämnt det förut. Även för de troende kommer Herren som ”blixten”, synlig från jordens ena ända till den andra. Men vid uppenbarelsen i skyn för att hämta församlingen är det endast de troende – som är redo – som ser den ”blixten”. Endast de som är födda av Anden kommer att kunna se uppenbarelsen av Herren i skyn. Då ska de som längtar och väntar på Herrens ankomst få se Människosonen på hans dag i stor makt och härlighet.

*”Till lärjungarna sade han: Det skall komma en tid då ni längtar efter att få uppleva en enda av Människosonens dagar men inte få det. Man skall säga till er: Där är han, eller: Här är han. Spring inte dit de pekar, rusa inte efter dem. Ty **liksom blixten** flammar till och lyser upp hela himlen från horisont till horisont, så skall Människosonen visa sig på sin dag.”* (Luk 17:22-24).

Jag upprepar. Om allt sker på en gång – på Herrens dag – vad blir det då av Herrens ord: *”I en stund då ni inte väntar det skall Människosonen komma”*. Sker allt på Herrens dag kan man räkna ut när Jesus kommer för att hämta församlingen. På Herrens dag då Jesus åter ska sätta sina fötter på Olivberget är Jerusalem omringat av fiendehärlar enligt Sakarja 14. Men eftersom vi inte i förväg kan veta när församlingen ska ryckas upp, kan det inte ske på Herrens dag.

Kristina: – Nu tar vi en längre fikapaus innan vi möts igen för de återstående seminarierna med Tobias.

Domedagen

Kristina: – Det var spännande att höra era diskussioner under pausen. Hop-
pas ni kan återge en del av era starka invändningar mot en del av det som sagts
så att vi får det med på DV-bandet när vi nu startar upp igen. Tobias, varsågod
och fortsatt att delge oss din tolkning av profetiorna om ankomsten.

Säden och ogräset

Tobias (Dom): – Då fortsätter jag med de texter som Jesus själv har gett oss
som undervisning om sin återkomst och tidens slut. *”Den som sår den goda
säden är Människosonen. Åkern är världen. Den goda säden är rikets barn,
ogräset är den ondes barn. Ovänner som sådde det är djävulen. Skördetiden
är tidsålders slut, och skördemännen är änglar. Som när ogräset samlas ihop
och bränns upp i eld, skall det vara vid tidsålders slut. Människosonen skall
sända ut sina änglar, och de skall samla ihop och föra bort ur hans rike alla
som blir andra till fall och lever i laglöshet, och de skall kasta dem i den brin-
nande ugnen. Där skall man gråta och skära tänder. Då skall de rättfärdiga
lysa som solen, i sin Faders rike”* (Matt 13:37-43 SFB).

Av Jesu tolkning av liknelsen om ogräset, ser vi att vetet och ogräset växte
tillsammans intill skördetiden. Även i denna text skildras Jesu återkomst. Samma
mönster som i Matt 24:21-31 och i övriga texter upprepas även här, nämligen
att Människosonen sänder ut sina änglar och bärgar in skörden. De rättfärdiga
blir räddade och *”ska alltid vara med Herren”*, men för de ohörsamma – *ogrä-
set* – kommer domen och undergången.

Alla texter är samstämmiga. Det finns ingen frälsning efter Jesu återkomst.
Varken på Noas eller Lots tid gavs tillfälle till frälsning efter domen, utan det
blev en definitiv och slutlig dom. **Likadant i 1 Thess 4:16-18**. Vid Jesu an-
komst på *”Herrens dag”*, sker undergången och de ogudaktiga kommer inte
undan. Liknelsen om ogräset ger samma beskrivning. De ohörsamma – *ogrä-
set* – rensas bort och eldas upp vid världens slut.

Andreas (Pre): – Tobias säger att alla texter är samstämmiga. De texter han
tar fram är de som handlar om Herrens dom över de ogudaktiga på Herrens
dag. Men dessa texter handlar inte alls om församlingen, ty den är redan i
himlen på Herrens dag. Men Herren har stort intresse av och stort bekymmer
för att även andra människor som ännu inte hört evangelium ska få tillfälle att
göra detta. I denna text förutsätter Tobias att den goda säden är församlingen.
Men i texten står det *”rikets barn”*. Det är en stor skillnad. Församlingen ska

befolka himlen, men de som ska befolka Millenniumet är "(tusenårs)rikets barn" eller "gudsrikets barn" (Matt 25:34). De människor som inte följt efter Antikrist och som hjälpt de kristna och judarna – " *dessa minsta som är mina bröder* " – då dessa blivit förföljda, de ska få gå in i Millenniumet där Kristus ska regera (Matt 25:40). Men eftersom Tobias inte har något Millennium, så måste han anta att "rikets barn" är församlingen.

Tobias talade om hur det var på Noas och Lots tid, om att de ogudaktiga förgicks utan något tillfälle till frälsning. Och sedan tillägger han: "**Likadant i 1. Thess 4:16-18**". Det är inte alls likadant! Den texten handlar inte alls om dom och undergång utan om de frälstas förvandling och uppräckande för att möta Herren i skyn och sedan för alltid vara hos Herren. Är det inte ett försök av Tobias att släta ut olikheterna i texterna.

Vidare vill jag fråga Tobias: Om Herrens dag är detsamma som "domedagen", då denna jord ska förtäras av eld, hur kan då Jesus i liknelsen om "fåren och getterna" säga att Människosonen ska församla alla jordens folk för att dömas och att de rättfärdiga får gå in i riket medan de orättfärdiga visas bort? (Matt 25: 31-46). Om alla som inte är frälsta förintas i en plötslig katastrof, så finns det ju inga att församla och döma.

Därefter kommer slutet

Tobias (Dom): – Jag citerar: "*Och budskapet om riket skall förkunnas i hela världen och bli ett vittnesbörd för alla folk. Sedan ska slutet komma*" (Matt 24:14). När evangeliet har förkunnats till ett vittnesbörd för alla skall slutet komma. Då är nådatiden slut, och de ohörsamma kommer att drabbas av domen.

*"Liksom i Adam alla dör, så skall också i Kristus alla göras levande. Men var och en i sin ordning: Kristus som förstlingen och sedan, vid hans ankomst, de som tillhör honom. **Därefter kommer slutet**, då han överlämnar riket åt Gud, Fadern, sedan han gjort slut på varje välde, varje makt och kraft. Ty han måste regera tills han lagt alla sina fiender under sina fötter. Som den siste fienden berövas döden all makt"* (1 Kor 15:22-26 SFB).

Inte heller i 1 Kor 15:22-25, finns några löften om frälsning efter Kristi tillkommelse. Samma beskrivning om Kristi återkomst som i de andra texterna ser vi även här. De som tillhör Kristus uppstår till nytt liv. Därefter kommer *slutet*. Vad händer vid "slutet"? Vi konstaterar att det är samma slut som i Matt 24:14. "*Och detta evangelium om riket skall predikas i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk, och sedan skall slutet komma*" (SFB). När det står att därefter kommer *slutet*, är den mest troliga och närliggande uppfattningen den att *slutet* kommer direkt efter Kristi återkomst. Efter *slutet* överlämnar Jesus riket till Fadern, "*sedan han gjort slut på varje välde, varje makt och kraft*" och allt har lagts under hans fötter.

Andreas (Pre): – Vi har talat om detta tidigare, men då var Tobias inte med. Det finns flera slut. Vilket slut är det Jesus syftar på i Matt 24:14? Det är tydligen det slut som följer efter att församlingen fullgjort uppdraget att predika evangelium till alla folk i vår tid. Det är slutet på församlingens tid och därefter följer församlingens himmelsfärd.

Det är viktigt att inte sammanblanda slutet på ”*församlingens tid*” och ”*hedningarnas tid*” samt ”*slutet av den gamla jorden*” som sker först efter Millenniumet. Tobias vill göra gällande att slutet på allt – då denna jord blir ödelagd av eld – följer direkt efter Jesu återkomst. Det är helt fel. Det är följden av att Tobias utesluter den uppenbarelse om Millenniumet vi har i Apokalypsen.

När Paulus skriver om ”*uppståndelsen från de döda*” och sedan tillägger: ”*Därefter kommer slutet*”, så är det ett liknande ”sammandrag” av flera händelser som Jesus gör i Johannes femte kapitel, när han nämner om ”*uppståndelsen till liv och uppståndelsen till dom*” i en och samma mening. Men det finns ett helt Millennium mellan dessa uppståndelser. Likaså finns det ett Millennium mellan vad Paulus skriver i 1 Kor 15: 22-25 om ”*uppståndelsen av dem som hör Herren till*” och fram till ”*slutet*”. Det faktiska ”*slutet på den fallna mänskligheten tidsålder*” blir inte förrän jorden blir renad i eld i slutet av tusenårsriket. Det finns nämligen flera ord som visar att evangelium kommer att gå ut ifrån Jerusalem under tusenårsriket.

Jag citerar: ”*Det ska ske i den yttersta tiden att det berg där Herren hus är skall stå fast grundat och vara högst bland bergen¹, upphöjt över höjderna. Alla hednafolk skall strömma dit. Ty undervisning skall gå ut från Sion, Herrens ord från Jerusalem (Jes 2:2,3b). På den dagen skall Herrens telning bli till härlighet och ära och landets frukt till stolthet och prydnad för den räddade skaran av Israel (Jes 4:2). Så skall herradömet bli stort och friden utan slut över Davids tron och hans kungarike (Jes 9:7). Och det skall ske på den dagen att hednafolken skall söka Isais rot, där han står som ett baner för folken, och hans boning skall vara härlig (Jes 11:10). På den tiden skall man kalla Jerusalem ”Herrens tron”, och alla hednafolk skall samlas där för att ära Herrens namn i Jerusalem (Jer 3:17). Det skall ske att var och en som är kvar av alla de hednafolk som kom emot Jerusalem skall dra dit upp, år efter år, och fira lövhyddohögtiden (Sak 14:16). Han skall bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron (Luk 1:32).*”

Även andra bibelställen säger tydligt att det blir ett Millennium efter Kristi återkomst, såsom liknelsen av fåren och getterna visar. Vidare har vi Amos profetia citerad av Jakob i Apostlagärningarna (Apg 15:16-18), för att inte tala om flera profetior i Jesaja, Hesekiel och Sakarja om det fridsrike, som ska upprättas då Jesus kommer tillbaka.

Kristina: – Vi tar nu en kort fruktpaus innan vi får höra avslutningen av Tobias föredrag.

¹Berg är här förmodligen en metafor för rike.

Jordens undergång

Kristina: – Så har vi kommit till vår sista session med vår gäst Tobias som har förbryllat oss en del med sina mycket annorlunda tolkningar av den yttersta tidens händelser. Även om vi sällan hör någon som så radikalt talar om en domedag, så är hans medverkan nödvändig för att vi ska få hela bilden av de tolkningar som förekommer av den yttersta tidens händelser.

Tobias (Dom): – Tack för de orden, Kristina! För mig är det av största vikt att jag grundar mina påståenden på Bibelns ord som är till både varning och tröst. De värsta domedagsverserna kommer jag att citera nu:

Allt går mot sin upplösning

”Men Herrens dag kommer som en tjuv, och då skall himlarna försvinna under våldsamt dån och himlakroppar upplösas av hetta och jorden och de verk som är på den inte mer finnas till. Då nu allt detta går mot sin upplösning, hur heligt och gudfruktigt skall ni då inte leva, medan ni väntar på Guds dag och påskyndar dess ankomst – den dag som får himlar att upplösas i eld och himlakroppar att smälta av hetta. Men nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor, väntar vi på efter hans löfte” (2 Petr 3:10-13 SFB).

Här har vi ännu en beskrivning på den domskatastrof som väntar på ”Herrens dag” eller ”Guds dag”. Att dessa domshandlingar kommer att ske i samband med Kristi återkomst, förstår vi av Petrus ord: *”Hur heligt och gudfruktigt skall ni då inte leva”*. Dessa ord riktar Petrus: *”Till dem som genom rättfärdigheten från vår Gud och Frälsare Jesus Kristus har fått på sin lott samma dyrbara tro som vi”* (2 Petr 1:1 SFB).

Hanna (Mid): – Jag tror att vad Petrus skriver är en allmän förmaning till de kristna att inte leva enbart för denna världen, ty det kommer en dag då allt på den här jorden ska förtäras av eld och förintas. Men när detta ska hända kunde han inte uttala sig om. Kanske han påminde sig om Jesus ord. *”Himmel och jord ska förgå, men mina ord skall aldrig förgå. Dagen och timmen känner ingen, inte ens himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern”* (Matt 24:35-36). Med tanke på att hela världen är ”en Guds verkstad” och vi alla är här för en mognadsprocess, så blir allt vad vi gör eller inte gör – lever heligt och gudfruktigt – något som påverkar och även påskyndar dagen då Gud är ”färdig” med denna fallna jord.

Tobias (Dom): – Ända fram till att dessa domshandlingar ska verkställas finns alltså församlingen kvar. Vi kan påskynda Guds dags ankomst genom att leva *”heligt och gudfruktigt”*. Efter denna fruktansvärda ödeläggelse då *”himlarna försvinna under våldsamt dån och himlakropparna upplösas av hetta och jorden och de verk som är på den inte mer finnas till”*, kan naturligtvis inga fler

frälsningstillfällena ges till dem som inte hörsammat evangeliet. De troende däremot ska inte förgås tillsammans med de ohörsamma, utan de får uppleva ”nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor”.

Andreas (Pre): – I detta ord sammanfattar Petrus hela avslutningen av denna jord. Han talar både om Herrens dag och Guds dag i två meningar och avslutar med löftet om ”nya himlar och en ny jord”. Av denna ”konkretisering” får man inte förledas att tro att ”himlakropparna skall upplösas i eld” på Herrens dag när Jesus återkommer till Olivberget. Som Hanna nyss har läst så finns det väldigt många bibelställen som talar om ett Messiasrike där Jesus är kung på sin fader Davids tron och då evangelium ska utgå från Jerusalem.

Vi har även Amos profetia om att Davids fallna boning ska återställas och att övriga människor ska söka Gud: ”Därefter skall jag **vända tillbaka och åter bygga upp Davids fallna boning**. Dess ruiner skall jag bygga upp och jag skall upprätta den igen, **för att alla andra människor skall söka Herren, alla hedningar**, över vilka mitt namn har nämnts. Så säger Herren, som gör detta, **det som är känt från evighet**” (Apg 15:16-18). Hur ska den profetian fullbordas om det inte blir något tusenårsrike? Upplösningen av jorden och den nuvarande tidsåldern sker först vid Millenniets slut.

En ödesdiger förkunnelse

Tobias (Dom): – Hör här: ”Guds rättvisa innebär ju att han låter er som nu plågas vila ut tillsammans med oss, när Herren Jesus uppenbaras från himlen med sin macts änglar och i lågande eld, för att ukräva hämnd på dem som inte erkänner Gud och inte lyssnar till evangeliet om vår herre Jesus. Deras straff blir **evigt fördärv**, fjärran från Herrens ansikte och från hans makt och härlighet, när han kommer **på den dagen för att förhärligas bland sina heliga** och hyllas bland alla som har kommit till tro... (2 Thess 1:6-10 SFB).

Väsentliga delar av alla de texter som behandlar Kristi tillkommelse är samstämmiga. De skildras med olika detaljer, men det är en och samma återkomst som skildras. Inte heller detta textavsnitt skiljer sig från de övriga. Då Herren Jesus kommer med ”sina mäktiga änglar”, ska de som inte lyssnat och omvänt sig till evangeliet på ”den dagen”, vilket är Herrens dag, straffas med ”evigt fördärv”¹, bort från Herrens ansikte. Att de efter Herrens ankomst, skulle ges ett förnyat tillfälle, finns det inte den minsta antydning om. Dessa texter blir därför problematiska för dem som tror och förkunnar att nya frälsningstillfällen skall ges efter uppräckandet av församlingen.

Hanna (Mid): – Visst är texterna samstämmiga när det gäller att Jesus kommer som Domaren över de ohörsamma, över våldsverkarna, över terroristerna – Antikrists efterföljare. De som orsakat andra lidande och terror, blir straffade när Herren kommer. Men denna text berör inte de frälsta, bruden – ty hon är redan bärgad – även de som blir frälsta under vedermödan har lyfts upp till himlen eftersom vi ser dem där (Upp 7:9-17).

¹Gr. *0 lethrion aionion* = förtappelse (fördärv, undergång) evig. Se sidan 157.

Tobias (Dom): – Darbyismen lär, att efter uppryckandet av församlingen finns det möjlighet till frälsning om man är beredd att bli en martyr under den ”stora vedermödan”. När man talar om frälsning under vedermödan, så är det ”thlipsis-vedermödan” (Matt 24:21) som menas eller de födslovåndor som föregår återkomsten. På frågan om det finns frälsning efter Jesu ankomst, vill jag svara att ingenstans i evangelierna eller i breven finner man minsta stöd för den tanken. Att ändå förkunna detta – genom att förlägga uppryckandet före vedermödan – kan därför bli ödesdigert, både för förkunnaren och för den som budskapet riktar sig till.

Andreas (Pre): – Tobias talar om en ”ödesdiger förkunnelse” om man tror att det finns frälsning efter Kristi återkomst. Egentligen tror vi på samma sak på ett sätt, nämligen att det finns frälsning under vedermödan. Men frågan är vilket som är mest ödesdigert: att vagga in folk i en falsk säkerhet genom att förkunna att Antikrist först måste uppträda på scenen innan Jesus kommer, eller att förkunna att Jesus kan komma ”när som helst” och hämta dem som är redo? Tobias är så säker på att det inte finns möjlighet till frälsning efter Kristi ankomst. Jag tror att det tvärtom blir så, att under Millennium kommer jorden att uppleva sin största evangelisationsperiod någonsin, då miljoner blir frälsta. Guds ord ska då uppfylla jorden såsom ”*havsdjupet är fyllt av vattnet*” (Jes 11:9b). När ska annars det ordet gå i uppfyllelse?

När det gäller att Jesus ”*blir förhärligad i sina heliga*” vid sin återkomst till Olivberget, så kommer dramat som utspelas på jorden säkert att kunna följas från himlen (Hebr 12:1). Andra som Kristus ska bli förhärligad bland, och väcka förundran hos, är naturligtvis kvarlevan av judarna, som ända fram till dess varit förblindade och inte sett vem Jesus från Nasaret är.

Den messianska teorin om de 70 årsveckorna

Stefan: – Tobias sa i inledningen att han inte tror på vad darbyisterna lär om de 70 årveckorna. Kan du utveckla detta mera?

Tobias (Dom): – Daniels profetia om de 70 årveckorna är det säkert inget fel på. Det är tolkningen av den som jag har invändningar mot. Att det har gått 69 årsveckor (483 år) från att Nehemja fick befallningen att bygga upp Jerusalems murar fram till Kristi korsfästelse kan nog stämma. Men att sedan göra ett ”gap” mellan den 69:de och den 70:de årsveckan och göra de sista sju åren före Kristi återkomst till att bli ”vedermödans” tid vid avslutningen av hedningarnas tid, måste var en feltolkning. Profetian talar aldrig om en ”lång parentes” som en del vill göra till ”församlingens tid” innan ”Israels klocka åter börjar att ticka” för att nu citera vad en del bibeltolkare lär.

Jag tror att Daniels profetia är odelad och att den sista årsveckan fick sin uppfyllelse av Kristus. Det var han som gjorde ett förbund med många – det nya förbundet i hans blod – genom att avskaffa offertjånsten i templet då han fullbordade offerlagarna vid sin försoningsdöd på korset. Den sista delen av

profetian ”på skändlighetens vingar kommer han som vanhelgar ända till dess att det fastställda slutet drabbar honom” handlar om Roms (general Titus) förstörelse av templet, vilket de sedan själva straffades för.

Andreas: (Pre) – Tobias var inte med i vår förra cirkel då vi behandlade denna sk messianska tolkning av de 70 årsveckorna. Vill nu endast i korthet säga att Tobias tolkning inte stämmer med andra profetior. För det första kan inte förbundet syfta på Jesu nya förbund. Förbundet dikteras av Antikrist – den andre fursten – och varar endast ”en vecka”, alltså i sju år (Dan 9:27). Den som ”avskaffar offertjänsten” och den som ställer upp ”den vanhelgande skändligheten”, (en avgud i templet), är samma person (han - fursten som kommer) och syftar båda på Antikrist. När Jesus kommenterar Daniels profetia om avskaffandet av offertjänsten och om den åtföljande ”skändligheten” handlar den inte om honom själv: ”När ni ser den vanhelgande skändlighet som profeten Daniel har talat om stå på helig plats (må den som läser detta fatta det rätt), då måste de som bor i Judeen fly upp till bergen” (Matt 24:15). Jämför detta med Daniels sista profetia om detta: ”Från den tid då det dagliga offret avskaffas och en vanhelgande skändlighet ställs upp skall det gå 1 290 dagar” (Dan 12:11). Ingen av de profetiorna handlar om att Jesus avskaffade offertjänsten, utan båda handlar om Antikrists intrång i Jerusalems tempel (en helig plats) och där sätter upp sin bildstod – en vanhelgande skändlighet (2 Thess 2:4; Upp 13:14-15) under det ”stora lidandet” (vedermödans tid) på jorden strax före Kristi återkomst till jorden.

Kosmisk kataklysm²

Petra (Analytiker): – Då jag hört era samtal om domedagen skulle jag vilja komplettera med en analys av bibeltexten. Jag upprepar: ”Men Herrens dag kommer som en tjuv, och då skall **himlarna försvinna under våldsamt dån och himlakroppar upplösas av hetta och jorden och de verk som är på den inte mer finnas till. Då nu allt detta går mot sin upplösning, hur heligt och gudfruktigt skall ni då inte leva, medan ni väntar på Guds dag och påskyndar dess ankomst – den dag som får himlar (gr. ouranos) att upplösas i eld och himlakroppar (gr. stoicheion) att smälta av hetta. Men nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor, väntar vi på efter hans löfte**” (2 Petr 3:10-13 SFB).

Här framställes hur både himmel och jord ska brinna med de verk som människorna utfört. Tyvärr finns det ganska vanliga felöversättningar av grundtextens ord ”stoicheia” för ”element” med ordet ”himlakroppar” vilket inger tanken att hela universum ska gå under i en jättelik ”kataklysm”. Men vid närmare studium gäller citatet ett renande eldsdop av denna jord och dess luft-himmel på Guds dag.

Först något om betydelsen av de grekiska orden i texten:

Ouranos = himmel, både om himlavalvet och Guds boning. *Ouranos* kan därför även betyda lufthimlen.

²Kataklysm = av grek. kataklan: nedbryta, sönderkrossa

Stoicheion = element, grundbegrepp, princip, grundlära, begynnelsegrund, grundämne. Det grekiska uttrycket ”*stoicheia tou kosmou*” har i Gal 4:3-9 och Kol 2:8-23 översatts med världens (kosmiska) makter eller världens elementära läror (system).

Även här i Petrus andra brev bör ”*stoicheion*” översättas med ”elementen” eller ”de grundläggande ämnena och principerna” med syftning på vår jord, som ska smälta av hetta och så genomgå en reningsprocess. På samma sätt gäller upplösningen i hetta även elementen, eller de grundläggande principerna och krafterna i andevärlden (lufthimlen) en rening av andevärlden från all Satans makt och boning i lufthimlen varifrån han ditintills styrt världen genom de onda makterna som varit under hans kontroll (Ef 2:2, 1 Joh 5:19). Satan har nämligen hitintills styrt jorden efter sina principer och efter sitt onda system genom sina härskare, makter och herrar i mörkrets värld, genom ondskans andemakter i himlarymderna (Ef 6:12). Allt detta går nu mot sitt slut och upplöses i eld och Herren skapar därefter en ny atmosfär kring jorden och en ny förskönd jord där frid och rättfärdighet ska bo evinnerligen.

Hela kosmos eller universum och Guds himlar ska inte gå under på Guds dag. Reningen i eld och upplösningen av allt sataniskt verk såväl det som människorna gjort och förstörelse av jorden och elementen gäller endast denna i synd fallna värld. Andra översättningar av Petrus andra brev stöder denna tolkning. Hedegård översätter ”**elementen** (ej himlakropparna) smälta av hetta” och den norska översättningen N75 med ”*elementen skall komma i brand och upplösas*”. Denna *kataklysm* gäller jorden och inte hela universum.

”*Och de (Gog och hans väldiga här) drog upp till de heligas läger och den älskade staden. Och eld föll från himlen och förtärde dem*” (Upp 20:9). Här har vi Apokalypsens budskap om den eld som ska drabba jorden, och det sker som en Guds dom och ett slut på alla strider på jorden! Av andra bibelsammanhang förstår man att denna eld är mycket omfattande och berör inte enbart Gogs härskaror (Upp 20:7-10). Eldsdomen över Gog blir förmodligen inledningen till den eldsdom som sedan drabbar hela jorden med undantag för de heligas läger på Sions berg.

Jordens undergång

Även GTs profetior visar att ödeläggelsen gäller jorden och inte hela stjärnvärlden. ”*Jorden blir i grund ödelagd och i grund utplundrad, ty Herren har talat detta ord. Jorden sörjer och tvinar bort, jordkretsen försmäktar och tvinar bort, vad högt är bland jordens folk försmäktar. Ty jorden har blivit ohelgad av sina inbyggare, de har överträtt lagarna, de har förvandlat rätten, brutit det eviga förbundet. Därför uppfräter förbannelse jorden, och de som bor där måste lida vad de har förtjänat*” (Jes 24:3-6). **Därför förtärs jordens inbyggare av hetta, så att ej många människor finns kvar**” (Jes 24:6).

Här beskrivs att ödeläggelsen kommer att ske genom eld (hetta), men också att ödeläggelsen inte kommer att bli så total att alla människor förgås. Några kommer att finnas kvar, förmodligen en kvarleva av Israel ty ”*på Sion skall finnas en räddad skara*” (Joel 2:32).

”*På den tiden skall Herren hemsöka höjdens här uppe i höjden och jordens kungar nere på jorden. Och de skall samlas ihop som fångar hopsamlas i fånggroppen, och skall inneslutas i fångelse – sent omsider når dem hemsökelsen*” (Jes 24:21-22).

”*På den tiden*” syftar på avslutningen av Satans herravälde på jorden, alltså vid tusenårsrikets slut, då han blivit lössläppt ur sitt fångelse för en kort tid. Då ska Herren även gripa alla Satans bundsförvanter i andevärlden, fallna änglar och demoner som har sina, för människor osynliga, boningar i lufthimlen (Ef 2:2). De ska förvaras i fångelse tills de ska dömas. Många andra fallna änglar har förut hamnat i detta fångelse – mörkrets hålör – i väntan på domen (2 Petr 2:4; Jud v6). Satans andliga boningar i lufthimlen (stratosfären) kommer att hemsökas och förstöras av elden.

”*Då skall månen blygas och solen skämmas, ty Herren Sebaot skall då vara konung på Sions berg och i Jerusalem, och hans äldste skall skåda Herrens härlighet*” (Jes 24:23).

I avslutningen av profetian om jordens undergång i Jesaja tjugofyra finns ytterligare en indikation på att förödelsen inte kommer att vara total ty ”*hans äldste [Israel] skall skåda Herrens härlighet*”. Herren ska vara konung på Sions berg, som fortfarande kommer att finnas kvar, såväl som Jerusalem.

Kristina: – Tack Petra för denna utredning av begreppen. Men handlar dessa profetior om tiden för Kristi återkomst eller är det efter Millenniumet?

Hanna (Mid): – Eftersom aposteln Petrus anknyter detta med upplösningen av elementen till den nya jorden och den nya himlen, så måste det vara efter tusenårsriket det hela handlar om. Då när jorden renas av eld, **finns det inte många människor kvar**. Men vid Jesu ankomst ska ju Millenniumet befolkas av stora skaror – *av fåren* – som då får höra evangelium..

Andreas (Pre): – Jag delar Hannas uppfattning och menar att man måste skilja på Herrens dag och Guds dag. I Petrus profetia handlar det om Guds dag och den slutliga domen över jorden. Vid Kristi ankomst på Herrens dag blir inte jorden så förstörd av eld att det inte mer går att bo på den.

Kristina: – Då avslutar vi för i kväll. Som kvällens gäst låter vi Tobias få sista ordet och vi vill säga ett särskilt tack till dej för din medverkan. Jag hoppas du kan komma tillbaka vid ett annat tillfälle och berika våra samtal.

Tobias (Dom): – Jag tror inte man kan skilja på Herrens dag och Guds dag och profetiorna handlar om en och samma sak. Vid Kristi återkomst ska det bli som på Lots tid – det ska regna eld och svavel över hela jorden och förstöra den totalt, inklusive alla de ogudaktiga. Glöm inte vad Jesus sa: ”*Likadant blir det den dag då Människosonen uppenbaras*” (Luk 17:30 B82). Därefter skapar Gud en ny himmel och en ny jord.

Kristi ankomst och Apokalypsen

Kristina: – Allra först säger vi ett varmt välkommen till Rut som nu är tillbaka. I den förra studiecirkeln representerade Rut ”Rom-teorin” och hon kommer även nu att företrädesvis tolka Bibeln i ett historiskt perspektiv.

Vi fortsätter med vårt ämne om Kristi återkomst, och liksom tidigare ska vi se vilken relation vårt ämne har till Apokalypsen¹. Vi har redan hört flera citat från den boken, men frågan vi nu ställer oss är: ”Var och hur framställs Kristi ankomst i Johannes visioner? Finns det något där som tydligt visar att det finns två tillkommelser eller två faser i Kristi uppenbarelse?” Mattias börjar.

Finns ”uppryckandet” omnämnt i Uppenbarelseboken?

Mattias (Post): – Redan i första kapitlet av Apokalypsen är tillkommelsen ”visionerad”: ”*Se, han kommer med molnen, och varje öga skall se honom, även de som har genomborrat honom, och alla jordens stammar skall brista ut i klagan för hans skull. Ja, amen*” (Upp 1:7). Denna vers visar att tillkommelsen sker på Herrens dag, men ”uppryckandet” av församlingen finns inte angivet.

Det finns ytterligare en vision om Kristi tillkommelse i Apokalypsen, då Jesus kommer som ”*Konungarnas Konung och herrarnas Herre*” ridande på en vit häst. De himmelska härskarna följer honom klädda i vitt linne – också de på vita hästar (Upp 19:11-21). Kristus kommer för att döma jorden. Ett domsord från honom och stridslarmet tystnar och både odjuret Antikrist och den falske profeten blir dödade. Inte heller här nämns något om församlingens uppryckande, men det måste ha skett ögonblicket innan eftersom församlingen följer Herren på vita hästar. Det finns inget som talar för två tillkommelser i hela Apokalypsen.

Hanna (Mid): – Jag håller med om att man i Apokalypsen saknar en tydlig hänvisning till stunden då de levande kristna ska förvandlas och ryckas upp Herren till mötes, men att det sker vid mitten av vedermödan vid den sjunde basunen är jag tämligen övertygad om. Vi har en anspelning på detta då Herren kallar hem de två eldsvittnena, som legat döda på en gata i Jerusalem i 3½ dygn, med orden: ”*Kom hit upp!*” Och de steg upp till himlen i ett moln, och deras fiender såg dem” (Upp 11:12b SFB). Detta sker strax innan den sjunde basunen ljuder. Att de kristnas himmelfärd inte heller i Uppenbarelseboken omtalas i klarspråk, beror väl på att det ska vara **en hemlighet** när detta sker. Men att det sker innan Herrens återkomst som domare och konung, förstår man av att det nämns om det ”*himmelska bröllopet*” innan Kristus kommer ned till

¹Uppenbarelseboken av gr. apokalypsis= en uppenbarelse av fördolda ting.

jorden på den vita hästen. ”Låt oss vara glada och jubla och ge honom äran. Ty **Lammets bröllop** har kommit, och hans brud har **gjort sig redo**. Åt henne har givits att klä sig i skinande, rent linnetyg. Linnetyget är de heligas rättfärdighet” (Upp 19:7 SFB).²

Kom hit upp

Andreas (Pre): – Jag håller med om vad Hanna har sagt. Det är bara på tidpunkten vi skiljer oss åt. Jag menar att uppryckandet eller himmelsfärden sker före vedermödan. De tjugofyra äldste runt om tronen, som jag tror är representanter för bruden – som gjort sig redo – finns nämligen i himlen innan sigillen bryts och vedermödans tid börjar på jorden. Det finns även en antydning om att himmelsfärden sker just före vedermödan i det som Johannes var med om. ”Sedan såg jag, och se, en dörr stod öppen till himlen, och den första rösten (Jesu röst – Upp 1:15-20), som jag hade hört tala till mig som **en basun**, sade: **Kom hit upp**, så skall jag visa dig vad som skall ske här efter.. Och strax **kom jag i hänryckning..**” (Upp 4:1-2a B82). Samma sak som Johannes upplevde får nämligen (de som är redo av) församlingen uppleva. **De får se hur en dörr öppnas till himlen, de får höra en Guds basun och höra Jesu röst som kallar dem hem.** Tillsammans med de i Kristus döda som först har uppstått, blir de ”hänyckta” till himlen.

Visionen som är tecknad i kapitel nitton med Kristus på den vita hästen, säger ingenting om ”hur och när” de i Kristus döda ska stå upp, ingenting om hur de levande kristna blir förvandlade och uppryckta i skyn. Varför? Därför att det har hänt långt tidigare – innan vedermödan och vredesdomen börjar – enligt löftet till församlingen: ”Eftersom du tagit vara på mitt bud om ståndaktighet, skall ock jag taga vara på dig och frälsa dig **ut ur den prövningens stund, som skall komma över hela världen för att sätta jordens inbyggare på prov**” (Upp 3:10 1917).

Jag vill ge ytterligare en kommentar, nämligen till den första versen som Mattias citerade. Där står det att ”varje öga ska se honom, **även de som har genomborrat honom**”. Det talar om att det är först på Herrens dag, när kvarlevan av judarna får se Jesus komma i makt och härlighet, som de ser och förstår att det var han – Jesus från Nasaret – som deras förfäder hade genomborrat på korset. De ser nu upp till honom och blir frälsta (Sak 12:9-12). Vidare står det: ”Se, han kommer med molnen, och **varje öga skall se honom**, även de som har genomborrat honom, och alla jordens stammar skall **jämra sig (brista ut i klagan) över honom. Ja, amen**” (Upp 1:7 SFB). Denna klagan är de ogudaktigas reaktion – inte församlingens – när de ser Jesus som domaren. Men i den versen står det ingenting om att de döda ska stå upp och att de kristna ska förvandlas och ryckas upp. Varför? Jo, det har redan skett före vedermödan.

²Två olika översättningar: ”Ty linnetyget är **de heligas rättfärdiga gärningar**” (Upp 19:8b: B2000). ”Linnetyget är **de heligas rättfärdighet**” (Upp 19:8b SFB). Rättfärdiga gärningar: gräta dikaiomata = bokstavligt: De heligas rättfärdigheter. Dikaioma = stadga, föreskrift, dom, rättfärdig handling. (Enligt bibeltolkare kan det syfta på rättfärdiggörelse. Studie Bibeln V s348-349.) Jesus sade: Detta är Guds gärning att ni tror på den han har sänt.

Kom Jesus tillbaka genom Anden?

Elia (Real)³: – Mycket av det ni samtalar om är för mig ganska gåtfullt. Uppenbarelseboken är enligt min mening en allegorisk framställning. Jag håller på kyrkofadern Augustinus⁴ uppfattning om att Apokalypsen inte handlar om bestämda händelser i det förgångna, nutiden eller framtiden, utan undervisar om de stora andliga principerna i Guds världsstyre, som kan tillämpas på alla tider. När det gäller Kristi återkomst har jag den uppfattningen att han redan har kommit genom den helige Ande.

Andreas (Pre): – Vad Elia hävdar är en gammal lära som introducerades av kyrkofadern Origenes och sedan utvecklades av Augustinus. Den passade in på det världsstyre som uppstod genom den katolska kyrkan. Men utan att ta upp några detaljer för att motbevisa den läran, så kan jag bara säga att den leder till många motsägelser av Bibelns klara budskap. Så har till exempel aposteln Johannes i Bibelns sista budskap tydligt framfört en hälsning från Herren att han ska komma åter i personlig gestalt. Då kan han inte redan ha kommit i den helige Andes osynliga skepnad. Jesus sade också till sina lärjungar: *”Det är för ert bästa som jag lämnar er. Ty om jag inte lämnar er, kommer inte Hjälparen till er”* (Joh 16:7). Det var Anden, den tredje personen i gudomen som kom. Det finns många löften om Kristi personliga återkomst, som detta i Uppenbarelsebokens sista kapitel: *Se, jag kommer snart och har med mig lön att ge åt var och en efter hans gärningar. Jag är A och O, den förste och den siste, början och slutet* (Upp 22:12-13).

De tjugofyra äldste

Stefan: – Jag har i de tidigare cirklarna hört en hel del från Apokalypsen. Ni talade om de 144 000 tusen, om den solklädda kvinnan och gossebarnet, om de sju huvudena på draken och odjuret, om skökan och de tio hornen. Men det finns fortfarande många saker som jag inte har fått någon tolkning på som till exempel: *”Vilka är de tjugofyra äldste”* (Upp 4:4)?

Rut (Historisk tolkning)⁵: – Uppenbarelseboken har många anspelningar på samtiden vilket gjorde den begriplig för den stora massan. Liksom kejsaren hade 24 livvakter i sin tjänst så har Gud 24 änglafurstar runt tronen.⁶

Mattias (Post): – Jag tror också att de är höga änglafurstar som tjänar Gud inför tronen.

Andreas (Pre): – Jag tror att de är representanter för bruden.

Mattias (Post): – Hur kan man påstå att de tjugofyra äldste representerar

³Elia är en representant för den allegoriska tolkningen av Apokalypsen. Den förkommer också under benämningar såsom: *”den idealistiska, poetiska eller andliga”* tolkningen. Självt kallar han det för den (enda) realistiska tolkningen (Real). ⁴Agustinus bok *”Gudsstaten”*, se sidan 31.

⁵Rut representerar en historisk-allegorisk tolkning som hävdar att Uppenbarelseboken har till stor del uppfyllts i det gamla romarriket (se kommentarerna till Uppenbarelseboken i B2000) men också att den till vissa delar är en allegorisk framställning av andliga ting.

⁶Se boken: *”Den som segrar”*, s96

bruden? Den gamle Johannes såg dem inför tronen flera tusen år före att uppståndelsen kommer att ske. Då kunde det ju inte finnas några representanter för den nytestamentliga församlingen som en del av bruden.

Andreas (Pre): – När Johannes kom i andehänryckning blev han förflyttad **både i rummet och i tiden** fram till denna tidsålders avslutning. Då ska de i Kristus döda uppstå och den levande församlingen bli uppryckt till himlen. Därefter bryts sigillen och vedermödans tid börjar på jorden. Johannes blev inte bara hänryckt upp till tronhimlen utan också förflyttad fram i tiden och fick därför se de tjugofyra äldste som brudens representanter inför tronen. De var insatta i sina tjänster för att följa Lammets slutliga seger på jorden. Han kom alltså in i ett tidsskede efter församlingens uppryckande.

Hanna (Mid): – Det finns flera kända bibeltolkare som menar att de äldste är änglafurstar. Men jag har samma uppfattning som Andreas för det finns inga änglar som någonsin tidigare har kallats för äldste. Inte heller finns det änglar med kronor och troner. Endast återlösta människor är lovade segerkransar som belöning för trogen tjänst. Dessa äldste är 24 särskilt utvalda människor från jorden som får tjäna Gud med prästerlig tjänst inför tronen. I GT fanns det flera avdelningar med 24 präster i varje, som turades om att göra tjänst i templet. Allt som rörde tabernaklet och templet hade sina förebilder i det himmelska. Förmodligen kommer tjänstgöringstiden för de 24 äldste i himlen efter en tid att bytas ut mot en annan avdelning av 24 äldste.

Stefan: – Hur förklarar du, Hanna, att de gör tjänst i himlen runt tronen långt före att den sjunde basunen har ljudit och före att uppståndelsen har skett enligt din teori?

Hanna (Mid): – Jesus uppstod som förstlingen från de döda. Men samtidigt öppnades de heligas gravar och en förstlingsfrukt av de heliga uppstod som visade sig inne i Jerusalem efter Jesu uppståndelse (Matt 27:52-53). Hur många det var vet ingen. Det var människor som Jesus återlöste med sitt blod och som nu kunde göra tjänst inför tronen i förhärligade uppståndelsekroppar.

Andreas (Pre): – Hannas förklaring är mycket intressant. Men då blir väl de tjugofyra äldste endast representanter från Gamla förbundet. Men jag tror att de äldste kommer att representera både Gamla och Nya förbundet och att ”uppryckande” därför har skett före Johannes beskrivning av vedermödans tid.

– Apokalypsens framställning är ofta symbolisk. Som jag redan sagt, tror jag att de 24 äldste representerar bruden som senare blir Lammets hustru. Bruden framställs symboliskt som en stad – det Nya Jerusalem – en förening av GTs heliga och församlingen med 12 representanter för vardera. Det fanns 12 portar med Israels stammars namn och 12 grundstenar med de 12 apostlarnas namn (Upp 21:9-14). Bruden är inte enbart församlingen utan en förening av alla de frälsta i både gamla och nya förbundet. Jesus säger att vi ska få sitta till bords med Abraham, Isak och Jakob – vid Lammets bröllopsmåltid – i himlen.

Eftersom **de äldste är i himlen innan sigillen bryts**, så tror jag att församlingen har fått sin himmelsfärd **före vedermödans tid** – före början av Uppenbarelsesbokens sjuårsperiod.

En annan detalj som visar att uppryckandet sker före vedermödan – innan sigillen bryts – är det faktum att från kapitel fyra till kapitel nitton i Apokalypsen – vedermödans tid – nämns inte ordet församling. Även om inte hela församlingen är redo då Herren kommer med himlens skyar, så är det församlingens kärna av levande kristna som får del av himmelsfärden. Men det övervägande antalet av församlingens heliga är dock de i Kristus döda som uppstår vid Kristi uppenbarelse i skyn och då får gå in i själva himlen.

Elia (Real): – Jag håller med Andreas på en punkt. Apokalypsen är en bok full av symbolspråk. Varför ta den så bokstavligt?

Den stora vita skaran

Stefan: – Jag har samma fråga som en av de äldste ställde till aposteln Johannes när han såg den stora vitklädda skaran inför tronen i himlen. Vilka är dessa?

Hanna (Mid): – Den äldste besvarade själv frågan. Mera konkret tror jag att den frågan har följande svar: Dessa är naturligtvis **den kristna församlingen**, som står bärgad efter vedermödans vedervärdigheter. Enligt min uppfattning har de fått vara med om den första halvan av vedermödan på 3½ år, fram till när den sjunde basunen ljuder. Det är därför vi ser dem mitt under vedermödans tid i Apokalypsen.

Andreas (Pre): – Jag vill tolka det just som det står. De är **vedermödans kristna – en efterskörd till församlingen** av frälsta och blodtvagna själar. Jag citerar den äldstes svar: ”*Dessa är de som kommer ur den stora nöden, och de har tvättat sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod. Därför står de inför Guds tron och tjäna honom dag och natt i hans tempel, och han som sitter på tronen skall slå upp sitt tabernakel över dem*” (Upp 7:14b-15 SFB). De som inte är redo när basunen ljuder och Herren hämtar hem sin församling före vedermödans tid, kommer att uppleva en djup ånger och väckelse. Många av dem som sålunda blir lämnade kvar och får gå igenom den stora nöden, kommer att göra allt för att vinna det eviga livet. De blir frälsta såsom genom eld och deras livsverk brinner upp. Eftersom de inte var redo då Herren uppenbarade sig i skyn, har de inga kronor och inga troner. Men vi ser dem stå där med segerpalmer i sina händer och lovar Gud för frälsningen.

Att Johannes får se denna väldiga skara på ett tidigt stadium av de sju åren av lidande, kan vara en fingervisning om att Herren hämtar hem dem som är renade och prövade efter hand. Förmodligen kommer de allra flesta att bli dödade i de katastrofer som drabbar jorden under vedermödans första tre och ett halvt år, då mer än halva jordens befolkning går under. Vidare kommer många

Lammet

*Och jag såg, och se: Lammet stod på berget Sion och tillsammans med Lammet
ett hundrafyrtiofyra tusen som hade hans namn och hans faders namn skrivet på pannan. Upp 14:1*

att bli martyrer då Antikrist får makt att föra krig mot de heliga (Upp 13:7, 20:4). Jag håller det inte för osannolikt att det också kan finnas partiella uppryckanden under denna tid. De 144 tusen som rycks upp framför gapet på draken och sedan står inför tronen och sjunger är ett exempel på partiellt uppryckande, så det kan finnas flera (Upp 12:5, 14:1-5). Till slut blir det en skara så stor att ingen – utom Gud – kan räkna dem.

Mattias (Post): – Den stora vita skaran är församlingen – de fem förståndiga som är redo när Herren kommer på Herrens dag. De har alltså varit med om hela vedermödan och vittnar om att de kommit ut ur den (Upp 7:14). Att Johannes fick se den stora vita skaran mitt under vedermödans tid beror på att det utgör en parentes i framställningen och att Apokalypsen inte visar saker i kronologisk ordning.

Andreas (Pre): – Just det att visionen om den vitklädda skaran har lagts in som en parentes visar att Apokalypsen framställer händelserna i kronologisk ordning annars kunde den ju visats senare. De är en efterskörd till den stora brudeskaran, klädda i vita kläder och med segerpalmer i händerna. Du säger nu att skaran är församlingen men du har även förut sagt att församlingen ska åtfölja Kristus till Olivberget. Men om den vita skaran står det att den ska tjäna Gud dag och natt i hans tempel i himlen (Upp 7:15). Hur kan du då påstå att församlingen ska följa Herren till jorden?

Hur kommer vedermödan – Jakobs nöd – att förkortas?

Stefan: – Jag har ännu en fråga. Jesus säger om den stora vedermödan att den ska förkortas. Hur ska det ske? Tiden är ju bestämd till 3½ år (Dan 12:7).

Hanna (Mid): – Jag har inget svar på det.

Andreas (Pre): – Det är en av de svåra frågorna. Hela vedermödan beräknas att vara i sju år, men Israels speciella vedermöda som också kallas för ”Jakobs nöd” och börjar med ”förödelsens styggelse i templet” skulle vara i 3½ år – 1260 dagar (Upp 13:5).

Det finns flera uppfattningar. En del tror att nödtiden för judarna förkortas på det sättet att Herren begränsar Antikrists makt att förfölja och plåga dem. Odjurets tron och dess rike kommer att läggas i mörker (Upp 16:10).

Enligt en annan tolkning kommer judarnas ”nödtid i öknen” att förkortas genom att Österns kungar anfäller Antikrist. Enligt Sakarja 14 har judarna återintagit Jerusalem före Harmagedonslaget. Om Antikrist endast lämnar en mindre vaktstyrka kvar i Jerusalem då han drar ut för att besegra de fientliga härrarna i öster, kan judarna i öknen återintaga Jerusalem och åter upprätta offer-tjänsten i templet. Detta stämmer med Daniels profetia om att offertjänsten endast ska vara avskaffad i ”2300 kvällar och morgnar (= 1150 dagar) därefter skall helgedomen komma till sin rätt igen” (Dan 8:14). Nödtiden i öknen blev alltså förkortad ty det fattas 110 dagar i 3½ år.

Kristina: – Vi tar nu en halvtimmas paus.

Segraren på den vita hästen

Kristina: – Uppenbarelseboken upphör aldrig att fascinera! Vilken intressant bok! Johannes säger i inledningen: ”*Salig är den som läser upp och saliga de som hör orden i denna profetia och bevarar vad som står skrivet i den. Ty stunden är nära*” (Upp 1:3).

En sak som jag lagt märke till då jag läser denna märkliga bok, är att den handlar väldigt mycket om Jesus. Det finns inte mindre än tolv titlar på Frälsaren och invävda i framställningen ser man åtta visioner av Jesus i hans olika ämbeten. Lammet är centralpersonen i boken.

Trevligt att Tobias är tillbaka. Välkommen!

Stefan har du någon fråga?

Ingen tid ska givas mer

Stefan: – Vad menas med att ”*ingen tid skall givas mer*” och att ”*Guds hemlighet [är] fullbordad*”?

Kristina: – Låt oss läsa texten: ”*Och ängeln som jag hade sett stå på havet och på jorden lyfte sin högra hand mot himlen och svor vid honom som lever i evigheters evigheter och som har skapat himlen och vad som finns i den, jorden och vad som finns på den och havet och vad som finns i det: ”Tiden är ute”, [1917: ”Ingen tid skall givas mer”]. Men i de dagarna när den sjunde ängelns röst hörs och han blåser i sin basun, då är **Guds hemlighet fullbordad**, så som han har förkunnat i det glädjebudskap han gett sina tjänare profeterna*” (Upp 10:5-7 SFB). Får jag förtydliga en sak: Den väldiga ängeln måste vara Kristus, ty han talar längre fram om ”mina två vittnen” (Upp 11:3), vilka var Guds andesmorda eldsvittnen. Men vad betyder detta att ”tiden är ute”?

Tobias (Dom): – Nådens tid är då definitivt slut. ”*Guds hemlighet*” kommer att förbli fördold tills Kristus kommer tillbaka.

Mattias (Post): – I evigheten finns det ingen tid. Hemligheten är Kristus själv (Ef 3:4) och när han kommer fullbordar han sitt verk på jorden genom att förinta det onda och starta fridsriket.

Hanna (Mid): – Församlingen är Guds hemlighet (Rom 16:25-26; Ef 3:1-4) och när hedningarna i fulltalig skara blivit frälsta (Rom 11:25), är församlingen fullbordad och dess tid att verka på jorden ute. Uttalandet om att ”*Guds hemlighet är fullbordad*”, görs när den sjunde basunen ljuder och det är därför som jag tror att det är då som församlingen får flytta hem.

Andreas (Pre): – Nådens tid på jorden kommer inte att ta slut utan fortsätter

efter Kristi ankomst då "fåren" kommer att "söka telningen från Davids rot" (Jes 11:10). När det gäller församlingen, så tror även jag att dess verksamhetstid på jorden avslutas då Herren hämtar hem den före vedermödan. Därefter börjar den 70:e årsveckan¹ då Israel åter blir Guds redskap genom de två eldsvittnena. Uttalandet om att det inte finns någon tid i evigheten lär inte heller vara riktigt, även om tiden där får andra dimensioner. Tiden avgörs om något händer och är i rörelse. Om man ska komma in i en helt tidlös "sfär", så får ingenting hända – allt måste vara "fruset". Men att det finns tid även i himlen ser vi av följande vers: "När Lammet bröt det sjunde sigillet, blev det tyst i himlen i **kanske en halv timme**" (Upp 8:1).

"Guds hemlighet" är både Kristus och församlingen, "ty den är hans kropp och är uppfylld av honom som uppfyller allt i alla" (Ef 1:23 1917). Församlingen är Guds tabernakel och tempel på jorden. I templets allra heligaste finner vi både arken med Guds bud och nådastolen som är förebilder på Jesus "full av nåd och sanning" (Joh 1:14). I allt finns det inte mindre än "sju hemligheter" i Guds rådslut "enligt det goda budskap han gett sina tjänare profeterna": inkarnationen, försoningen, kristushärligheten i oss, församlingen, förvandlingen vid tillkommelsen, laglösheten och Israels förstökelse.

"Tiden är ute" får betydelsen: "Ingen fördröjning ska ske."² När Guds tid är inne (chronos) ska det inte längre vara något dröjsmål med genomförandet av Guds hemliga plan. Tiden är då ute för Satan att verka på jorden. Efter den sjunde basunen är det 3½ år kvar. Satan blir då nedkastad till jorden och han kommer ned i stor vrede ty han vet att hans tid är kort (Upp 12.12,14, 13:5). Det är en Guds hemlighet att Satan och laglösheten har fått så stort spelrum på jorden, men då den sjunde basunen ljuder börjar nedräkningen för Satans makt på jorden.

De två vittnena

Stefan: – Kommer templet åter att byggas upp³ och vilka är de två vittnena?

Elia (Real): – Jag tror att de två vittnena symboliserar det Gamla och Nya testamentet. Templet är den kristna församlingen.

Rut (Historisk tolkning): – Om man ska tolka det som står i det elfte kapitlet i Apokalypsen bokstavligt, förutsätter det att templet i Jerusalem blir uppbyggt igen. Jag menar att det är orimligt. Skulle man åter börja med GT:s offer-tjänst och förvandla tempelplatsen till en blodig plats med alla dessa offer? Jesus har "en gång för alla" avskaffat offertjänsten. Templet är en förebild på Kyrkan. De två vittnena, tror jag, symboliserar Israel och församlingen, som är Guds två stora sanningsvittnen i världen. Tänk bara på att tio Guds bud har kommit från Israel.

Hanna (Mid): – Jag tror att de två vittnena är Mose och Elia som visade sig

¹Se Del I: "Daniels Visioner & Apokalypsen", kapitel 16, s125 om de sjuttio årsveckorna.

²Ingen fördröjning skall ske: Se Dake: s293-1d.

³Se även "De kristnas himmelsfärd" s41

för Jesus på förklaringsberget. Mose är en representant för lagen och Elia för profeterna. När det gäller templet så måste det åter bli uppbyggt för hur skall annars Antikrist kunna sätta sin bildstod där?

Andreas (Pre): – Min tolkningsmetod är alltid den att tolka profetierna bokstavligt så långt som det är möjligt. Jag menar att det kan vara helt möjligt att det kommer att ske precis som det står. Varför är det orimligt att Jerusalems tempel byggs upp igen? Därför behöver inte den gamla offertjänsten återinföras. Uppenbarelseboken talar inte om några offer i templet men väl om att det ska finnas bedjare därinne (Upp 11:1). Varför är det orimligt att två gamla profeter som aldrig har dött och nu är i Paradiset, får ett uppdrag från Gud att återvända till jorden och predika i Jerusalem under 3½ år, just som det står? Jag vet att det låter fantastiskt och övernaturligt. Men allt om himmelfärden och uppståndelsen är egentligen otroligt och övernaturligt. Men vi tror det därför att det står skrivet så, och vi har själva upplevat det övernaturliga i våra hjärtan då vi fick den helige Ande.

Beträffande vilka de två vittnena är, har jag den uppfattningen att de är Enok – den sjunde från Adam – och Elia, de enda människor som aldrig har dött. Det kan inte vara Mose ty han är både död och begravnen, Gud själv begravde honom (5 Mos 34: 5-6). Ingen människa kan dö två gånger, ty det står att ”*det är bestämt om människan att hon en gång skall dö och sedan dömas*” (Hebr 9:27 SFB).

Kristus kommer på en vit häst

Stefan: – Varför står det att Kristus kommer på en vit häst i Apokalypsen? Andra ställen i Bibeln som talar om återkomsten nämner ingenting om en vit häst och att de himmelska härskarorna åtföljer Kristus på vita hästar. Finns det verkligen hästar i himlen?

Mattias (Post): – Jag tror att detta är ett symbolspråk. De vita hästarna är en metafor för seger och makt. I Apokalypsen står det så här om Kristi tillkomme: ”*De himmelska härarna följde honom på vita hästar, och de var klädda i vitt, rent linnetyg*” (Upp 19:14). På ett annat ställe står det att ”*linnetyget är de heligas rättfärdighet*”⁴ (Upp 19:8b SFB). Det visar att de som följer Kristus på vita hästar inte bara är änglar utan även församlingen är med. Och är det inte underligt om inte Kristi brud skulle få åtfölja Kristus ned till jorden. Ska han överge henne? Och står det inte att ”*de heliga ska döma världen*” och att ”*vi ska döma änglar*” (1 Kor 6:2-3)? Vilken uppgift och vilket förtroende!

Andreas (Pre): – Helt klart symboliserar de vita hästarna seger och kunglig ställning och det vita linnetyget renhet och rättfärdighet. Men även änglarna är klädda i renhet och syndfrihet. Elisas tjänare såg ett helt berg fullt av hästar och vagnar av den himmelska hären då Gud öppnade hans ögon (2 Kung 6:17). Det finns alltså andra himmelska härskaror som kan följa Kristus till jorden och behöver inte vara församlingen.

⁴Enlig B2000: ”Ty linnetyget är de heligas rättfärdiga gärningar.” se fotnot s124

Jesus – Konungen – på den vita hästen Upp 19:11-16.

Hanna (Mid): – När Paulus talar om förvandlingen och uppryckandet i skyn (1 Thess 4:16), säger han ingenting om att vi då omedelbart ska återvända till jorden, vilket måste bli fallet om allt sker på en och samma dag – Herrens dag. Inte heller säger han att vi ska få vita hästar att rida på när vi åtföljer Herren. Vad jag vill säga är detta, att även om skaror av frälsta är med på de vita hästarna, så är det ju ytterligare ett belegg för att de har blivit uppryckta tidigare och inte på den dagen Herren kommer för att döma jorden – Herrens dag.

Andreas (Pre): – Som jag tidigare har visat så är de ”mångtusen heliga” som ska åtfölja Kristus änglar, och därför är de himmelska härskaror som ska åtfölja honom på vita hästar också till flertalet änglar. Jag tror att det endast blir vissa utvalda från församlingen som följer med Kristus för att döma världen och regera med honom i Millenniumet. Men det står aldrig att hela församlingen ska åtfölja honom till jorden. Och hur skulle dessa millioner och åter millioner förhärligade människor med kroppar som aldrig mer kan dö, få plats och finna sig till rätta på jorden? Nej, huvudparten av församlingen har sitt hem i himlen – och tjänar Gud där. De har hämtats hem långt innan Jesus kommer ned till Olivberget på Herrens dag för domsakten vid Harmagedon.

Stefan: – Kristina, du sa i inledningen att det fanns många visioner eller bilder på Jesus i Apokalypsen. Kan du inte helt kort nämna vilka de är.

Kristina: – Först vill jag då säga att många tror att Uppenbarelseboken mest handlar om krig och elände, drakar och vilddjur. Men faktum är att den handlar alla mest om Jesus som Försonaren och Frälsaren. Lammet är därför den mest använda titeln på Jesus och förekommer hela 30 gånger.

De åtta visionerna av Jesus som Johannes såg är:

1. Den förhärligade Människosonen (Upp 1:13),
2. Översteprästen (8:3),
3. Profeten (10:1),
4. Frälsaren (Lammet, 14:1),
5. Skördemannen (14:14),
6. Konungen (19:11-16),
7. Domaren (Upp 20:11-15),
8. Brudgummen (21:2).

Att det blir just åtta har sin betydelse. På den 8:de dagen skulle förstling-saxen skördas och föras till templet. Jesus uppstod som den förstfödde från de döda på den 8:de veckodagen och gick samma dag in i det allra heligaste i himlen och fullbordade försonaregärningen (Joh 20:17; Hebr 9:11-12). Talvärdet för Jesus på grekiska (IHEOYE) är 888.

Vidare finns det minst 12 profetiska titlar på Jesus i Uppenbarelseboken:

1. Det trofasta vittnet (Upp 1:5),
2. Den förstfödde från de döda (1:5),
3. Härskaren över kungarna på jorden (1:5),
4. Den förste och den siste (1:17),
5. Lejonet av Juda (5:5),
6. Skottet från Davids rot (5:5),
7. Lammet (5:12),
8. Herrars herre och Kungars kung (17:14, 19:16),
9. Guds ord (Logos, 19:13),
10. A och O (Upp 22:12),
11. Början och slutet (Upp 22:12),
12. Den strålande Morgonstjärnan (22:16).

– Nästa gång ska vi fortsätta med ett mycket kontroversiellt och omdebatterat ämne från Apokalypsen.

Jesus – Konungarnas konung och herrarnas herre

Jesus kommer åter till Olivberget med makt och stor härlighet.

Enligt Sakarja 14 och Upp 16 håller Antikrists trupper då på att intaga Jerusalem.

Sak 14 :1-12; Matt 24:29-31; Apg 1:9-12; Upp 16:10-16;19:11-21

Det nya templet har illustratören tänkt att bli ett modernt tempel utformat som ett enormt altare med horn av guld som pekar åt alla väderstreck och beläget i den nuvarande parken norr om klippskogen.

– Under Millenniet skall Herrens ord utgå från Jerusalem Jes 2:3 –

Gog och Magog

Stefan: – Vad ligger bakom namnen Gog och Magog? Enligt Apokalypsen blir det ett stort krig vid avslutningen av Millenniumet. Satan ”*skall gå ut och förföra folken i jordens fyra hörn, Gog och Magog, och samla dem till striden, och deras antal är som havets sand*” (Upp 20:8). Jag har flera frågor. Det finns de som menar att Hesekiels profetia om Gog och Magog ska gå i uppfyllelse i vår tid, före tusenårsriket. Andra åter menar att det är en profetia om jordens sista krig, innan Gud skapar en ny jord. Vad är det som gäller?

Kristina: – För att bättre förstå vad det handlar om ber jag Petra att ge oss en beskrivning av Hesekiels profetia om Gog i Magogs land.*

Ett anfall mot Israel i de ”sista dagarna”

Petra (Analytiker): – Profetian handlar om ett mäktigt anfall mot Israel i kommande dagar som ledes av Gog i Magogs land. Många folk följer honom. Jag gör ett sammandrag av Hesekiels profetia (kap 38-39):

^{Vers 1} ”**Gog i landet Magog storfursten av (B82¹ + Ros; SFB + Rosh) Meshek och Tuval...** ⁴du drar ut med hela din här; hästar och ryttare, alla i praktfulla kläder, ett stort uppbåd med långsköld och rundsköld, alla med svärd i hand. ⁵Även folk från **Persien**, från **Kush** (B82: etiopier, SFB: nubier) och **Put** (SFB: puteer, Libyen) kommer med ... ⁶**Gomer** med alla sina trupper, **Bet Togarma** långt norrifrån med alla sina trupper – **många folk ansluter sig till dig**. ⁸I sinom tid (SFB: Efter lång tid) skall du mönstras för att en dag rycka fram mot ett land som återhämtat sig från svärdets härjningar. De som bor där har **häm-tats hem från många olika folk och åter samlats på Israels berg**, som länge låg öde. De har förts från främmande folk för att bo där i trygghet.

¹⁰Så säger Herren Gud: Den dagen tar tankar form hos dig [Gog], du smider onda planer ¹¹och säger: ”Jag skall rycka fram mot ett oskyddat land (SFB: [det] obefästa landet), mot människor som lever lugnt och tryggt, **utan murar, port och bommar**. ¹²...mot ett folk som samlats in från främmande länder... ett folk som bor vid världens navel. ¹³Folket i **Saba**² och i **Dedan** liksom handlare och **köpmän från Tarshish**³ skall fråga dig: ”Är det för att ta ett rikt byte du kommer?” ¹⁴ Så säger Herren Gud: Den dag då mitt Israel lever i trygghet skall du [Gog] bryta upp¹⁵och lämna ditt hem **långt uppe i norr, du och de många folken vid din sida**, alla till häst, tillsammans ett stort uppbåd, en väldig här. ¹⁶Mot **mitt land Israel** skall du dra fram likt ett moln som täcker landet. **I kommande dagar (N75: I de sista dagarna)** skall det ske.”

*Ps. De läsare som inte är intresserade av denna utredning, kan börja läsningen på sidan 141: ”Finns det maktsfärer i de yttersta dagarna”.

¹B82=1917 års översättning av GT reviderad 1982, SFB= Svenska Folkbibeln, B2 = Bibel 2000. När inget annat anges används Bibel 2000. ²Saba = motsvaras av nuvarande Jemen. Dedan = område resp. stad i Edom, ett land söder om Döda havets sydspets. ³Tarshish = låg troligen vid Spaniens sydvästkust och ingick under lång tid i fenikiernas kolonialvilde.

Fortsättningen av profetian säger att Herren då ska släppa loss sin vrede och förgöra denna väldiga här genom att ¹⁹”...en väldig jordbävning den dagen skall drabba Israels land... ²⁰Bergen skall rasa och klipporna falla, och alla murar skall jämnas med marken. ²¹...De skall gripa till svärd mot varandra. ²²[Herren] skall straffa honom med pest och blod. Slagregn, hagel, och brinnande svavel skall jag vräka ner över honom och hans trupper och de många folken vid hans sida. ²³Så skall jag [Herren] visa min makt och min helighet och ge mig till känna inför många folk. Då skall de inse att jag är Herren.”

Därefter ska det ta israelerna sju månader att begrava alla de döda på en gravplats som man ska kalla ”Hamon Gogdalen” (B82:”Gogs larmande hopsdal”) där det ska finnas en stad som heter Hamona. Invånarna i Israels städer ska sedan elda med vapenrustningarna, ”rundsköldar och långsköldar, bågar och pilar, kastspjut och lansar” i sju år. Profetian avslutas med Herrens ord till Israel i kapitel 38:25:

²⁵”Så säger Herren Gud: Nu skall jag vända Jakobs öde och visa barmhärtighet mot Israels folk, ty jag brinner av lidelse för mitt heliga namn. ²⁶De skall bära skammen för sin trolöshet mot mig, när de lever tryggt i sitt eget land och ingen hotar dem, när jag hämtat dem hos de främmande folken, samlat in dem från fiendeländerna. ²⁸Jag som drev ut dem bland folken skall **föra samman dem i deras eget land** och inte låta en enda av dem lämnas kvar. Då skall de inse att jag är Herren, deras Gud. ²⁹Sedan jag **utgjutit min ande över Israels folk** skall jag aldrig mer dölja mitt ansikte för dem, säger Herren Gud.

Folkens släktregister

Kristina: – Vet man något om alla dessa folk?

Petra: – Dessa folk är nämnda i profetian i följande ordning: **Magog, (Ros, Rosh), Meshek, Tuval, Persien, Kush** (etiopier och nubier), **Put** (puteer, Libyen), **Gomer** och **Togarma**. Alla namnen utom ”Rosh” och ”Persien” kan härledas från Noas söner i ”**folkens släktregister**” (1 Mos 10): ”Noas söner, som gick ut ur arken, var Sem, Ham och Jafet” (1 Mos 9:18). ”Jafets söner var **Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tuval, Meshek, och Tiras** (1 Mos 10:2). **Gomers söner var Ashkenas, Rifat och Togarma. Hams söner var Kush, Misrajim (Egyptien), Put och Kanaan** (1 Mos 10:6).

– I redogörelsen av alla dessa länder och folk kommer jag att återge kommentarer från tre olika källor:

1. Redaktören för Studiebibeln, Thoralf Gilbrant och hans bok ”År 2000 och den nya tidsåldern” (TG – direktcit.)

2. Dake´s Annotated Reference Bible (DAKE - översättning),

3. ”The NIV Study Bible, New International Version” (NIV - översättning).

Jag återger folken i den ordning de förekommer i profetian.

Magog och Ros – det ryska folkets ursprung?

TG: – **Magog.** ”Han [Josefus] säger att folkstammen **Magog** av grekerna kallades skyttar. Han uppger att alla dessa folkslag är bosatta norr om Kaukasusbergen. Förbindelsen mellan Magogs folkstam och skyttarna bekräftas även av den romerske författaren Plinius, som skriver: ”Hierapolis intogs av skyttarna, och kallades sedan Magog.” Det finns ingen tvekan om att befolkningen i det nuvarande Ryssland till stor del härstammar från just skyttarna.”

DAKE: – **Magog** (Rosh utelämnad) Meshek och Tuval var söner till Jafet och stamfäder för skyter, tartarer, ryssar, moskoviter, tiberniter, kapadocier och andra folk, vilkas avkomma dominerar i det moderna norra Europa och Asien. Magog var också ett generellt namn på landet norr om Kaukasusbergen mellan Svarta havet och Kaspiska havet (Dake GT s40; s842).

NIV: – **Magog.** Troligen stamfäder för skyterna som bosatte sig i Kaukasus och anslutna regioner sydöst om Svarta havet.

TG: **Ros:** (hebr. Rosh). ”I Hes 38:2 nämns förutom Magog, Mesek och Tubal även Ros. Nu vet vi ju att de nordiska vikingarna kallade Ryssland för Ros. Men i själva verket går namnet mycket längre tillbaka. Det hebreiska ordet *ros*, som betyder huvud, används i Hes 38: 2-3 – enligt de flesta språkexperter – som egennamn. Genesius säger: ”Ros var beteckningen på den stam som på den tiden levde norr om Taurusbergen och i närheten av Volga”, och han säger att vi i detta namn och denna folkstam har de första historiska spåren av det ryska folket. Den tyske vetenskapsmannen Keil hävdar på bakgrund av grammatisk analys att Ros måste uppfattas som ett eget namn, och han påminner om att bysantiska och arabiska skribenter flera gånger talar om ett folk de kallar för *ros* eller *rus*, som bor i landet Taurus och tillhör skyttarstammarna.”

DAKE: – **Rosh.** Septuagintan lägger Rosh till listan, vilket åtföljes av Young, Rotherdam, Moffart och flera andra som menar att detta namn refererar till Ryssland. Även om så skulle vara fallet, och att Ryssland är särskilt nämnt tillsammans med dessa andra folk som kommer att vara under Gog, betyder det inte att Ryssland blir den dominerande makten i de sista dagarna, inte heller att Antikrist eller Gog skall komma från Ryssland, eller att Ryssland kommer att uppfylla de många profetiorna i de sista dagarna, som somliga lär. (Dake GT s842).

NIV: – **Rosh.**⁴ *Textkommentaren i NIV ger en möjlig översättning ”storfursten av Rosh”, och om det är korrekt, är Rosh troligen namnet på ett okänt folk eller plats. Identifikationen med Ryssland är osannolik och kan i varje fall inte bevisas.*⁵

⁴Namnet ”Rosh” har helt utelämnats i B2000 och i NIV.

⁵NIV: (New International Version). *The NIV text note gives the possible translation ”prince of Rosh”, and if it is correct, Rosh is probably the name of an unknown people or place. Identification with Russia is unlikely, and in any case cannot be proved.*

Meshek och Tuval – Moskva och Tobolsk?

TG: – **Meshek och Tuval.** ”Den grekiska historikern Herodotos, även kallad ”historiens fader”, som levde i det femte århundradet f Kr, identifierar Mesek och Tubal bland annat med ett folk som kallas moskoviter, och som på den tiden levde på norra kusten av Mindre Asien.” Den judiske historikern Josefus från det första århundradet, säger att folken som på hans tid gick under namnen moskeviter och tobeliter, härstammar från Mesek och Tuval.

Genesius, grundläggaren av all modern hebreisk språkvetenskap, behandlar orden Mesek och Tuval i sitt stora hebreiska lexikon. Han hävdar där att folk som kallas tiberniter och härstammar från Tubal i gammal tid, bodde väster om moskoviterna vid Svartahavskusten. Moskoviterna var ett barbariskt folk som bodde i de moskovitiska bergen och de härstammade från Mesek. Genesius säger att det grekiska namnet Moski, som kommer från det hebreiska namnet Mesek, är ursprunget till namnet på staden Moskva. Han anser att dessa folkstammar, alltså Bibelns Mesek och Tuval, utan tvekan är ryssarnas förfäder. Vi kan alltså se att det finns överväldigande geografiska och etymologiska vittnesbörd om att alla dessa ord: **Magog, Ros, Mesek och Tubal**, syftar på Ryssland och inget annat. Detta är också en tolkning som kan påvisas hos vissa teologer flera hundra år tillbaka i tiden.”

DAKE: – **Meshek och Tubal** (eng. stavning) var söner till Jafet varifrån kom skyter, ryssar, moskoviter, kapadocier och andra folk som dominerar i det moderna norra Europa och Asien (Dake GT s842).

NIV: – **Tubal, Meshech** (eng. stavning). Dessa Jafets söner är troligen bosatta i östra Mindre Asien. De är folk och territorium norr om Israel. Då syrierna och babylonerna härskade kom attackerna [mot Israel] från norr. Tubal och Meshech är inte relaterat till Tobolsk och Moskva i det moderna Ryssland. Tillsammans med Magog är de nämnda i senare assyriska inskriptioner.⁶

De övriga av Jafets söner

Petra: – Jafet betyder ”utbredande”, och hans efterkommande har spridits över hela världen, fjorton efterkommande, sju söner och sju sonsöner är listade (1 Mos 10:2). De flesta övriga folk som följer ”storfursten Gog” i sitt anfall mot Israel kommer från Jafets söner. ”*Jafets söner var **Gomer, Magog, Madai (meder), Javan, Tubal, Mesek, och Tiras** (1 Mos 10:2).*

TG: – **Gomer.** ”Judarnas Talmud säger att gomer är samma sak som germaner, och judarna kallade folken som bodde norr om romerska riket för gomer. Tyskland heter på modern hebreiska Gomer (eng. Germany).

Gomer var Jafets äldste son och far till bl a Askenas och Togarma. Den judiske historieskrivaren Josefus kallar Askenas avkomlingar för regianer. En karta över det gamla romarriket placerar dessa bland de före detta järnridåländerna: Östtyskland, Polen och Tjeckoslovakien. Det är illustrativt att judar som är bosatta i dessa länder kallas för askeniter – till skillnad från de spansktalande sefardiska judarna.”

⁶*Två folkgrupper i de assyriska bergen – det nuvarande nordöstra Turkiet – kallades för ”mushki” och ”tubali”,*

DAKE: – **Gomer** stamfader för det forntida Galatien och Frygien, från vilka invånarna i norra Europa härstammar under namn såsom gauler och kelter, vilka på senare tid är kända som tyskar (germans), fransmän, welsare, irländare, briter och olika andra anglosaxiska raser, de germanska folken. Alla dessa kommer från Gomers tre söner: Ashkenaz, Ripharth och **Togarmah**.

NIV: – **Gomer**. Folket Gomer och relaterade nationer levde nära Svarta havet, västra delen.⁷

Europeernas ursprung

DAKE: – **Javan** var stamfader för greker, italienare, spanjorer portugiser och andra folkslag genom sönerna Elishat, Tarshish och Dodanim. Kittim är identifierat som Cypern och Medelhavets kust (Dake GT s40). Javan är inte omnämnt i Gogs anfall.

NIV: – **Javan**. Ionia, södra Grekland och troligen västra Mindre Asien.

DAKE: – **Tiras** var stamfader för trakerna och troligen även för etruskerna som emigrerade till Italien (Dake GT s40). Inte omnämnt i Gogs anfall.

NIV: – **Tiras** stamfader för trakerna.

GT: – **Togarma**. ”Togarmafolket sägs vara bosatta längst uppe i norr. Några av Togarmas avkomlingar befolkade på sin tid Armenien, men eftersom Togarma är son till Gomer, och togarmafolket är bosatt längts uppe i norr, är det mest sannolikt att det här handlar om de germanska folken längst norrut, de skandinaviska folken.”

DAKE: – **Togarma** var en av Gomers söner (1 Mos 10:3) och en av stamfäderna till den anglosaxiska rasen som befolkar norra Europa: fransmän, tyskar, walesare, irländare, briter och de skandinaviska folken.

NIV: – **Togarma** ett folk i övre delen av Eufratregionen.

Hams barn i Afrika är med i upproret men inte Sems barn

GT: – **Kush**. ”Bland Rysslands allierade nämns **etiopier**. Grundtextens ord för etiopier är *kus* och detta går tillbaka till Hams äldste son, 1 Mos 10:6. ”

DAKE – **Kush**. Etiopernas stamfader är Noas son Ham, vars son *Kus* (1 Mos 10:7) är det hebreiska namnet på Etiopien.

NIV: – **Cush** (eng. stavning). Den övre nilregionen söder om Egypten.

GT: – **Put**. ”Det var Puts avkomlingar som befolkade de nordafrikanska länderna väster om Egypten, och från dem härstammar dessa ”arabiska” nationer. Septuaginta översätter Put med ”Libyen”. Dessa länder är redan nu under starkt ryskt inflytande.”

DAKE: – **Put**, stamhövdingen för libyer och andra stammar i norra Afrika.

Stamfäder för meder och perser

Petra: – **Persien** (Iran betyder ”ariernas land” på persiska). 2/3-delar av folket är av indoeuropeiskt ursprung som invandrade från Centralasien på 16-

⁷En del forskare har kommit fram till att folket ”Gomer” fanns i det område i Armenien som har varit känt som Kappadocien och att Togarmafolket fanns i dagens östra Turkiet.

talet f Kr. Folket är fördelat på perser (51%), Azerbajdzjamer (24%), kurder (10%), turkmener, baluder, araber, lurer (15%). Övriga folkstammar är mongoler, tirkiser, tartarer m fl. Centralasien är en geografisk term som används om området norr om Iran, med Kaspiska havet i väst, Kina i öst och Sibirien i norr.⁸

TG: – **Persien.** ”Av Hes 38 framgår att Ryssland kommer att stå som ledare för en stor sammanslutning av stater. Denna konfederation har medlemmar både i Europa, Asien och Afrika. Bland dess ”många folk” nämns först **Persien**, det moderna Iran. Detta antyder att Rysslands överfall på Israel kommer att dirigeras från det hållet. Ryssland utövar i dag en ständig press på Iran för att skaffa sig ingång där.”

DAKE: – **Madai** var stamfader för de antika mederna, **perserna** och troligen även för hinduerna (Dake GT s40). Perserna är med i Gogs anfall.

Magogs land

Stefan: – Anfallet leds ju av Gog i Magogs land. Var ligger Magogs land?

Petra: – Det finns flera uppgifter om vad som är Magogs land.

– En skola gör gällande att det är länder i Centralasien **norr och öster om Iran(Persien)**: Aserbajdsjan, Turkmenistan, Afghanistan, Uzbekistan, Tadzjikistan, Kirgizistan och Kazakhstan. Dessa länder har Islam som statsreligion. I profetian nämns Persien och att ”många folk ansluter sig” (Hes 38: 6,15)

– En annan skola menar att det är folk som kommer från norr om Kaukasusbergen: **Kaukasus = Gog chassim, Gogs fäste**. Där finns länderna Armenien, Sydossetien, Dagestan, Tjetjenien, Ingusjien, Abchazien och Georgien. Dessa länder har också Islam som sin nationalreligion.

Eftersom många folk följer Gog i hans anfall mot Israel kan det innebära att alla dessa länder sluter sig samman i anfallet.

Finns det olika maktsfärer i den yttersta tiden?

Stefan: – Det finns dem som menar att olika maktgrupper ska kämpa om världsherraväldet i den sista tiden. Vilka kan de vara?

Petra: – Med utgång från de bibliska profetiorna har en del forskare kommit fram till att det ska finnas fyra eller fem olika maktsfärer i yttersta tiden:

1. **Västvärlden:** Europas ”förenta stater”, **Väststrom**, och USA (Dan 7-8).⁹

2. **Östvärlden.** Ett utvidgat **Östrom**, Diktaturstater med Islam som statsreligion (En del av Nordriket; Dan 7-8; 11:40-41).

3. **Ryssland** som trots upplösningen av Sovjetrepubliken fortfarande är en stormakt i världen (En del av Nordriket).

4. **Magogs land** norr om Israel (En del av Nordriket).

5. **Österns kungar** (”Kungarna från solens uppgång”, Upp 16:12).

Flera teologer lär att när Antikrist blir ledare för en av dessa maktgrupper kommer han utifrån denna position slå ut de andra och ta makten i hela världen för en tid.

⁸Iran, uppgifter från webbsidor ⁹Det enda folk från Västvärlden som nämns i Hesekielprofetian är Tarshish köpmän (Spaniens sydvästskust), men de deltog inte aktivt i anfallet mot Israel.

Vem är Gog?

Stefan: – Vem är då Gog? En del menar att han är Antikrist, andra att han är en helt annan stor krigsherre. Vem är han?¹⁰

Petra: – Gog är namnet på en storfurste (B82: hövding) i Magogs land. Det finns olika uppfattningar bland teologerna och jag återger ett par:

Walter Zimmerlis: – En furste bland skyterna under 300-talet f Kr.

Bibel 2000: – **Gog i landet Magog.** Symboliska beteckningar för en kung och ett rike som **angriper Israel men besegras av Gud i en väldig slutstrid.** Denna fiendemakt kommer från norr (Hes 38:15, 39:2), liksom det uppbåd som anfaller Israel i Jer 1:14; 6:22. Magog nämns i 1 Mos 10:2 bland Jafets söner, som brukar förknippas med Mindre Asien. Personnamnet Gog kan vara bildat som rimord till Magog. I Upp 20:7f, där motivet återkommer, är Gog och Magog **en samlingsbeteckning för jordens alla folk** som förledda av Satan går till **angrepp mot de kristna i den sista tiden.** – Gog skildras i Hes kap 38-39, dels som Herrens straffande redskap mot Israel (Hes 38:1-16), dels som Israels fiender, som själv straffas av Herren då han angriper landet (Hes 38:17-39:22).

Dake: **Gog** betyder tak eller berg. Profetian framställer Gog som en person och är densamme som **”det lilla hornet”** i Dan 7 och 8, kungen från norr (Dan 11), syndens människa, fördärvets son, och den laglöse (2 Thess 2), kung av Babylon (Jes 13-14), Assyrien (Mik 5), **Antikrist** (1 John 2, odjuret (Upp 13). Vid jämförelse av dessa passager med Hes 38-39 är det klart att alla dessa skriftställen talar om en man som skall komma i de sista dagarna. Utdrag s855.

Gogs krig – ett anfall från Ryssland i vår tid?

Stefan: – När kommer anfallet från Gog mot Israel?

Tobias (Dom): – Det är ett anfall från Ryssland som ska ske i vår tid.

Rut (Historisk tolkning): – Är inte den teorin något förlegad nu efter Sovjetunionens upplösning? Beskrivningen av detta krig visar att det tillhör historien och handlar om folkstammar från Hesekiels samtid, och inte alls om något modernt Ryssland.

Tobias (Dom): – Vi har inte sett slutet på utvecklingen i Ryssland. De har en enorm arsenal av kärnvapen och skulle det åter bli en revolution där, kan vad som helst hända. Vad som är det viktiga och som jag grundar min tolkning på är, att ”Ros” utan tvekan åsyftar på ett stort rike i norr, nämligen Ryssland, och inte enbart några folkstammar på Hesekiels tid. Jag vill citera Oscar Haglund:¹¹ ”Det ryska väldet grundades av svensken Rurik vid mitten av 800-talet. Svenskarna kallades av slaverna för *rus* eller *ros*, därför att de flesta kom från östersjökusten. Denna kallades nämligen Rodslagen emedan den var indelad i roddarlag, vilka var skyldiga att följa sveakungen i hans färd med ett visst antal fartyg

¹⁰I 4 Mos 24:7 berättas om Agag som en del menar är synonymt med Gog, som betyder ”stor” eller ”den högste, överste.”¹¹Oscar Haglund var exegetiklärare på SMF:s missionsskola på Lidingö under åren 1923-1926. Citatet är hämtad från sid. 82 i Folke Thorells bok ”Profetior om Nordens länder.”

bemannade med roddare ”rodskarlar”. Det av *rus* intagna och behärskade landet kallades efter dem för *rus-land*, vilket sedan blev Ryssland”.

Än idag heter ju Sverige på finska Ruotsi och etniska Rootsi. På ryska heter Ryssland Rossija. Likheten mellan profetians ros och det ryska namnet Rossija (Rosland) framträder klart. På tyska kallas Ryssland för Russland (Rusland). Vidare kan man härleda namnen Mesek till Moskva, Tubal till Tobolsk. Även om det för närvarande är politiskt töväder i Ryssland, så kommer man inte ifrån att demokratin där hänger på en skör tråd. I grunden är Ryssland en gudlös, antikristlig stat och ett av världens mest laglösa länder, ja, rentav centrum för laglöshet. Jag citerar en känd förkunnares tolkning: ”Tydligt är alltså, att benämningen *ros* åsyftar Ryssland. Detta land är så geografiskt beläget, att det svarar mot profetens angivelse i orden *’långt uppe i norr’*, och det är därtill i vår tid – den yttersta tiden – ansenligare än någonsin i historien, och det sträcker sitt inflytande snart sagt kring hela världen”.¹²

Det är denna ondskefulla, mot Kristus fientliga ande uppenbarad i det gudlösa Ryssland, som i vår tid, före Kristi återkomst och före den stora vedermodan och Antikrists framträdande, ska gå Satans ärende och i ett förbund med många folk, särskilt från norra Europa och Iran (perser), anfälla Israel i avsikt att utplåna den judiska staten. Det kommer alltså att bli ett särskilt krig och ska inte förväxlas med Antikrists krig mot Israel och slaget vid Harmagedon senare. Genom detta krig kommer Ryssland att gå under som stormakt och lämnar rum för en maktförskjutning till Antikrist och Europas förenta stater – det återuppståndna romarriket med de tio hornen.

Rut (Historisk tolkning): – Trots denna långa utläggning tror jag fortfarande att den teorin är helt orimlig och överspelad. Ryssland har helt förlorat sin ställning som stormakt i och med Sovjetunionens upplösning. Sedan undrar jag vad det är för slags krig du pratar om. Alla rider på hästar och är försedda med gammaldags vapen, bågar och pilar, påkar och spjut. Profetian kan ju inte syfta på ett modernt krig. I Walter Zimmerlis hesekielkommentar från 1969 finns uppgiften att det handlade om en fiende från norr i samband med ett anfall från skyterna som nådde ända ned till Egypten och han stöder sig därvid på uppgifter från Herodotos. Hesekiels profetia skulle alltså gälla folk från hans samtid (enligt Duhm och Piotrowicz).¹³

Hanna (Mid): – Det står i Hesekiels profetia att Gog och hans härskaror skulle ”falla på Israels berg” (Hes 39:4) och inte nere i Egypten.

Mattias: (Post) – Arabförbundet och nationerna med islam som statsreligion är alla inriktade på att förgöra Israel. Är det inte därifrån vi har att vänta Gog (Antikrist) som ledare för det s k tiohornsriket?

Kristina: – Vi fick lyssna till mycket intressant historia. Nu tar vi en paus innan vi fortsätter att studera profetian om Gog och Magog.

¹²Folke Thorell i boken ”Profetior om den yttersta Norden”, 1965

¹³Uppgifterna är hämtade från pastor Samuel Svenssons artikel i DAGEN den 22 maj 1990

Gog eller Harmagedon

– eller jordens sista krig

Kristina: – Detta med Gog och magogkriget är ett svårt ämne. Vi har ännu inte kommit till någon klarhet om vilka som deltar i kriget och inte heller om när det ska ske. Det ska bli intressant att se om någon av er sitter inne med den verkliga lösningen.

– Mattias har begärt ordet.

Gogs anfall är detsamma som harmagedonkriget

Mattias (Post): – Profetior har ofta ett symbolspråk som man får ”översätta” till den tid det handlar om. Hästar talar om snabbhet och svärd är en symbol för vapen i allmänhet. Även jag tror att Gogs härnadsståg är ett anfall i vår tid mot Israel. Men det blir inte före vedermödan utan i slutet av den, nämligen just före Kristi återkomst till jorden. Det kriget är alltså detsamma som slaget vid Harmagedon. Det blir den sista striden före Millenniumet och de anfallande härarna kommer att förintas vid Kristi ankomst till Olivberget.

Jag citerar från Apokalypsen: *”Den sjätte tömde sin skål över den stora floden Euftrat. Och dess vatten torkade bort så att vägen öppnades för kungarna från Östern. Och jag såg att ur drakens mun och ur odjurets mun och ur den falske profetens mun kom tre orena andar som var som paddor. De är demonandar och kan göra tecken, och de gick ut till kungarna i hela världen för att samla dem till striden på Guds, allhärskarens, stora dag. Och de samlade dem på den plats som på hebreiska heter **Harmagedon**”* (Upp 16:12-16).

Jag tror inte att ”goganfallet” mot Israel kommer från Ryssland och dess allierade, som en del teologer lär. Enligt min mening är Gog identisk med Antikrist – det lilla hornet i Daniels profetior. Han kommer att göra en ”raketkarriär” i ”Nordriket” (Dan 11:36-45) i de länder som under antiken kallades för ”Östrom”, där flera stater nu har Islam som statsreligion. I arabförbundet med tjugotvå länder är hatet mot Israel som starkast. Där finns det uttalanden från flera ledande politiker att den israeliska staten ska utplånas. Men Antikrist börjar som en fredsapostel (den vita hästen, Upp 6:2) och sluter ett fredsförbund med många länder däribland Israel för sju år. Men det är bara en manöver. När han fått tillräcklig makt över ”Östrom” och när även ”Västom” (EU) böjer sig för honom, kanske vid hotet av terrorbombningar, kommer han att bryta fredsförbundet och inta Israel (Dan 9:27, 11:41; Upp 11:2, 7; 17:12-14) och sätta upp sin tron och sin bild i Jerusalems tempel.

Antikrists ambitioner är att få världsherravälde. Uppeggad av en falsk profet vid sin sida börjar han ett utrotningskrig mot alla judar och alla bekännande kristna som under stark propaganda framställs som otrogna (Upp 13:7). Många judar blir dödade, men en stor del av dem flyr ut i öknen där de blir bevarade (Upp 12:14). Antikrists planer på att bli världsdiktator och införa sina lagar och sin religion i hela världen, möter på starkt motstånd från ”Österns kungar”¹ (Upp 16:12-16), som anfaller honom (Dan 11:44). Antikrist lämnar då sin tron i Jerusalem och samlar sina styrkor för att besegra härarna från Östern. Som förut har nämnts tar då Judarna, som varit gömda i öknen, tillfället i akt att återvända, intaga Jerusalem och rena templet (Sak 14:1-5).

När Antikrist med sina allierade i 10-hornsriket har besegrat ”Österns kungar”, samlar han alla sina brigader från Asien, Europa och Afrika – en väldig här – som tågar mot Israel för att slutligen förinta den judiska nationen. Det är denna slutstrid som framställs i profetian om ”Gogs” härnadståg mot Israel. Som samlingsplats har de den stora slätten vid Harmagedon i norra Israel. En del förtrupper sänds ut för att intaga Jerusalem (Sak 14:1-4). Då uppenbaras Herren i skyn med de himmelska härskarorna som räddar sitt folk Israel och denna ofantliga armé går under genom ett domsord från Kristus (2 Thess 2:8). Det blir en stor jordbävning och ”den enes svärd ska vara vänt mot den andres”. Eld och svavel regnar över ”den larmande hopen” och förtär dem (Sak 14: 12-15). Därefter börjar Israels upprättelse då Herren utgjuter sin Ande över dem (Hes 38:29, Sak 12:10, Apg 3:17-21).

Inga semiter är med i goganfallet

Tobias (Dom): – Mattias tolkning stämmer inte med vad som sägs i profetian eller med vad som inte sägs i profetian. Det står ingenting där om att Gog före detta anfall skulle ha bott i Jerusalem och haft sin tron där, inte heller att det är Messias (Kristus) som räddar judarna. Antikrist kan givetvis vara en diktator från ett rike norr om Israel, men de närmast liggande länderna i norr, Syrien och Irak, är stater med arabisk befolkning. Araberna är semiter och avkomlingar till Abrahams son Ismael som fick tolv söner. Men bland alla de folk som är uppräknade finns det inte något folk från semiterna som deltar i anfallet. Jag håller fast vid att Gogs anfall beskrivs som ett särskilt anfall mot Israel från de nämnda länderna före Uppenbarelsebokens vedermöda börjar. Sanna mina ord! Det blir åter en häftig revolution i Ryssland. Då vill de visa sin makt genom att ”hjälpa” Iran (Persien) och länderna norr om Israel att förinta Israel.

Andreas (Pre): – Måste först tillstå att Mattias har gjort en väldigt trovärdig framställning av händelseförloppet av ändens tid så som det profeteras om i Sakarja och Uppenbarelseboken. Jag tror också att Antikrist först kommer att visa sitt vassa horn i ”Östrom” i ett rike norr om Israel, troligen i Syrien eller Irak. Men hur förklarar du, Mattias, att inte araberna alls är nämnda i goganfallet?

¹”Kungarna från Östern”, gr. *anatoli helios*, betyder ”Kungarna av den uppstigande solen”.

Jag har ytterligare en fråga? Om goganfallet skulle ske i vår tid, hur förklarar du då att det ska vara ett land som *"lever i trygghet utan murar, portar och bommar"*? Som alla vet så är Israel nu omgärdat med en hög mur.

Mattias (Post): – Som svar på Andreas fråga varför araberna inte är nämnda i anfallet, så tror jag att det är endast de folk som tågar med sin arméer till Israel som blir uppräknade. Araberna finns ju redan där runtomkring Israel. Min teori har även svaret på att Israel är ett land *"utan murar"* då anfallet sker. Efter fredsavtalet med Antikrist kan muren rivas och Israels folk kan leva i trygghet. De har ju ett fredsavtal. För sent upptäcker de att det var ett falskt avtal och att de levat i en falsk trygghet.

Hanna (Mid): – Jag måste göra flera invändningar mot Mattias tolkning om att Gog skulle vara identisk med Antikrist. Följande saker skiljer Antikrist och Gog i deras anfall mot Israel: Gog nämns inte i samband med slaget vid Harmagedon. Antikrist blir en ledare för ett 10-hornsförbund, som Mattias redan har nämnt, medan Gog är ledare för flera folkslag norr om Kaukasusbergen. Gog i Magogs land är hövding över Rosh, Meshek och Tuval – det nuvarande Ryssland – men ingenting nämns om ett 10-hornsrike under honom (Upp 17:12-13). Antikrist kommer att häda Gud och göra sig själv till Gud (Upp 13:4). Ingenting sägs om att Gog kommer att vara lik Antikrist i dessa hänseenden.

Vidare så vill jag tillägga. Den viktigaste folkgruppen i Daniels profetia om det fjärde riket – det gamla romarriket, som ska finnas då, troligen i reviderad form, när den lilla stenen (Kristus, Dan 2:34-35) gör slut på Antikrist och avslutar hedningarnas tider – är Javans barn, nuvarande greker, italienare och spanjorer. Men de folkstammarna är inte alls nämnda som Gogs allierade. Alltså kan inte goganfallet kopplas ihop med något som sker vare sig före eller under vedermödan. Jag vill presentera en helt annan lösning senare.

Goganfallet – en avslutad historia?

Rut (Historisk): – Jag tycker inte om Mattias lättvindliga sätt att behandla profetian. Han menar att de primitiva vapnen som nämns är ett bildspråk som måste *"översättas"* till vad det kan betyda i modern tid. För mig verkar den tolkningen mycket långsökt och jag tror att det finns andra lösningar. Jag vill återkomma till detta att Hesekiels profetia gäller hans samtid och om hans uppgift att anfallet ska ske *"i kommande dagar"* (Hes 38:16), så vill jag säga att denna tolkning i det profetiska perspektivet rör sig troligen om två hundra år efter utsagan. För detta finner jag stöd i en profetia i Hes 27:13, om att den fenikiska handelsstaden Tyrus drev handel med såväl Javan (västerut) som med Tuval och Meshek (norrut):

"Javan, Tuval och Meshek handlade med dig och bytte till sig dina varor mot slavar och kopparkärl. Folket i Bet Togarma lämnade vagnhästar, ridhästar och mulor i utbyte mot dina varor" (Hes 27:13, 14). Från Hesekiels horisont är

det alltså inte en fråga om några avlägsna länder i en avlägsen framtid. Och när Hesekiel beskriver dödsriket så gör han det i termer som om Gogs krig redan är avslutat: *"Där ligger Meshek och Tuval med hela sin larmande hop i gravarna runt omkring. Alla är oomskurna och dräpta med svärd. En gång spred de skräck i de levandes land"* (Hes 32:26). Mycket talar alltså för att goganfallet redan är en avslutad historia omkring 300 år före vår tideräkning.

Andreas (Pre): Efter vedergällningen mot Gog säger Hesekielprofetian: *"Jag tänker inte tillåta att det [Israel] vanäras mer. Då skall de andra folken inse att jag är Herren, helig i Israel. Sedan jag utgjutit min Ande över Israels folk skall jag aldrig mer dölja mitt ansikte för dem, säger Herren Gud"* (Hes 39:7, 29). Det finns ingenting som visar att denna profetia gick i uppfyllelse 300 år f Kr. Judarna har en lång lidandeshistoria även efter den tiden. Dessa profetior kan inte heller gå i uppfyllelse i ett anfall före vedermödan enligt Tobias tolkning.

Profetiorna om Israels återupprättelse och andeutgjutelsen över dem är knutna till Kristi återkomst och Antikrists undergång vid Harmagedon. Det är då som Herren utgjuter *"nådens och bönens ande"* (Sak 12:10 SFB) över Israel och Herren lovar att *"aldrig mer dölja sitt ansikte för dem"* (Hes 39:29).

Storfursten över luftens härsmakt

Elia (Real): – Inte har jag blivit klokare efter att ha lyssnat på era resone-mang. Så många motsägelser! Och alla dessa gamla namn på länder och folk, ingen av dem finns idag. Inte vet man var Magogs land ligger, inte heller finns det någon plats som heter Harmagedon. Gog har aldrig existerat och kommer säkert aldrig att visa sig. Om man ska se realistiskt på Gog-profetiorna så bör man nog uppfatta dem allegoriskt, som en metafor eller symbolisk framställning för striden mellan Gud och Satan, mellan Guds utvalda folk – Israel å ena sidan, och världens politiska system *"den larmande hopen"* under hedningarnas tid å den andra.

Nej, Gog ser jag som ett täckord (eng. cover up) för Satan själv. I klartext skulle man kunna skriva: Gog, *"storfursten över luftens härsmakt"* (Ef 2:2 1917). Vid upptakten till kriget som slutar med "Harmagedon", så kom det paddandar ut ur gapet på draken (Satan), odjuret (Antikrist) och den falske profeten. Det var orena och ondskefulla andar – onskans härsmakter i himla-rymderna som mobiliserades i goganfallet. Det hela handlar om en strid i andevärlden. Samma sak händer vid det som kallas för det sista kriget. Då kommer Satan åter lös ur sitt fängelse och Gog och Magog som symboler för Satan och onskans härar börjar den sista striden mot Israel (Upp 20:7-8). Hela profetian är en metafor för en strid i andevärlden.

Mattias (Post): – Profetian är alltför detaljerad och "realistisk" för att kunna avfärdas som en allegori. Från listan på namn i "Folkens släkttregister" kan man spåra nästan alla nu levande folk och nationer. Det visar hur korrekt Bi-

belns framställning är av folkvandringshistorien. Som ett exempel på hur tillförlitlig texten är, så nämns staden Hamona i Hesekielfrofetian (Hes 39:16). Den staden finns faktiskt ännu, mer än 2500 år senare, och ligger i utkanten av Megiddoslätten vilket antyder att det är där som Gogs arméer ska gå under. ”Harma” betyder berg på hebreiska. Megiddo är en gammal stad där en gång kung Salomo hade sina berömda häststallar och dess ruiner finns ännu kvar. Harmagedon är bildat av ”harma” och Megiddo och kan betyda ”slätten mellan bergen”, mellan Megiddobergen och Libanonbergen.

Det sista kriget på jorden

Stefan: – Finns det inte någon riktig lösning på problemet?

Hanna (Mid): – Jag tror att det blir det sista kriget på jorden innan Gud renar denna jord i eld. Att Gogs anfall inte är identiskt med ett anfall från Ryssland i vår tid och inte heller är detsamma som harmagedonkriget, ska jag strax förklara.

Men först några kommentarer till Ruts senaste påstående om att gogprofetian skulle vara en avslutad historia. Det finns inga historiska bevis för att skyterna eller några andra folk skulle ha gjort ett sådant anfall som beskrivs i profetian mot Israel under Hesekiels samtid eller några hundra år senare. Det finns ingen dokumentation från den tiden om att en stor här skulle ha gått under – på Israels berg – på ett övernaturligt sätt. Och i Israel finns ingen gravplats som kallas ”den larmande hopens dal”. Även om Herodotos nämner om ett plundringståg, så finns det inga andra historiker som påvisar ett stort anfall, inte heller Josefus som skriver om det mesta som hände i Israel.

Enligt profetian skulle Israel då vara ett folk som ”*har hämtats hem från många olika folk och åter samlats på Israels berg, som så länge låg öde*” (Hes 38:8). Den delen av profetian har ingen uppfyllelse i Ruts teori, även om en liten spillra då hade återvänt från den babyloniska fångenskapen. Hur såg det ut på 300-talet f Kr? De flesta judarna var kvar i Babylon, endast ca tio procent (49.000) hade återvänt från fångenskapen med Serubbabel. De tio stammarna som gick i den första fångenskapen redan 722 f Kr, hade flytt norrut över Kaukasusbergen när det assyriska riket gick under, och därifrån blev de förskingrade ut över världen.

När det gäller Hesekiels beskrivning av hur Tyrus drev handel med Meshek och Tuval, så är det i och för sig inte så märkligt, eftersom dessa stammar bodde kring Svarta Havet och hade en naturlig förbindelse med de fenikiska köpmännen via sundet vid Bosporen. När det gäller Hesekiels beskrivning av dödsriket, så är det en profetisk skildring av alla de då dömda folken som förvarades där till domens dag. Att Meshek och Tuval är särskilt omnämnda, kan ha sin förklaring med att dessa folkstammar var barbariska och företog många plundringståg för vilket de blev straffade. Men ingenting sägs i det sammanhanget om Gog och hans anfall mot Israel.

Gog och Magog är endast omnämnt efter Millenniumet

Nej, den enda lösningen till Gog och Magog-problemet är att tolka det precis som det står i Bibeln – ett anfall i de sista dagarna – **efter tusenårsriket** – från ett rike längst uppe i norr. Jag citerar: ”Och när de tusen åren gått skall Satan släppas lös ur sitt fängelse. Och han skall gå ut och förföra folken i jordens fyra hörn, Gog och Magog, och samla dem till striden, och deras antal är som havets sand” (Upp 20:7-8).

Jag har följande skäl för att detta är det sista kriget på jorden:

1) I Uppenbarelseboken är Gog med sitt anfall mot Israel inte omnämnd förrän efter Millenniumet, och det blir den sista striden på denna fallna jord. Gog kan alltså inte vara identisk med odjuret (Antikrist) som tillsammans med den falske Profeten **hamnade i eldsjön tusen år tidigare** (Upp 19:20, 20:10).

2) Gog ska ”rycka fram mot ett oskyddat land, mot människor som lever lugnt och tryggt, utan murar, port och bommar” (Hes 38:11). Det kan inte gälla Israel i vår tid före Herrens ankomst. Israel hör till de mest rustade länderna i världen och kommer säkerligen inte att avrusta förrän i Millenniumet. Förr i tiden hade man murar kring alla städer, men i dag har Israel den längsta mur som någonsin byggts i Israel för att skydda sig.

3) De vapen som Gog och hans härskaror använder är primitiva, vilket visar att det anfaller kommer efter tusenårsriket då militarismen är avskaffad. Vid Satans sista uppror har de endast tillgång till enkla vapen som de kan tillverka under kort tid (Hes 39:9).

4) Att man eldade med vapen i sju år efter att hären förintats (Hes 39:9), behöver inte betyda att anfallet skedde före 1000-årsriket. Ty det kan ju finnas en viss tid mellan Gogs förintelse i eld och den slutliga renoveringen av jorden i eld, även om det inte står angivet i den kortfattade redogörelsen i Apokalypsen.

5) ”Jag skall sända eld mot Magog och mot dem som lever i trygghet på öarna” (SFB = i kustländerna, B82 = i havsländerna, Hes 39:6). Det hebreiska ordet för öarna är ”ai” och kan även översättas med ”havsländer” på andra sidan havet, vilket skulle kunna syfta på andra kontinenter. Beskrivningen i Hesekiel av Guds dom över de anfallande mot Israel är därför mycket mera omfattande än den vid Harmagedon och gäller inte enbart den anfallande hären utan även länderna som deltog i upproret. I slutet av tusenårsriket kommer hela jorden att renas i eld och renoveras så att det som står i Upp 21:1 om en ”ny himmel och en ny jord” går i uppfyllelse. Därför stämmer profetian i Hesekiel in på förhållanden vid tusenårsrikets slut i enlighet med Upp 20:8-9.

Detta är min tolkning och ingen kan anklaga mig för att inte hålla mig till ”vad som står skrivet” och motsäga detta faktum att Gog och Magogs anfall sker i avslutningen av Millenniumet.

Kristina: – Nå, Andreas vad är din tolkning av Gog-profetian?

En dubbelprofetia

Andreas (Pre): – Helt riktigt Hanna. Men din tolkning haltar. Du håller dej till vad som är skrivet i NT, men inte till allt som står skrivet i Hesekielprofetian i GT. Det finns flera saker där som inte går i uppfyllelse efter Millenniumet utan före, nämligen återupprättelsen (*Gr. apokatastasis*, Apg 3: 21), andetutgjutelsen över Israel och uppförandet av ett stort tempel i Jerusalem (Hes 40-46). Herren säger att han ”*inte mer skall dölja sitt ansikte för dem, ty jag skall utgjuta min Ande över Israels hus*” (Hes 39:29). Det sker vid Kristi återkomst då han räddar Israel vid harmagedonanfallet.

När jag studerat Hesekiels profetia har jag kommit fram till uppfattningen att det är en dubbelprofetia med en partiell uppfyllelse vid Harmagedon före Millenniumet och en mera fullständig uppfyllelse efter tusenårsriket. Jag tror att Elia har rätt när han säger att ”Gog och Magog” är symbolord för Satan och hans rike. Slutsatsen blir då att det handlar om en dubbelprofetia – om två anfall från Satan mot Israel, ett före Millenniumet (vid Harmagedon) och ett efter (Upp 20:7-8). Ty i båda fallen är det Satan och hans demoner som förför ”*kungarna i hela världen*” till att draga ut och förgöra Israel, Guds utvalda folk.

Både Jesaja och Hesekiel har dubbelprofetior. När Hesekiel beskriver kungen i Tyrus är det samtidigt en beskrivning av Satan och hans fall (Hes 28:11-19). Det finns flera likheter mellan Hesekielprofetian om Gog, och Uppenbarelsebokens om Harmagedon, och domen som ska drabba de anfallande arméerna. Jag tar även med hänvisningar till profeten Sakarja som också handlar om harmagedonkriget:

1. Båda anfällen mot Israel är ledda av Satan (Upp 16:13-16; 20:7-8).
2. Båda arméerna går under genom ett Herrens direkta och övernaturliga ingripande (Hes 38:18-23; Sak 14:12; Upp 19:21).
3. I båda fallen ska det bli en stor förvirring i armén så att ”*den enes svärd skall vara vänt mot den andres*” (Hes 38:21b; Sak 14:13b).
4. I båda fallen blir fåglarna tillsagda att äta kött av kungar och härförare, hjältar och krigare, hästar och deras ryttare (Hes 39:17a-18a; Upp 19:17b-18a).
5. Båda arméerna drabbas av pest (Hes 38:22; Sak 14:12).
6. I båda fallen blir det en stor jordbävning (Hes 38:19; Upp 16:18).
7. I båda fallen talas det om hästar och svärd (Hes 38:4; Sak 14:15; Upp 19:18) Men varken i Sakarja eller i Uppenbarelseboken talas det om några primitiva vapen i samband med harmagedonkriget, som blir ett modernt krig i vår tid. Hästar är omnämnda i dessa profetior, men hästar används fortfarande. Det enda ställe där svärdet är nämnt är Herrens svärd som utgår ur hans mun, alltså i en symbolisk betydelse av ett domsord från Herren (Upp 1:16, 19:21).

Kristina: – Som avslutning på denna häftiga debatt är det nog rättvist att ni alla får var sin slutreplik som kort kan sammanfatta era ståndpunkter.

Tobias (Dom): – Jag vill först medge att Israels upprättelse sker i samband med Kristi återkomst. Men det finns mycket starka hänvisningar i profetian till att Ryssland (skyterna) med sina allierade ska anfälla Israel före harmagedon-kriget. Ryssland har stort intresse av mellanöstern och de har låtit Iran (Persien) få del av deras teknik för att bygga kärnreaktorer.

Rut (Historisk): – Låt historia vara historia! ”*Den larmande hopen*” ligger redan i dödsriket.

Mattias (Post): – Jag medger att det blir en andra och slutlig uppfyllelse av gog-anfallet efter Millenniumet. Men för att profetiorna om ”*andeutgjutelsen, Israels återupprättelse och om millenniumet-templet*” ska gå i uppfyllelse blir det första gog-anfallet knutet till Harmagedon och Kristi återkomst.

Elia (Real): – Gog och Magog är en metafor för Satan och hans rike.

Hanna (Mid): – Profetiorna som handlar om ”*Israels upprättelse och om andeutgjutelsen*” (Hes 39:21-29), ser jag som en helt fristående profetia skild från goganfallet, liksom profetian om templet. Man ska inte låta sig luras av kapitelindelningen. Profetiorna kommer inte alltid i kronologisk följd. Jesaja talar till exempel om jordens undergång genom eld långt före att han profeterar om den lidande Messias. Tidsföljden blir i verkligheten den omvända. Uppfyllelsen av gog-profetian sker efter Millenniumet.

Andreas (Pre): – Det finns flera dubbelprofetior i Bibeln. Jesaja har den berömda profetian: ”*Se, jungfrun skall bli havande*” (Jes 7:14 SFB), som fick en första uppfyllelse på hans tid, och en mera fullständig när Jesus blev människa.² Vi har förut samtalat om dubbelprofetian om ”det lilla hornet” som fick en första uppfyllelse i Antiokus Epifanes, som får en fullständigare uppfyllelse i ”odjuret” (Antikrist) i ändens tid. Hesekielprofetian om Gog och Magog är en typisk dubbelprofetia.

Kristina: – Efter denna långa och spännande debatt om Gog och Magog får vi sluta för ikväll. I nästa samling ska vi tala mer om Millenniumet och tidens slut.

²Det hebriska ordet ”*ha-almah*” som är översatt med ”*jungfru*” i NT kan även översättas med ”*ung kvinna*”, vilket relaterar till den första uppfyllelsen. Att Maria var en jungfru förstår man av hennes svar till ängeln Gabriel: ”*Hur skall detta ske? Ingen man har rört mig*”. Ängeln svarade henne: ”*Den helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall också barnet kallas heligt och Guds son*”(Luk 1:34-35 SFB).

Fåren och getterna

Kristina: – Välkomna till vår cirkelafton. Vi fortsätter att tala om hur världen kommer att förändras vid Kristi återkomst och om denna tidsålders avslutning. Jag vänder mig genast till Stefan som brukar ha flera frågor.

Tusenårsriket – finns det?

Stefan: – Det har talats både för och emot ett tusenårsrike. Vad är det som gäller? Kommer det att förverkligas? Vilka ska i så fall befolka det riket och vilka ska regera?

Elia (Real): – Tusenårsriket är en apokalyptisk term för kristendomens segertåg i världen. Jesus använde aldrig det ordet. Han talade om att Guds rike ska vara invärtes i oss.

Mattias (Post): – Tusenårsriket kommer att upprättas vid Kristi tillkommelse på Herrens dag då Herren församlar alla sina utvalda. De utvalda är den kristna församlingen som åtföljer Kristus ned till Olivberget och som tillsammans med en stor skara änglar ska döma de kvarvarande människorna på jorden. Församlingen ska därefter intaga riket – Millenniumet – och befolka det. Det finns flera bibelställen som klart utsäger att församlingen ska regera med Jesus på jorden: *”Härdar vi ut, skall vi också **regera med honom**. Förnekar vi honom, skall han också förneka oss”* (2 Tim 2:12 SFB).

Hanna (Mid): – Vid Kristi ankomst till Olivberget åtföljs han av *”mångtusentusen heliga”* för att döma jorden och upprätta ett tusenårigt rike av fred och välstånd. Jag har samma uppfattning som Mattias att ”de heliga” inte bara är änglar utan även församlingen. Jesus kommer först för församlingen och hämtar dem hem, och sedan – efter Lammets bröllop – kommer han med församlingen ned till jorden för att regera. Här är ytterligare ett bibelställe som säger att församlingen ska regera på jorden: *”Den som segrar och håller fast vid mina gärningar ända till slutet, honom ska jag **ge makt över folken**, och han skall styra dem med järnspira, liksom man krossar lerkärl, såsom jag har fått den makten av min Fader”* (Upp 2:26-27 - Thyatira SFB).

Andreas (Pre): – Här finns ett stort problem att lösa. Vi har talat om detta förut, men det är bra att vi nu går in på litet mera detaljer. Det finns nämligen även bibelord om att vi har vårt hem i himlen, och om *”vedermödans kristna”* sägs det att de ska *”tjäna Gud natt och dag i hans tempel”* i himlen (Upp 7:15). Jag tror, att det blir så här: Även om huvudparten av församlingen kommer att vara i himlen, kommer det att finnas utvalda grupper från församlingen – som

ju är Kristi kropp med många lemmar – att få uppgifter på jorden. En av dessa utvalda grupper är vedermödans martyrer (Upp 20:4-6). Men i övrigt tror jag att det är i huvudsak judarna, vilka är utlovade att få världen till arvedel (Rom 4:13) som får på sin lott att administrera världen under tusenårsriket. Guds löfte till Abraham var att alla jordens folk skulle bli välsignade genom hans säd. Detta har skett genom Kristus, men kan även tillämpas på Israel i sin helhet.

Kung David ska uppstå och vara kung över Israel under Millenniumet (Jer 30:9), och Jesu tolv apostlar ska regera över Israels tolv stammar (Matt 19:28) då Jesus är Kungars Kung över hela världen. Jag tror vidare att de 144 000 som är en förstlingsfrukt av frälsta bland judarna (Upp 7:2-8, 14:1-5), också ska regera med Kristus under de tusen åren eftersom det står om dem (den solklädda kvinnans barn) att de – tillsammans med Jesus – ska *”styra alla folk med järnspira”* (Upp 12:5). Paulus skriver även om att *”Guds söner”* (Rom 8:19-21) ska uppenbaras på jorden. Det är alltså människor som fått del av den första uppståndelsen med förhärligade kroppar som aldrig mer kan dö. *”Guds söner”* blir en ny livsform – varken man eller kvinna – eftersom alla som får del av den första uppståndelsen blir lika änglarna (Matt 22:30). Men att hela församlingen – dessa miljoner och åter miljoner ska komma ned till jorden för att regera under Millenniumet på en gång, som blir konsekvensen av Mattias eftervedermödan teori, är orealistisk. Då blir det väl fler som ska regera än det finns invånare på jorden? När det sedan gäller församlingens framtid på den nya jorden, så kommer hon då – som Lammets hustru – att regera från det Nya Jerusalem (Upp 21:9).

Liknelsen om fåren och getterna

Stefan: – Ni talar om att det är *”de kristna”* som ska regera, men vilka ska de regera över? Vilka är folket i tusenårsriket?

Kristina: – Kanske vi kan få ledning från Jesu liknelse om fåren och getterna. Låt mig citera en del av texten: *”När Människosonen kommer i sin härlighet och alla änglar med honom, då skall han sätta sig på sin härlighetstron. Och alla folk skall samlas inför honom, och han skall skilja dem från varandra, som en herde skiljer fåren från getterna. Då skall konungen säga till dem som står på hans högra sida: Kom, ni min Faders välsignade, och ta i besittning det rike som stått färdigt åt er från världens begynnelse. Ty jag var hungrig och ni gav mig att äta. Jag var törstig och ni gav mig att dricka. Jag var främling och ni tog emot mig. Jag var naken och ni klädde mig. Jag var sjuk och ni besökte mig, Jag var i fångelse och ni kom till mig..”*

Då *”fåren”* undrade när de hade gjort detta, svarade konungen: *”Allt vad ni har gjort för en av dessa mina minsta bröder, det har ni gjort mot mig.”* Sedan upprepas meningarna men med negationer och liknelsen avslutas med:

"Allt vad ni inte har gjort för en av dessa minsta, det har ni inte heller gjort för mig. Och dessa skall gå bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt liv" (Matt 25:31-36,40b, 45b,46 SFB).

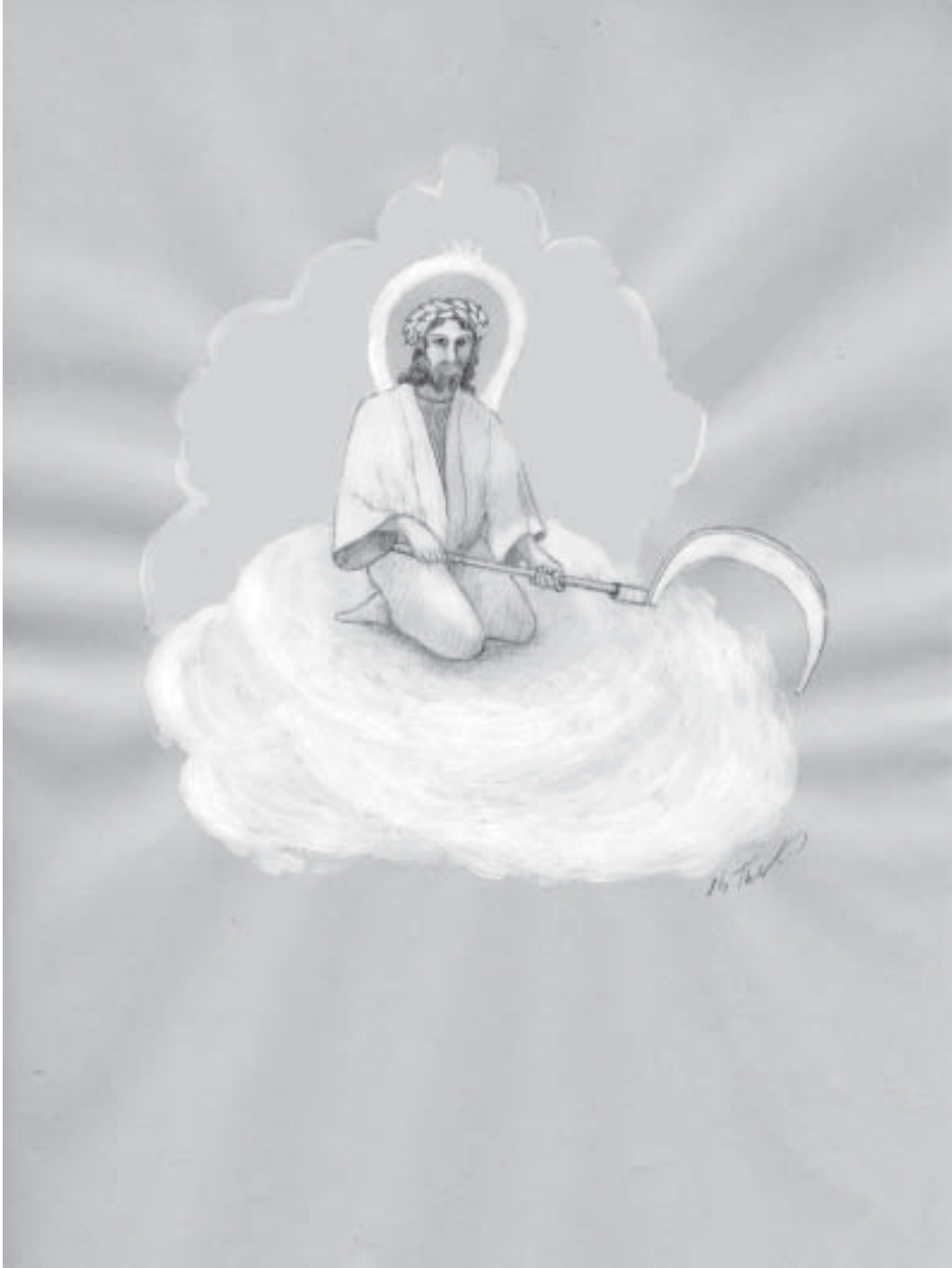
Mattias (Post): – Liknelsen om fåren och getterna enligt Matt 25 ger en bild av vad som kommer att ske vid Kristi tillkommelse. Kristi församling framställs här som "fåren", medan "getterna" är de ogudaktiga människorna. Herren säger till "fåren": "Kom, ni som har fått min faders välsignelse, och överta det rike som har väntat er sedan världens skapelse." Herren avslutar liknelsen med att säga att de ogudaktiga ska gå bort till "evigt straff" men till de rättfärdiga att de skulle få "evigt liv". Detta visar tydligt att de rättfärdiga är församlingen.

Hanna (Mid): – Jesus har i liknelsen om "fåren och getterna" framställt hur en utvald skara – fåren – får ärva riket, som Gud har berett från världens begynnelse. "Fåren", tror jag, är de kristna som inte var redo vid Kristi tillkommelse, men som nu kvalificerat sig för att gå in i tusenårsriket. Även om de inte var redo när Brudgummen kom, så är de frälsta och har därför evigt liv, som texten säger. "Fåren" kan däremot inte vara detsamma som församlingen – bruden – som följer Jesus till jorden. "Fåren" är dödliga människor som genomlevt vedermodan, medan församlingen – bruden – är de som var redo vid Kristi ankomst i skyn. Tillsammans med alla dem som uppstått från de döda ska de regera med Kristus under Millenniumet med odödliga härlighetskroppar.

Kristina: – Så får vi höra Andreas tolkning av liknelsen

Vilka människor är det liknelsen avser?

Andreas (Pre): – Folken, som Jesus beskriver i sin liknelse som "fåren och getterna", är **de levande folken** som finns kvar efter vedermodans och vredens tid på jorden när Kristus kommer tillbaka inför tusenårsrikets början. Detta framgår tydligt av texten: "Och alla folk skall församlas inför honom..." Kristus ska då rena jorden från de onda människorna och upprätta sitt tusenåriga fridsrike. För att illustrera detta framställer Jesus denna liknelse, där fåren representerar de goda och barmhärtiga människorna som får gå in i Millenniumet, medan de onda – getterna – inte får vara med. Det blir en nödvändig sällning av hela mänskligheten före fridsriket där deras behandling av judarna och vedermodans kristna, som i liknelsen beskrivs som "dessa mina minsta bröder", blir avgörande i domsakten. Denna dom över folken sker i Josafats dal nedanför Olivberget och framställs även av profeten Joel. Jag vill att vi åter citerar en mycket viktig bibelvers i detta sammanhang: "Ty se, i de dagarna och på den tiden, då jag åter upprättar Juda och Jerusalem, då skall jag **samla ihop alla hednafolk och föra dem till Josafats dal**. Och där skall jag hålla dom över dem, för mitt folks och min arvedels, Israels, skull, därför att de har förskingrat dem bland hedningarna och utskiftat mitt land" (Joel 3:1-2).

Jesus – skördens Herre

Och jag såg, och se: ett vitt moln, och på molnet satt en som var lik en människoson och hade en krans av guld på huvudet och i handen en vass skära. Upp14:14-16

”Fåren” är alltså inte församlingen, utan ofrälsta, världsliga människor, men som på grund av sina goda gärningar får gå in i tusenårsriket. De är dessa som klarar sig genom domarna vid Kristi ankomst till jorden och når fram till den 1335:e dagen då Millenniumet proklameras som Daniel profeterade om (Dan 12:12). Om ”fåren” skulle vara en del av församlingen så skulle de få, som sagt, härlighetskroppar som inte kan dö. Men under Millenniumet härskar fortfarande döden (Jes 65:20). De kan inte heller vara de kristna som inte var redo vid Kristi tillkommelse i skyn – de oförståndiga jungfrurna – som Hanna tänkt sig, ty ”vedermödans kristna” ser vi som **en efterskörd till församlingen** tecknade i den ”stora vita skaran” och den är i himlen då de levande folken ska dömas (Upp 7:15).

Liknelsen visar alltså **ingen uppdelning av frälsta och ofrälsta**, ty då skulle det betyda, att när ”getterna” är borta att alla de övriga människorna, som är kvar och får gå in i tusenårsriket, skulle vara frälsta. Men att så inte är fallet visar aposteln Jakob i sitt tal vid apostlamötet i Jerusalem som kallar folket i Millenniumet för hedningar: ”Därefter skall jag vända tillbaka och åter bygga upp Davids fallna hydda (Israels upprättelse vid det andra advent). Ur dess spillror skall jag bygga upp den och resa den igen, för att **alla de andra människorna** (1917: hedningarna) **skall söka Herren**, alla folk över vilka mitt namn har utropats” (Apg 15:15-17).

Fåren är inga pånyttfödda människor

Stefan: – Det sägs om fåren att de är ”rättfärdiga”. Betyder inte det att de är frälsta?

Andreas (Pre): – Låt mig göra liknelsen tydligare. Här är det inte tal om en trons rättfärdighet, utan *fåren* är rättfärdiga i förhållande till våldsverkarna – *getterna*. Det nämns ingenting om Kristi försoning – grunden för trons rättfärdighet som medför frälsning och evigt liv. Deras ”rättfärdighet” bygger på deras egna barmhärtiga gärningar som inte innebär frälsning, men som ger dem rätt att gå in i messiasriket. Många människor gör goda gärningar och skänker stora summor till nödlidande, men inte säger vi att de kan bli frälsta på grund av sina goda gärningar. Men Gud har deras goda gärningar i åtanke, liksom för Cornelius i Caesarea (Apg 10:2-4), och ger dem tillfälle till att söka frälsning och evigt liv.

I tusenårsriket kommer ”fåren” att få tillfälle att höra evangelium (Apg 15:16-18) och erbjudas samma pånyttfödelse till evigt liv genom Jesus Kristus som Kristi församling har upplevt tidigare. De har alltså inte automatiskt evigt liv därför att de får ingå i fridsriket. En del av dem och deras barn kommer aldrig att ta emot pånyttfödelsen och det eviga livet under den långa tid de får höra evangelium i fridsriket. Och många av dem kommer att göra uppror mot Gud vid tusenårsrikets slut (Upp 20:8). Alla kommer inte att bli frälsta.

Sanningen som liknelsen vill illustrera är att det kommer att bli **en stor sållningstid** av alla jordens invånare vid Kristi andra tillkommelse. Liknelsen är träffande. På kvällen måste en herde skilja på fåren och getterna, annars stångar getterna ihjäl fåren i fållan. För att det ska kunna bli ett fridsrike, kan inte de som tagit Antikrists vilddjursmärke och släppt till sig för hat och våld vara med. Vad som händer är att Antikrist och hans efterföljare kommer att tagas bort från jorden genom en domsakt liksom det skedde på Noas och Lots tid.

De onda människorna blir förvarade i dödsriket (hebr. sheól; gr. hades – Luk 16:23, Upp 1:18) fram till domen vid den vita tronen tusen år senare (Upp 20:11-15). Straffet som väntar dem är den ”eviga elden” (Upp 20:14) samma straff som är beredd åt djävulen och hans änglar (Matt 25:41). Straffet verkar dock vara mycket hårt om det endast gällde underlåtenhetssynder – vad de ”*inte gjort mot mina minsta*”. Det framgår inte direkt av denna liknelse, men bland *getterna* finns våldsverkarna under Antikrists regim – dessa som tillbett Antikrist och brukat våld och terror och tagit hans märke. Det är människor som har orsakat många människor hemska lidanden. Vid den vita tronen tusen år senare blir de dömda för sina onda gärningar, efter vad som står skrivet i böckerna.

Kristina: – Men det står ju om ”*fåren*” att de får evigt liv!

Tidsålder – eonisk tid

Andreas (Pre): – Låt mig göra ytterligare ett tillägg. Det grekiska ”aiónios”, som översatts med ”evigt” (Matt 25:46), får många att tro att ”*fåren*” är pånyttfödda människor och av den anledningen får gå in i tusenårsriket med ”evigt liv”. Men flera bibelöversättare har kommit fram till att adjektivet ”aiónios” här hellre skulle betyda **tidsålderlig** eller en **lång tid** (eonisk tid). Om ”*fåren*” skulle ha evigt liv i samma betydelse, som frälsningen i Kristus ger evigt liv, så skulle de ju alla ha fått del av förvandlingen vid Kristi ankomst med frihet från synd och död. De som skulle befolka tusenårsriket skulle i så fall då vara förhärligade, syndfria människor med uppståndelsekroppar. Men att så inte är fallet med ”*fåren*” visar texterna om Millennium enligt vilka det även då finns både synd, straff och död. Det står att syndaren straffas först vid hundra års ålder (Jes 65:20).

Stefan: – Förklara detta mera!

En liknelse måste tolkas i sitt sammanhang

Andreas (Pre): – Vid tolkningen av en liknelse är det nödvändigt att göra det i ljuset av andra bibelställen och Kristi lära i sin helhet. En liknelse kan inte hårddras i sina detaljer, så även med denna liknelse om ”*fåren och getterna*”. Om de som i liknelsen kallas för ”*rättfärdiga*” får evigt liv på grund av sina barmhärtiga gärningar, så skulle Jesu försoningsdöd vara helt utan betydelse.

Översättningen av adjektivet "aiónios" med "evigt" är fel och gör liknelsen till en obiblisk gärningslära.

Slutligen vill jag säga att riket som de "rättfärdiga" får gå in uti inte heller är ett "evigt rike", utan det varar i tusen år, sedan kommer nästa tidsålder. Det står i Jesaja om Millenniumet att "den som dör ung dör vid hundra års ålder" och att "människorna blir gamla som träd" (Jes 65:20-22). Men det är inget evigt liv. Därför är det riktigt att man använder ordet "tidsålderligt liv" i stället för "evigt liv" om "fåren".

Tiden i dödsriket är inte "evigt"

Detsamma gäller platsen dit "getterna" förvisas till nämligen dödsriket. Sålunda är alltså inte heller dödsriket (gr. hades) något "evigt helvete". Tiden de är förvarade där blir fram till den yttersta domen vid den vita tronen vid tusenårsrikets slut (Upp 20: 5-6, 11-15). Efter domen följer en annan tidsålder även för dem. Detta är också en av anledningarna till att man bör översätta "aiónios" med ordet tidsålder.

Sammanfattningsvis kan man säga att det är viktigt att man inte **feltolkar bildspråket i en liknelse** och gör det till grund för en lära. Vid en närmare analys av liknelsen visar den klart att Jesu uttalande har vare sig betydelsen ett "tidlöst evigt liv" eller ett "tidlöst evigt straff". Liknelsen måste ses i sitt sammanhang och för vilka människor den gäller. Det grekiska adjektivet "aiónios", som i vår standardöversättning är översatt med ordet "evig", borde därför i detta sammanhang översättas med "ett långt – tusenårigt – liv (straff)", vilket även flera bibelöversättare¹ har kommit fram till.

– "Fåren" kan inte vara församlingen ty då skulle alla vara frälsta.

– "Fåren" har inte "evigt liv", ty då skulle de alla ha uppståndna härlighetskroppar och fått del av förvandlingen vid Jesu ankomst i skyn.

– Dödsriket (Hades) är inte evigt utan varar fram till den yttersta domen vid den vita tronen. Sedan skall dödsriket kastas i den brinnande sjön.

– "Getterna" hamnar inte med en gång i ett "evigt helvete" utan är i förvar i dödsriket fram till att de blir dömda efter sina gärningar vid den vita tronen.

Mattias: – Jag har flera invändningar till vad Andreas har framfört, men jag får ta upp det vid ett senare tillfälle.

Kristina: – Det var en lång och detaljerad utläggning. Men säkert var den nödvändig. Efter denna ingående utredning av hela sammanhanget har jag själv fått en helt ny syn på vad "fåren och getterna" kan handla om.

– Efter pausen ska vi ta upp ett mycket svårt ämne nämligen om Jesus som domaren och om de "eviga straffen".

¹I Matt 25:46 har Åkesson översatt "Evig straff" med "tidsåldrig tuktan" och "evigt liv" med "tidsåldrigt liv" (Studiebibeln)

Eviga straff

Kristina: – Vi ska nu samtala om ett av Bibelns svåraste ämnen nämligen om det finns eviga straff eller inte. Stefan har önskat att vi skulle ta upp detta känsliga ämne och han har förberett en del frågor.

Hades – Gehenna, dödsrike – helvete

Stefan: – Bibel 2000 använder ordet ”dödsrike” som översättning av det grekiska ”*hades*”. Men finns det inte ett ”evigt helvete” där de ogudaktiga hamnar när de dör?

Petra (Analytiker): – När Jesus talar om förtappelse använder han ordet Gehenna – en avskrädesplats utanför Jerusalem där den ”eviga” elden brann. Det är ett uttryck som syftar på eldsjön – den andra döden, vilket närmast motsvarar vad vi kallar för ”det brinnande helvetet”. Men den platsen är ännu tom eftersom ännu ingen har blivit dömd vid den vita tronen. Det finns alltså ingen som redan nu har hamnat i ”helvetet”. Det grekiska ordet *hades* (hebr. *sheol*) som i B2000 är översatt med ”dödsriket” är den plats dit **de ogudaktigas själar** kommer efter döden. De som hamnar där är ännu inte dömda och platsen beskrivs som ett fängelse i väntan på domen: ”*Hans (Jesu) kropp dödadades, men han gjordes levande i anden, och så kunde han stiga ner och predika för andarna i deras fängelse*” (1 Petr 3: 18b-19).

Uttrycket hel-vete kommer från två ord i den fornnordiska mytologin. ”Hel” var enligt asatron en dödsgudinna, nämligen Lokes dotter och Fenrisulvens syster. Oden störtade henne ned i den mörka och kalla Nilflod. Där fick hon mottaga dem, som dog av sjukdom och ålder. Hon är blåsvart och hemsk att skåda; hennes fat heter Hunger, hennes kniv Svält, hennes säng Sjukbädd. ”Hel” är omtalad i 800-talets fornnordiska diktning. ”Vete” kommer av ordet ”vite” som betyder böter.¹ Helvete betyder därför att bli straffad till Hel. Det har ingen anknytning till de det grekiska ”*hades*” mer än att det är en benämning för de dödas boningar. Ordet ”helvete” som översättning för *hades* finns i våra äldre översättningar. Men i både 1917 års bibel och B2000 har det ersatts med dödsriket. Att den nya Folkbibeln har återgått till ordet ”helvete”, beror väl på att de menar att det ordet har en mera folklig anknytning än dödsriket.

Tobias (Dom): – Är inte Petras beskrivning av ”*hades*”, som jag liksom Folkbibeln, vill kalla för ”helvetet”, alltför behaglig när hon endast kallar det för ett fängelse. I berättelsen om den rike mannen och Lasaros, står det att den rike mannen sa till Abraham: ”*Skicka Lasaros att doppa fingerspetsen i vatten*”

¹Nordisk familjebok: *Hel och vite*

och fukta min tunga, jag plågas här i lågorna” (Luk 16:24b). Det beskriver ett fruktansvärt helvete med verkliga plågor i flammande lågor.

Hanna (Mid): – När den rike mannen säger att han plågas svårt i ”lågorna” är det säkerligen en metafor för ”lågor” av psykisk art i form av ångest och grämselse över ett förfelat liv, ty domen har ännu inte fällts och straffet har egentligen inte börjat. Han upplever ett själsligt lidande – en själspina, ty **han har inte någon köttslig kropp i dödsriket som kan plågas lekamligen**. Bibeln säger att de som är i dödsriket är andar. Deras kroppar sover i mullen. Vidare, om det var en verklig eld, och om han hade en verklig kropp, skulle den rike mannen varken kunna tala eller leva vidare utan skulle snabbt bli aska och koldioxid. Men när han i Guds ljus kommer till insikt om hur fel han har levat, blir detta som en inre eld som är svår att uthärda. Han dömer sig själv. Vidare kan vi lägga märke till att Abraham kallar honom för ”mitt barn” vilket antyder att hans ”fall” inte är helt hopplöst. Jesus sa inte heller något om hur långt straff han skulle få. Han var där i väntan på domen inför den vita tronen.

Tobias (Dom): – Straff är egentligen konsekvensen av ett val som människan gjort. Vid ett vägskäl kan man välja mellan två vägar som leder till helt skilda mål. Kunskap om vägvalets olika mål finns i Guds ord. *”Och alla som har syndat under lagen skall dömas genom lagen”* (Rom 2:12b). Men om dem som inte har hört lagen eller evangeliet – ”syndar utan lag” – säger Paulus: *”...det som lagen kräver är skrivet i deras hjärtan; om det vittnar också deras samveten och deras tankar när tankarna anklagar varandra och försvara sig. Det skall framgå den dag då Gud, enligt det evangelium jag har fått från Jesus Kristus, dömer vad som är fördolt hos människan”* (Rom 2:15-16). Den rike mannen hade gjort sitt val och nu fick han uppbära konsekvenserna av det.

Evigt liv i Joh 3:16

Stefan: – Jag anknyter till vårt tidigare samtal om *”fåren och getterna”*. Om *”aiónios”* i den liknelsen betyder mycket lång tid, men inte oändlig tid eller evig tid, hur stämmer det då med ”evigt liv” i Joh 3:16. Samma *”aiónios”* användes ju även där?

Petra (Analytiker): – Man måste se till sammanhanget – från fall till fall – hur adjektivet *”aiónios”* har använts. Ett adjektiv kan få olika innebörd beroende på sammanhanget och kan ha olika grad. Adjektivet *”sjuk”* behöver till exempel inte innebära *”dödssjuk”*. Sammanhanget avgör vilken *”tyngd”* ordet har – om det är en sjukdom som leder till döden eller inte. När Jesus talar om *”evigt liv”* för dem som tror på honom, är det i betydelsen av ett välsignat och härligt liv i all evighet eftersom de lever i full gemenskap med honom som ger evigt – alltid förblivande – liv.

Kortfattat kan man säga att när det gäller Gud och hans verk användes det grekiska adjektivet för evig (*aiónios*) i absolut mening och betyder då oändlig

tid eller tid utan början eller slut. Men när ”*aiónios*” användes i relation till människan, har det ofta **en relativ betydelse och kan då i många fall översättas med tidsålder, en begränsad tid (eon)**. Men för att gå till grunden med de grekiska uttrycken så måste vi gå till grundordet: substantivet ”*aion*” från vilket adjektivet ”*aiónios*” har sin rot. Jag citerar från Studiebibeln:

”Aion: I klassisk grekiska betydde ”aion” [eon] livskraft, livstid, tidsålder, generation, **lång tidsrymd och evighet**. Ungefär samma betydelse återfinns i NT grekiska – och i Septuaginta nämligen:

1. **Tidsskede**, tidrymd, livstid, generation, **evighet**.
2. I pluralis: världen, världsaltet, universum.
3. Den nuvarande tiden i motsats till **den kommande tidsåldern (eonen)**.”

Beträffande adjektivet ”*aiónios*”, står det i Studiebibeln: ”*Aiónios* adj., evärdlig, evig. Medan substantivet *aion* kan ha flera betydelser, har adjektivet *aiónios* bara en, evig. Detta var så i klassisk grekiska. På samma sätt används termen i Septuaginta, där den förekommer omkring 160 gånger. Och detta är ordets betydelse i NT. Likväl är det en klar skillnad mellan det filosofiska, grekiska evighetsbegreppet och det hebreiskt/bibliska. **Medan Bibelns evighetsbild är den tidfyllda evigheten, talar grekisk filosofi om en tidlös evighet.**” Slut citat.

Substantivet ”*aion*” kan alltså betyda **både tidsålder och evighet**. Men det är när man kommer till adjektivet ”*aiónios*” som man endast har en översättning, nämligen evig. Det är här som språkforskarna skiljer sig och det finns de som menar att även adjektivet kan ha flera betydelser beroende på vilket sammanhang det står i. Det är också viktigt att komma ihåg att begreppet ”*aion*” som ett uttryck för evigheten ursprungligen kommer från den gamla grekiska filosofien och inte från Bibeln.

Eviga straff

Stefan: – Kan man tolka detta med ”eviga straff” också i förhållande till sammanhanget? Det är ju en hemsk tanke att föreställa sig att mina barn eller andra som kanske inte nu tror på Gud och som jag tycker mycket om, skulle pinas i ett ”evigt helvete” – dag och natt – i all oändlighet utan något slut. Vad lär Bibeln egentligen?

Tobias (Dom): – Även om det är en hemsk tanke, är sanningen den – så långt jag kan se – att Bibeln lär om ”eviga straff” utan slut. Jag vill återkomma till vårt samtal om ”*fåren och getterna*”. Den store missionsledaren P. Waldenström kommenterar den liknelsen med orden: ”Straffet är lika evigt som livet” (Matt 25:46).

Bibeln lär att de ohörsamma blir straffade med ”evigt fördärv” (*ólethron aiónion* = förtappelse evig), fjärran från Herrens ansikte och från hans makt och härlighet” (2 Thess 1:9 B82).

Tobias (Dom): – Studiebibeln skriver så här om ”*fåren och getterna*”: ”På ett av dessa ställen, Matt 25:46, används *”aiónios”* både om de orättfärdigas eviga straff och om de rättfärdigas eviga liv. Det är en omöjlig tolkning att *”aiónios”* skulle beteckna evighet, när det gäller de troendes salighet, men timlighet, när det gäller de ogudaktigas straff. Den tanken att *”aiónios”* i en och samma vers skulle ha så väsensskild betydelse, är så orimlig att den knappast behöver bemötas. Att skilja på dessa betydelser från varandra i avsikt att eliminera eller försvaga Skriftens lära om de eviga helvetesstraffen, betyder ett övergrepp på sanningen.”

Hanna (Mid): – Om *”aiónios”* i det sammanhanget verkligen beyder en ”tidlös evighet”, så är slutledningen riktig. Men tänk om översättningen är fel och det istället betyder ”en tidsålder” (eon), som vi har samtalat om tidigare, då har man byggt en helveteslära på en felaktig översättning.

Rut (Historisk): – Jag vill citera från Judas brev som är ett annat exempel på att ordet evig (aiónios) användes både om evig eld och evigt liv i ett och samma kapitel. *”Och tänk på de änglar som inte slog vakt om sin höga ställning utan övergav sin rätta hemvist: dem håller han förvarade i underjorden med **eviga bojor** (desmoís aidiois) fram **till domen på den stora dagen**. Tänk också på Sodom och Gomorra och deras grannstäder, som på samma sätt som änglarna bedrev otukt och onaturligt umgänge: de straffades med **evig eld** (pyrós aioníou) och är ett varnande exempel. – Men ni mina kära, skall bygga ert liv på er allra heligaste tro under bön i helig ande. Håll er kvar i Guds kärlek och se fram mot att vår herre Jesus Kristus skall förbarma sig och ger er **evigt liv** (dsoyen aionion)”* (Jud 6, 7, 20, 21). Dessa citat visar tydligt att om livet är evigt, så är också straffet evigt.

Hanna (Mid): – Om ”bojorna” säger Studiebibeln: ”De eviga bojorna är inte fysiska utan begränsningar som Gud i sin allmakt påtvingade dem. De utestänger dem från härlighetens område. Jmf. 2 Petr 2:4”. Enligt texten skall bojorna vara fram till ”den stora dagens dom” och är alltså inte ”eviga” i absolut betydelse. När det gäller exemplet om den ”eviga elden” över Sodom och Gomorra så var det straffet begränsat i tiden och ”evig” kan här ha samma överförda betydelse som i ordet ”evig dom”, alltså en gudomlig akt. Jesus säger om Sodom och Gomorra när det gäller den slutliga domen över dem att *”det skall bli lindrigare”* för dem på domens dag än för de städer som inte ville ta emot honom (Matt 10:15, 11:23-24). Det är alltså inte fråga om en ”evig eld”, för Sodom och Gomorra i betydelsen av ett ”evigt straff” utan ände. Hur skulle straffet annars kunna bli lindrigare? Man kan därför inte ge ordet ”evig” i ”den eviga elden”, samma betydelse som i det ”eviga livet”. Sammanhanget avgör!

Petra (Analytiker): – Denna uppfattning att straffet för de ohörsamma är ”evigt” i betydelsen oändlig tid, har sin grund i att vid översättningen av GT till

grekiska på 200-talet f Kr (Septuaginta), de sjuttio judiska lärde valde det grekiska ordet "aion" som en motsvarighet till **det hebreiska "olám"**. Vid översättningar av den grekiska grundtexten till latin (Vulgata) tolkade man ordet "aion" så att det fick betydelsen "evig" även i sammanhang där det borde översättas med tidsålder. Jag citerar:

"Redan den store kyrkofadern Clemens av Alexandria (ca 155-ca 220) gick starkt emot tanken på "eviga straff" och såg i yttersta domen ingenting annat än det yttersta medlet i Guds hand till de största syndares frälsning. Ännu efter det nicenska mötet (325) uttalade sig sådana män som Gregorius av Nazians (330) en av ortodoxiens och den athanasiska treeninghetlärans stödjare, samt Diodorus av Tarsus och Theodorus av Mopsuestia (ca 350-) på det kraftigaste mot läran om de "eviga straffen". Först i femte århundrandet blev läran om de eviga helvetesstraffen – främst genom Augustinus stora anseende – befäst som renläring. Det bör emellertid observeras att många redan i Augustinus tid tog anstöt av vad de menade var en till sina konsekvenser orimligt hård förkunnelse."¹ Slut citat.

Skärselden

Petra (Analytiker): – När den katolska kyrkan fick makten, var man angelägen om att hålla folket i fruktan med förkunnelsen om "evig pina" utan ände för de ohörsamma och ogudaktiga. Sedan mildrade man det en del och kom med läran om skärselden (lat. purgatorium, purgare = rena. Skär = ren). De som hade oförsonade "förlåtbara" synder kunde bli renade i skärselden, medan de som dött med "dödliga synder" oförsonade är evigt förlorade. Man utgick då från Paulus ord till korintierna: *"Den dagen kommer att visa det, eftersom den uppenbaras i eld, och hur vars och ens verk är skall elden pröva. Om det verk någon har byggt består provet, skall han få lön. Men om hans verk bränns upp, skall han gå miste om lönen. **Själv skall han dock bli frälst, men såsom genom eld**"* (SFB 1 Kor 3:13-15). Men för katolikerna gällde alltså inte skärselden för de gudlösa, ty deras straff varade i en ändlös evighet. Skärselden var för de kristna som ej höll måttet. Detta innebar att nästan alla som inte helgonförklarats förvisades till en längre eller kortare tid i skärselden med dess "reningseld".

Bland dem som trodde och lärde detta var kyrkofadern Eusebius Hieronymus (ca 344-420). Det finns en förnuftig tanke i skärseldsläran. Den skulle rena och luttra själen för att komma till Guds himmel. Den katolska kyrkan tror nämligen på ett mellantillstånd efter döden, före domen och under den tiden erbjuder Gud syndaren ett medel att undgå den eviga pinan. Nu finns det inte alls någon grund för en sådan lära för dem som är frälsta, ty de ska inte drabbas av någon fördömsedom (Joh 4:24). Men deras livsverk kan brinna upp om de inte haft rena motiv för sina handlingar under jordelivet.

Kristina: – Nu tar vi en fruktpaus.

¹Alf Lindberg: *Människans väg*, sid. 282

Straffets mening

Kristina: – När vi nu fortsätter att tala i ämnet ”eviga straff”, bör vi ha i minnet att detta ämne tillhör de allra svåraste att behandla i hela Bibeln. Jag skulle inte vilja gå så långt som att säga att bibelordet är motsägande, men att dess budskap i flera avseenden är mångtydigt. Svaret på många av frågorna vi ställer borde därför vara: ”det vet vi inte”.

– Stefan, jag gissar att du har många frågor.

Har straffet en mening?

Stefan: – Finns det bibelord som tyder på att straffet för synden skulle ha ett uppfostrande syfte och ett mål och framförallt få ett slut en gång?

Hanna (Mid): – Jag tror att Jesu försoning har en sådan kraft att den till slut ska lyfta hela det fallna människosläktet – även de nu ohörsamma – ut ur syndafallets alla förbannelser: förtappelse, ångest och bedrövelse, mörker och död.

Jag citerar från Alf Lindbergs bok ”Människans väg” om en känd kyrkofader: ”Origenes hade som en huvudpunkt i framställningen att Gud till sist ska segra över allt ont. I Guds världsplan ingår att återföra alla till deras gudomliga ursprung. Detta kommer att ske genom Kristus som uppenbarar ”trons hemligheter” för varje enskild människa och för henne in på självkännedomens och reningens väg. Det innebär en process som, väl att märka, fortsätter också efter människans död. Sedan den enskilda människan fullbordats i och genom denna process har hela skapelsen återförts till sin gudomliga status och härlighet, och Gud har blivit allt, överallt. Jmf med 1 Kor 15:28: *”Men när allt har lagts under honom, skall Sonen själv underordna sig den som har lagt allt under honom, så att Gud blir allt, överallt.”* Slut citat.¹

Grundprincipen för världens skapelse är ett slut – inte två, salighet och förtappelse. En del av Guds skapelse skulle ju i annat fall gå förlorad och inte återgå till sitt ursprung eller nå sitt mål. Gud skulle inte vara den fullkomliga kärleken, om en del av mänskligheten skulle bli kvar under följderna av det onda, låt vara att det åsamkats av människorna själva. Avsikten med försoningen kan inte vara helt avslutad, om inte alla får ingå i den. Det står: **”Han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens”** (1 Joh 2:2). Märk väl att det står ”han **är** försoningen”, alltså presens, som visar att försoningens kraft **är** verksam i och för hela världen och jag tror inte den kommer att sluta att verka förrän Gud har blivit **allt överallt**. Det betyder att Kristi försoning till slut kommer alla till del. Denna uppfattning

¹Alf Lindberg, *Människans väg* s189

kallas för "universalism" och ska inte förväxlas med den så kallade *apokatastasisläran* (gr. apokatastasis = återställelse) som gäller för **Israels återupprättelse** (Apg 3:21).²

Ett ord som bekräftar detta är: *"Det är därför vi arbetar och kämpar, ty vi har satt vårt hopp till Gud, som ger liv och är **Frälsaren för alla människor, först och främst för de troende**"* (1 Tim 4:10 SFB). Jesus är först och främst vår Frälsare, men han kommer även att bli allas Frälsare en gång. Hur det ska gå till vet vi inte nu.

Min erfarenhet är att människor i allmänhet kan förstå att det kommer straff för synden och även att en dom väntar dem som lever ett syndigt liv, men de kan inte tänka sig en Gud som tillåter att straffet skulle vara i en ändlös evighet utan någon möjlighet till förändring. En rätt tolkning av vad dom och straff för synden innebär tror jag, ger mera förtroende för evangeliet och hjälper människor mera till tro på en rättfärdig Gud, än vad en onyanserad förkunnelse om ett "evigt helvete" skulle göra.

Rut (Historisk): – Nej, jag har en helt motsatt uppfattning. Med en sådan förkunnelse får vi inte människor att omvända sig. De flesta tänker att det ordnar sig nog till slut med mitt eviga väl: "Jag är inte sämre än andra och någon evig helvetespina tror jag inte på. Gud kan inte vara så grym." Med sådana tankar låter man sig nöja.

Tobias (Dom): – Origenes universalistiska lära om alltings försoning och återupprättelse förkastades som en villolära på kyrkomötet i Konstantinopel 543.³ Origenes lärde att även Djävulen, de fallna änglarna och de onda andarna skulle – sedan de tuktats och pinats – bringas till omvändelse och upprättas till Guds ursprungliga plan med dem.

Jag tror att många har gått evigt förlorade därför att de tänkt att detta med det "eviga pinorummet" är något som religiösa fanatiker har tänkt ut. Så en alltför tröstrik förkunnelse hjälper många att förbli likgiltiga för sin själs frälsning. Vi kanske glömmet att Jesus själv varnade i mycket bestämda ordalag för förtappelsen och den eviga elden. Han sa: *"Det är bättre för dig att gå in i livet halt än ha båda fötterna i behåll och kastas i **Gehenna**. Och om ditt öga förleder dig till synd, så riv ut det. Det är bättre för dig att gå in i Guds rike med ett öga än att med båda ögonen i behåll kastas i **Gehenna**, där mask inte dör och elden inte släcks"* (Mark 9:46b-48 SFB).

Mattias (Post): – Den versen som Tobias nu citerade är hämtad från Jesaja: *"Deras mask skall inte dö och deras eld inte utsläckas"* (Jes 66:24b). Jesus hade väldig starka bilder för att varna människorna och han använde sig av en "hyperbolisk framställning"⁴ för att "skaka om" sina lyssnare så att de verkli-

²Alf Lindberg, *Utdrag från "Människans väg", kap 8, Eviga straff*

³Studiebibeln: del V, s178

⁴Grek. hyperbole. Uttryck som innebär en stark (medveten) överdrift... Om man säger att man stått och väntat "en hel evighet" när man väntat en stund använder man en hyperbol". Svensk Ordbok s483. Ur Alf Lindbergs bok "Människans väg" s199.

gen förstod vikten av vad han sa. Men ett sådant tal i bildspråk eller medvetna överdrifter för att poängtera något, är förvisso inte ämnade att tas bokstavligt. Och det är det väl ingen som gör heller, eller hur? Att riva ut sitt ena öga, vad hjälper det mot en lustans begärelse om man fortfarande har ett öga kvar. Jesus syftade till att få folk att tänka djupare och att de skulle förstå att det var hjärtats omvändelse som var nödvändig.

Paulus åter talar i mera psykologiska termer om vad som drabbar den obotfärdige syndaren: *"Nöd och ångest skall komma över varje människa som gör det onda, främst över juden och även över greken, men härlighet, ära och frid över var och en som gör det goda, främst över juden och även över greken, ty Gud är inte partisk (Rom 2:9-10 SFB).*

Gudsbildens betydelse

Hanna (Mid): – När det gäller tolkningen av dessa svåra bibelställen, tror jag att uppfattningen man kommer fram till beror mycket på vilken gudsbild man har. Det synes som om många har en bild av Fadern och en annan av Jesus. "Gud allsmäktig" tänker man sig som väldigt sträng och hård till sin natur och i sina domar. De menar att för Gud är människorna bara små kryp som han kan döda eller förinta som när vi dödarflugor. Men när det gäller Jesus tänker man annorlunda. Han dömde och stenade inte äktenskapsbryterskan. Han var de svagas och utstöttas vän. Han gav sitt liv för att frälsa och upprätta alla sorters syndare. Man har bilden av Jesus som mild och kärleksfull medan Gud Fadern är sträng och okänslig.

Men denna uppdelning är fel. Jesus är ett återsken av Faderns härlighet: *"Han [Sonen] som är utstrålningen av Guds härlighet och en avbild av hans väsen..." (Hebr 1:3a); ... "Vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning" (Joh 1:14b SFB).* Man måste finna kontinuiteten i gudsbilden. Med bilden av Gud som både allsmäktig, oändligt god och kärleksfull, är det omöjligt att tänka sig en Gud som har som sitt slutliga mål att straffa människor med ett "evigt pinorum". Den gudsbild Jesus gav är inte en "evigt" hämndlysten Gud som fortsätter att plåga människors barn oavsett om de kan bättra sig eller inte.

Vad innebär straffet?

Stefan: – Men vad innebär då straffet om man inte ska tolka orden om Gehenna bokstavligt?

Mattias (Post): – Gehenna är den grekiska lydelsen av det hebreiska ordet "ge hinnom", en av de raviner som omgav Jerusalem. Där brändes, som sagt, Jerusalems sopor upp i en "evig eld" som brann natt och dag. Det var en träffande bild som Jesus använde. Ingen vill väl hamna på avskrädeshögen och

eldas upp. Men för det mesta haltar bilder, så även denna. På Jesu tid brann elden beständigt. Men dagen kom, då man inte underhöll elden med nya sopor och elden slocknade av sig själv.

Vad djupast sett straffet innebär, är den förtvivlan och ångest över ett förfe-
lat liv som möter syndaren inför domen. Vid den vita tronen kommer alla döda
att stå en gång för att dömas, och alla får då se en glimt av Guds härlighet och
den lycka som Gud hade ämnat åt varje människa. Att då nödgas gå bort *”från
Herrens ansikte och från hans makt och härlighet”* (2 Thess 1:9) till en tillvaro
i mörker och grämselse, fjärran från Guds härlighet, måste innebära den dju-
paste nöd och ångest. De hamnar i **en själslig pina** i mörkrets boningar där de
”inte får någon frid eller ro vare sig dag eller natt” (Upp 14:11). Det är den
bedrövelse och ångest (Rom 2:9) som aposteln Paulus talar om. Jesu varning är
givetvis i högsta grad befogad. Det är ett hemskt öde att gå förlorad och hamna
i mörkret.

Tobias (Dom): – Du citerade från Uppenbarelseboken. Varför inte ta med
en mening från versen innan. Där talas det om konkreta plågor och inte enbart
om ett själsligt lidande: *”Han skall få dricka Guds vredes vin, som hålls upp
oblandat i Guds vredes bägare, och han skall **pinas med eld och svavel** inför
de heliga änglarna och inför Lammet... i evighetens evighet, och de får ingen
lättnad vare sig dag eller natt* (Upp 14:10-11a B2000). Här talas om en evig
pina i eld och svavel. Hur vill du och Hanna bortförklara det som är skrivet så
tydligt? Man ska tro på Guds ord just som det står.

Hanna (Mid): – Här är det inte en fråga om att bortförklara, utan vi gör ett
försök att tyda och tolka den inneboende meningen i ett dunkelt bildspråk.
Även vid detta skriftställe – som är ett av kardinalställena för ”den eviga pinan”
– vill jag hävda att vi har att göra med metaforiska uttryckssätt. Att *”dricka
Guds vredes vin i Guds bägare – oblandat*, är ett bildspråk. Även fortsättningen
är ett bildspråk för andliga verkligheter som är nästan omöjliga eller mycket
svåra att uttrycka med vanliga ord. Eld (gr. pyri) är ofta en metafor för renings-
medel i grekiskan. Straffet i ”eld och svavel” skulle då djupast sett innebära en
reningsprocess för själen. Det är väl därför som de straffas under uppsikt av
heliga änglar och av Lammet – Frälsaren. Att det kommer att göra ont att hamna
i en ”eld” som förbränner och renar samtidigt som det är ett straff, är det ingen
av oss som förnekar. Men det viktiga, tror jag, är att se att Gud har en mening
även med straffet.

Även Jesus använder ”eld” som ett reningsmedel i bildlik betydelse, men
på ett helt annat plan när han talar om Andens eld. Över Jesus kom Anden som
en duva, ty han hade inget av vår syndfulla natur som behövde ”brännas” bort.
Han föddes med samma syndfria natur som Adam hade före fallet. Därför sa
ängeln Gabriel till Maria: *”Helig ande skall komma över dig, och den Högstes*

kraft skall vila över dig. Därför skall barnet kallas heligt och Guds son” (Luk 1:35b). Vårt reningsmedel från synden är Kristi blod, men även när Herren döper oss i ”*helig Ande och eld*” (Luk 3:16) upplever vår själ ett reningsbad. En del av vår själviska och likgiltiga natur ”bränns bort” av ”Andens eld” och vår vilja blir tänd av Guds kärlek för att förkunna evangelium och vinna människor för Gud.

Mattias (Post): – Beträffande uttrycket ”evigheters evighet” (gr. *aionas aionon*) så har ”*aionon*” som översatts med ”evighet” en pluralform i den grekiska grundtexten (1917 = evigheters evigheter). Jag vill jag ta upp den saken vid ett annat tillfälle.

Kvantitet eller kvalitet?

Petra (Analytiker): – Jag har en litet annan syn på detta med ordet ”evigt”. När Jesus talar om evigt liv – och han gör det inte mindre än sjutton gånger i Johannes evangelium – är det i betydelsen av ett liv med kvalitet. När Jesus säger att den som tror på honom redan har evigt liv (Joh 17:3), så har evig inte bara betydelsen av tidsmätt utan ha också av ett innehållsmätt. Det handlar inte enbart om en evig tillvaro eller evig existens, ty enligt Skriften har alla människor en evig själ, utan om ett liv i härlighet och ära i hans gemenskap. Jesus kom som vår Frälsare från en tillvaro i ångest och bedrövelse till ett liv i glädje och tillfredsställelse.

– Låt mig förtydliga detta med att adjektivet ”*aiónios*” kan betyda, inte enbart en lång tid (och i många fall oändlig tid) utan att det också kan ha **en värddimension**. Till de första grunderna i den kristna läran hör bland annat undervisningen om ”de dödas uppståndelse och **evig dom**” (Hebr 6:2). Vad betyder ordet ”*evig dom*”? Det kan ju inte betyda att bli dömd om och om igen i all evighet. En dom är ju en punkthandling och ordet evig måste därför betyda en dom med evig kvalitet, en dom som är rättvis, oantastlig och en ur alla aspekter fullkomlig dom som av den dömda själv upplevs som riktig. Jag citerar från Studiebibeln: ”Men uttrycket ”*evigt liv*” får också en kvalitativ betydelse utöver den rent kvantitativa. Det gäller här inte bara livets utsträckning utan också dess innehåll”. Likaså måste detta med ”*evigt straff*” hellre innebära ett straff med kvalitet och ”*evigt*” i betydelsen gudomligt, fullkomligt och rättvist än att betyda att det är oändligt i tiden.

Evigt förlorad

Hanna (Mid): – Rut använde nyss ordet ”*evigt*” förlorad. Det uttrycket hör man ofta, men det finns inte i Bibeln någonstans. Visst man kan gå förlorad och det är i sig ett fruktansvärt öde, men det står inte att man kan gå ”*evigt*” förlorad. Det är lätt att ta till överord som inte finns i Bibeln: evigt förbannad, evigt helvete, evigt förtappad etc.

Det finns endast två bibelställen i NT om straff som har översatt det grekiska adjektivet "aiónios" med "evigt", och det är "evigt straff" (Matt 25:46) och "evigt fördärv" (2 Thess 1:9). Det första stället har vi ingående studerat tidigare och då kommit fram till att det inte kan betyda "evigt". Detsamma gäller "evigt fördärv" som även bör översättas med "tidsålderligt (eoniskt) fördärv" eller eftersom det ordet är så ovanligt och klumpigt med "långvarigt fördärv". Det är ytterligt svagt att bygga en "evig" helveteslära på två uttryck med adjektivet "evigt" där översättningen är mycket tvetydig och omdiskuterad. Om det finns tidlösa straff vore inte Gud rättvis, ty då fick i princip alla samma ändlösa straff. Men det står att han ska döma var och en efter deras gärningar.

Dömd eller fördömd

Stefan: – I B2000 står det "dömd" i Mark 16:16 medan 1917 års översättning har ordet "fördömd". Vilket är det rätta?

Matteus (Post): – Låt mig få citera vad professor Harald Riesenfeldt i egenskap av översättare av B2000 svarade på en liknande fråga:

"Vi kan gissa att där 1917 har **fördöma**, kombinerar översättarna – medvetet eller omedvetet och i linje med traditionell kyrklig utläggning – föreställningen om en slutlig dom med sådana tankar om ett slutgiltigt straff som hämtas från andra utsagor i Bibeln. Det är föreställningar som förknippas med begreppen **fördömelse**, förkastelse, förtappelse. I nytestamentlig grekiska är emellertid verbet *katakrinein* på inget sätt kristet särspråk. Det betyder helt enkelt **döma skyldig**, utan fasta associationer till det påföljande straffets art eller varaktighet. Sådant kommer in först med den kristna reflexionen från fornkyrkans tid och framöver, och betyder att det hör till utläggningen men inte skall presas in i översättningen." Svaret blir alltså att "fördömd" är en felaktig översättning.

Kristina: – Vilken häftig debatt! Jag har många Biblar på många språk, men alla talar om "eviga" straff. Hur kan det vara möjligt att så många översättningar skulle vara fel?

– Så måste jag konstatera att jag har saknat inlägg av Andreas. Varför?

Andreas (Pre)⁵:– Som svar på detta vill jag anknyta till vad du själv sa i inledningen av sessionen. Problemen med tolkningen av Bibelns ord om de eviga straffen är så svåra och så mångtydiga att vi borde ofta svara: "Det vet vi inte". Paulus säger också att vår kunskap är ett "styckverk" (1917). *Ännu är min kunskap begränsad, då skall den bli fullständig som Guds kunskap om mig* (1 Kor 13:12 B2). Men längre fram ska jag försöka ge min syn på detta svåra ämne.

Kristina: – I nästa samling ska vi fortsätta med att tala om Millenniumet.

⁵Andreas är författarens representant i samtalen, hans "alter ego"

Millenniet

Kristina: – Denna gång ska vi tala mera om de stora förändringar som är att vänta på jorden vid Kristi återkomst. Stefan har du några frågor?

Är Millenniet det sjunde årtusendet?

Stefan: – Jo, men innan jag vill veta mer om hur Millenniet ska gestalta sig, har jag en något spekulativ fråga. Jag har nämligen hört om en teori som säger att människan nu funnits i sex tusen år sedan hon skapades, och att Millenniet – det sjunde årtusendet – skulle börja år 2000. Eftersom vi nu har passerat det årtalet utan att något speciellt hände, undrar jag om man räknat fel eller har den teorin ingen förutsägelse i Bibeln.

Rut (Historisk tolkning): – Enligt Moseboken skapade Gud världen på sex dagar. Den sjunde dagen välsignade och helgade Herren som en vilodag för alla sina verk. Flera bibelforskare har kommit fram till att denna skapelsevecka förebildar Guds tidsplan med hela mänskligheten. Sex tusen år är människans tid. Det sjunde årtusendet blir Millenniet – Guds stora sabbatsvila – som han på ett särskilt sätt kommer att välsigna. Som grund för denna tusenårsvecka har man ordet: ”*För Herren är en dag som tusen år och tusen år som en dag*” (2 Petr 3:8b, Ps 90:4). Denna tid på sex tusen år överensstämmer ganska väl med Bibelns kronologi, och det har nu gått 6000 år sedan Adam skapades och vi är på väg in i det sjunde årtusendet. Herrens återkomst kan ske mycket snart.

Flera av kyrkofäderna hävdade denna teori. Jag citerar först från Barnabasbrevet som beräknas vara skrivet mellan 100-150 e Kr: ”Given akt, barn, vad det betyder: *Han fulländade dem på sex dagar*. Det utsäger, att Herren på sextusen år fulländar allt. Alltså, barn, på sex dagar, det är på de sextusen åren allt skall fulländas. *Och han vilade på sjunde dagen*. Detta betyder: När hans Son skall komma och göra en ände på orättfärdighetens tid och skall döma de gudlösa och förvandla solen, månen och stjärnorna, då skall han vila på den sjunde dagen”.

Irenaeus som under det andra århundradet var biskop i Lyon skrev: ”På sex dagar skapades världen och på sex tusen år skall hon fullkomnas, och det är i det sjunde årtusendet hon skall fullkomnas, sedan Antikrist förut regerat i 1260 dagar. Herren skall komma från himmelen i sin Faders härlighet, och då skall han kasta Antikrist i eldsjön, men de rättfärdiga skall han giva riket och den därtill hörande vilan eller sabbaten, den sjunde dagen, och sålunda skall han fullkomna det åt Abraham givna löftet om arvet.”¹

¹Uppgifterna är hämtade ur tidskriften *Flammor*, nr 1 år 2000

Vår nuvarande tidsräkning

Andreas (Pre): – Vår tidsräkning bygger på en beräkning av Kristi födelse av munken Dionysius Exiguus på 500-talet. Men han gjorde en felräkning på minst fyra år, eftersom man vet att kung Herodes dog fyra år före vår nuvarande tidsräkning (år 750 från Roms grundläggning). Det var ju Herodes som gav befallning om barnamorden i Betlehem för att döda det nyfödda Jesusbarnet. Det verkliga millennieskiftet passerade vi därför redan 1996 eftersom Jesus föddes minst fyra år före vår tidsräkning.

Tobias (Dom): – Det finns inget stöd alls för en sjutusenårsteori i Bibeln. Att en dag är som tusen år för Herren är väl en sak, men det finns ingen profetia eller undervisning, varken från Jesus eller Paulus, som motiverar en tillämpning av det ordet på detta spekulativa sätt. Tillåt mig att upprepa att jag inte alls tror på något tusenårsrike. Det är en metafor för Kristi fridsrike i våra hjärtan och i församlingen. När Herren kommer ska hela jorden förgås av en fruktansvärd katastrof liknande den som på Noas tid. Därefter skapar Herren ”*nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor*” (2 Petr 3:13b). Sedan kommer det att bli en evig sabbatsvila.

Rut (Historisk tolkning): – De judiska rabbinerna har hävdat sjutusenårsteorin. I den första versen i Bibeln förekommer det hebreiska ordet *alef*. De hebreiska bokstäverna har talvärde och denna bokstav betyder 1000 som räkneord. Denna bokstav finner vi sex gånger i Bibelns första vers. Utifrån denna kunskap har judiska lärde antagit att världen består i 6000 år.

Mattias (Post): – Vi ser av Bibelns kronologi och tidsplan att Gud har indelat människans tid i tusenårsperioder. Det var 2000 år från Adam fram till Abrahams kallelse och ytterligare 2000 år fram till Kristi födelse och sedan har nådens och evangeliets tidsålder varat i 2000 år, summa 6000 år. Därför är det mycket troligt att det sjunde årtusendet blir de ”tusen åren” som är nämnda sex gånger i Uppenbarelseboken. Jag citerar:

*”Och han grep draken, den gamle ormen, det är Djävulen och Satan, och band honom för **tusen år**. Sedan kastade ängeln honom i avgrunden, stängde till den och förseglade den över honom, för att han inte längre skulle bedra folken, förrän de **tusen åren** har nått sitt slut. Därefter skall han släppas lös för en kort tid. Och jag såg troner, och de som satt på dem fick rätt att döma. Och jag såg deras själar som hade halshuggits därför att de hade vittnat om Jesus och förkunnat Guds ord (B2: hade Jesu vittnesbörd och Guds ord) och inte tillbett vildjuret och dess bild och inte tagit emot dess märke på pannan eller handen. De levde och regerade med Kristus i **tusen år**. Men de andra döda levde inte, förrän de **tusen åren** hade gått. Detta är den första uppståndelsen. Salig och helig är den som har del i den första uppståndelsen. Över dem har den andra döden inte någon makt, utan de skall vara Guds och Kristi präster och regera med honom i **tusen år**. Och när de **tusen åren** har gått till sitt slut skall Satan släppas ut ur sitt fängelse” (Upp 20:2-7).*

Usshers kronologi

För att gå in mera i detalj så var det den engelske ärkebiskopen Ussher som på 1600-talet i sin kronologi kom fram till att tiden från Adam fram till Kristi (verkliga) födelse var det exakt 4000 år. Denna kronologi fick han inför i den berömda bibelöversättningen "King James Version of the Bible". Men han fick lägga till fyra år fram till tiden för vår tidsräkning på grund av felräkningen. Från Adam till år 1996 blir det enligt Usshers kronologi jämnt 6000 år.

Om vi ser på den judiska tidsräkningen av idag, så skriver man år 5760 från Adam år 2000, men då är inte exilen i Egypten och tiden i den babyloniska fångenskapen inräknade. Enligt Josefus judiska historia bodde patriarkerna Abraham, Isak och Jakob 215 år som främlingar i Kanaans land och israelerna var sedan bosatta i Egypten i 215 år, summa 430 år.² Läger man till tiden i Egypten och Babylonien till det judiska årtalet 5760 ($5760+215+70=6045$), så kommer man till att det blir 6045 år från Adam fram till år 2000 i vår tidsräkning.

Rut (Historisk): – Att man inte får årtalen att stämma på exakt 6000 år från Adam fram till Millennium beror säkerligen på svårigheterna att göra en exakt beräkning från släkregisterna i Bibeln. Det finns ytterligare stöd för sjutusen-årsteorin i Hoseas profetia: "*Kom, låt oss vända tillbaka till Herren! Han rev, och han skall läka oss, han slog, och han skall läka oss. Han ger oss liv efter två dagar, på den tredje reser han oss upp, så att vi får leva inför honom*" (Hos 6:1-2). När judarna korsfäste Jesus, – 4000 år efter Adam – blev de hårt slagna av Herren, Jerusalem med templet förstördes och folket skingrades ut över världen. Men efter "två dagar" – 2000 år – skall Herren resa dem upp på nytt och göra dem levande inför honom under "den tredje dagen" som motsvaras av det sjunde årtusendet från Adam.

Hanna (Mid): – Det är helt tänkbart att Usshers beräkning kan slå fel på några årtionden. En annan sak är från vilket år som nådens tidsålder ska räknas. Det kan ju knappast vara från Kristi födelse. Kanske den började då Jesus vid trettio års ålder började sin offentliga verksamhet med att förkunna ett "*nådens år*" från Herren. Eller började nådens tidsålder på pingstdagen år 33, då Anden kom över församlingen och den kristna församlingen föddes? Om nådens tid ska vara i 2000 år så blir det ännu några årtionden av nåd in på 2000-talet för att förkunna evangelium innan Herren kommer och upprättar Millennium.

Andreas (Pre): – Ni bygger era slutsatser på Usshers beräkningar, men den kronologin var anpassad för att stämma med teorin.³ Om man noga följer de tidsangivelser som Bibeln själv uppger, visar det sig att teorin om jämna 6000 år från Adam fram till Millennium inte stämmer. Noga räknat kommer man till ett årtal av 6181 år från Adam fram till år 2000 i vår tidsräkning. I denna beräkning har jag då endast räknat med 215 år för israelerna i Egypten fastän många menar att de var där i 400 år. Med 400 år i Egypten blir det 6366 år från Adam

²Se appendix om Bibelns kronologi på sidorna 243-249

³De tidsangivelser som vanligen används av förläggare av bibelböcker är hämtade från ärkebiskop Usshers kronologiska system. Men de flesta forskare accepterar dem inte längre som korrekta.. Översättning av titel nr 3627, *The Thompson Bible*".

till år 2000. Men Josefus uppgift om att israelerna endast var 215 år i Egypten stämmer med att Mose endast var den fjärde generationen från patriarken Jakob (2 Mos 6:16-20).

Rut (Historisk): – Om Andreas beräkning verkligen stämmer så finns det ingen möjlighet att hävda sjutusenårsteorin. Men det återstår att se om han verkligen räknat rätt. Men hur som helst så ändrar det inte på profetiorna om Herrens snara återkomst och att det ska bli ett välsignat sabbatsmillennium på jorden.

Millenniet – en förgård till paradiset

Stefan: – Vi har samtalat mycket om vilka som ska befolka Millenniumet och vilka som ska regera. Men kan inte ni som tror att det blir ett tusenårsrike ge fler bibelställen som visar att det kommer att förverkligas. Berätta också litet mer om hur livet ter sig då. Blir det stora förändringar på jorden under Millenniumet?

Andreas (Pre): – När man läser Jesajas profetior om fridsriket, ser man att det kommer att bli stora och genomgripande förändringar på jorden. Satan kommer att vara bunden (Upp 20:2). Det blir ett riktigt fredsrrike ty alla vapen kommer att avskaffas och ingen ska lära sig att strida: *”Ty från Sion skall lag förkunnas, från Jerusalem Herrens ord. Han skall döma mellan folken, skipa rätt bland alla folkslag. De skall smida sina svärd till plogbillar och sina spjut till vingårdsknivar. Folken skall inte lyfta svärd mot varandra och aldrig mer övas i krig”* (Jes 3b - 4 B2). *”Herrens kunskap ska övertäcka jorden som vattnet övertäcker havsbotten”* (Jes 11:9). Det betyder att under Millenniumet kommer evangelium att förkunnas över hela jorden mer än någonsin tidigare (Jes 2:3, Apg 15:16f).

Naturen kommer att uppleva en blomstringstid som aldrig förr: *”Öknen och ödemarken skall glädja sig, hedmarken skall fröjdas och blomstra som en lilja. Ty vatten skall bryta fram i öknen och strömmar på hedmarken”* (Jes 35:1, 6b B82). Öknarna försvinner och det blir ingen mer svält på jorden. Sjukdomar och olyckor kommer att bli sällsynta och människorna kommer åter att bli gamla som träd, så som det var före floden, och djuren kommer att förlora sin rovdrift: *”Nej, den som dör ung skall dö vid hundra års ålder, och först vid hundra års ålder skall syndaren drabbas av förbannelsen. Ty samma ålder som ett träd uppnår skall man uppnå i mitt folk, och mina utkorade skall själva njuta av sina händers verk. Då skall vargar gå i bet tillsammans med lamm, och lejon skall äta halm liksom oxar...”* (Jes 65:20b, 22b, 25a B82). Enligt denna profetia kommer det dock att finnas både synd och straff under denna tid, alltså inget fullkomligt paradiset. Likväl kommer Millenniumet att bli en underbar tid på jorden och man kan se den som en förberedelse för den nya jorden.

Daniel profeterar och säger: *”Salig är den (människa) som håller ut och hinner fram till 1335 dagar”* (Dan 12:12 SFB). Hon får gå in i detta underbara

himmelrike på jorden, som Kristus skall upprätta när han kommer: ”Då skall konungen säga till dem som står på hans högra sida: Kom, ni min Faders välsignade, och ta i besittning det rike som stått färdigt åt er från världens begynnelse” (Matt 25:34 SFB).

Under Millenniumet blir Jerusalem världens huvudstad med Jesus som kung: ”På den dagen ska han som är arvtagaren till kung David vara ett frälsningens banér för hela världen. Folken ska söka sig till honom för landet där han bor kommer att vara en underbar plats” (Jes 11:10 LB). Då går profetian som ärkeängeln Gabriel gav jungfru Maria i uppfyllelse: ”Han skall bli stor och kallas den Högstes son. Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron, och han skall härskas över Jakobs hus **för evigt**, och hans välde skall aldrig ta slut” (Luk 1:32-33 B82).

Elia (Real): – Ni talar om ett rike som ska vara i tusen år, men i de upplästa bibelställen talas det om ett rike som ska vara för evigt. Hur går det ihop?

Andreas (Pre): – Som redan sagts, är tusenårsriket en förberedelse för den nya jorden. Efter striden med Gog och Magog då Satan åter kommit lös, renas jorden i eld och fridsriket fortsätter på den nya jorden med Jesus som kung. Då förverkligas Guds ursprungliga plan med hela skapelsen: ”För jag skapar nya himlar och en ny jord, så underbara att ingen längre ens kan tänka på dem som fanns förut. Var glada! “**Gläd er alltid åt det jag skapat! Se här! Jag ska göra Jerusalem till en plats full av lycka. Dess folk ska vara ett glädjens folk**” (LB). ”Ty se, jag vill skapa nya himlar och en ny jord, och man skall ej mer komma ihåg det förgångna eller tänka på det. **Nej, ni skall fröjdas och jubla till evig tid över det som jag skapar. Ty se, jag vill skapa Jerusalem till jubel och dess folk till fröjd**” (Jes 65:17-18 B82).

Jag upprepar. I sitt tal i Salomos pelargång profeterade aposteln Petrus om att det blir ett fridsrike med Jesus som kung. ”Ångra er därför och vänd om, så att era synder blir utplånade och **tider av vederkvickelse kommer från Herrens ansikte och han sänder Messias** som är bestämd för er, nämligen Jesus. Honom måste himlen ta emot tills de tider kommer då allt det blir **återupprättat** (gr. apokatastasis = återställelse), som Gud har förkunnat genom sina heliga profeter från urminnes tid” (Apg 3:19-21 SFB).

Kristina: –Jag vill sammanfatta samtalen om Millenniumet. Det finns alltså tre uppfattningar. För det första att Millenniumet börjar vid Kristi återkomst till Olivberget och är likt en förgård till det fullkomliga livet på den nya jorden. Andreas, Hanna, Rut och Mattias företräder den uppfattningen. För det andra att Millenniumet eller Guds rike redan har kommit genom församlingen. Den teorin företrädes av Elia. För det tredje att det inte alls finns något Millennium utan med en gång efter domedagen då jorden skall brinna, skapar Gud nya himlar och en ny jord. Den teorin företrädes av Tobias.

Kristina: – Vid nästa samling ska vi tala om den yttersta domen.

Den yttersta domen

Kristina: – Detta blir den näst sista gången som vi samlas till studiecirkel. Denna gång har vi ett mycket stort och svårt ämne att samtala om, nämligen det som Bibeln kallar för *slutet* och *den yttersta domen*. Därför har vi förlagt samtalen till en lördag med en eftermiddagssession och två kvällssessioner.

– Som inledning vill jag citera ett par välkända bibelställen: ”*Därefter kommer slutet, då han överlämnar riket åt Gud, Fadern, sedan han gjort slut på varje välde, varje makt och kraft. Ty han måste regera tills han lagt alla fiender under sina fötter. Som den siste fienden berövas döden all makt, ty allt har han lagt under hans fötter. Och när allt har blivit lagt under honom, då skall Sonen själv underordna sig den som har lagt allt under honom, för att Gud skall vara allt i alla*” (1 Kor 15:24-27a, 28 SFB).

– ”*Och jag såg de döda, höga och låga, (SFB: stora och små) stå inför tronen, och böckerna öppnades. Och ännu en bok öppnades, livets bok. Och de döda dömdes efter vad som stod i böckerna, efter sina gärningar. Och havet gav tillbaka de döda som var i det, och döden och dödsriket (SFB: helvetet) gav tillbaka de döda som var i dem, och var och en dömdes efter sina gärningar. Och döden och dödsriket kastades i den brinnande sjön. Detta är den andra döden, den brinnande sjön. Och var och en som inte fanns uppskriven i livets bok kastades i den brinnande sjön*” (Upp 20:12-15).

Den yttersta domen

Stefan: – När kommer slutet?

Mattias (Post): – Av texten i Apokalypsen att döma kommer ”slutet” efter tusenårsriket innan Gud skapar nya himlar och en ny jord. Alla som inte har del i den första uppståndelsen, uppstår då, men med jordiska kroppar till dom, både stora och små. Havet, döden och dödsriket ska ge igen sina döda.

Stefan: – När får en människa sitt namn i Livets bok?

Mattias (Post): – En del menar att alla från födelsen har sina namn i livets bok (Dan 12:1, Upp 13:8, 17:8). Alla är skapade till Guds avbild. Barn är utan synd och Guds rike tillhör dem (Mark 10:14). Men då synden kommer in i deras liv kan deras namn bli strukna (2 Mos 32:32-33; Upp 3:5), och då blir människan andligen död i synder och överträdelser (Ef 2:1-2). Men å andra sidan får de som tar emot förlåtelse och frälsning tillbaka sina namn i livets bok (Luk 10:20, Fil 4:3 – omvända hedningar). Vill tillägga att det även finns synd till döds (1 Joh 5:16f) och för dem finns det ingen förlåtelse.

Stefan: – Det står: ”*om någon inte fanns skriven i livets bok kastades han i*

eldsjön” vilket är den andra döden. Meningens formulering ger intrycket att de flesta är skrivna i livets bok. Där kunde ju stått: ”Om någon fanns skriven i livets bok, ska han inte drabbas av den andra döden”, vilket då skulle betytt att det endast är få som är skrivna där. Flertalet bibeltroende menar att Bibeln lär att alla som inte blivit frälsta drabbas av ett evigt straff utan slut.

Jesus är domaren på den vita tronen

Hanna (Mid): – Du får inte glömma att många har blivit frälsta under Millenniumet. Dessa har sina namn skrivna i livets bok. Men visst är uttrycket överraskande – detta att alla de ogudaktiga ska stå upp från de döda – dock med naturliga kroppar. Det står ingenting om vad som händer med deras kroppar som har sina namn i livets bok. Ska de få härlighetskroppar och befolka himlen eller ska de behålla sina naturliga kroppar och leva på den nya jorden? Det finns många frågetecken.

Tänk om det blir så, att de som varit väldigt länge i dödsriket, *Hades*, nu får upprättelse vid den vita tronen och får ingå i livet. Kain har vid det här laget varit mer än sju tusen år i dödsriket i väntan på den slutgiltiga domen. För honom är säkert den tiden som en evighet. Likväl är den tiden endast som en droppe i ett oändligt stort hav om hans straff skulle vara evigt i betydelsen ändlöst. Säkert har han tusentals gånger hunnit ångra att han ”kastade den där stenen”¹ som gjorde honom till den förste mandråparen. Tänk om han nu får förlåtelse och en ny syndfri natur – en sådan som Adam hade före fallet – och förvandlad får gå in på den nya jorden. Och inte bara Kain utan många andra som syndat och varit ohörsamma får kanske uppleva samma sak, och deras ”strafftid” nu är avslutad och har blivit inskrivna i livets bok. Vilka ska annars befolka den nya jorden? Är det endast de som blivit frälsta under Millenniumet? Enligt Jesaja blir det inte många levande människor kvar efter eldsdomen på den gamla jorden (Jes 24:1-6).

Låt oss inte glömma att det är Jesus som är domaren på den vita tronen. All dom har Fadern överlåtit åt Sonen (Joh 5:22). När Paulus vittnar i Aten säger han: ”*Ty Gud har fastställt en dag då han skall döma världen med rättfärdighet genom en man som han i förväg har bestämt därtill. Det har han bekräftat för alla människor genom att låta honom uppstå från de döda*” (Apg 17:31). Han, som av kärlek dog för att försona människornas synder, ska döma. Jesus kommer att ge en rättvis dom – var och en kommer att dömas efter sina gärningar (Upp 20: 13), och Jesaja säger om honom som domaren: ”*Han skall ha sitt välbehag i Herrens fruktan, och han skall inte döma efter som ögonen ser eller skipa lag efter som öronen hör. Utan med rättfärdighet skall han döma de arma och med rättvisa skipa lag åt de ödmjuka på jorden. Och han skall slå jorden med sin muns stav, och med sina läppars anda döda de ogudaktiga. Rättfärdighet skall vara bältet omkring hans midja och trofasthet bältet omkring hans höfter*” (Jes 11:3-5). Det kommer att bli en fullkomligt rättvis dom

¹”Medan de var ute på marken överföll Kain sin bror och dödade honom.” 1 Mose 4:8. Om han var feg kastade han först en sten. Stenkastning är ett vanligt sätt att anfälla fiender på i GT.

– en mild dom över de arma och ödmjuka på jorden, men också en sträng och rättvis dom för dem som orsakat många andra människor lidanden.

Jesus predikade i dödsriket

Vad predikade Jesus efter segern på korset för dem som var ohörsamma på Noas tid och omkom i syndafloden? Jag citerar: *"I anden gick han ock åstad och predikade för de andar, som hölls i fängelse, för sådana som fordom var ohörsamma, när Guds långmodighet gav dem anstånd i Noas tid..."* (1 Petr 3:19-20a 1917). Kunde han, som av kärlek till syndare gick i döden för att rädda dem, komma ned till de fångna i dödens fängelse med ett budskap i den här stilen: "Ni får skylla er själva för att ni syndade. Ni slipper aldrig ut häri-från. Ert straff är evigt och utan slut." Är det inte mer troligt att han i stället predikade: "Nu har jag vunnit seger över alla era fiender: Satan, synden och även döden. Jag har nycklarna till döden och dödsriket (Upp 1:18) och ni ska alla få stå upp igen från de döda (Upp 20:13) och möta mig för att få en rättvis dom vid den vita tronen. Det dröjer ett tag ännu. Så bida er tid." Kanske han...

Tobias (Dom): – Sluta att fantisera! Bibeln lär ingenting om frälsning efter döden. Låt oss än en gång läsa vad som står i Apokalypsen så får vi en helt annan bild: *"Den som tillber vilddjuret och dess bild och tar dess märke på sin panna eller sin hand, han skall själv få dricka av Guds vredes vin, som oblandat hålls i Guds vredes bägare. Han kommer att plågas i eld och svavel inför de heliga änglarna och inför Lammet. Röken från deras plåga stiger upp i evigheters evigheter. De har ingen ro eller vila vare sig dag eller natt, dessa som tillber vilddjuret och dess bild och tar emot märket med dess namn"* (SFB Upp 14:9b-11). Inte mindre än ett 20-tal gånger har vi uttrycket "evigheters evigheter" i NT, en antydning om en ännu längre evighet än evigheten.

Mattias (Post): – Det ser ut att finnas en rättvisa i detta straff. De som tillbett och efterföljt vilddjuret och utfört hemska terrorgärningar mot oskyldiga människor, mycket värre saker än vad Kain och Noas samtid en gång gjorde, får ett mycket långt och kännbart straff.

Evigheters evigheter

Nu vill jag ge min syn på den egendomliga ordkonstruktionen "evigheters evigheter", som deras strafftid ska vara. Den grekiska grundtexten "aiónas aiónon" visar nämligen tydligt att det här inte är en fråga om ett tidlöst straff. Grekiskan borde översättas med "flera tidsåldrar", ty man kan ju inte förlänga en evighet med en annan – en evighet är ju redan en oändlig tid – däremot kan en tidsålder åtföljas av en annan. En annan sak vi kan lägga märke till är, att Gud inte har lämnat dessa stackars själar åt sitt öde. Som vi redan sagt är de under uppsikt av heliga änglar och av Lammet vilket garanterar att de får ett rättvist straff i enlighet med domsutslaget vid slutdomen inför den vita tronen. Evigheten är oändlig men ordet "tidsåldrar" är en begränsad tid och en dag kommer slutet även för deras strafftid.

Petra (Analytiker): – Jag håller med Mattias om att uttrycket ”*evigheters evigheter*” – en dubbel flertalsform – inte kan betyda oändlig tid även om det låter så. Här har vi ytterligare ett skriftställe där en böjningsform av ordet ”*aion*” felaktigt är översatt med evighet. Detta medger till och med P. Waldenström¹ som i sina kommentarer till sin översättning av NT om detta ord upplyser att det ”ordagrant” heter ”*tidsåldrarnas tidsåldrar*”. Uttrycket är en speciell ordkonstruktion och motsvaras av andra liknande konstruktioner som ”konungars konung”, ”himlars himmel” och ”böckernas bok” och betyder den eller de förnämsta av flera av en viss sort. ”*Tidsåldrarnas tidsåldrar*” syftar därför på de mest förnämna av flera tidsåldrar för människosläktet, nämligen på det messianska riket då Jesus ska regera som konungarnas Konung, men inte minst till den därefter kommande tidsåldern som kommer att bli den underbaraste av alla ”eoner” för de befriade människorna då Gud gör allting nytt (Ef 2:7, Upp 21:4f).

Kontentan blir att medan ”*fåren*” får uppleva ett underbart fridsrike på jorden, kommer ”*getterna*” att drabbas av en hemsk tid i väntan på domen för sina våldsgärningar som varar under samma tid (en eon), nämligen under tusen år. Därefter uppstår de till slutlig dom inför den vita tronen. Eftersom ”*tidsåldrarnas tidsåldrar*” står i pluralis blir straffet för dem som tillbett Vilddjuret och har dess märke förmodligen förlängt även till den därefter kommande tidsåldern (eonen). Såvitt jag förstår kommer inte indelningen i tidsåldrar att upphöra förrän Kristus helt har fullgjort sitt uppdrag, att upprätta Guds rike i sin fullhet (1 Kor 15:22-28).

Petra (Analytiker): – Låt oss även studera ordet ”*olam*” som är ordet för ”evig” i hebreiskan. Det finns många översättningar av ”*olam*”, både i betydelsen obestämd tid och evig tid. Jag citerar Studiebibeln: ”Grundbetydelsen av *olam* är hemlig, dold, 2 Kon 4:27; Ps 10:1. Som tidsbegrepp visar ordet hän mot en tid bortom det förnimbara, **en obegränsad, obestämd, okänd period i svunnen eller kommande tid**. Ordet rymmer även begreppet kontinuitet. Allt efter sammanhanget kan termen översättas med **fordom, alltid, evig, evinnerlig**. Det är ”*olam*” med avledning som är vanligast i GT för evig och evighet. GT använder ofta orden evig och evighet i relativ betydelse. Karaktären av den sak som det vid varje tillfälle gäller och förhållandena i förbindelse med detta, anger varaktigheten.”

Som exempel på relativ betydelse av ordet ”*olam*” kan nämnas att när en träl i Israel ville bli kvar hos sin husbonde som träl för alltid, så skulle hans herre genomborra hans ena öra med en syl. ”...därefter vare han hans träl **evärdligen (*le-olam*)**” (2 Mos 21:6 1917). I både B2000 och SFB är *le-olam* översatt med ”för alltid”. Det exemplet visar att *olam* inte alltid kan översättas med evig i dess absoluta betydelse.

Kristina: – Eftersom vi har tre samlingar i dag tar vi nu en längre kaffepaus.

¹”Det bör dock framhållas att även Waldenström mot slutet av sitt liv gav uttryck för att han inte stod främmande för universalismen. Han citerade – enligt sin hustru – Geijerspsalmens ord: ’Det intet finns, som icke vinnas, av kärleken som lider’. I ett brev till en god vän citerar Waldenström denna psalm och tillägger: ’Kanske är det så. Guds nåd är evig.’” Ur Alf Lindbergs bok ”Människans väg” sid. 190.

Himmel eller helvete

Kristina: – Innan vi fortsätter våra samtal om den yttersta domen, vill jag åter påminna om vår viktiga princip att skrift ska förklara skrift. Denna gång vill jag själv ställa en fråga:

– Tror ni verkligen att det finns möjlighet att få förlåtelse och upprättelse inför den vita tronen? Finns det bibelstöd för detta?

Evangelium till de döda

Mattias (Post): – Ingen kan säga något med säkerhet. Men det finns en antydning till förlåtelse även efter döden i en annan tidsålder (eon). Jesus sa: *”Därför säger jag er: All synd och hädelse skall människorna få förlåtelse för, men hädelse mot Anden skall inte förlåtas. Den som säger något mot Människosonen skall få förlåtelse. Men den som talar mot den helige Ande, skall inte få förlåtelse vare sig i den här tidsåldern (gr, aioni = tidsålder, lång tidrymd, evighet) eller i den tillkommande”* (Matt 12:31-32 SFB).

Hanna (Mid): – Hur vill ni förklara följande ord: *”Ty avsikten med att evangeliet predikades också för dem som nu är döda, var att de visserligen skulle dömas kroppsligen som människor döms, men leva andligen, liksom Gud lever”* (1 Petr 4:6 SFB). Både i 1917 års Bibel, i SFB och i B2000, står det tydligt att evangelium¹ – ett glädjebudskap – förkunnades för de döda.

Tobias (Dom): – Men det står också att de skulle dömas kroppsligen. De kommer alltså inte undan det eviga straffet. Att de får höra vad evangelium skulle inneburet för dem om de tagit emot det när de hade sina nådestillfällen, men som de avvisade och har gått miste om, kommer bara att förvärja deras grämselse och bedrövelse. Däremot får deras ande leva. Bibeln lär ingenting om utplåning av själen och anden.

Den andra döden – förintelse?

Stefan: – Vad menas med den andra döden? Är det inte detsamma som förintelse – personlighetens utsläckande? Man får ofta höra att de som inte i denna tiden upplever frälsning är dömda till ett evigt straff utan något slut. Vore det inte barmhärtigare då att dessa människor utplånades i den andra döden? Det är ju en orimlig tanke att kanske nittio procent av mänskligheten – som är skapade till Guds avbild – ska leva i en evig tortyrkammare.

Tobias (Dom): – Jesus talar om *”de torra grenarna som kastas bort och läggs på elden för att brännas bort”* (Joh 15:6), och Johannes Döparen om att

¹Studiebibeln: Gr, euangelithe från eu-angelizo = förkunna glädjebud, predika evangelium, evangelisera.

”varje träd som inte bär god frukt ska huggas bort och kastas i elden” (Matt 3:10). Talar inte det om förintelse? Men det allra starkaste ordet har vi i Matteus: *”Var inte rädda för dem som dödar kroppen men inte kan döda själen. Frukta i stället honom som kan fördärva (apolesai = förgöra) både själ och kropp i Gehenna”* (Matt 10:28 SFB).

Petra (Analytiker): – Detta om grenar som kastas på elden för att brännas bort, är ett bildspråk i en liknelse som man inte kan göra till en förintelselära. Bibeln lär inte att människans själ kan förintas, eftersom hon är skapad till Guds avbild (1 Mos 1:26-27) och, till skillnad från djuren, har hon ”evigheten i sitt bröst” (Pred 3:11). Det betyder att människan har en evig ande som aldrig kan utplånas. Jehovas vittnen predikar om själens förintelse för dem som inte tror på deras lära. Deras kardinalställe är från Predikaren: *”Ty det går människors barn som det går djuren, det går dem alla lika. Den enes död är som den andres. Alla går de till en och samma plats. Alla har de blivit till av stoft, alla vänder åter till stoft”* (Pred 3:19-20 SFB). Dessa verser stämmer när det gäller människans kropp. Liksom hos djuren upplöses människans kropp och blir åter stoft. Men Jehovas vittnen glömmer att citera hur Predikaren avslutar sin jordnära predikan om livets fåfänglighet och förgänglighet: *”...då människan går till sin eviga boning... då stoftet vänder åter till den jord det kommit ifrån och anden vänder åter till Gud som gav den”* (Pred 12:5b, 7 SFB). Läran om att den andra döden skulle betyda förintelse kallas för ”annihilationsläran”², men den har alltså inget stöd i Skriften som tvärtom visar att människan alltid är till såsom ett personligt jag (Upp 20:12-13).

Hanna (Mid): – När Jesus hade segrat på Golgata utropade han *”det är fullbordat”* (gr: tetélestai: fullända, avsluta, betala, göra slut på en skuld). Det skulle kunna översättas med: *”Jag har betalat priset.”* Därefter gick han ned i dödsriket (hades) och predikade för andarna i fångelset – **de som var ohörsamma på Noas tid** (1 Petr 3:19-20). **De var alltså inte förintade.** När det gäller Odjuret och den falske Profeten så står det att de kastades i eldsjön före tusenårsriket. När sedan, tusen år senare, även Satan hamnar där, fanns de fortfarande kvar i eldsjön (Upp 19:20, 20:10). Om några är ”kvalificerade” för förintelse, är det väl dessa två grymma personer som orsakar så många människor hemska lidanden. Men så är inte fallet.

Nej, Gud har en annan lösning på problemet med människans fall och synder än förintelse. Det är försoning, förlåtelse, och upprättelse. En dag kommer alla att erkänna Jesus som Frälsare och Herre: *”Därför har också Gud upphöjt honom över allting och gett honom namnet över alla andra namn, för att i Jesu namn alla knän skall böja sig, i himlen och på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna, Gud, Fadern, till ära, att Jesus Kristus är Herren”* (SFB Fil 2:9-11). (1917: Herre, B2000: herre). Jag tror, att när dessa som nu inte bekänner Jesus som sin Frälsare, erkänner Jesus som Herre, så sker deras upprättelse.

²Av latinets *ad nihil* = till intet

Den dubbla utgången – himmel eller helvete

Tobias (Dom): – När Paulus skriver till filipperna att *”alla knän skall böjas för Jesus”* (Fil 2:10), så betyder det inte att alla till slut blir frälsta. I så fall skulle Paulus motsäga sig själv, ty han fortsätter nämligen med att säga: *”Många – jag har ofta sagt det och säger det med tårar – är fiender till Kristi kors, de lever så att de slutar i fördärvet”* (Fil 3:18-19 B82). Man kan inte både sluta i fördärv och bli räddad. Att *”alla knän skall böjas”* pekar i detta sammanhang inte på allas slutliga frälsning utan på Kristi fullkomliga seger. Paulus är helt klar över *”den dubbla utgången”*, det vill säga frälsningens möjlighet och fördärvets risk. Till filipperna säger han om dem som räddas: *”Vårt hemland är himlen,”* medan han om de andra säger: *”De får sitt slut i fördärvet.”*

Hanna (Mid): – Jag kan inte se det så. Även om de ogudaktiga för en tid hamnar i fördärvet för att avtjäna sitt straff, är ändå slutmålet att de ska erkänna Jesus som Herre och Frälsare. Hela stycket avslutas ju med: *”Ty han har kraft att lägga allt under sig.”* När Jesus till slut lägger allt och alla under sig, tror jag, att det kommer att innebära försoningens slutliga seger över syndafallets alla följder.

Tobias (Dom): – Ingalunda! Även om avslutningens formulering kan skapa missförstånd när den blir skild från sitt sammanhang, är slutmålet av allt att döma dubbelt. Paulus kan inte mena att alla mot sin vilja och utan tro på Kristus, skall tvingas till underkastelse för att ta emot Jesus som Frälsare. Vad texten säger oss är att många, som tidigare inte velat bekänna Jesus som sin Herre, ändå till sist ska inse och bekänna hans herravälde, dock inte som frälsta, men som överbevisade.

Mattias (Post): – De som får ta sitt straff och hamnar i fördärvet, behöver säkert inte tvingas till någon underkastelse för att bli räddade. De blir säkert både tacksamma och glada för den upprättelse och nåd som Kristi försonaregärning erbjuder dem när deras strafftid är slut. Den rike mannen blev faktiskt till en viss del omvänd i dödsriket. Han började att tänka på andras väl och ve och önskade att Lasarus skulle besöka hans bröder och varna dem så att inte de också skulle hamna i fördärvet. Säkert blir ingen som drabbas av dom och straff nödbedd när det gäller att ta emot nåd när tiden är inne. För att åter citera Paulus så säger han i Romarbrevet: *”Liksom en enda människas olydnad gjorde alla till syndare, så skall en endas lydnad göra alla rättfärdiga.”* (Rom 5:19 B2). Här står det väldigt tydligt att **alla** ska göras rättfärdiga. Det är Guds slutmål.

Vad menade Paulus?

Tobias (Dom): – Det kanske kan tyckas att alla ska göras rättfärdiga, men vid närmare studie kan det inte vara vad Paulus menar. I vers 18 skriver han dessutom om *”dom för alla människor”*, men också om *”frikännande och liv för alla människor.”* Dessa och liknande uttryck har fått en del bibeltolkare att

förespråka teorin om allas frälsning. Men det visar sig vara både teologiskt och språkligt svårt att försvara en sådan uppfattning. Det grekiska ordet *"polloi"* som i Rom 5:19 översatts med "alla", har varit föremål för omfattande studier.³ Det är uppenbarligen så att ordet i vissa fall kan betyda "alla", men i de flesta fall har ordet innebörden "många". Åtta gånger varvas orden *"pantas"* (alla) och *"polloi"* (många) i texten (Rom 5:12-21), en gång med översättningen många (v 16) men sju gånger med översättningen "alla". I 1917 års översättning däremot är fördelningen 3 (alla) 5 (de många). Detta visar på svårigheten att ge en korrekt översättning på ord som inte har absoluta betydelser. Därigenom blir det också större spelrum för tolkningar åt ena eller andra hållet. Men när Paulus talar om att *"Kristi lydnad ska göra alla rättfärdiga"*, så är det underförstått: **"för alla dem som tro"**. Jesus uttrycker samma sak flera gånger i olika sammanhang: *"Människosonen har kommit.. för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många"* (inte för alla, utan för dem som tror) *"Detta är mitt blod, förbundsblodet, som blir utgjutet för många"* (inte för alla, utan för dem som tror) *till syndernas förlåtelse"* (Matt 20:28, 26:28).

Hanna (Mid): – Att *"polloi"* kan översättas både med *"alla"* och med *"de många"* krånglar till tolkningen. Men låt oss se på en mening med *"pantas"* som endast har betydelsen "alla": *"Alltså: liksom en endas överträdelse ledde till fällande dom för alla (pantas) människor, så har också en endas rättfärdiga gärning lett till frikännande och liv för alla (pantas) människor"* (Rom 5:18). Här talas inte alls om en dubbel utgång och inte heller kan *"pantas"* betyda att det endast gäller "de många", ty då hade inte Paulus valt ett sådant ord. Om man ska ha en konsekvent bibeltolkning, måste till slut **alla** (pantas) få del av *"frikännande och liv"* på grund av en endas rättfärdiga gärning.

Jag vill tillägga ytterligare ett ord av Paulus som med eftertryck betonar att **alla** människor ska få nytt liv: *"Liksom alla (pantas) dör genom Adam, så skall också alla (pantas) få nytt liv genom Kristus"* (1 Kor 15:22 B2000). Alla människor har genom födelsen blivit delaktiga i Adams syndafall och därmed också döden. Utan att någon har bett om det, har alla fått detta hemska arv från Adam. Guds rättvisa kräver därför att **alla (pantas) får nytt liv genom Kristus**. Jag tror inte, som Tobias vill framhäva, att det är underförstått "för alla dem som tro". Paulus säger att Gud är *"Frälsaren för alla människor, först och främst för de troende"* (SFB) eller *"som är alla människors Frälsare, först och främst deras som tro"* (1917 1 Tim 4:10b).

Det som gör detta möjligt på rättslig grund är Kristi försoning: *"Ty Gud beslöt att låta all fullhet bo i honom och att genom hans blod på korset stifta fred och försona allt (ta panta) med sig genom honom och till honom, allt på jorden och allt i himlen"* (Kol 1:19). Jag tror att allt, både i himlen och på jorden, har försonats och ska återföras till sitt gudomliga ursprung.

Kristina: – Efter fruktpausen har vi vår tredje samling denna lördag. Vi ska då avsluta samtalen om domen.

³Uppgifterna är hämtade från en debattartikel i *Hemmets Vän* av SMF:s riksevangelist Jan Erixon.

Den andra döden

Kristina: – Vi ska nu avsluta våra samtal om vad som händer vid den yttersta domen inför den vita tronen. Det handlar nu om eldsjön och den andra döden. Jag citerar: *”Och döden och dödsriket kastades i den brinnande sjön. Detta är den andra döden, den brinnande sjön. Och var och en som inte fanns uppskriven i livets bok kastades i den brinnande sjön”* (Upp 20:14-15).

– Har Stefan någon fråga?

Ska även den andra döden förintas?

Stefan: – Det står att *”den siste fienden som förintas är döden”* (1 Kor 15:26). Kan inte det betyda att till slut även den andra döden kommer att upphävas då Gud blir allt i alla?

Mattias (Post): – Om man ska tolka det bokstavligt, just som det står, så kan det ju inte finnas någon död kvar – allt kommer att få ett evigt och underbart liv, precis så som Skaparen hade tänkt från början, innan Satan kom in och förstörde. Hur kan Gud annars bli ”allt i alla” om miljarder människor skulle ha ett evigt lidande i en brinnande sjö? Kan dessa frivilligt ge ära åt Gud och säga att Gud är allt för dem och erkänna Jesus som Herre och Frälsare om de inte blir befriade från sitt lidande? Jag tror att döden till slut – även den andra döden – kommer att bli helt besegrad och utplånad, just som bibelordet säger.

Rut (Historisk): – Det är just som jag sagt tidigare. Med sådana tankar och en sådan förkunnelse kan människor slå sig till ro och mena att det kommer att ordna sig och bli bra till slut. Det är en ödesdiger förkunnelse. Om den skulle vara riktig, varför sänder vi då ut missionärer och varför försöker vi omvända människor? De allra flesta exegeter är eniga – de ”eviga straffen” är mycket säkert dokumenterade i Skriften och den som förkunnar något annat våldför sig på Guds ord och får ta konsekvenserna av det.

Mattias (Post): – Rut har missuppfattat vad jag sa! Jag har inte sagt att det inte finns straff för synden. Jag har sagt att människor utan tron på Jesus som sin Frälsare går förlorade, men däremot står det inget om att de går **evigt** förlorade. Det uttrycket finns inte i Bibeln. Det finns upprättelse och återställelse efter att straffet är avtjänat.

Vad jag ville visa på är att Bibeln har ett budskap om en fullkomlig seger över synden och döden. Satan ska inte till slut stå som segerherre över större delen av mänskligheten. Det betyder alltså inte att det inte finns något straff alls. Tvärtom är straffet fruktansvärt för dem som inte tar emot frälsningen som

erbjuds i evangeliet. Det är därför som vi under församlingens tidsålder ska lyda Jesu missionsbefallning och gå ut i hela världen och göra alla folk till lärjungar. Det är därför som Jesus så många gånger varnar för förförelser och för att leva ett syndigt och lättsinnigt liv.

Än en gång vill jag framhålla det oerhörda i Kristi seger över syndafallet och alla dess följder. Vid Kristi tillkommelse i skyn kommer alla frälsta att få del av den första uppståndelsen. Men alla övriga döda, som är förvarade i "hades" ska också uppstå, ty dödsriket ska ge igen sina döda. Det är oerhört fascinerande att som en följd av Jesu seger och uppståndelse tog han nycklarna från döden och dödsriket (Upp 1:18) så att till slut även döden ska bli berövad all sin makt. Till och med de ogudaktiga får uppstå, dock med jordiska kroppar och för att dömas (Joh 5:28). Kristus ska så regera tills han besekrat alla fiender till Guds skapelse. Då allt blivit honom underlagt – vilket jag tror innebär en återställelse av allt vad syndafallet har förstört – kommer han att överlämna riket åt Fadern, så att Gud blir allt i alla.

Hanna (Mid): – Det kan ju inte vara någon mening i detta att Gud låter alla människor uppstå från de döda – även de ogudaktiga – för att sedan förinta dem i den andra döden eller att ge dem ett straff utan slut. Den andra döden kan därför inte vara förintelse utan en strafftid som betyder skilsmässa från Gud och hans gemenskap. På samma sätt är människor som lever ett syndigt och gudsfrånvänt liv andligen "döda i synder och överträdelser" (Ef 2:1) det vill säga saknar gemenskap med Gud. Men när straffet är avslutat ska Herren förinta den andra döden och upprätta gemenskapen med dessa arma människor. Hur ska annars Gud kunna bli allt i alla?

Vad kommer efter de få slagen och de många slagen?

Hanna (Mid): – Jag har ytterligare ett argument för att straffet inte kan vara evigt. Jesus sade: "Och den tjänare, som hade fått veta sin herres vilja, men inte redde till eller gjorde efter hans vilja, han skall bli straffad med många slag. Men den som utan att ha fått veta hans vilja gjorde, vad som var slag värt, han skall bli straffad med allenast få slag" (Luk 12:47,48 1917). Det måste komma "straffrihet" efter de "få slagen" och de "många slagen".

Tobias (Dom): – Det ordet handlar inte om "eviga straff" utan gäller tjänarens ställning inför sin Herre – alltså en fråga om olydiga och slarviga kristnas bestraffning här i tiden. Paulus skriver: "Ty den som äter och dricker utan att urskilja Herrens kropp, han äter och dricker en dom över sig. Därför finns det många svaga och sjuka bland er, och ganska många är insomnade [i förtid]. Om vi gick till rätta med oss själva, skulle vi inte bli dömda. Men när vi döms fostras vi av Herren, för att vi inte skall bli fördömda¹ tillsammans med världen (1 Kor 11:29f).

¹Fördömda, se sidan169

Hanna (Mid): – Läser man hela sammanhanget ser man att det handlar om straff över de ogudaktiga. Jesus började detta samtal med orden ”*Var också ni beredda, ty i en stund då ni inte väntar det, kommer Människosonen*” (Luk 12:40). Längre ned i samma text då han talar om ”*många slag och få slag*” finns uttrycket ”*När deras Herre kommer*”, vilket visar att hela framställningen handlar om hur det ska bli vid Kristi återkomst då han ska döma levande och döda (Apg 10:42, 17:31). Först blir det en dom av de då levande folken (Matt 25:31-46) och sedan, efter tusenårsriket, kommer domen för alla de ogudaktiga inför den vita tronen (Upp 20:11-15). Alla, både de frälsta och de ogudaktiga, ska få höra Guds sons röst och gå ut (ur sina gravar), men vid skilda tillfällen – före och efter tusenårsriket (Joh 5:28-29).

De frälsta kommer inte under någon dom, utan är förlätta och friköpta för Kristi skull (Joh 5:24; Rom 5:18-21; Ef 5:27). De ställs visserligen inför Kristi domstol, men inte för bestraffning utan för att, av nåd, få lön för troget arbete eller gå miste om lönen om livsverket är så dåligt att det brinner upp.

Straffet gäller de ohörsamma och ogudaktiga människorna, och deras dom blir olika i förhållande till vetskap, motiv och gärningar. En del straffas med ”många slag” medan andra åter endast med ”få slag” helt beroende på deras gärningar. Att det är dessa principer som är grunden för domen inför den vita tronen, kommer till uttryck i orden: ”*och var och en dömdes efter sina gärningar*” och då kan det inte handla om tidlösa straff. Guds dom kommer att bli fullkomligt rättvis. Jag vill än en gång påminna om att det faktiskt är Jesus som sitter som domare på den vita tronen, ty all dom har Fadern överlåtit åt Sonen (Joh 5:22,27). Jesus är en mäktig och segerrik Frälsare som har ”*all makt i himlen och på jorden*”. Därför kan jag förtrösta på att Guds plan med skapel-sen kommer att bli fullkomlig.

Eldsjön och den eviga elden

Stefan: – Vid avslutningen av domen inför den vita tronen står det att de som inte har sina namn i livets bok kastas i den brinnande sjön vilket är den andra döden (Upp 20:15). Är inte det ett bevis på att det finns en evig eld som drabbar de ogudaktiga? Detta ämne har vi behandlat flera gånger tidigare, men jag behöver ett ännu tydligare svar. Vad betyder detta med eldsjön?

Hanna (Mid): – I liknelsen om ”*fåren och getterna*” säger Jesus till getterna: ”*Gå bort ifrån mig, ni förbannade, till den eviga eld som väntar djävulen och hans änglar*” (Matt 25:41b). Jesus syftar här på eldsjön. Men Gud har inte avsett att någon människa skulle hamna där, den var beredd för de fallna änglarna. Gud vill att alla människor ska bli frälsta. Angående eldsjön, ”helvetet” eller förtappelsen vet vi ingenting mer än att det blir något fasansfullt. De fallna änglarna blir där bundna med ”*eviga bojar*” fram till ”*den stora dagens dom*” (Jud v6). Därför tror jag att de olyckliga människor som får detta hemska

straff, också ska vara där fram till *"den stora dagens dom"* (Jud v6). När den domen kommer, vet ingen. Men troligen infaller den vid slutet av *"Sonens tidsålder"* innan han överlämnar riket åt Fadern och Gud blir allt i alla (1 Kor 15: 24-28). Då tror jag att Jesus ska förinta även den andra döden och dessa olyckliga människor får då del av Jesu seger över alla syndafallets följder.

Tobias (Dom): – Bibeln talar tydligt om brinnande eld där de förlorade vistas. Vi har flera exempel på detta: Luk 16:24 (den rike mannen och Lasarus), Mark 9:48 (gehennaelden), Upp 14:10-11 (pina med eld och svavel), Upp 20:14-15 (eldsjön). Eller är dessa Guds ord inte giltiga? Den *"eviga elden"* säger oss att alla människor inte kommer att bli frälsta till slut. Det är en sak att Gud vill att alla människor ska bli frälsta, men han vet att inte alla tar emot frälsningserbjudandet, och Gud tvingar inte någon till något.

Mattias (Post): – Låt oss först göra klart för oss att det blir ett fruktansvärt straff för dem som gör det onda och orsakar andra lidanden. Men det är därmed inte sagt att grundtexten betyder att det straffet är evigt eller att det handlar om en verklig eld. Låt oss ingående granska dessa bibelställen igen. En del av detta har framförts tidigare, så det blir litet repetition.

Första stället handlar om den rike mannen som efter döden hamnar i *"hades"*, dödsriket. En del bibelöversättningar har den felaktiga översättningen *"helvetet"* som är hämtat från den fornnordiska mytologin. Jag citerar: *"I dödsriket, där han pinades... jag plågas här i lågorna (phlogi, dat. sing. fem)"* (Luk 16 :23-24). Det är alltså helt klart att han pinades i *"hades"*. Men det grekiska *"phlogi"* är i singularis och skulle egentligen vara *"lågan"*. Att det alltså inte är frågan om någon naturlig eller verklig eld förstår man av det faktum att den rike man inte har någon kropp i *"hades"* som kan pinas av eld. Hans kropp sover i mullen. Men hans själ är i förvar i *"hades"* fram till uppståndelsen från de döda (Upp 20:13) då han ska träda fram och få sin dom vid den vita tronen. Lågan är alltså en metafor för den själspina som han upplever i *"hades"* över ett förfelat liv. Vad eldslågan egentligen är vet ingen, bara att det är ytterligt plågsamt. Men redan i *"hades"* börjar hans omvändelseprocess och av omtanke för sina bröder vill han att Abraham skulle sända Lasarus för att varna dem.

I Mark 9:48 varnar Jesus för Gehenna straffet *"där deras mask inte dör och elden inte släcks"*. Med bilden av elden i Gehenna vill Jesus peka på att straffet för de ogudaktiga som inte har sina namn i livet bok, blir den brinnande sjön (Upp 2014-15). Återigen ställs vi inför frågan om det är en verklig eld eller en metafor för ett straff förenat med en reningsprocess så att dessa människor ska bli vad Gud ursprungligen tänkt med dem – Guds avbilder.

Alla knän ska böjas

Hanna (Mid): – Vi har förut citerat en annan beskrivning av eldsjön i Upp 14:9-11 och påtalat att beskrivningen är en metaforisk framställning med många symboliska uttryck såsom *"Guds vredes vin"* (inte verkligt vin) och *"röken från deras pina stiger i evigheters evigheter* (tidsåldrarnas tidsåldrar – inte i evighet)". Hur ser röken från plågor eller pina ut – alltså ett bildspråk. Vidare står det *"och han skall pinas med eld och svavel inför de heliga änglarnas åsyn och inför Lammet."* Eftersom Lammet är en symbol på Jesus som Frälsaren – så kan man antaga att även den första delen av meningen som talar om *"eld och svavel"* är ett symboliskt uttryck för en reningseld. Som vi förut nämnt är de inte helt lämnade åt sitt öde, utan tvärtom under ständig uppsikt av både Jesus och av heliga änglar. Varför? För att de ska pinas mycket i all oändlighet? Det kan inte vara möjligt, utan Herren har en avsikt med att denna "eld" ska föra dem fram till den dagen, då de frivilligt och med glädje uppfyller orden i Filipperbrevet: *"Alla knän skall böjas för Jesu namn, i himlen, på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna att Jesus Kristus är herre, Gud fadern till ära"* (Fil 2:10-11 B2000).

I allt vad Herren gör finns det en mening och en plan. Så även med straffet. När Jesus talar om att han har kommit för att *"tända en eld på jorden"* (Luk 12:49) och att han ska döpa sina lärjungar *"i helig ande och eld"* (Luk 3:16, Apg 1:5), så talar han inte om någon verklig eld. På samma sätt talar Jesus symboliskt om eld när det gäller Gehenna-straffet, fast naturligtvis på ett helt annat plan.

Elia (Real): – Det är som jag alltid har sagt. Uppenbarelseboken har ett symbolspråk som man inte kan tolka bokstavligt. Eftersom Andens eld inte är en verklig eld behöver väl inte domens eld heller vara det.

Tobias (Dom): – Symboler betyder inte att det inte beskriver en verklighet. Bilderna här är till för att beskriva förfärligheter där vårt språk inte räcker till. Vad Jesus säger om den "eviga elden" är en realistisk varning till dem som vänder Gud ryggen. Och uttrycket att *"pinas i eld och svavel"* är väl realistiskt om något. För folket i Sodom och Gomorra var det säkert en mycket verklig eld.

Kristina: – Då tackar vi varandra för i kväll. Nästa gång blir vår sista samling i studiecirkeln. Vårt ämne kommer att handla om den nya skapelsen då Herren gör allting nytt.

En ny skapelse

Kristina: – Detta blir den sista sessionen i vår studiecirkel. Vi kommer nu till själva finalen med hela skapelsen, då Gud gör allting nytt, och skapar nya himlar och en ny jord. Men innan dess måste vi avsluta detta om de eviga straffen och den yttersta domen. Det är mycket svåra ämnen, men vi får räkna med Hjälparen, den helige Ande. Jesus sa att han skall leda oss till hela sanningen.

– Sedan önskar jag att ni som avslutning gör en kort sammanfattning av era olika teorier om ”när och hur” Kristi återkomst kommer att gestalta sig.

– Nå, Andreas¹ vad säger du? Du har alltid suttit tyst då de andra har haft en het debatt i frågan om de eviga straffen. Vad är din uppfattning?

Vi ser på ett dunkelt sätt

Andreas (Pre): – Som vi har hört finns det starka argument från bibeltexterna både för den dubbla utgången men också för alltings återställelse (universalismen) och att försoningens slutmål är att utplåna alla syndafallets följder. På ett sätt kan man uppfatta det som att Bibeln har dubbla budskap, men det är säkert inte så, utan det beror på hur vi översätter och tolkar det. Men faktum kvarstår att Bibeln ofta framställer dessa svåra frågor på ett dunkelt sätt, som i en spegel (1 Kor 13:12). Jesus säger att vi ”ska frukta honom som kan förgöra både kropp och själ i Gehenna”, men han säger också ”att världen skulle bli frälst genom honom” och ”när jag blir upphöjd från jorden skall jag dra **alla till mig.**”

Inte heller Paulus, den störste bibelläraren av alla – näst Jesus – har ett klart och entydigt budskap. Han skriver i Romarbrevet att ”**alla som har syndat utan lag skall också gå under utan lag**” (Rom 2:12a), men han skriver också att Jesus är ”**allas Frälsare, först och främst för dem som tror**” och att ”**alla som dör genom Adam skall få liv genom Kristus**”. Han säger om de ohörsamma att ”**deras straff blir evigt fördärv, fjärran från Herrens ansikte och från hans makt och härlighet**”, men också att ”**alla knän ska böjas för Jesu namn... och bekänna att Jesus Kristus är herre...**” Vad är anledningen till dessa till synes dubbla budskap?

Jag tror att det finns en Guds avsikt och visdom i detta. Han håller en del saker hemliga för oss därför att vi kanske inte kan bära det nu. Om vi kände alla hemligheter skulle vi kanske missbruka sanningen. Jag påminner mig om vad Jesus sa till lärjungarna i sitt avskedstal: ”*Jag har mycket mer att säga er, men*

¹ Andreas är författarens ”alter ego”

ni förmår inte ta emot det nu” (Joh 16:12). Även för oss finns det tydligen sanningar i Guds rådslut som ännu – i varje fall till en viss del – är beslöjade. Men Gud har uppenbarat just så mycket som vi behöver för att vi varken ska gripas av en falsk säkerhet eller av likgiltighet för hur vi lever vårt liv på jorden. Vi har all anledning att ta Jesu varningar på allvar och att begrunda Pauli undervisning så att vi inte vandrar *”som fiender till Kristi kors”*,

Vår store författare August Strindberg levde ett långt och stormigt liv ”utan Gud och utan hopp” i världen. Längre var han otrons och förnekelsens hårde banérförare, men till slut kom han till insikt och förstod att korset var hans enda räddning. Nedbruten av en svår cancersjukdom dog han med Nya testamentet på sitt bröst, uttalande orden: ”Nu är allt försonat. Detta är det enda rätta.” På August Strindbergs grav står ett enkelt träkors med en inskription på latin: ”Ave crux spes unica!”²

Gör alla folk till lärjungar

Om jag får runda av debatten vill jag till slut säga att det som jag tycker är mest angeläget, är inte att diskutera straffets längd, utan detta faktum, att det kommer ett fruktansvärt straff för dem som inte tar emot erbjudandet i Kristi försoning. Jesus sade: *”Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen, men måste betala med sitt liv [1917: men förlorar sin själ]. Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv?”* (Matt 16:26 B82). Och jag upprepar vad Paulus säger nämligen att *”ångest och bedrövelse ska drabba dem som gör det onda”*. När man läser om den rike mannen och Lasarus, så förstår man hur hemskt det måste vara att hamna i *”hades”* där den rike mannens själ pinades av svår ångest, fastän han var död lekamligen. Detta om något borde motivera oss att vinna människor för Gud.

Nya himlar och en ny jord

Stefan: – Ni har citerat aposteln Petrus profetia om nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor. Finns det fler profetior?

Mattias: – Vi har den välkända profetian i Apokalypsen 21. Enligt denna kan man se att Guds ursprungliga plan med ett ”paradis på jorden” blir återupprättat på den nya jorden. Skillnaden är att det nu finns många återlösta människor där och att paradiset kommer att omfatta hela skapelsen. Jag citerar: *”Och jag såg en ny himmel och en ny jord. Och jag hörde en stark röst från tronen säga: ’Se, nu står Guds tabernakel bland människorna, och han skall bo hos dem och de skall vara hans folk, och Gud själv skall vara hos dem. Och han skall torka alla tårar från allas ögon. Döden skall inte finnas mer och ingen sorg och ingen gråt och ingen plåga. Ty det som förr var är borta.’ Han som satt på tronen sade: Se, jag gör allting nytt”* (Upp 21:1a, 2-5a).

Stefan: – Finns det även GT-profetior om detta?

Kristina: – Tillåt mig att upprepa en sådan underbar profetia: *”För jag*

²Var hälsat Kors, vårt enda hopp!

skapar nya himlar och en ny jord, så underbara att ingen längre ens kan tänka på dem som fanns förut. Nej, ni skall fröjdas och jubla till evig tid över det som jag skapar” (Jes 65:17f).

Tobias (Dom): – Nya himlar och en ny jord! Varför då detta Millennium?

Andreas: (Pre) – När Jesus kommer på Herrens dag blir de verkligt onda människorna borttagna. Men det finns miljoner människor kvar, som inte är frälsta. De får sitt tillfälle under Millenniet som blir som en förgård till den nya jorden. Om Herren skulle förstöra den gamla jorden med eld med en gång, på Herrens dag, då skulle alla dessa miljoner hedningar gå förlorade. Gud är kärlek och han vill rädda så många människor som möjligt från straffet för deras synder på denna i synd fallna jord. Millenniet kommer att bli en underbar evangelisationstid.

Även om Millenniet inte blir ett fullkomligt paradiset på jorden, men näst intill, vill Gud med detta visa hur det skulle varit om hans goda vilja fått råda och inte hindrats av syndafallet.

Tobias (Dom): – Vad har du för bibelstöd för att det blir en evangelisationstid efter Herrens dag och Harmgedon? Säger inte Jesus att när *”evangelium om riket har predikats som ett vittnesbörd för alla folks skall slutet komma”* (Matt 24:14). Slutet kommer med Herrens dag.

Andreas (Pre): – Tillåt mig att få repetera vad jag har sagt tidigare. På apostlamötet i Jerusalem tog Jesu bror Jakob till orda och citerade ett profetord: *”Därefter skall jag vända tillbaka och åter bygga upp Davids fallna boning. Dess ruiner skall jag bygga upp och jag skall upprätta den igen, för att alla andra människor skall söka Herren, alla hedningar, över vilka mitt namn har nämnts. Så säger Herren, som gör detta, det som är känt från evighet”* (Apg 15:16-18). Den profetian säger tydligt att då Herren kommer tillbaka ska Israel bli upprättat och få den ledande ställning i världen som Gud lovade Abraham. Jesus kommer då att regera över hela världen som Kungars Kung och den uppståndne David ska åter bli kung över Israel. Då ska alla andra människor, alla hedningar, söka Herren. Det blir då som Jesajas underbara profetia ska gå i uppfyllelse: *”Ty landet skall vara fullt av Herrens kunskap, liksom havsdjupet är fyllt av vattnet”* (Jes 11:9). Den profetian kan inte gå i uppfyllelse om det inte blir ett Millennium.

Kristina: – Vi kommer nu till avslutningen av vår studiecirkel och jag vill tacka er alla som har deltagit. Även om inläggen ibland har varit ganska så motstridiga har vi kunnat bibehålla en god stämning i samtalen. Till stor del tror jag att det beror på att ni under livets gång har lärt er att skilja på sak och person. Hur viktigt är det inte att man kan uppskatta en person för vad han eller hon är, även om man inte alltid har samma uppfattning. Andreas har du några ord till slut?

Allt ska sammanfattas i Kristus

Andreas: – Som avslutning vill jag då citera en fantastisk framtidsprofetia: *”Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har för den stora kärleks skull, varmed han har älskat oss, gjort oss levande med Kristus, oss som voro döda genom våra synder. Av nåd ären I frälsta! Ja, han har uppväckt oss med honom och satt oss med honom i den himmelska världen, i Kristus Jesus, för att i de kommande tidsåldrarna bevisa sin nåds översvinnliga rikedom genom godhet mot oss i Kristus Jesus”* (Ef 2:4-7 1917).

Detta skriftställe säger oss att Guds plan med framtiden indelas i tidsåldrar (eoner). Hebréerbrevets författare skriver om Sonen i Hebr 1:2: *”Honom har han insatt till att ärva allting, och genom honom har han också skapat världen”*. Grundtexten har pluralis för ”världen” och borde översättas med ”världarna”, vilket betyder att han skapat både den materiella världen och tidsepokerna. (Gr. *aiónas*: eonerna = tidsåldrarna). Flera engelska biblar har översättningen: *”the worlds = världarna”*, alltså i pluralis. Grundtextens *”aiónas epoiesen”* betyder egentligen att han har skapat tidsåldrarna (eng. *the ages*). Det säger oss att för Gud är inte enbart skapelsen av det materiella betydelsefullt, utan även hur allting utvecklas i enlighet med hans skapade plan med tidsåldrarna i framtiden. Jesus är även historiens Herre.

Huruvida livet i himlen kommer att indelas i ”eoner” finns det väl inga konkreta antydningar om, men när det gäller Guds plan med jorden finns det en del profetior: Den första ”eonen” på jorden efter Kristi återkomst är givetvis Millenniumet, då Kristus ska regera på jorden som kungars Kung. Den tidsepoken blir i alla avseenden den bästa hitintills på jorden och kan betraktas som en förberedelse för den nya jorden och den följande tidsåldern. Men Millenniumet är ingalunda en fullkomlig tidsålder. Tvärtom slutar den med en katastrof då Satan kommer lös och lyckas locka människor att på nytt göra uppror mot Gud. Även om upproret slås ned och Satan blir förvisad från jorden för alltid, slutar Millenniumet i krig och stor förödelse då jorden ödeläggs av eld från himlen.

Den därpå följande eonen – nu på den nya jorden – har av en del teologer kallats för **”Sonens tidsålder”**, och blir själva höjdpunkten och den underbaraste av alla tidsåldrar i mänsklighetens historia – ingen sorg och klagan, ingen förbannelse och död ska vara mer (Upp 21:4-5, 22:3). Hebréerbrevets författare kallar den tidsålder för **tidsåldrarnas tidsålder** – alltså den förnämsta av alla tidsåldrar. Jag citerar: *”Men om Sonen säger han: Gud, din tron står i evigheters evighet (eoner) eon, och rättens spira är ditt rikets spira”* (Hebr 1:8 SFB). Då ska alla syndafallets följder vara upphävda och mänsklighetens fiender slutligen vara besegrade – ty allt har då blivit nytt och underlagt Sonen:

”Därefter kommer slutet, då han överlämnar riket åt Gud, Fadern, sedan han gjort slut på varje välde, varje makt och kraft. Ty han måste regera tills han har lagt alla fiender under sina fötter. Som den siste fienden berövas döden all makt, ty allt har han lagt under hans fötter. Och när allt har blivit

Jesus – den strålande Morgonstjärnan

Jag, Jesus, har sänt min ängel till er för att vittna om detta i församlingarna. Jag är skottet från Davids rot och hans ättling, den strålande morgonstjärnan." Upp 22:16

lagt under honom (1917: **allt har blivit Sonen underlagt**), skall Sonen själv underordna sig den som lagt allt under honom, för att Gud skall vara allt i alla (1 Kor 15:24-27a, 28 SFB).

Världens Frälsare går sitt majestätiska segertåg genom världen som ”**tidsåldrarnas Konung**” (1 Tim 1:17; Jud v25 HÅ³) och hans frälsningsplan med den fallna mänskligheten kommer att förverkligas steg för steg fram mot fulländningen – ett syndfritt och härligt paradiset på hela jorden. ”Den plan som skulle genomföras när tiden var fullbordad: att **i Kristus sammanfatta allt i himlen och på jorden**” (Ef 1:10 SFB), har då gått i fullbordad. Vilken lycka är det inte att vi har fått lära känna Kristi outgrundliga kärlek, och att vi under kommande tider ska få ta del av hans ”**överväldigande rika nåd genom godhet mot oss i Kristus Jesus**”.

Till sist vill jag betona vilken oerhörd välsignelse det innebär att nu under evangeliets epok hörsamma Guds kallelse och genom tron uppleva frälsning från synd, dom och straff. Att i denna tiden bli en lem i Kristi kropp, församlingen, och få del i den första uppståndelsen är något så stort att det inte kan med ord beskrivas. Detta att få bli ”**Kristi brud**” och få del av den lycka och härlighet som i evighet ska stråla mot oss i Kristi ansikte, är något helt ofattbart för våra begränsade sinnen. Vid Kristi återkomst kommer vi, som hans medarvingar, dessutom att få en uppgift – där vi får vara med och tjäna när det gäller att förvalta denna enorma skapelse. ”**Vad vi skall bli är ännu inte uppenbart**” (1 Joh 3:23). Men ett är säkert: Hela evigheten kommer att bli full av mening och oerhört intressant – vi får leva i överflöd av liv och gudomlig kärlek. Trons folk – Kristi församling av Guds utvalda – är den ”**Guds pärla**” som han köpt och återlöst från jorden för att smycka himlen med.

Många frågar sig vad som är livets verkliga mening. Jag tror att vi har svaret i Pauli undervisning: ”**Då vi alltså förklarats rättfärdiga av tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus. Genom honom har vi tillträde till den nåd som vi nu står i, och vi jublar i hoppet om Guds härlighet**” (Rom 5:1-2 SFB).

Avslutar med en vers som jag skulle vilja kalla för Jesu testamente: ”**Fader, jag vill att de som du har gett mig skall vara med mig där jag är, för att de skall få se min härlighet, den som du har gett mig, eftersom du har älskat mig redan före världens skapelse** (Joh 17:24). Jag tror att livets djupaste mening är att **få se Guds härlighet och att bli delaktig av denna härlighet**.

Allt för JESUS som gjort ALLT för oss!

Kristina: – Varmt tack Andreas för denna fina avslutning! Vi återvänder nu till vårt huvudämne om Kristi återkomst. Vad som återstår är att ni kortfattat sammanfattar era olika teorier om Kristi ankomst. Det får samtidigt bli en repetition. Detta sammandrag får vi efter kaffepausen.

³Citat från Helge Åkessons översättning

Avslutning

Kristina: – Vi har nu kommit till avslutningen av vår studiecirkel om Kristi återkomst och den yttersta tiden. Vi har avslutat debatterna, men jag ber var och en av er att ge en kortfattad sammanfattning av era argument för de teorier ni representerar med korta repliker från er andra. Det är önskvärt att ni hänvisar till de kapitel och versar i Bibeln som ni har som stöd för en viss teori.

Amillennianism: Utan Millennium teori

Tobias (Dom): – Min teori går ut på att församlingen ska gå direkt in till den nya jorden utan något Millennium.

1. Jesus talade aldrig om något tusenårsrike.
2. Församlingen ska finnas kvar på jorden ända fram till **Guds dag** då *”himlakropparna upplösas i eld och jorden och allt som människorna gjort där förgås”*. Hur ska vi annars kunna påskynda den dagen? (2 Pet 3:10-13).
3. Såsom det var i Noas tid – *floden kom över dem och gjorde slut på dem alla – så skall det bli under Människsonens dagar*. Jesus förutsade en ”dome-dag” (Luk 17:26-30).

4. Jag tror inte på någon 70:de årsvecka och att ”vedermödan” ska vara i sju år. Det var Jesus som slöt (det nya) förbundet med folken och det var han som avskaffade offertjänsten genom sin försoningsdöd.

Repliker:

Mattias (Post): – Punkt 1. Det är sant att Jesus aldrig nämnde ordet tusen år, men indirekt talade han om ett tusenårsrike genom orden till ”fåren”, de kvarblivna barmhärtiga människorna: *”Kom, ni som har fått Faderns välsignelse, och överta det rike som har väntat er sedan världens skapelse”* (Matt 25:34). Även versarna i Apokalypsen kapitel tjugo där tusen år är nämnt 6 gånger, är Kristi ord förmedlade till Johannes genom en ängel (Upp 1:1; 20:1-7).

Petra (Analytiker): – Punkt 2. Se mitt inlägg om ”kataklism” i kapitel 21 ”Jordens undergång”, sidan 119-121.

Hanna (Mid): – Punkt 3. Gud lovade Noa att aldrig mer sända en syndaflojd och döda allt levande (1 Mos 8:21). Jesu hänvisning är en ”metafor” för domshandlingen i Josafats dal, då han ska skilja *”fåren från getterna”*, och de onda människorna tages bort från jorden (Joel 3:1-2; Matt 25:31-46).

Andreas (Pre): –Punkt 4. ”Förbundet med många” kan inte syfta på Jesu ”nya förbund”. Förbundet i Dan 9:27 gällde endast en vecka, alltså i sju år. Han som bröt förbundet efter 3½ år och avskaffade offertjänsten är samma person som den som vanhelgar och får domsprofetian: *”Oryggligt beslutad straffdom utgjuts över förödaren”* (alltså Antikrist). Både Daniels profetia och Uppenbarelseboken har en samstämmig uppgift om att tiden för ”det stora lidandet”, ska vara i sju år. Under 3½ år predikar de två vittnena och därefter följer Antikrist krig mot de heliga vilket också blir i 3½ år fram till Kristi återkomst.

Posttribulationism: Efter vedermödan teori

Mattias (Post): – Jesu ankomst sker på Herrens dag efter vedermödan.

1. Jesus sa aldrig att han skulle komma två gånger och ingenting om ett ”hemligt” uppryckande. Hans ankomst ska bli som ”blixten”, synlig för alla.
2. Den sista basunen är den som ljuder efter vedermödan då Kristus kommer på Herrens dag. Se debatten i kapitel 7, sidan 43-45.
3. Jesus ska komma tillbaka efter ”den tidens lidanden” på Herrens dag då han församlar ”de utvalda”. Se mina argument i kapitel 8, sidan 48-49
4. Jesus ska komma igen på samma sätt som han lämnade jorden. På Olivberget for han till himlen och där kommer han tillbaka (Apg 1: 6-12).

Repliker:

Andreas (Pre): – Punkt 1. Jesus talar om två ankomster. Den första: ”*Jag ska komma tillbaka och hämta er till mig*” – till de himmelska boningarna (Joh 14:3). Den första ankomsten framställs i ett särskilt uppryckande av församlingen: ”*den ene ska tas med och den andre lämnas kvar*”. Vid den första ankomsten är ”blixten” synlig för alla troende som är redo. Vid ankomsten till Olivberget är ”blixten” synlig för alla de övriga som då ”jämrar sig” (Upp 1:7).

Punkt 2. Den sista basunen är en jubelbasun då de kristna blir förvandlade.

Hanna (Mid) Punkt 4: Att Jesus kommer åter till Olivberget hindrar inte att han flera år tidigare kommer ned till skyn som brudgummen och för att hämta hem bruden – församlingen.

Midtribulationism: Mitt i vedermödan teori

Hanna (Mid): – Jag tror att församlingens himmelsfärd sker efter halva vedermödan vid den sjunde basunen.

1. Då den sjunde och sista domsbasunen ljuder har tiden kommit för ”konungen” att träda fram och för de trogna att få lön (Upp 11: 17-18).
2. Jesus ska frälsa oss från den kommande vredesdomen som börjar efter den sjunde basunen – liksom Noa och Lot blev räddade från de straffdomarna.
3. ”Uppståndelsen” och ”gå in i kamrarna” sker före vreden (Jes 26:19-21). Profetian: ”*Mitt folk, gå in i era kamrar och stäng dörren om er. Göm er en kort stund tills vreden har dragit förbi*”, visar att församlingens hemfärd och ankomsten till Olivberget är skilda åt.
4. Uppståndelsen från de döda är inte omnämnd att ske på Herrens dag.
5. Det måste finnas en tid för att ställas inför Kristi domstol, presenteras för Fadern, se det himmelska hemmet och fira Lammets bröllop, innan församlingens uppgifter på jorden börjar. Därför sker uppryckandet före Herrens dag. Detta är ett starkt argument mot ”post-teorin”.

Repliker:

Mattias (Post) : – Punkt 1: Konungen träder inte fram förrän 3½ år efter den sjunde basunen och det är då de trogna ska få sin lön vid Kristi domstol.

Andreas (Pre): – Punkt 5: Ska Jesus hämta bruden vid ljudet av en domsbasun? Vad händer vid den sjunde basunen? De två vittnena blir dödade och Sa-

tan kastas ned till jorden i stor vrede, ty han vet att hans tid är kort. Antikrist sätter sin bild i templet. Om uppryckandet sker vid den sjunde basunen, så kan vi med anledning av dessa händelser räkna ut när detta sker, men *"dagen och timmen känner ingen* (Matt 24:36a).

Pretribulationism: Före vedermödan teori

Andreas: – Jag har följande skäl till att det finns två tillkommelser och att Herren hämtar dem "som är redo" före vedermödan:

1. Jesus förutsäger indirekt två tillkommelser genom att dels förklara att han kommer att **"hämta de troende till Faderns hus"** och dels att han ska "komma tillbaka" för att döma jorden och församla de utvalda (israeliterna).

2. Skillnaden i beskrivningarna av tillkommelsen i skyn och tillkommelsen till jorden är alltför stora för att vara en och samma händelse.

3. Om de kristna genomlever hela vedermödan – där de flesta (kanske alla) blir martyrer – blir det inte många kvar som kan bli "uppryckta". Det *"saliga hoppet"* inför Kristi ankomst blir då förvandlat till ett martyrskap i vedermödan. Hur kan Paulus då säga: *"Ge nu varandra tröst med dessa ord"* (1 Thess 4:18)?

4. Antikrist börjar sin hemska bana av krig och förödelse efter att det första sigillet har brutits – den vita hästen som drar ut för att segra i början av sjuårsperioden av vedermöda. Han – den Laglöse – kan inte träda fram med kraft förrän det som hindrar honom är borta nämligen församlingen. Därför rycks församlingen bort före vedermödan.

5. De 24 äldste – representanter för bruden – är redan i himlen när det första sigillet bryts vid början av vedermödan. De har därför blivit uppryckta före vedermödan.

6. Församlingen nämns inte någon gång i Apokalypsen under vedermödans tid, kap 4-19. Den är då borta från jorden.

7. *"Be att ni får kraft att undfly det som väntar och kan stå upprätta inför Människosonen"* (Luk 21:36). Det är Antikrists vedermöda som Herren vill att vi ska undfly genom att vara redo då han kommer för att hämta oss.

8. *"Eftersom du har bevarat mitt ord om uthållighet, skall jag bevara dig och rädda dig ur prövningens stund, som skall komma över hela världen och sätta dess invånare på prov."* (Upp 3:10). Herren ska rädda oss undan prövningen – vedermödan – som ska komma över hela världen. Därför sker uppryckandet före vedermödan.

9. Jesus uppmanar oss att *"vaka och be, ty ingen vet dagen eller stunden."* Uppmaningen får ingen mening om vi ska vänta på vedermödan och Antikrist.

Repliker:

Petra (Analytiker): – Enligt denna teori ska vi inte invänta några tecken, vare sig templets återuppbyggande – vilket kan ske under de första 3½ åren – de två vittnena, eller på vedermödans tid och Antikrists framträdande. Jesus kan komma "när som helst".

Hanna (Mid): – ”Konungen” visar sig i skyn då den sjunde basunen ljuder.
Mattias (Post): – Jesu ankomst ska ske ”Efter den tidens vedermöda”.

Vilket skulle bevisas

Andreas (Pre): – Jag skulle vilja göra ett tillägg. När jag studerade matte på Teknis avslutade vi ofta en lösning på ett problem med satsen VSB, som betydde ”vilket skulle bevisas”. Jag har försökt att på ett litet ”matematiskt sätt” med bibelordets hjälp bevisa när ”uppryckandet” kommer att ske – eller inte kan ske – i förhållande till vedermödan. Mitt utgångsord är: ”*Ingen känner dagen eller stunden, inte ens Sonen, ingen utom Fadern*” (Matt 24:36).

1. Mitt i vedermödan då den 7:de basunen ljuder ska vittnena ha profeterat i 1260 dagar. De blir då dödade av Antikrist. För att få veta när den 7:de basunen ljuder blir det att räkna dagarna från att vittnena började att profetera. Men eftersom vi ”*inte kan veta dagen eller stunden*” utesluter det möjligheten att räkna ut dagen. Ankomsten blir alltså inte då den 7:de basunen ljuder. VSB.

2. Avslutningen av vedermödan kommer 3½ år efter att vittnena har blivit dödade och Antikrist har fört krig mot de heliga samma tid. Dagen då Jesus återkommer till Olivberget och odjuret och den falske profeten blir dödade vid Harmagedon, kan vi också räkna ut. Jesus kan alltså inte heller komma då för att hämta församlingen, ”*ty den dagen eller stunden vet ingen*”. VSB.

3. Bekännelse eller förnekelse. Jesus säger: ”*Var och en som känns vid mig inför människorna, honom skall jag kännas vid inför min Fader i himlen. Men den som förnekar... skall jag förneka..*” (Matt 10: 32-33). ”*Alla som inte tillber odjurets bild blir dödade*” (Upp 13: 15b). De citerade bibelversarna säger oss: Det är de som inte förnekar Jesu namn som får del av uppryckandet när Jesus kommer i skyn. Men ordet säger också att de som inte tillber odjuret, alltså inte förnekar Jesus, blir dödade. Det betyder att det inte finns några levande och bekännade kristna kvar att rycka upp då Jesus kommer som domaren på Herrens dag. De har alla blivit martyrer. Detta är ett starkt argument mot ”post-teorin”. VSB.

Avslutning

Kristina: – Nå Stefan, har du kommit till någon klarhet?

Stefan: – Bibelutläggningarna och samtalen har varit både intressanta och ofta väldigt spännande. Men klarhet... ämnet har varit mycket mer omfattande och komplext än jag kunnat drömma om. Nu förstår jag verkligen hur svårt det är att tolka profetierna, och ingen kan väl påstå att han sitter inne med hela sanningen. Kanske gäller Sokrates ord om ödmjukhet även här: ”Den är vis som förstår hur litet han egentligen vet.”

Men det finns vissa saker som gjort ett starkt intryck på mig och som manar till eftertanke. Kanske är det så, som någon uttryckte det, att detta med om ”hur och när” församlingen ska lyftas upp till himlen, har blivit så litet eller dunkelt

beskrivet i Bibeln, beror på att Herren vill att det ska vara en hemlighet – just så som Paulus uttrycker det: *”Jag säger er en hemlighet”* (1 Kor 15:51). Sedan har jag tänkt mycket på detta med att himlen ska vara vårt hem i evigheten. Då verkar det litet egendomligt om alla de som uppstår från de döda, och som tillsammans med de levande kristna får möta Herren i skyn, inte alls får se himlen, utan redan samma dag – på Herrens dag – ska ned till jorden för att regera med Kristus.

Samtalen om de ”eviga straffen” och om Guds plan med tidsåldrarna har varit oerhört berikande. Jag tror faktiskt att jag fått en ny och djupare gudsbild. Men trots all denna insikt får jag nog fortsätta att be om att *”komma till en full förståndsvishets hela rikedom”* (Kol 2:2b 1917).

Petra (Analytiker): – Andreas sa att vi nu ser saker på ett dunkelt sätt som i en spegel. Samma uppfattning har man kommit fram till i Studiebibeln beträffande Kristi ankomst. Jag citerar: ”Att avsluta med någon sammanfattning eller slutledning går inte. Saken är för komplicerad. Meningarna är för delade. Förmodligen kan inte frågeställningarna slutgiltigt lösas rent teoretiskt eller teologiskt. Först i uppfyllelsens ljus kommer vi att fullt förstå det som vi nu anar som i en spegel och en gåta. Vi får slå oss till ro med att veta att detta är precis så klart och så dunkelt som Herren vill ha det. Och låt oss minnas Jesu ord: *’Jag säger det redan nu, innan det sker, för att ni, när det har skett, skall tro att jag är den jag är’* (Joh 13:19). Vi förstår bara styckevis, men det ska inte föra oss in i tvivel eller osäkerhet. Vår bristande insikt ska i stället väcka oss till sann vaksamhet. Vi vet tillräckligt, varken mer eller mindre, för att vi ska inse att det är nödvändigt att vaka och vänta på vår Herres återkomst.” (Slut citat)

Kristina: – Vi började med att tala om profeten Daniels uttydning av bildstoden. Vi ska även avsluta med Daniel. Ni kommer säkert ihåg att när han fick sin sista vision, så fick han också befallningen att gömma den under ett sigill, ***”ty dessa ord skall förbli gömda och förseglade intill ändens tid”***. Endast vissa antydningar fick han skriva ned. Det handlade om en ”stor vedermöda” och om ”förödelsens styggelse” men också om de dödas uppståndelse och om lön för dem som varit Herren trogna.

Vi tror att vi nu lever i ändens tid och vi har mycket mer vetskap om vad som ska hända genom Nya testamentets undervisning. Skulle det inte vara intressant att få uppleva vad profeten Daniel verkligen såg, men inte fick skriva ned. Ingen kan göra det utom Daniel själv men man kan göra ett försök att komma så nära som möjligt med hjälp av den uppenbarelse vi nu har. Andreas har gjort ett sådant försök – en sammanställning av sin syn på de yttersta dagarna av vad han tror att Daniel såg – och berättar för sin vän Hananja. I denna beskrivning kan vi få se hela utvecklingen som i ett fågelperspektiv.

Ni får en utskrift som ni kan studera. Med fantasins vingar kan vi flyga in i eskatologins värld. Jag skulle önska att även ni andra hade framställt er ”syn” på samma sätt som Andreas. Kanske vi får det en annan gång.